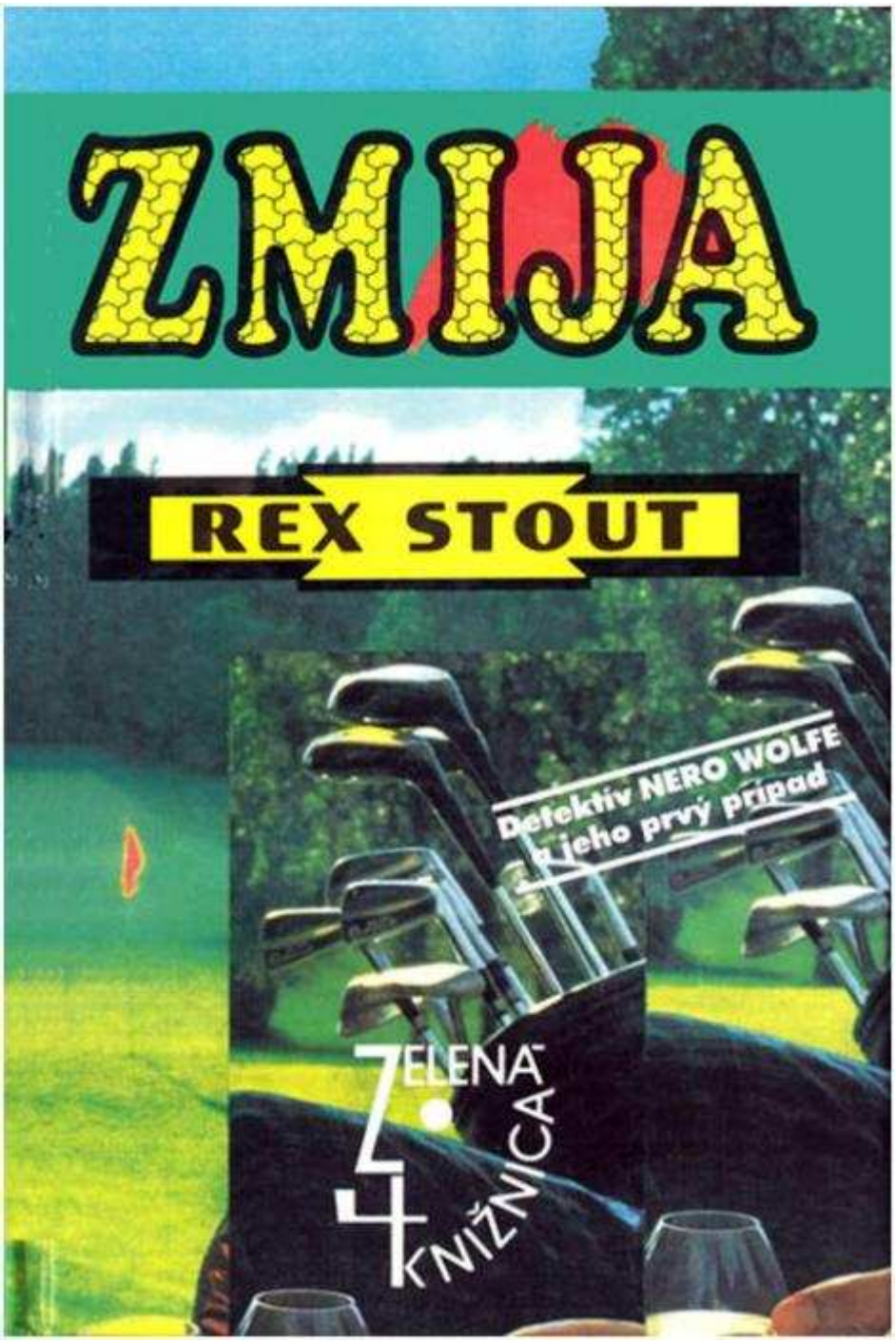
ZMIJA

REX STOUT
Detektív NERO WOLFE
a jeho prvý prípad
ZELENÁ
KNIŽNICA

REX STOUT

ZMIJA

SLOVENSKÝ
SPISOVATEĽ

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s., Laurinská 2
813 67 Bratislava 1993
Zodpovedný redaktor Ján Buzássy
Číslo publikácie 4028. Vydanie prvé
Vytlačili Polygrafické závody, š. p., Trnava
Digitalizácia: MimoI

Preložené z amerického originálu Rex Stout: Nero Wolfe, Fer-de-Lance, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Bantam Books, New York 1983

© 1962 by Rex Stout. All rights reserved.
Translation © Vladimír Ruppeldt 1993
Cover Design © Dušan Grečner 1993

ISBN 80—220—0456—1

PRVÁ KAPITOLA

V ten deň som vôbec nepochyboval, že ma Wolfe pošle po pivo. Posledné nitky prípadu fairmontskej štátnej banky sme mali v rukách už od minulého týždňa, nemal som do čoho pichnúť, až na drobné vybehávačky, a Wolfe ma nikdy neváhal vyhnať až na Murray Street, keď náhodou potreboval plechovku krému na topánky. No tentoraz poslal po pivo Fritza. Hneď po obede si ho zavolal zvončekom z kuchyne, prv než stihol umyť riad. Fritz dostal príkazy, vyšiel na ulicu a nasadol do nášho roadstera, ktorý vždy parkoval pred domom. O hodinu sa vrátil a priestor vzadu v aute mal až po vrch naložený košmi a fľaškami. Wolfe bol v kancelárii — tak sme my dvaja nazývali túto izbu, zatiaľ čo Fritz ju nazýval knižnicou — a ja som sedel v prednej izbe nad knihou o strelných ranách, ktorá bola pre mňa hotovou španielskou dedinou. Náhodou som pozrel von oknom a zbadal Fritza, ako zastavuje auto. Bola to vítaná príležitosť pretiahnuť si údy, preto som vyšiel von a pomohol som mu poodnášať koše do kuchyne. Tam sme začali ukladať fľaše do kredenca, keď zrazu zazvonil zvonček. Fritz odpochodoval do kancelárie a ja za ním.

Wolfe zodvihol hlavu. Hovorím úmyselne zodvihol, lebo hlavu mal takú veľkú, že zodvihnúť ju bolo určite poriadne namáhavé. V skutočnosti musela byť ešte väčšia, ako sa zdalo, lebo zvyšok jeho tela bol taký obrovský, že inakšiu hlavu by si človek na takejto telesnej schránke ani nevšimol.

„Kde je pivo?“

„V kuchyni. Povedal som si, že ho dám dolu do kredenca.“ „Prineste ho sem! Aj otvárač a dva poháre. Je ochladené?“

„Je veľmi studené. Podľa vášho želania.“

Uškrnul som sa, sadol si na stoličku a pozoroval, ako Wolfe posunuje na stolovej lampe papierové kruhy do rozličných pozícií. Fritz začal nosiť na podnose pivo, šesť fliaš odrazu. Keď prišiel po tretí raz, uškrnul som sa znova, lebo som videl, ako Wolfe pozerá na šíky fliaš na stole a na Fritzov chrbát, keď vychádzal z miestnosti. Fritz priniesol ešte dva podnosy, a vtedy ho Wolfe oslovil.

„Fritz! Nechceli by ste mi láskavo povedať, kedy asi prestanete?“

„Čoskoro, ešte ich tam mám devätnásť. Spolu ich bolo štyridsaťdeväť.“

„Nezmysel. Nehnevajte sa, Fritz, ale je to holý nezmysel.“

„Ako myslíte. Povedali ste mi, aby som priniesol jednu fľašu z každého druhu. Pochodil som najmenej tucet obchodov.“

„Dobre teda. Prineste všetky. Aj nejaké slané crackery. Každému druhu dám možnosť, Fritz, inak by to nebolo spravodlivé.“

Wolfe ma vyzval, aby som si prisunul stoličku bližšie k stolu, a začal otvárať fľaše. Vysvetľoval mi pritom, že ak sa mu podarí nájsť aspoň trochu schopnú legálnu značku, prestane piť pašované pivo, ktoré dlhé roky kupoval v sudoch a skladoval ho v chladničke v pivnici. Rozhodol sa tiež — ako mi povedal — že štyri a pol litra na deň je zbytočne veľa a zaberá priveľa času; odteraz sa preto obmedzí na tri a pol. Uškrnul som sa, lebo som tomu neveril, a uškrnul som sa po druhý raz, keď som si predstavil, ako sa budú po izbe povaľovať prázdne fľaše, ak nebude Fritz lietať celý deň ako handra. Povedal som mu to, čo som mu hovoril už niekoľko ráz predtým, totiž, že pivo uspáva človeku mozog a že v jeho prípade, keď mu denne ako potok preteká dolu hrdlom štyri a pol litra, je úplne nepochopiteľné, že mu rozum pracuje tak rýchlo a prenikavo ako nikomu v celom štáte. Odpovedal mi — tak ako už niekoľko ráz predtým — že

jemu nepracuje mozog, ale nižšie nervové centrá; keď som mu otvoril piatu fľašu, povedal mi — takisto nie po prvý raz — že ma neurazí tým, že by mi ďakoval za lichôtku, lebo ak som to myslel úprimne, som hlupák, a ak neúprimne, tak som darebák.

Oblízal si pery, keď ochutnával piatu značku a prezeral zdvihnutý pohár proti svetlu. „Je to príjemné prekvapenie, Archie. Nikdy by som to nebol povedal. To je, pravda, výhoda pesimistu; pesimista sa dožíva vždy príjemných prekvapení, optimista zas nepríjemných. Doteraz by som ani jednu nevyhodil do hnoja. Ako vidíte, Fritz poznačil na nálepkách ceny a ja som začal s lacnými. No, vypite si z tohto.“

V tej chvíli som počul slabé zazvonenie z kuchyne, bol to zvonček pri hlavných dverách, a práve toto zazvonenie odštartovalo nový prípad. Vtedy sa však nezdalo, že by z toho mohlo vzniknúť niečo zaujímavé; bol to len Durkin a prišiel s prosbou.

Durkin bol chlap ako sa patrí. Keď si uvedomím, aký bol tučný, nejde mi celkom do hlavy, ako vôbec mohol vykonávať funkciu stopovateľa. Viem, že aj buldog je tupý, ale robiť stopovateľa znamená oveľa viac, než držať sa niekomu v pätách; a Fred Durkin svoje remeslo naozaj ovládal. Raz som sa ho spýtal, ako to robí, a on mi povedal: „Jednoducho idem za človekom, ktorého mám sledovať, a spýtam sa ho, kam ide, a potom, ak sa mi stratí, viem, kde ho mám hľadať.“ Vedel, ako smiešne hovorí, aspoň mám taký dojem. Keď sa hospodárska situácia zle vyvíjala, Wolfe musel obmedzovať výdavky, takisto ako ostatní, od bankára až po posledného tuláka. Saul Panzer a ja sme dostávali týždennú výplatu znížený, no Durkinovi celkom zastavil výplatu. Wolfe si ho volával, len keď ho súrne potreboval, a platil mu za odpracované dni, takže som ho zavše vídaval a vedel som, že má ťažký život. Nevyskytol sa nijaký prípad a tak som ho nevidel už

celý mesiac, ba možno i dlhšie, keď sa zrazu ozval zvonček a Fritz ho priviedol ku dverám kancelárie.

Wolfe naňho pozrel a pokýval hlavou. „Vitajte, Fred. Dlhujem vám niečo?“

Durkin potriasol hlavou, keď s klobúkom v ruke pristupoval k stolu. „Ako sa máte, pán Wolfe? Nič by som si neželal väčšmi ako to, aby ste boli mojím dlžníkom. Keby som mal dlžníka, nepustil by som ho z pazúrov.“

„Sadnite si. Dáte si pivo?“

„Nie, ďakujem.“ Fred zastal. „Prišiel som k vám s prosbou.“

Wolfe naňho znovu pozrel, trochu otrčil pevne zovreté tučné pery a vzápätí ich uvoľnil; bol to len nepatrný pohyb a opakoval ho niekoľko ráz. Strašne rád som sa naňho díval, keď takto pohyboval ústami. Boli to vari jediné chvíle, keď som v živote pociťoval vzrušenie. Nezáležalo na tom, či to bola maličkosť ako teraz s Durkinom, alebo či bol na stope čomusi veľkému a nebezpečnému. Ja som vedel, o čo ide, čosi sa v ňom odohrávalo veľmi rýchlo, čosi, čo zahŕňalo celý svet v jedinom záblesku, čosi, čo by sotva niekto pochopil, aj keby sa mu to Wolfe neviemako usiloval vysvetliť. Pravda, on ani nikdy nič nevysvetľoval. Iba zavše, keď mal náladu a trpezlivosť, objasňoval mi niektoré veci, a zdalo sa mi, že hovorí logicky, no potom som si uvedomil, že logické to je iba preto, že už existujú dôkazy, na základe ktorých som s ním mohol súhlasiť. Raz som pred Saulom Panzerom vyslovil takéto prirovnanie: je to to isté, ako keby si s ním stál v tmavej miestnosti, ktorú ani jeden z vás nepozná, a keby ti on začal opisovať, čo v nej je. A potom, keď sa zapáli svetlo, jeho vysvetlenie, ako na to všetko prišiel, sa ti zdá logické, lebo vidíš pred sebou všetko presne tak, ako to on opísal.

Wolfe povedal Durkinovi: „Viete, aké mám trampoty s financiami. No keďže ste si neprišli vypožičať peniaze, vašu prosbu pravdepodobne splním. O čo ide?“

Durkin sa zamračil. Wolfe ho vždy vyvádzal z miery. „Nikto si nepotrebuje vypožičať prachy väčšmi než ja. Ako viete, že som neprišiel práve preto?“

„Nechajte to tak. Spýtajte sa Archieho. Nie ste veľmi rozrušený a okrem toho by ste sem neboli priviedli tú ženu. O čo teda ide?“

Naklonil som sa dopredu a vpadol do rozhovoru. „Dočerta, veď je tu sám! A uši mám tiež dobré.“

Malý záchvev, ktorý by okrem mňa nikto nerozoznal, preletel Wolfovou mohutnou telesnou schránkou. „Áno, Archie, uši máte výborné. No nemali ste čo počuť, tá dáma nevydala nijaký zvuk, ktorý by sme mohli na takú vzdialenosť počuť. Ani Fritz sa s ňou nerozprával; no keď pozdravil Freda, v hlase mu zaznel taký tón, s akým sa obracia len k nežnému pohlaviu. Keby som videl Fritza takto zdraviť osamoteného muža, poslal by som ho hneď k psychoanalytikovi.“

„Je to priateľka mojej ženy,“ povedal Durkin, „jej najlepšia priateľka. Viete, moja žena je Talianka. Možno ste o tom nevedeli, ale je to tak. Nuž a táto jej priateľka má teraz veľké problémy, alebo si to aspoň myslí. Zdá sa mi, že o nič nejde. Mária však otravuje Fanny, Fanny otravuje mňa a obe ma otravujú iba preto, že som raz svojej Fanny povedal, že máte v sebe diabla, čo vyňuchá všetko na svete. Je hlúpe takto hovoriť, pán Wolfe, ale ženy vedia, ako chlapom rozviazať jazyk.“

„Priveďte ju sem,“ povedal Wolfe stroho.

Durkin vyšiel do predizby a vzápätí sa vrátil so ženou; šla pred ním. Postavu mala drobnú, nie kostnatú, vlasy a oči tmavé, Talianka na prvý pohľad, no vôbec nie ostýchavá. Mohla byť asi v strednom veku, upravená, čistá, v ružových bavlnených šatách a v čiernom kabátiku z umelého hodvábu. Pritiahol som jej stoličku a sadla si oproti Wolfovi a oknu.

„To je Mária Maffeiová, pán Wolfe,“ povedal Durkin.

Usmiala sa na Freda a odhalila pritom malé biele zuby. „Mária Maffeiová,“ predstavila sa Wolfovi, no svoje meno vyslovila celkom inak ako Fred.

„Pani Maffeiová?“ spýtal sa Wolfe.

Potriasla hlavou. „Nie, pane, nie som vydatá.“

„No problémy máte aj tak.“

„Áno. Pán Durkin mi povedal, že vy by ste mohli byť taký láskavý...“ „O čo ide?“

„Hneď vám poviem. Ide o môjho brata Carla. Odišiel.“ „Kam?“

„Neviem, pane. Práve preto mám obavy. Už je preč dva dni.“

„Nuž ale kam mohol... nie, nie. K motívom sme sa ešte nedostali, zatiaľ iba zbierame fakty.“ Wolfe sa obrátil ku mne. „Pokračujte vy, Archie!“

Len čo dopovedal dvojnásobné nie, už som si vyťahoval z vrecka zápisník. Práve takéto rozhovory za Wolfovej prítomnosti som mal najradšej, lebo som si bol vedomý, že mi to ide ani po masle. No teraz to bolo jednoduché, táto žena vedela, čo nás zaujíma. Rozpovedala všetko rýchlo a bez okolkov. Pracuje v nóbl domácnosti na Park Avenue a tam aj býva. Jej brat Carlo, o dva roky starší než ona, býval v penzióne na Sullivan Street. Je vyučený obrábač kovov, a to prvotriedny, povedala. Dlhé roky zarábal veľké peniaze ako brusič klenotov u firmy Rathbun and Cross, no rád si trošku vypil a zavše neprišiel do práce, preto ho prepustili medzi prvými, keď prišla depresia. Nejaký čas si potom zarábal rozličnými prácami, minul neveľké úspory a celú minulú zimu a jar ho vydržiavala sestra. Asi v polovici apríla, keď mal už takéhoto života plné zuby a nevidel pred sebou nijakú perspektívu, rozhodol sa vrátiť do Talianska. Mária bola ochotná dať mu potrebné peniaze, ba zaplatila mu už aj lístok na loď. No o týždeň jej z ničoho nič oznámil, že cestu odkladá. Nevysvetlil prečo, vyhlásil, že už nebude potrebovať viac peňazí, že jej čoskoro vráti,

čo mu požičala, a že možno predsa len ostane v Amerike. Nikdy nebol veľmi zhovorčivý, no o zmene svojich plánov hovoril nadmieru záhadne. Nuž a zrazu odišiel. V sobotu jej telefonoval, že sa stretnú v pondelok večer — vtedy mala voľno — v talianskej reštaurácii na Prince Street, kde predtým často jedávali, a radostným hlasom jej ešte oznámil, že bude mať pri sebe dosť peňazí, aby jej všetko vrátil, ba aj požičal, ak bude potrebovať. V pondelok večer ho čakala až do desiatej, šla potom do penziónu, kde jej povedali, že odišiel krátko po siedmej a ešte sa nevrátil.

„To znamená predvčerom," poznamenal som.

Durkin mal tiež otvorený zápisník a prikývol. „Pondelok, štvrtého júna."

Wolfe potriasol hlavou. Sedel celý čas nehybne a ľahostajne ako skala, bradu mal opretú o hruď, a aj teraz pohol iba hlavou, keď zamrmlal: „Durkin, dnes je predsa streda, siedmeho júna."

„No a?" namietol Fred prekvapene. „Nemám nič proti tomu, pán Wolfe."

Wolfe namieril prstom na Máriu. „Bolo to určite v pondelok?"

„Áno, pravdaže. V pondelok večer mám vždy voľno."

„Tak by ste to mali vedieť. Durkin, poznačte si to do zápisníka, alebo ho radšej vyhoďte. Máte predstih o plných dvanásť mesiacov; štvrtého júna pripadne na pondelok až na budúci rok." Obrátil sa k žene. „Mária Maffeiová, je mi ľúto, ale moja rada vás asi nepoteší. Oznámte to polícii."

„Už som to oznámila." V očiach sa jej mihol záblesk rozčarovania. „Povedali mi, že iste utiekol do Talianska aj s mojimi peniazmi."

„Možno naozaj utiekol."

„To určite nie, pán Wolfe. Sám tomu neveríte. Dobre ste ma odhadli a viete, že dobre poznám svojho brata."

„Povedali vám na polícii, na ktorej lodi váš brat odcestoval?"

„Kdeže! Neodišla nijaká loď. Oni nič nevyšetrovali, nevenovali tomu nijakú pozornosť. Tvrdia len, že odišiel do Talianska.“

„Aha, zrejme vyšetrujú podľa inšpirácie. Nuž, je mi veľmi ľúto, ale nemôžem vám pomôcť. Mohol by som len hádať. Lúpežné prepadnutie? No dobre, ale kde je telo? Spýtajte sa policajtov. Skôr či neskôr ho niekto namiesto nich nájde a celá záhada sa vyrieši.“

Mária Maffeiová potriasla hlavou. „Neverím, pán Wolfe, jednoducho tomu neverím. A čo ten telefonický rozhovor?“

Skočil som jej do reči: „O telefonickom rozhovore ste nevraveli nič!“

Usmiala sa na mňa bielymi zubami. „Bola by som vám o tom povedala. Ktosi ho volal telefonicky do penziónu, krátko pred siedmou. Telefón tam majú v hale na prízemí a slečna z penziónu počula, čo Carlo hovorí do telefónu. Bol vzrušený a súhlasil, že sa s kýmsi stretne o pol ôsmej.“ Obrátila sa k Wolfovi. „Vy mi môžete pomôcť. Môžete mi pomôcť nájsť môjho Carla. Naučila som sa tváriť ľahostajne ako všetci Američania, lebo už dlho žijem medzi nimi, no ja som Talianka a musím nájsť svojho brata, musím nájsť toho, kto mu ublížil.“

Wolfe len pokrútil hlavou. Ona sa však nedala odradiť.

„Musíte mi pomôcť, pán Wolfe. Pán Durkin mi vravel, že nie ste na tom dobre s peniazmi. Mám ešte nejaké úspory a zaplatím vám všetky výdavky, možno aj trošku viac. Veď vy ste priateľom pána Durkina, a ja zas priateľkou Fanny Durkinovej.“

„Ja nie som ničím priateľom,“ povedal Wolfe. „Koľko môžete zaplatiť?“ Zaváhala.

„Koľko peňazí máte?“ „Vyše tisíc dolárov.“ „Koľko by ste obetovali?“

„Dala by som všetko, ak nájdete môjho brata živého. Ak ho živého nenájdete, no ak mi ho ukážete a nájdete človeka, čo ho

zabil — zaplatím vám tiež veľa. No musela by som si odložiť na pohreb.“

Wolfove viečka sa pomaly zatvorili a rovnako pomaly otvorili. Vedel som, že to značí súhlas. Často som čakal na toto znamenie, a často aj zbytočne, keď som mu podával informácie. „Ste praktická žena, Mária Maffeiová,“ vyhlásil, „ba čo viac, ako sa zdá, ste aj čestná. Máte pravdu, vlastním čosi, čo vám môže pomôcť. Je to talent. No zatiaľ ste mi neponúkli nič, čo by ho povzbudilo a či sa môj talent prebudí, keď budeme hľadať vášho brata, je dosť problematické. Ale v každom prípade začíname s rutinným vyšetrovaním, a náklady naň sú pomerne malé.“ Obrátil sa ku mne.

„Archie, skočte do penziónu Carla Maffeiho; jeho sestra pôjde s vami. Porozprávajte sa so slečnou, ktorá si vypočula telefonický rozhovor, porozprávajte sa aj s ostatnými a prezrite si jeho izbu. Ak na niečo prídete, zavolajte Saulovi Panzerovi hocikedy po piatej a nezabudnite priniesť všetky predmety, ktoré sa vám budú zdať nepodstatné.“

Pomyslel som si, že si mohol odpustiť takúto uštipačnú poznámku pred cudzím človekom, no už dávno som sa presvedčil, že nemá zmysel ohradzovať sa proti jeho zlomyseľnostiam. Mária Maffeiová vstala zo stoličky a poďakovala mu.

Durkin urobil krok vpred. „Prepáčte, že som vyzradil vaše finančné problémy, pán Wolfe, ale ženy vedia, ako chlapom rozviazať jazyk...“

Prišiel som mu na pomoc: „Poďte, Fred, zveziem vás roadsterom a vyložím vás, kde budete chcieť.“

DRUHÁ KAPITOLA

Keď som zaparkoval veľký lesklý, čierny roadster na Sullivan Street pred číslom, ktoré mi dala Mária Maffeiová, mal som pocit, že už ho nikdy neuvidím celý a nepoškodený, lebo po celej ulici sa váľali odpadky a talianske detváky bláznivo pokrikovali a skákali okolo ako čiernookí diablici. No roadster už parkoval aj na horších miestach, napríklad tej noci, keď som prenasledoval mladého Gravesa, ktorý sedel vo vlakovom kupé a medzi nohami zvieral tašku so smaragdami; prenasledoval som ho z New Milfordu po celom kraji, hore-dolu po kopcoch i dolinách, v blate i najhoršom lejaku, aký som kedy zažil. Na Wolfov príkaz sa musel každý malý škrabanec dať ihneď do poriadku, aby bol roadster zase ako nový, a tento príkaz, prirodzene, vyhovoval aj mne.

Penzión bol obyčajný, vyzeral ako každý druhý. Neviem prečo, ale všetky penzióny sú rovnaké, či už je to elegantnejší dom na Päťdesiatej ulici, alebo tehlový barak na západ od Centrálneho parku, kde nachádzali strechu nad hlavou počestné tanečnice alebo hlučné talianske famílie ako tu na Sullivan Street. Bývajú, pravda, rozdiely v detailoch — napríklad v intenzite cesnakovej vône. Mária Maffeiová ma zaviedla najprv za majiteľkou, príjemnou tučnou ženou, ktorá mala vlhké ruky, preliačený nos a na prstoch množstvo prsteňov, a potom hore schodmi do izby svojho brata. Prezeral som si izbu a Mária Maffeiová zašla po dievča, ktoré vypočulo telefonický rozhovor. Bola to pomerne veľká izba na treťom poschodí a mala dve okná. Koberec bol vydratý, nábytok starý, ošarpaný, no izba pôsobila čisto a útulne, ak si odmyslíme hurhaj, ktorý robili šarvanci dolu na ulici a ktorý som počul, keď som otvoril okno, aby som sa presvedčil, či sa náš roadster ešte nevyparil. V jednom rohu miestnosti som zbadal cestovné vaky,

jeden chatrný, starý a ošúchaný, druhý tiež starý, no solídny a v dobrom stave. Ani jeden nebol zamknutý. Chatrný vak bol prázdny, v druhom bolo množstvo nástrojov rozličných foriem a veľkostí, na niektorých viseli ceduľky zo záložne, boli v ňom aj kúsky dreva a kovu a zopár drobností, napríklad drôtené pružinky. V skrini som našiel niekoľko starých oblekov, dva plášte do dažďa, zvrchník, dva páry topánok a plstený klobúk. V priečinkoch bieliznika, ktorý stál medzi oknami, bola kopa — úctyhodná na človeka, ktorý žil celý rok na účet svojej sestry — košieľ, kravát, vreckoviek, ponožiek a ďalšia kopa rozličných drobností, šnúrok do topánok, náplní do ceruziek, fotografií a prázdnych plechovíc od tabaku. V hornej zásuvke bol balíček sedemnástich listov spojených gumičkou, všetky mali na obálkach talianske známky. V tej istej zásuvke sa povaľovali všelijaké potvrdenky a zaplatené účty, obálka s listovým papierom, niekoľko výstrižkov z novín a časopisov a psí obojok. Na bielizníku ležal hrebeň, kefa a podobné nezmysly, ako by povedal Wolfe, ďalej asi pol tucta kníh, všetko talianske okrem jednej, v ktorej bolo veľa obrázkov a nákresov, a bola tam aj kopa časopisov — všetky čísla mesačníka Práca s kovom za posledné tri roky. V rohu pri pravom okne stál hrubo tesaný drevený stôl, hornú dosku mal celú dorezanú, na ňom malý zverák, brúska a nákovka, ďalej tam ležala elektrická šnúra, dosť dlhá, aby siahala k zásuvke lampy, a ešte niekoľko nástrojov podobných tým, čo boli v cestovnom vaku. Díval som sa práve na brúsku, aby som zistil, kedy sa na nej naposledy pracovalo, keď do izby vošla Mária Maffeiová aj so slečnou.

„To je Anna Fioreová,“ povedala žena.

Podišiel som k nej a podal jej ruku. Bola to prostá, asi dvadsaťročná dievčinka, pleť mala ako nakysnuté cesto a vyzerala, ako keby sa bola v kolíske vyľakala a odvtedy sa z toho nespamätala. Predstavil som sa a povedal som jej, že som sa od

slečny Maffeiovej dozvedel, že v pondelok večer vypočula telefonický rozhovor pána Maffeiho, prv než odišiel z penziónu. Prikývla.

Obrátil som sa k Márii Maffeiovej. „Mám dojem, že ste sa chceli vrátiť do mesta, slečna Maffeiová. My dvaja s Annou sa už dohovoríme.“

Potriasla hlavou. „Stačí mi, ak budem doma pred večerou.“

Trošku ma to nahnevalo. Fakt je, že som v duchu súhlasil s Durkinom, že vlastne o nič nejde. Preto som Márii povedal, že už ju nepotrebujem a že sa od Wolfa dozvie, ak zistím niečo zaujímavé. Pozrela rýchlo na slečnu, usmiala sa na mňa a odišla.

Postavil som oproti sebe dve kreslá, usadil slečnu do jedného a vytiahol si zápisník.

„Nemáte sa čoho obávať,“ vyhlásil som, „prinajhoršom urobíte láskavosť slečne Maffeiovej a jej bratovi, a možno sa vám ujde peňažná odmena. Je vám slečna Maffeiová sympatická?“

Zháčila sa, akoby ju prekvapilo, že niekoho zaujímajú jej sympatie alebo antipatie, no napriek tomu odpovedala pohotovo. „Áno, je milá.“

„Je vám sympatický aj pán Maffei?“

„Áno, samozrejme, všetci ho tu majú radi. Len keď pije, nesmie sa mu dostať na dosah ruky nijaké dievča.“

„Ako sa stalo, že ste v pondelok večer vypočuli telefonický rozhovor? Čakali ste, že bude niekto volať?“

„Ako by som mohla?“

„Neviem. Slúchadlo ste zdvihli vy?“

„Nie. Zdvihla ho pani Ricciová. Povedala mi, aby som zavolala pána Maffeiho. Vyšla som hore schodmi a zavolala som naňho. Potom som upratovala stôl v jedálni, dvere boli otvorené, a tak som počula, ako telefonoval.“ „Počuli ste, čo hovorí?“

„Samozrejme.“ Mala v tej chvíli trošku povznesený výraz na tvári. „My vždy počujeme, keď niekto telefonuje. Počula ho aj pani Ricciová a počula to isté ako ja.“

„Čo teda povedal?“

„Najprv povedal haló. Potom povedal, tu je Carlo Maffei, čo odo mňa chceš. Potom povedal, to je moja vec. Poviem ti to, keď sa stretneme. Potom povedal, prečo nie tu v mojej izbe. Potom povedal, nie, ja nie som vystrašený, nie som z tých, čo sa dajú vystrašiť. Pani Ricciová tvrdí, že povedal, ja sa nedám vystrašiť, ale mýli sa. Potom povedal, jasné, že chcem prachy, a chcem oveľa viac. Potom povedal, v poriadku, o pol ôsmej na rohu. Potom povedal, ty drž hubu, mňa do toho nič nie je. Potom povedal, o pol ôsmej, to auto poznám.“

Odmlčala sa.

„S kým hovoril?“ spýtal som sa. Pomyslel som si, že to sotva bude vedieť, lebo to nevedela ani Mária Maffeiová.

Ona však ihneď odpovedala: „S tým chlapom, ktorý mu telefonoval už predtým.“

„Predtým? Kedy?“

„Niekoľko ráz. V máji. Dva razy denne. Pani Ricciová povedala, že do pondelka to bolo deväť ráz.“

„Počuli ste niekedy jeho hlas?“

„Nie. Telefón vždy berie pani Ricciová.“

„Počuli ste niekedy meno toho človeka?“

„Nie. No pani Ricciovú pochytila zvedavosť a zakaždým sa spytovala, kto volá, no hlas jej odpovedal, nestarajte sa, povedzte mu len, že má telefón.“

Začínal som mať dojem, že z toho by mohla byť nejaká zábava a možno aj nejaké prachy.

Nechcem tým povedať, že by ma peniaze zaujímali, o tie sa staral Wolfe. Ja som len chcel mať zase nejakú zábavu. Nemusela by to byť len zapichnutá obeť alebo stuhnutý utopenec v East

River. Rozhodol som sa, že musím zistiť, čo sa dá, a pokračovať v rozhovore so slečinkou. Veľa ráz som sledoval Wolfa pri takejto práci, a hoci som vedel, že jeho výsledky pochádzajú z čohosi, čo ja v sebe nemám, bolo mi jasné, že treba mať pritom veľa trpezlivosti a držať sa hesla: risk je zisk. Pokračoval som teda v rozhovore. Vydržal som asi dve hodiny a zozbieral hŕbu faktov, no ani jeden sa mi nezdal dôležitý. Raz sa mi zdalo, že mi prihorieva, a to, keď spomínala, že Carlo Maffei mal dve milenky, s ktorými sa zjavoval na verejnosti pri rozličných príležitostiach, a že jedna z nich bola vydatá; no keď som zistil, že to neviem dať do súvisu s telefonickým rozhovorom, pustil som to z hlavy. Maffei spomínal, že pôjde do Talianska, no nehovoril o tom podrobnejšie. Svoje kšefty držal v tajnosti. Nenavštevoval ho nikto, len jeho sestra a priateľ zo starých zlatých čias, chodievali s ním kedy-tedy na obed. Spovedal som Annu dve hodiny a nevidel som ani záblesk nádeje, no voľačo na tom telefonickom rozhovore upútalo moju pozornosť a nedovolilo mi, aby som si nasadil klobúk a porúčal sa. Napokon som jej povedal:

„Počkajte tu chvíľu, Anna, zbehnem dole porozprávať sa s pani Ricciovou.“

Majiteľka potvrdila Anninu verziu telefonického rozhovoru. Nemala ani tušenie, kto to volal, hoci sa to viac ráz pokúšala zistiť. Položil som jej ešte niekoľko nesúvislých otázok a požiadal ju, aby mi dovolila vziať Annu k Wolfovi. Odpovedala zamietavo, nemôže vraj sama obsluhovať pri večeri, tak som vytiahol dolár a ona sa spýtala, o ktorej sa dievča vráti, a vyhlásila, že to rozhodne musí byť pred deviatou.

Keď vzala dolár, povedal som jej: „Nemôžem vám nič sľúbiť, pani Ricciová, lebo keď sa môj šéf začne vypytovať, zabúda na čas. No sľubujem vám, že sa vráti celá a zdravá, len čo to bude možné.“

Vyšiel som hore schodmi, vzal Annu a zopár vecí z bielizníka, a keď sme vyšli na ulicu, bol som strašne šťastný, že roadster je celý, aj s nárazníkmi i náhradnou pneumatikou.

Nenáhlivo som sa prepletal ulicami mesta, lebo som nechcel prísť na Tridsiatu piatu ulicu priskoro. Medzi štvrtou a šiestou bol Wolfe vždy hore pri kvetinách a nepatrilo sa ho vyrušovať, ak to nebolo naozaj nevyhnutné. Anna bola roadsterom priam nadšená. Nohami sa stále zapierala o sedadlo, ruky mala zložené v lone. Robilo mi to dobre, bola mi sympatická, a tak som jej povedal, že jej dám dolár, ak povie môjmu šéfovi niečo, čo by mu pomohlo. Minútu či dve po šiestej som zastavil pred starým honosným domom, neďaleko rieky Hudson, kde Wolfe býval celých dvadsať rokov a z toho ja s ním asi tretinu.

Anna sa v ten deň nevrátila domov o deviatej. Bolo jedenásť preč, keď ma Wolfe poslal do redakcie Times, aby som priniesol noviny, a bolo už dosť dlho po polnoci, keď sme sa napokon vrátili do Anniných končín. Medzitým pani Ricciová telefonovala tri razy, a keď som krátko pred jednou dorazil na Sullivan Street, majiteľka už čakala pred bránou, tvárila sa, akoby mala za chrbtom nožisko. No nepovedala ani slovo, iba na mňa zazrela. Dal som Anne dolár, lebo sa čosi predsa len stalo.

Wolfovi som podával správu hore pri kvetoch v skleníku, zatiaľ čo Anna ostala dole v kancelárii. Sedel vo veľkom kresle, na ktorom bola prichytená červeno-žlto-hnedá orchidea, asi dvadsať centimetrov široká, a šteklila ho vzadu na krku. Sedel tam, akoby ho nič na svete nezaujímalo. A skutočne ho nezaujímal ani môj referát. Len sa mrkol na noviny a veci, ktoré som priniesol z Maffeiovej izby. Pripustil, že na tom telefonickom rozhovore čosi je, no inak je vraj zbytočné trápiť sa s tým. Presviedčal som ho, aby sa porozprával s Annou, keď je už tu, možno by sa z nej dalo ešte niečo vydolovať. Dodal som zlomyseľne:

„Už vás to stálo celý dolár. Musel som ho dať majiteľke.“

„Bol to váš dolár, Archie.“

„To nie, pán Wolfe. Vzal som ho z peňazí, čo mám na výdavky. Je to zapísané v knihe.“

Šiel som s ním k výťahu. Som presvedčený, že keby musel chodiť po schodoch pešo, nikdy by nevyšiel hore, ani kvôli kvetom.

Do roboty sa pustil hneď. Bolo to čosi úžasné. Pred piatimi rokmi by som to ešte nebol vedel oceniť. Bolo to čosi nádherné, lebo to bolo absolútne vyčerpávajúce. Ak tá dievčina vedela niečo čo i len zanedbateľné, ak v sebe skrývala zdanlivo zabudnutý pocit alebo reakciu, ktoré by nám mohli ukázať smer, alebo ho aspoň naznačiť, Wolfovi to určite neuniklo. Spovedal ju päť hodín. Spytoval sa na hlas Carla Maffeiho, na jeho návyky, ako sa obliekal, čo jedával, na jeho temperament, ako sa správal pri jedení, aký mal vzťah k sestre, k pani Ricciovej, k Anne samej a vôbec ku každému, s kým ho Anna videla. Spytoval sa na pani Ricciovú, na všetkých hostí v penzióne za posledné dva roky, na susedov i na obchodníkov, ktorí penzión zásobovali. Celý výsluch prebiehal ľahko a nenútene tak, aby ju neunavil — celkom inak ako vtedy, keď spovedal Lona Gravesa; toho vtedy úplne vyžmýkal; popoludní odchádzal Graves napoly šialený. Zdalo sa mi, že z dievčaťa vytiahol len jednu vec, ale ani to nebolo veľmi cenné; priznala, že v ten istý deň ráno, v stredu odniesla niečo z Maffeiho izby. Malé papierové kartičky zo zásuvky bielizníka, natreté na zadnej strane lepidlom a na prednej strane s nápismi: S. S. LUCIA a S. S. FIORENZA. Boli to, prirodzene, lodné nálepky na batožinu. Z novín som zistil, že Lucia sa vyplavila 18. mája a Fiorenza 3. júna. Maffei sa očividne chystal odísť do Talianska nie raz, ale dva razy, a v oboch prípadoch si to rozmyslel. Anna si nálepky vzala, ako povedala, lebo mali pekné farby a chcela si ich nalepiť na skriňu, kde mala šaty. Pri večeri — večerali sme všetci traja v jedálni — si Wolfe Annu vôbec nevšímal a rozprával sa len

so mnou, zväčša o pive, no keď nám priniesli kávu, zaviedol nás nazad do kancelárie a dal sa znovu do roboty. Zasa rozohrával prefíkanú hru, vystreľoval naverímboha otázky a pýtal sa na veci také malicherné a nedôležité, že každý, kto ho ešte nevidel vytiahnuť eso z rukáva, musel by si myslieť, že je cvok. O jedenástej som toho už mal dosť, zíval som a chcel som odísť; rozčuľovalo ma, že na Wolfovi nie je vidieť ani najmenší náznak netrpezlivosti, ba ani pokles nálady. Potom zrazu trafil.

„Pán Maffei vám teda nikdy nedal nijaké darčeky?“

„Nie. Okrem tej škatuľky s kriedou, o ktorej som vám hovorila. A okrem novín, ak to možno nazvať darom.“

„Áno. Povedali ste, že vám vždy dával ranné noviny. Times.“

„Áno. Povedal mi raz, že si kupuje Times kvôli inzerátom. Viete, kvôli inzerátom, kde ponúkajú prácu.“

„Dal vám noviny aj v pondelok ráno?“

„Vždy mi ich dával popoludní. Áno, dal mi ich v pondelok popoludní.“

„Predpokladám, že v nich v ten deň nebolo nič zvláštne.“ „Nie.“

Wolfe musel zachytiť nejaký slabý záchvev v jej zraku, nepatrný pohyb oka, ktorý mne ušiel. Naliehal ďalej. „Skutočne tam nebolo nič zvláštne?“ „Nie. Pravda, okrem toho výstrižku.“ „Výstrižku?“

„Kus novín bol vystrihnutý. Veľký kus.“

„Vystrihoval si takto z novín často?“

„Áno. Najčastejšie inzeráty. Vlastne asi len inzeráty. Do papiera som vždy balievala odpadky a musela som preto dávať pozor na diery.“

„Ále toto bol veľký kus.“ „Áno.“

„Nebol to teda inzerát.“ „Och, to nie, bolo to na prvej strane.“ „Naozaj? Vystrihol niekedy predtým niečo z prvej strany?“ „Nie,

celkom určite nie.“ „Predtým vystrihoval iba inzeráty. Je to tak?“ „Nie som si celkom istá. Iba sa nazdávam, že to boli len inzeráty.“

Wolfe chvíľočku sedel s bradou opretou o hruď. Potom sa obrátil ku mne. „Archie, bežte na Štyridsiatu druhú ulicu a prineste mi dvadsať exemplárov pondelňajších Times.“

Bol som rád, že sa aspoň preberiem z driemot. Nebolo sa prečo vzrušovať, lebo, ako som videl, Wolfe namieril svoj pohľad na jedinú trhlinku, cez ktorú by mohlo preniknúť svetlo; neočakával som nič mimoriadne a zdalo sa mi, že Wolfe je na tom podobne. No bola pekná júnová noc, chladná, ale mierna a príjemná; nadýchal som sa dobrého vzduchu, keď som uháňal cez mesto smerom na Broadway a zabočil na sever. Na Times Square som stretol známeho policajta Marva Doyla, ktorý kedysi pracoval ako betonár na Štrnástej ulici. Dovolil mi parkovať pri výbežku Broadway, kým som prebehol cez ulicu do budovy Times. Ulica bola plná ľudí vychádzajúcich z divadiel a kín.

Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe nepracoval, nechal dievča odpočívať. Fritz priniesol na jeho príkaz pivo, a ona si uchlipkávala z pohára, ako keby to bol horúci čaj, a na hornej pere jej ostal pásik uschnutej peny. Wolfe stiahol tri fľaše, hoci som nebol vonku viac než dvadsať minút. Keď som vošiel, povedal:

„Mal som vám povedať, že chcem mestské vydanie.“ „Veď som ho aj priniesol.“

„Dobre.“ Obrátil sa k dievčaťu: „Ak nemáte nič proti tomu, slečna, bolo by lepšie, keby ste naše prípravy nesledovali. Obráťte jej kreslo, Archie, a presuňte jej tamten stolček na pivo. A teraz noviny. Nie, nemusíte ich rozrezať, radšej nech ostanú tak, ako sú; takto ich vtedy videla po prvý raz. Dajte nabok vnútorné dvojstrany, bude to pre slečnu hotový poklad, len si predstavte, koľko odpadkov sa do nich vojde. Sem.“

Roztvoril som prvú dvoj stranu na stole pred ním, on sa nadvihol v kresle a sklonil sa nad noviny. Prichodilo mi to, ako

keď sa zdvihne za potravou hroch v zoologickej záhrade. Zo všetkých novín som vybral vnútorné dvojstrany, poskladal ich na stoličku, a potom som si sám vzal prvú stranu a preletel ju. Na prvý pohľad nebolo na nej nič nádejné; v Pennsy štrajkovali baníci, Rada národnej obrody zachraňovala krajinu pod tromi rozličnými titulkami, dvaja chlapci preplávali Atlantik na desaťmetrovej loďke, rektora univerzity ranila mŕtvica na golfovom ihrisku, akéhosi gangstra vypudili slzotvorným plynom z bytu v Brooklyne, v Alabame zlynčovali černocha a v Európe našli akýsi starý obraz. Pozrel som na Wolfa; celú stranu priam hltal očami. Jediné, čo podľa môjho názoru stálo za pokus, bol obraz, ktorý našli vo Švajčiarsku a údajne ho ukradli v Taliansku. No keď Wolfe napokon siahol do zásuvky po nožničky, vystrihol článok o gangstrovi. Potom položil noviny nabok a požiadal ma, aby som mu podal ďalšie. Tentoraz som sa uškrnul, keď som videl, že vystrihuje článok o obraze. Keď ma požiadal o tretie noviny, moja zvedavosť vzrástla, a keď strihal nožničkami okolo článku o rektorovi univerzity, prekvapene som naňho pozrel. Všimol si to. S očami upretými na noviny zahundral: „Modlite sa, Archie, aby to bolo ono. Ak to bude, na Vianoce budeme mať Angraecum sesquipedale.“ Vedel som, čo to znamená, lebo som mu viedol účty za orchidey aj za všetko ostatné. No takisto ako som ten krkolomný názov nevedel vysloviť, nevedel som si ani predstaviť súvislosť medzi rektorom univerzity a Carlom Maffeim.

„Ukážte jej jedny,“ povedal Wolfe.

Navrchu boli noviny, z ktorých vystrihoval naposledy, no siahol som pod ne a vytiahol ďalšie číslo; článok o obraze bol v zarámovaných stĺpcoch na dolnej štvrtine strany napravo. Keď som držal noviny roztvorené pred Anninými očami, Wolfe povedal: „Pozrite, slečna Fioreová. Boli Times pána Maffeiho vystrihnuté takto?“

Letmo pozrela na noviny. „Nie. Bol to veľký článok tuhore, dovoľte, aby som vám ukázala...“

Odtiahol som noviny, prv ako sa ich mohla dotknúť, hodil som ich nazad na stôl a vybral ďalšie. Roztiahol som ich pred ňou. Teraz na ne hľadela dlhšie a povedala: „Áno, tu je to.“

„Chcete povedať, že je to tento výstrižok?“

„Áno, noviny boli vystrihnuté tak ako teraz.“

Wolfe sa na chvíľu odmlčal, potom zhlboka vydýchol a povedal: „Obráťte ju sem, Archie.“ Chytil som kreslo za operadlo a obrátil ho spolu s Annou. Wolfe na ňu pozrel a povedal: „Slečna Fioreová, ste si istá, že z novín chýbal práve tento článok?“

„Viem to, som si celkom istá.“

„Videli ste ten článok, ktorý vystrihol? V jeho izbe, v koši na odpadky, alebo možno v jeho rukách?“

„Nie, nevidela. V koši na odpadky nemohol byť jednoducho preto, že pán Maffei nemá v izbe kôš na odpadky.“

„Dobre teda. Keby boli všetky zdôvodnenia také presvedčivé. Môžete ísť teraz domov, slečna Fioreová. Ste dobré dievča, trpezlivé, poslušné a na rozdiel od väčšiny ľudí — s ktorými sa nechcem stretávať, a preto radšej sedím doma — ste ochotná zveriť svojmu jazyku funkciu, ktorá mu patrí. Odpoviete mi ešte na jednu otázku? Budem to od vás pokladať za láskavosť.“

Dievčina bola celkom vyčerpaná, no ostalo v nej ešte dosť života, aby sa jej na očiach prejavil zmätok, ktorý mala v hlave. Meravo naňho hľadela. „Jednu jedinú otázku,“ nástojil Wolfe. „Videli ste niekedy v izbe Carla Maffeiho golfovú palicu?“

Ak ju chcel touto otázkou doraziť, podarilo sa mu to, lebo po prvý raz za celý čas dievčina úplne onemela. Bolo zaujímavé pozorovať, ako k tomu došlo. Chvíľočku len nechápavo civela pred seba, a keď otázka doznela, zmizla jej z tváre i tá troška farby, ktorú v nej ešte mala, zbledla ako stena a zabudla zatvoriť ústa; vyzerala ako totálny idiot a celá sa roztriasla.

Wolfe zostal pokojný a unudene na ňu hľadel. „Kedy ste ju videli?“

V tej chvíli zaťala pery a ruky zložené v lone sa jej zovreli do pästí. „Nikdy.“ Obe slová len zamrmlala. „Nie, nikdy som ju uňho nevidela.“

Wolfe na ňu ešte chvíľu hľadel, a potom povedal: „V poriadku, všetko je v poriadku, slečna Fioreová.“ Obrátil sa ku mne. „Odvezte ju domov.“

Ani sa nepokúsila vstať, kým som k nej nepristúpil a nedotkol sa jej ramena. Potom sa oprela o bočné operadla kresla a vstala. Určite ju čímsi dostal do úzkych, no nezdalo sa, že by bola prestrašená, vyzerala skôr zrútená. Vzal som kabátik z kresla a pomohol jej obliecť sa. Keď vykročila ku dverám, vrátil som sa povedať čosi Wolfovi, a neveril som vlastným očiam: vstával z kresla! Kedysi som bol svedkom, ako odmietol vynaložiť takúto námahu pri odchode istej ženy, ktorá mala cenu dvadsať miliónov amerických dolárov a vydala sa za anglického vojvodu. Predsa som však vyslovil, čo som mal na jazyku:

„Sľúbil som, že jej dám dolár.“

„Tak jej ho musíte dať, je mi ľúto.“ Zvýšil trošku hlas, aby ho bolo počuť pri dverách: „Dobrú noc, slečna Fioreová.“

Neodpovedala. Šiel som za ňou do predizby a zaviedol ju k roadsteru. Keď sme došli na Sullivan Street, pani Ricciová nás čakala pred domom s takým plameňom v očiach, že som sa radšej bleskove porúčal.

TRETIA KAPITOLA

Keď som odstavil auto do garáže a prešiel pešo na Tridsiatu piatu ulicu, v kancelárii už bola tma, a keď som vyšiel po schodišti, zbadal som pásik svetla pod dverami Wolfovej spálne. Často mi vŕtalo v hlave, ako sa vôbec vyzlieka, ale vedel som, že mu Fritz nikdy nepomáha. Fritz spal hore, naproti izbám s kvetinami; ja som mal izbu na druhom poschodí takisto ako Wolfe, bola to dosť veľká izba do ulice, mala vlastnú kúpeľňu a dve okná. Býval som tam sedem rokov, bol to už vlastne môj domov, a zdalo sa, že mi ostane domovom na ďalších sedem rokov, ba i dvadsaťsedem, lebo jediné dievča, na ktoré som kedysi bral, si našlo frajera, čo sa jej páčil viac. Potom som sa náhodou stretol s Wolfom — no o tom by som nemal rozprávať ja, aspoň nie teraz. V tomto príbehu sú zo dva body, ktoré by sa mali raz objasniť. No tá izba mi bola určite domovom. Posteľ bola veľká a dobrá, bol tam stôl, v ňom veľa zásuviek, tri masívne, pohodlné kreslá, na celej dlážke poriadny koberec, nijaké mizerné malé predložky, na ktorých sa človek šmýka ako kus masla na horúcom koláči. Obrazy na stene boli moje, myslím, že to bola pekná zbierka. Na jednom som mal Mount Vernon, domovinu Georgea Washingtona, potom farebný obraz hlavy leva, ďalší farebný obraz lesa s trávou a kvetmi, veľkú zarámovanú fotografiu matky a otca, obaja zomreli, keď som bol ešte malý. Okrem toho mal som ešte jeden farebný, zvaný Septembrové zore, bol to obraz mladej ženy, ktorá nemala na sebe nič a vlasy jej splývali až na hruď, no tento obraz som mal v kúpeľni. V mojej izbe nebolo nič mimoriadne — bola to len izba, kde sa dalo dobre bývať, — okrem veľkého gongu na stene za posteľou, ktorý nebolo vidieť. Bol napojený tak, že keď Wolfe skrútol vypínačom vo svojej izbe — a robil to každú noc —

gong by sa rozzvučal, keby niekto vstúpil do predizby a priblížil sa na meter k jeho dverám, alebo keby sa niekto dobýjal do daktorého z okien. Takisto bol gong napojený na všetky vchody do miestností, kde boli kvety. Wolfe mi raz povedal, akoby mimochodom, že vôbec nie je zbabelý, iba mu nie je pochuti predstava, že by sa ho niekto dotkol a že by musel nečakane bez varovania robiť rýchle pohyby. A keď som si uvedomil, akou telesnou schránkou disponuje, ochotne som mu veril. Pokiaľ ide o Wolfa, nikdy som sa nezamýšľal nad tým, či je, alebo nie je zbabelec, hoci inokedy, ak mám o niekom dojem, že hneď pustí do gatí, radšej si s ním nesadnem k jednému stolu.

Z kancelárie som si vzal hore noviny, a keď som sa vyzliekol do pyžamy a obul si papuče, uvelebil som sa pohodlne v kresle, cigarety i popolník som mal poruke, a tri razy som si prečítal článok o univerzitnom rektorovi. Titulok mal takýto:

Peter Oliver Barstow
ranený mŕtvicou
Rektor univerzity v Hollande
Skonal na golfovom ihrisku.
Priatelia k nemu dobehli, keď naposledy vydýchol.

Bol to poriadne dlhý článok, celý stĺpec na prvej strane, pol druha stĺpca na druhej strane, osobitne uverejnili aj dlhý nekrológ s výrokmi mnohých prominentov. V samom článku nebolo veľa zaujímavého, vlastne tam nebolo nič — len to, že ďalší človek sa odobral na druhý svet. Čítal som Times každý deň, a tieto boli len dva dni staré, no nepamätám sa, že by som si bol ten článok všimol. Barstow, päťdesiatosemročný rektor univerzity v Hollande, hral v nedeľu popoludní golf na ihrisku, ktoré patrilo klubu Green Meadow blízko Pleasantvillu, tridsať míľ severne od New Yorku, hrala sa štvorhra, hra medzi dvoma pármi. Rektor hral

so svojím synom Lawrenceom a dvoma priateľmi E. D. Kimballom a Manuelom Kimballom. Keď kráčal k štvrtej jamke, z ničoho nič padol na zem dolu tvárou, niekoľko sekúnd sa ešte zmietal a potom ostal nehybne ležať. Jeho pomocník priskočil k nemu a chytil ho za ruku, no kým pribehli ostatní, bol už mŕtvy. Medzi mnohými ľuďmi, ktorí sa zhŕkli z klubu, a ostatnými hráčmi bol lekár, Barstowov starý priateľ; spolu s Barstowovým synom odniesol telo do Barstowovho auta a zaviezol ho do jeho domu, vzdialeného šesť míľ od ihriska. Lekár stanovil ako príčinu smrti zlyhanie srdca.

Zvyšok článku bola už len omáčka, písali o Barstowovej kariére, o výsledkoch jeho práce, bola tam jeho fotografia a rozličné iné nepodstatné veci. Písali tiež, ako sa jeho žena zrútila, keď priniesli do domu mŕtve telo jej muža, i o tom, ako sa jeho syn a dcéra statočne správali. Keď som článok prečítal tri razy, zazíval som a vzdal sa. Jediné spojivo medzi Barstowovou smrťou a Carlom Maffeim bola podľa mňa skutočnosť, že Wolfe sa spýtal Anny Fioreovej, či u Maffeiho videla golfovú palicu. A tak som noviny odhodil, vstal som a nahlas si sám sebe povedal: „Domnievam sa, pán Goodwin, že tento prípad ešte nemôžete zaradiť do registra dokončených kšeftov.“ Vypil som pohár vody a šiel spať.

Na druhý deň ráno som zašiel dole až takmer o desiatej, lebo si rád dožičím osem hodín spánku, ak je to možné, a Wolfe sa nikdy nezjavil v kancelárii pred jedenástou. Vstával vždy o ôsmej, bez ohľadu na to, kedy išiel spať, v spálni sa naraňajkoval, prečítal si noviny a dve hodiny, od deviatej do jedenástej trávieval vždy v skleníku. Niekedy, kým som sa obliekal a umýval, počul som starého Horstmanna, ktorý sa staral o kvety, ako naňho pokrikuje. Nedá sa povedať, že by bol Wolfe starcovi nesympatický, to v nijakom prípade. Zdalo sa mi však, že sa Horstmann obáva, či Wolfe pri svojej nadváhe jedného dňa neprekotí a nerozmliaždi

všetky orchidey. Horstmann chránil kvety viac ako oko v hlave. Spával v kúte v malej, predelenej miestnosti, a neprekvapilo by ma, keby ich chodil kontrolovať ešte aj v noci.

V kuchyni som si dal ľadvinkový nákyp s oblátkami a vypil niekoľko pohárov mlieka. Kategoricky som odmietal, aby Fritz prestieral na stôl kvôli mojim raňajkám — raňajkoval som vždy sám. Potom som vyšiel von nadýchať sa čerstvého vzduchu, prechádzal som sa okolo prístaviska; o desať minút som sa vrátil a sadol si k svojmu stolu s účtovníckymi knihami v kúte kancelárie; predtým som ešte trošku poutieral prach, otvoril trezor a naplnil Wolfovi plniace pero. Jeho poštu som ako zvyčajne nechal na stole neotvorenú, ja som nemal nijakú poštu. Vyplnil som dva či tri šeky, urobil o tom záznam do výdavkovej knihy, nebolo toho veľa, život plynul tak pokojne; potom som začal kontrolovať záznamy o kvetinách, aby som zistil, či má Horstmann všetko v poriadku. Bol som asi v polovici, keď som začul zvonček v kuchyni. O chvíľočku vošiel do kancelárie Fritz a povedal, že akýsi pán O'Grady sa chce rozprávať s pánom Wolfom. Vzal som navštívenku, pozrel na ňu a zistil som, že mi nič nehovorí. Poznal som veľa chlapcov z Oddelenia vrážd, no O'Gradyho som nikdy nevidel. Povedal som Fritzovi, aby ho priviedol.

O'Grady bol mladý muž s atletickou postavou, nasvedčoval tomu aj spôsob chôdze. Mal skúmavý, no zároveň zlý, vyzývavý pohľad. Díval sa na mňa, ako keby som mu zjedol večeru.

„Pán Nero Wolfe?“ spýtal sa.

Ukázal som na stoličku. „Sadnite si.“ Pozrel som na hodinky. „Pán Wolfe príde o devätnásť minút.“ Zamračil sa. „Prichádzam v dôležitej veci. Nemohli by ste ho zavolať? Poslal som mu navštívenku, som z oddelenia vrážd.“

„Viem, viem, to je v poriadku. Len si sadnite. Keby som ho teraz volal, šmaril by mi niečo do hlavy.“

Sadol si a ja som sa vrátil k záznamom o kvetoch. Raz či dva razy som dostal chuť pokúsiť sa z neho niečo vytiahnuť, len tak zo psiny, no stačil mi pohľad na jeho tvár: bol priveľmi mladý a poctivý, aby to stálo za to. Devätnásť minút sedel ako v kostole, ani nemukol.

Keď vstúpil do kancelárie Wolfe, vstal zo stoličky. Na ceste odo dverí k svojmu stolu mi Wolfe zaželal dobré ráno, požiadal ma, aby som otvoril ešte jedno okno, a preletel pohľadom návštevníka. Keď si sadol za stôl, zbadal navštívenku, ktorú som ta položil, potom si bleskove prezrel poštu — rožky obálok prebehol rýchlymi prstami, ako keď pokladník v banke kontroluje prijaté šeky. Odsunul poštu nabok a obrátil sa k návštevníkovi.

„Pán O'Grady?“

O'Grady pristúpil bližšie. „Pán Nero Wolfe?“ Wolfe prikývol.

„Nuž teda, pán Wolfe, prišiel som si po papiere a iné veci, ktoré ste včera odniesli z izby Carla Maffeiho.“

„Ale nevravte!“ Wolfe zdvihol hlavu, aby ho videl lepšie. „Naozaj? To je zaujímavé, pán O'Grady. Sadnite si! Pritiahnite mu stoličku, Archie!“

„Nie, ďakujem. Musím sa ponáhľať. Chcem len tie papiere a veci.“

„Aké veci?“

„Tie, čo ste odniesli.“

„Povedzte, aké to boli veci.“

Policajt vystrčil bradu. „Nebuďte smiešny. Tak sem s tým, ponáhľam sa.“

Wolfe mu pohrozil prstom. „Len pomaly, pán O'Grady.“ Vo Wolfovom jasnom, sýtom hlase zaznieval tón, aký nepoužíval veľmi často. Voči mne ho použil iba raz, keď som ho po prvý raz videl a dosiaľ mi tento tón nevymizol z pamäti. Mal som vtedy pocit, že ak by chcel, mohol by mi odseknúť hlavu, a nemusel by

pritom ani ruku zdvihnúť. „Len pomaly," pokračoval. „Sadnite si, myslím to vážne, naozaj, sadnite si."

Prisunul som stoličku policajtovi tesne k nohám a on sa na ňu pomaly usadil.

„Dám vám teraz bezplatnú, ale veľmi cennú vyučovaciu hodinu." povedal Wolfe. „Ste mladý a ešte sa vám to môže zísť. Od chvíle, čo som vstúpil do tejto miestnosti, robíte chybu za chybou. Neprejavili ste ani náznak zdvorilosti, preto bolo vaše správanie urážlivé. Urobili ste vyhlásenie, ktoré sa nezakladá na pravde, preto bolo vaše správanie hlúpe. Dohady ste si poplietli s faktami, a to nesvedčí o vašej veľkej inteligencii. Boli by ste taký láskavý a povedali mi, ako ste mali postupovať? Hovorím s vami ako priateľ."

O'Grady zažmurkal. „Neobviňujem vás z nepriateľstva..."

„Dobre teda. Uznávam, že ste nemohli vedieť, aké nemiestne je vaše tvrdenie, že som sám išiel do izby Carla Maffeiho. Nepoznáte moje zvyky, a tak neviete, že na takúto výpravu by som sa nevydal ani za všetky poklady sveta. Určite by som teda nešiel nikam kvôli nejakým papierom a — ako vravíte vy — veciam. Archie Goodwin," zakrúžil prstom smerom ku mne, „nemá proti takýmto podujatiam námietky, a preto ta šiel sám. Mali ste teda postupovať takto: po prvé, mali ste odpovedať na pozdrav, keď som vám zaželal dobré ráno. Po druhé, mali ste predniesť svoju požiadavku zdvorilo a pridŕžať sa faktov. Po tretie, — aj keď to už nie je také podstatné — mohli ste ma v rámci profesionálnej kolegiality v krátkosti informovať, že sa našlo a identifikovalo telo zavraždeného Carla Maffeiho a že tieto papiere potrebujete na to, aby ste sa pokúsili nájsť vraha. Súhlasíte so mnou, pán O'Grady, že by to tak bolo lepšie?"

Policajt vyjavene pozrel na Wolfa. „Došľaka, ako..." začal, no zarazil sa, a až po chvíli pokračoval: „Tak je to už v novinách. Nevidel som ten článok, no jeho meno tam ešte nemohlo byť, veď

ja sám som sa to dozvedel iba pred dvoma hodinami. Viete dobre hádať, pán Wolfe.“

„Ďakujem vám. V novinách som to nevidel ani ja. No keďže správa o zmiznutí Carla Maffeiho, ktorú oznámila jeho sestra, vyprovokovala políciu akurát k veľkorysému pokusu o terorizovanie, zdalo sa mi pravdepodobné, že nič menšie ako vražda nedonúti policajtov zúrivo pátrať a vypátrať, že Archie bol v Maffeiho izbe a odniesol odtiaľ dajaké papiere. Tak je to teda. Boli by ste taký láskavý a povedali mi, kde sa našlo Maffeiho telo?“

O'Grady vstal. „Prečítate si to večer v novinách. Predstavujete si to príliš jednoducho, pán Wolfe. Dajte mi teraz tie papiere.“

„Samozrejme.“ Wolfe sa ani nepohol. „No chcel by som vám dať na zváženie jednu vec. Nežiadam od vás nič len tri minúty vášho času a informáciu, ktorá bude o niekoľko hodín známa z verejne prístupných prameňov. A okrem toho — kto vie? — možno dnes, možno zajtra, na budúci rok, v súvislosti s týmto či iným prípadom by som mohol náhodou prísť na dajaký zaujímavý fakt, ktorý — ak by som vám

0 ňom povedal — by mohol znamenať vaše povýšenie, slávu i zvýšenie platu. Opakujem ešte raz, robíte chybu, ak neuznávate zásady profesionálnej kolegiality. Nenašlo sa telo celkom náhodou vo westchesterskom okrese?“

„Dočerta!“ zvolal O'Grady. „Keby som si vás nebol preveril a keby nebolo nad slnko jasnejšie, že by ste mohli chodiť po svete len v nákladnom aute, povedal by som, že ste to urobili vy. No dobre, máte pravdu, bolo to vo westchesterskom okrese. Našli ho v húštine, tri metre od poľnej cesty, desať kilometrov za mestečkom Scarsdale, včera o ôsmej večer. Našli ho dvaja chlapci, ktorí vyberali vtáčie hniezda.“

„Niekto ho zastrelil?“

„Prebodol. Lekár povedal, že nôž v ňom ostal ešte určitý čas, hodinu, možno i viac, ale v rane ho už nenašli. Vrecká mal zavraždený prázdne. Jeho šaty mali značku z obchodu Grand Street, dostal som túto značku i lístok z práčovne dnes o siedmej ráno. O deviatej som už vedel jeho meno; odvtedy som prehľadával jeho izbu a rozprával sa s majiteľkou a so slečnou Fioreovou.“

„Vynikajúce,“ povedal Wolfe. „Naozaj jedinečné.“

Policajt sa zamračil. „To dievča,“ vyhlásil, „to dievča buď niečo vie, alebo to má v kotrbe také pomotané, že si nevie zapamätať, ani čo malo na raňajky. Bola tu. Čo ste si pomysleli, keď sa nerozpamätala na nič z toho telefonického rozhovoru, z ktorého podľa majiteľky počula každé slovo?“

Pozrel som rýchlo na Wolfa, no on nepohol ani brvou. Povedal iba: „Slečna Anna Fioreová nie je mentálne celkom v poriadku, pán O'Grady. Prišli ste teda na to, že jej vynecháva pamäť?“

„Vraj vynecháva! Veď zabudla aj Maffeiho krstné meno!“

„Aha. Škoda.“ Wolfe sa rukami oprel o okraj stola a odstrčil kreslo; videl som, že chce vstať. „A teraz k tým papierom. Okrem nich tu máme už len prázdnu plechovku od tabaku a štyri fotografie. Musím vás požiadať o láskavosť. Dovolíte pánu Goodwinovi, aby vás na chvíľu vyviedol z izby? Je to moja osobná slabôstka. Strašne nerád otváram trezor za prítomnosti druhých ľudí. Nechcem vás tým uraziť. Postupoval by som rovnako, ba možno ešte ráznejšie, keby ste boli mojím bankárom.“

Bol som u Wolfa tak dlho, že som s ním zvyčajne držal krok, no tentoraz som sa takmer preriekol. Už-už som mal na jazyku poznámku, že všetky veci sú v zásuvke jeho stola, kam som ich vložil deň predtým večer v jeho prítomnosti, no Wolfov pohľad ma umlčal. Policajt váhal a Wolfe ho presviedčal: „Neváhajte, pán O'Grady, len smelo choďte. Nemá zmysel predpokladať, že si vytváram možnosť, aby som pred vami niečo ukryl, lebo aj keby

som chcel, nemohli by ste tomu nijako zabrániť. Podozrievavosť tohto druhu nie je medzi profesionálnymi kolegami na mieste.“

Odviedol som policajta do predizby a zavrel za sebou dvere. Predpokladal som, že Wolfe bude naoko hrmotať dverami od trezoru, aby sme to počuli, no pre istotu, ak by sa mu nechcelo namáhať, nadviazal som s O'Gradym konverzáciu. Čoskoro nás Wolfe zavolal späť do kancelárie. Stál pri bližšej strane stola, v rukách mal plechovku od tabaku a obálku, do ktorej som postrkal papiere a fotografie. Podával ich policajtovi.

„Veľa šťastia, pán O'Grady. Ubezpečujem vás, a berte moje slová tak vážne, ako ich myslím: ak kedykoľvek v budúcnosti prídeme na niečo, čo by mohlo byť podľa nášho názoru pre vás dôležité a čo by vám mohlo pomôcť, dáme sa s vami ihneď do styku.“

„Ďakujem pekne. Azda to myslíte vážne.“

„Určite. Tak ako vravím.“

Policajt odišiel. Keď som počul, že sa zavreli vonkajšie dvere, šiel som do predizby a oknom som pozoroval, ako odchádza. Vrátil som sa potom do kancelárie, pristúpil k Wolfovmu stolu, za ktorým už zasa sedel, uškrnul som sa naňho a povedal:

„Ste vy ale všetkými masťami mazaný.“

Záhyby líc sa mu trošku posunuli od kútikov úst; keď Wolfe spravil túto grimasu, bol presvedčený, že sa usmieva. „Čo ste si to nechali?“ spýtal som sa ho.

Z vrecka vesty vytiahol kúsok papiera — bol asi päť centimetrov dlhý a vyše centimetra široký — a podal mi ho. Bol to jeden z výstrižkov, ktorý mal Maffei v hornej zásuvke bielizníka. Ťažko sa dalo veriť, že by bol Wolfe vedel o jeho existencii, lebo včera večer sa na všetky tie veci takmer ani nepozrel. Jednako si dal námahu dostať O'Gradyho z izby, aby si výstrižok mohol nechať.

Obrábačovi kovov, odborníkovi na dizajn a mechanizmy, ktorý má v úmysle vrátiť sa natrvalo do Európy, poskytneme výhodné zamestnanie. Tomes 1467.

Prečítal som si ho dva razy, no nehovoril mi viac, ako keď som ho po prvý raz čítal deň predtým popoludní v Maffeiho izbe. „Dobre teda," povedal som, „ak chcete dokázať, že chcel odcestovať na lodi, stačí, ak zabehnem na Sullivan Street a odlepím nálepky z Anninej skrine. A vôbec, ak by za tým aj mohlo niečo byť, kedy ste ten inzerát videli? Nechcite mi navravieť, že viete čítať bez toho, že by ste sa dívali do knihy! Odprisahám, že ste ho..." Zastavil som príval slov. Ach, áno, samozrejme, čítal to. Zaškľabil som sa. „Prezerali ste si tie veci, keď som odvážal Annu včera večer domov."

Prešiel na druhú stranu stola a uvelebil sa do kresla, a až potom sarkasticky zamrmlal: „Výborne, Archie."

„Dobre teda," povedal som. Sadol som si pred neho na druhú stranu stola. „Môžem sa vás už na niečo spýtať? Tri veci by som chcel vedieť. Alebo mám ísť preč a robiť si domácu úlohu?" Bol som, prirodzene, trošku naštvaný. Vždy som naštvaný, keď vidím, ako krásne zamotáva klbko pred mojimi vlastnými očami, a ja pritom nie som schopný vidieť, čo v ňom je.

„Domáca úloha nebude," odsekol. „Vezmete si auto a pofrčíte do White Plains. No ak sú vaše otázky stručné..."

„Stručné sú, no ak máte pre mňa prácu, môže to počkať. Ak mám teda ísť do White Plains, predpokladám, že sa mám pozrieť na dieru v Carlovi Maffiem a na všetky ostatné detaily, ktoré sa mi nebudú zdať dôležité."

„Nie. Došľaka, Archie, prestaňte rozmýšľať nahlas v mojej prítomnosti; ak sa silou-mocou chcete porovnávať s niekým, ako je pán O'Grady, bude pre vás lepšie, ak si svoju mienku o tom nechám zatiaľ pre seba."

„O'Grady vykonal dnes ráno veľký kus práce. Medzi značkou kabáta, lístkom z práčovne a telefonickým rozhovorom prešli iba dve hodiny.“

Wolfe potriasol hlavou. „Mentálne je na úrovni prostáčika. A čo tie vaše otázky?“

„To môže počkať. Čo budeme hľadať vo White Plains, ak nie Maffeiho?“

Wolfe sa obrátil ku mne s výrazom na tvári, ktorý uňho nahrádzal úsmev, a tentoraz sa na mňa takto usmieval nezvyčajne dlho. Napokon povedal: „Príležitosť zarobiť si prachy. Hovorí vám niečo meno Fletcher M. Anderson, prv než nazriete do svojho registra?“

„Dúfam,“ odvrkol som. „Nebudem vám ďakovať a nenárokujem si ani vašu pochvalu. Tisíc deväťsto dvadsaťsedem. Zástupca okresného prokurátora v Goldsmithovom prípade. O rok neskôr preložený na vidiek a teraz je okresným prokurátorom vo Westchestri. Priznal by, že vám je niečo dlžen, len keby bol pritom s vami sám v zamknutej miestnosti a mohol by vám to pošepkať do ucha. Peniaze si vyženil.“

Wolfe prikývol. „Správne, pochvala vám patrí, aj keď o ňu nestojíte. Vo White Plains navštívite pána Andersona a odovzdáte mu provokatívnu a zároveň aj lukratívnu správu. Aspoň v to dúfam; čakám ešte na informáciu od istého človeka, ktorý by mal prísť každú chvíľu.“ Ponad svoje zaoblené mohutné telo siahol za veľkými platinovými hodinkami do vrecka vesty a pozrel na ne. „Badám, že obchodník so športovými potrebami si na presnosť nepotrpí. Telefonoval som ta o deviatej; povedali, že tovar určite dodajú do jedenástej. A už je jedenásť štyridsať. Teraz by sme skutočne nemali strácať ani minútu. Mal som radšej poslať vás — ach!“

Bol to zvonček. Fritz prešiel okolo dverí do kancelárie; počuli sme, ako otvára vonkajšie dvere, nato sa ozval cudzí hlas i Fritzov,

otázka — odpoveď. Potom zaduneli ťažké kroky, ktoré prehlušovali Fritzove, a pri dverách sa zjavil mladý muž. Vyzeral ako futbalista a niesol na chrbte obrovský vak asi meter dlhý a objemný prinajmenšom ako Wolfe. Lapajúc dych, povedal: „Od firmy Corliss Holmes!“

Na Wolfov pokyn som mu šiel pomôcť. Položili sme vak na dlážku, mládenec si kľakol na kolená a začal rozväzovať šnúru, no babral sa s tým pridlho, takže som stratil trpezlivosť a siahol do vrecka po nôž. Z Wolfovho kresla sa ozvalo zašomranie: „Nie, Archie, tých zopár uzlov si zaslúži, aby ste ich rozviazali.“ Nôž som teda zastrčil nazad do vrecka. Napokon mládenec rozviazal všetky uzly, šnúra sa uvoľnila, pomohol som mu rozbaliť papier i plátno; potom som vstal a nechápavo hľadel okolo seba. Raz na Wolfa a raz na hŕbu na dlážke. Boli to samé golfové palice, muselo ich byť najmenej sto a v duchu som si povedal, že by sa nimi dalo pozabíjať najmenej milión hadov, lebo sa mi vždy zdalo, že nie sú dobré na nič iné.

„Pohyb vám prospeje,“ povedal som Wolfovi.

Wolfe ostal sedieť a prikázal nám, aby sme poukladali palice na stôl; mládenec i ja sme každý zodvihli za celé náručie. Začal som ich ukladať do vyrovnaného radu na stole; boli tam palice dlhé i krátke, ťažké i ľahké, železné, drevené, oceľové, chrómové, skrátka všetky, na aké si len zmyslíte. Wolfe si každú pozorne prezrel, ako som ju ukladal, a keď ich už preskúmal aspoň tucet, povedal: „Tieto so železnými koncami netreba, dajte ich preč. Len tie, čo majú drevené konce.“ Obrátil sa k mládencovi. „Vy toto iste nenazývate koniec.“

Mládenec sa zatváril prekvapene a zároveň aj povýšene. „To je hlava.“

„Prepáčte... — ako sa voláte?“

„Ako sa volám? Townsend.“

„Prepáčte ešte raz, pán Townsend. Videl som kedysi golfové palice v nejakom výklade, no konce nemali označené. Povedzte, sú toto skutočne obmeny jedného druhu?“

„Čože?! Každá je inakšia.“

„Veď hej, hej. Obyčajné drevené tváre, kostnaté, kombinované, slonovinové. Keďže toto je hlava, predpokladám, že toto tu je tvár.“

„Isteže, toto je tvár.“

„Uhm. A aký zmysel má tá prehĺbenina? Totiž všetko na svete musí mať zmysel; jedinou výnimkou je kultúra Orchidaceae.“

„Zmysel?“

„Presne tak. Zmysel.“

„Nuž,“ mládenec zaváhal, „ide, prirodzene, o dopad. To znamená o spôsob, ako udrieť loptičku, a loptička sa udrie práve prehĺbeninou.“

„Chápem, nemusíte pokračovať, to mi stačí. A tie rúčky, niektoré sú drevené, skutočne jemné a krásne, niektoré oceľové — predpokladám, že tie oceľové sú duté.“

„Áno, pane, oceľové rúčky sú duté. Je to otázka vkusu. Toto je takzvaný driver. A táto palica sa zasa volá brassie. Vidíte, tamdole má mosadz.“

„Všetko ide ako po masle,“ zamrmlal Wolfe. „Domnievam sa, že to stačí, vyučovanie sa skončilo. Viete, pán Townsend, vďaka svojej výchove a vzdelaniu máme všetci dosť príležitostí prejaviť sa ako snobi. Moja neznalosť týchto špeciálnych názvov dala možnosť vám. Vaša naivita v oblasti základných duševných procesov dala zas možnosť mne. Pokiaľ ide o cieľ vašej návštevy, nekúpim od vás nič. Tieto palice nebudem nikdy potrebovať. Pozbierajte si ich zase do vaku a odneste, no predpokladajme, že by som kúpil tri a že by ste za každú dostali dolár. Tri doláre? Stačí, ak vám dám tri doláre?“

Mládenec mal ak nie vlastnú hrdosť, tak aspoň hrdosť firmy Corliss Holmes. „Pán Wolfe, naši zákazníci si nemusia nič kúpiť.“

„Počkajte, ešte som neskončil. Chcel by som vás poprosiť o láskavosť. Vezmite si, prosím, do ruky jednu z týchto palíc — túto tu — postavte sa tam, za tú stoličku, a rozožeňte sa ňou klasickým spôsobom.“

„Mám sa rozohnať?“

„Áno, rozohnať, udrieť, zasiahnuť, či ako to voláte. Ako keby ste chceli udrieť do loptičky.“

Mládenec teraz už len horko-ťažko skrýval pocit opovrhnutia. Vzal od Wolfa palicu, odstúpil od stola, posunul stoličku, poobzeral sa na všetky strany, zdvihol palicu nad hlavu a prudkým švihom rozsekol vzduch.

Wolfa od úžasu až striaslo. „Neovládateľná zúrivosť,“ zamrmlal. „Môžem vás poprosiť ešte raz, pomalšie?“ Mládenec poslúchol.

„Ak by to bolo možné, pán Townsend, ešte pomalšie.“

Pohyb bol teraz veľmi pomalý, komický, smiešny, no Wolfe ho sledoval pozorne a vážne. Potom povedal:

„Výborne. Ďakujem vám veľmi pekne. Archie, keď nemáme u Corlissa Holmesa otvorený účet, zaplaťte, prosím, pánu Townsendovi tri doláre. No teraz sa už treba hýbať rýchlejšie, ak nemáte nič proti tomu. Cesta, o ktorej som vám hovoril, je veľmi naliehavá.“

Po nudných týždňoch, čo sme prežili, mi srdce poskočilo od radosti, keď som počul, že Wolfe hovorí o rýchlosti. Mládenec i ja sme veľmi rýchlo všetko zabalili, odprevadil som ho k vchodovým dverám a vrátil sa do kancelárie. Wolfe tam sedel, ústa mal našpúlené, akoby si pískal, no na dva metre od neho nebolo počuť nijaký zvuk. To, že vdychoval a vydychoval vzduch, bolo vidieť len podľa dvíhania a klesania hrudného koša. Niekedy, keď som bol dosť blízko od neho, pokúšal som sa zistiť, či si skutočne

myslí, že píska, no neuspel som. Keď som vošiel, prestal a povedal:

„Zdržím vás len minútku, Archie. Sadnite si. Zápisník nebudete potrebovať.“

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Keď sedím za volantom, nikdy nesledujem, čo sa robí okolo, vidím len cestu pred sebou; som už raz taký typ, keď sa pustím do nejakej roboty, sústredím sa iba na ňu, kým ju nedokončím. V ten deň som mal aj šťastie a hasil som si to naplno. Do Woodlawnu mi to síce kvôli premávke trvalo dosť dlho, no odtiaľ do White Plains som dorazil iba za dvadsaťjeden minút. Napriek svojej povahe i napriek tomu, že som sa ponáhľal, kútikmi očí som vychutnával jazdu po Parkway. Stovky kríčkov posiatych kvetmi, na stromoch sa v jemnom vánku pohojdávalo nové lístie, tráva bola hustá a zelená. Veru ani za desaťtisíc dolárov by nikto neurobil koberec, po ktorom by sa chodilo tak príjemne ako po tomto trávniku.

Ponáhľal som sa zbytočne. Keď som prišiel do budovy okresného súdu, čakala ma samá smola. Anderson bol preč až do pondelka, teda štyri dni. Povedali mi, že je v Adirondacks, no nechceli mi dať jeho adresu. Nebolo by zlé odskočiť si do Lake Placid, uháňať na plný plyn. Andersonov hlavný zástupca, akýsi Derwin, ktorého meno som doteraz ešte nepočul, bol na obede a mal sa vrátiť až o pol hodiny. Zdalo sa, že tam niet človeka, ktorý by mi bol ochotný pomôcť.

Vyšiel som na ulicu do telefónnej búdky a zavolal som Wolfovi do New Yorku. Povedal mi, aby som počkal na Derwina a skúsil to s ním. Vôbec mi to neprekážalo, aspoň som mal ešte čas zhltnúť niekoľko sendvičov a vypiť pohár mlieka. Keď som sa vrátil do súdnej budovy, Derwin tam už bol, no musel som čakať ešte dvadsať minút; mal som dojem, že si tak dlho čistí špáradlom zuby po obede. Všade navôkol vládlo mŕtve ticho.

Keď sa tak zamyslím nad všetkými ľudskými typmi, ktoré som v živote postretával, je to možno smiešne, ale mám taký dojem, že všetci právnici vyzerajú rovnako. Je to akási zmiešanina

ustráchaného a sebaistého výzoru — ako keby prechádzali cez frekventovanú ulicu a čakali, že ich každú chvíľu zrazí auto, no pritom vedia presne, aký papier majú v takom prípade odovzdať šoférovi, a majú ho dokonca pripravený vo vrecku. Vyzeral tak aj Derwin; inak pôsobil dojmom vážneho muža, bol dobre oblečený i dobre živený, mal okolo štyridsať rokov — skôr menej než viac — tmavé vlasy hladko sčesané dozadu a pokojnú, prívetivú tvár. Položil som si klobúk na okraj stola a sadol som si.

„Je mi ľúto, že som nezastihol pána Andersona," povedal som. „Neviem, či vás bude zaujímať, čo vám chcem povedať, no som presvedčený, že jeho by to zaujímalo."

Derwin sa opieral o chrbát stoličky a na tvári mal úsmev, aký vedia vystrúhať len politici. „Ak to súvisí s povinnosťami môjho úradu, určite ma to bude zaujímať, pán Goodwin."

„Áno, je tu istá súvislosť. No nevýhodu mám v tom, že vy nepoznáte môjho zamestnávateľa Nera Wolfa. Pán Anderson ho pozná."

„Nero Wolfe?" Derwin zvraštil čelo. „Počul som o ňom.

Súkromný detektív. Máte na mysli jeho, však? Tu sme ešte len vo White Plains, ráčite vedieť, vidiek sa začína až trošku severnejšie."

„Áno, pane. Ja by som však nenazval Nera Wolfa súkromným detektívom — tento druh práce vyžaduje priveľkú aktivitu. Skrátka je to človek, pre ktorého pracujem."

„Máte od neho správu?"

„Áno. Ako vravím, tá správa je určená pre pána Andersona, no telefonoval som pánu Wolfovi pred pol hodinou a povedal mi, aby som ju odovzdal vám. Výsledok možno nebude rovnaký, lebo náhodou viem, že pán Anderson je bohatý človek a o vás ešte nemám informácie tohto druhu. Možno je to s vami ako so mnou, možno sa aj vy pretĺkate od výplaty k výplate."

Derwin sa zasmial, ale iba strojene, lebo v zápätí mal tvár zase vážnu a obchodnícky vecnú. „Možno je to tak aj so mnou. No aj keď nemám dnes popoludní mimoriadny zhon, netrpezlivo čakám na vašu správu.“

„Áno, pane. O čo teda ide: minulú nedeľu popoludní, pred štyrmi dňami, náhle skonal Peter Oliver Barstow, rektor univerzity v Hollande na golfovom ihrisku klubu Green Meadow, neďaleko Pleasantvillu. Ste o tom informovaný?“

„Prirodzene. Je to veľká strata pre celú verejnosť, ba pre celý štát. Pravdaže, viem o tom.“

Prikývol som. „Pohreb mal v utorok, pochovali ho na cintoríne Agawalk. Nuž a pán Nero Wolfe sa chce s vami staviť — vlastne s pánom Andersonom, no povedal mi, že je ochotný aj s vami — nuž chce sa s vami staviť, že ak exhumujete telo a vykonáte pitvu, nájdete dôkazy otravy jedom. Staví sa o desaťtisíc dolárov a uloží overený šek na túto sumu do rúk hociktorej zodpovednej osoby, ktorú vy určíte.“

Uškrnul som sa, keď som videl, ako na mňa Derwin zíza. Dlhú chvíľu takto na mňa hľadel a napokon vyhlásil: „Pán Nero Wolfe sa zbláznil.“

„Och, to nie,“ protestoval som. „A ak budete raz uzatvárať stávku, neradil by som vám, aby ste stavili na to, že sa pán Wolfe zbláznil. No vrátim sa ešte k stávke pána Wolfa. Patrí k nej i toto: na niektorom mieste Barstowovho brucha, pravdepodobne tesne pod žalúdkom, asi tak tri až sedem centimetrov pod kožou nájdete krátku, ostrú, tenkú ihlu, pravdepodobne z ocele, alebo možno z veľmi tvrdého dreva. Smerovať bude nahor, približne v štyridsaťpäťstupňovom uhle, ak sa nevychýlila nárazom na kosť.“

Derwin na mňa ešte vždy meravo hľadel. Keď som skončil, pokúsil sa opäť o strojený úsmev, no nepodaril sa mu tak dobre ako predtým. „Toľko nezmyslov pokope som ešte v živote

nepočul!“ zvolal „Zdá sa mi, že za tým čosi je, totiž to, že ste sa zbláznili aj vy.“

„Áno, niečo za tým je.“ Vytiahol som z vrecka šek, ktorý mi Wolfe dal. „Je na svete len veľmi málo ľudí, ktorí by riskovali desaťtisíc za kopu nezmyslov, a verte mi, že pán Wolfe medzi nich nepatrí. Peter Oliver Barstow bol zavraždený, a má v sebe ihlu. Ja tvrdím, Nero Wolfe to tvrdí, a tých desaťtisíc to tvrdí tiež. Toto všetko predstavuje veľa dôkazového materiálu, pán Derwin.“

Výraz Derwinovej tváre sa zmenil. Nevyzeral už tak spokojne a bezstarostne, ako keď som vošiel do jeho kancelárie. Vstal a zase si sadol. Čakal som, kým sa ozval: „Je to absurdné, totálne absurdné.“

„O to sa Wolfe nechce staviť,“ uškrnul som sa. „Chce sa staviť o to, že je to pravda.“

„Nemôže to byť pravda. Je to absurdné a... obludné. Ak máte za lubom husársky kúsok, ste na nesprávnej adrese. Náhodou veľmi dobre poznám Barstowovu rodinu a preto viem všetko. Nebudem vám to tu vykladať; je to idiotský nezmysel. Viete vôbec, kto podpísal úmrtný list? Nemyslím, že...“

„Viem,“ prerušil som ho. „Doktor Nathaniel Bradford. Infarkt. No ak by aj boli všetci lekári sveta takí dobrí ako on, a ak by všetci povedali, že je to infarkt, peniaze Nera Wolfa hovoria niečo celkom iné.“

Derwinova tvár sa zase očividne zmenila; už sa spamätal z otrasu a začal vystupovať rafinovanejšie. Hovoril ostrým hlasom. „Povedzte, akú hru to hráte?“

„Nijakú. Nič také. Iba chceme vyhrať desaťtisíc dolárov.“

„Ukážte mi ten šek.“

Podal som mu ho. Pozorne si ho poprezeral, pritiahol si telefón, dvihol slúchadlo a o chvíľu s kýmsi hovoril: „Slečna Ritterová, spojte ma, prosím, s pobočkou Metropolitan Trust Company na Tridsiatej štvrtej ulici.“ Sedel a hľadel na šek a ja

som sedel tiež, trpezlivo, so založenými rukami. Keď zazvonil telefón, kládol rozličné otázky, záplavu otázok; chcel sa zabezpečiť, aby nedošlo k omylu. Keď zavesil, poznamenal som radostne:

„Teraz sa už predsa len hádam dostaneme o krôčik ďalej, keď ste sa presvedčili, že šek je pravý.“

Nepočúval ma, len sedel a civel na šek. Napokon sa ostro spýtal: „Dovoľujete si tvrdiť, že máte skutočne právo vložiť tieto peniaze do stávky, ktorú ste mi navrhli?“

„Áno, pane. Šek je vystavený na mňa. Môžem ho ihneď podpísať na druhej strane. Ak chcete zatelefonovať Wolfovi, nech sa páči, jeho číslo je Bryant 9 — 2828. Aby sme sa vyhli všetkým nedorozumeniam, navrhujem, aby vaša stenografka spísala podrobné vyhlásenie, ktoré by sme obaja podpísali. Chcem ešte povedať, že Wolfe vám nie je ochotný poskytnúť nijaké závery, dohady ani kľúče na riešenie celého prípadu, a nie je ani ochotný o tejto záležitosti diskutovať. Je to iba stávka.“

„Stávka, dočerta, stávka! Vari len nečakáte, že sa s vami stavím. Čo si myslíte, kto sa s vami staví? Westchesterský okres?“

Zaškľabil som sa. „Dúfali sme, že to bude pán Anderson, no keďže tu nie je, nemám konkrétne požiadavky. Môže to byť hocikto, kto má desaťtisíc dolárov. Wolfovi na tom nezáleží: mohol by to byť policajný náčelník, alebo vydavateľ novín, alebo možno dáky prominentný demokrat, ktorý má vyvinutý zmysel pre občiansku povinnosť.“

„Naozaj?“

„Áno, pane, naozaj. Mám inštrukcie vynaložiť všetko úsilie, aby bola do zotmenia stávka uzavretá.“

Derwin vyskočil a prevrhol stoličku. „Hah! Stávka! Obyčajný bluf.“

„Myslíte? Presvedčte sa! Skúste to a zložte peniaze.“

Zrejme sa rozhodol niečo urobiť, lebo kým som hovoril, kráčal ku dverám. Pred dverami sa ešte obrátil a povedal mi: „Počkáte ma tu desať minút? Myslím, že neodmietnete, veď mám váš šek vo vrecku.“

Ešte dobre, že som ho nepodpísal. Vyšiel z izby, skôr než som mu mohol prikývnuť na znak súhlasu. Usadil som sa do kresla a rozmýšľal, ako sa celá záležitosť vyvíja. Neprepásol som niečo? Nemal som si poslednú hrozbu nechať radšej pre prípad, že by bol ešte tvrdohlavejší? Ako ho donútiť, aby konal rýchlo? A napokon, má tento úradníček právomoc a odvahu podobrať sa na takúto vec, keď je šéf preč? Wolfe plánoval rýchlu akciu; pravda, vedel som, že sám nečakal, že by niekto prijal stávku, takisto ako som nečakal ja, že mi venuje tých desaťtisíc na narodeniny. Išlo mu len a len o pitvu a ihlu. Teraz som už chápal, ako na tú ihlu prišiel, no nešlo mi do hlavy, ako ju mohol dať do súvisu s Carlom Maffeim... odplašil som tieto myšlienky a vrátil sa k svojim bezprostredným úlohám. Ak mi Derwin nesadne na lep, na koho sa mám potom obrátiť? Medzi štvrtou a šiestou sa budem musieť spoľahnúť na vlastný úsudok; neodvážil by som sa vyrušiť Wolfa telefonickým rozhovorom v čase, keď je hore medzi svojimi kvetmi. Teraz bolo o desať minút tri. Derwin bol preč desať minút. Začínal som sa hlúpo cítiť. Čo ak ma tu nechá sedieť so založenými rukami celé popoludnie, a šek si nechá pri sebe? Ak pripustím, aby mi to urobil takýto treťotriedny byrokrat, nebudem sa môcť už nikdy pozrieť do Wolfovej tučnej tváre. Nemal som mu dovoliť odísť, a už vôbec nie so šekom. Vyskočil som zo stoličky, prebehol cez izbu, no pri dverách som sa spamätal a nešiel na vec tak zhurta. Jemne som zvrtol kľučku, odchýlil dvere a vystrčil hlavu. Blúdil som očami po pekne upravenej chodbe, vedúcej k ďalšej kancelárii, a počul som slečnu pri telefóne.

„Nie, centrála, chceme hovor na výzvu. Nikoho iného, len pána Andersona.“

Počkal som, kým zvesí slúchadlo, vyšiel som z dverí a pristúpil k jej stolu. „Boli by ste taká láskavá a povedali mi, kam šiel pán Derwin?“

Zdalo sa, že som vzbudil jej záujem. Dlho si ma prezerala. Napokon odpovedala bez vykrúcania. „Telefonuje v kancelárii pána Andersona.“

„Vy by ste mi neklamali len preto, aby ste sa udržali vo forme, však?“

„Nepotrebujem sa udržiavať vo forme, ďakujem.“

„Dobre teda. Ak nemáte nič proti tomu, vyskúšam jedno z vašich kresiel. Bolo mi otupno, keď som tam sedel sám.“

Sadol som si na stoličku asi meter od hlavných dverí, a len čo som sa na nej uvelebil, dvere sa otvorili a vstúpil energický chlapík — pôsobil dojmom, ako keby nikdy nemal na nič čas — v modrom obleku, čiernych topánkach a s tvrdým slameným klobúkom na hlave. Z miesta, kde som sedel, keď kráčal k slečne chrbtom obrátený ku mne, dalo sa ľahko vidieť, že má na opasku revolver. Slečna sa mu prihovorila: „Ako sa máte, pán Cook, pán Derwin je v kancelárii pána Andersona.“ Keď chlap zmizol za ďalšími dverami, spýtal som sa: „Je to vari Ben Cook?“ Prikývla, ani pritom na mňa nepozrela; a ja som sa uškrnul, ostal som sedieť a čakal som, čo bude ďalej.

Trvalo ďalších pätnásť minút, kým sa znovu otvorili dvere do Andersenovej kancelárie a zjavil sa Derwin. „Poďte sem, Goodwin.“

Poslúchol som. Keď som vošiel a zbadal, že tam pripravil pre mňa javisko, bolo mi do smiechu. Ben Cook sedel na stoličke, ktorú presunuli k stoličke pri stole — tá bola určená, samozrejme, pre Derwina — a tretiu postavili pre mňa, celkom blízko pri prvých dvoch a proti svetlu.

„Veľmi mu teší,“ zamrmlal energický muž. Derwin ma informoval, až keď sa usadil na svojej stoličke: „Toto je náčelník polície.“

Tváril som sa, akoby mi svetlo prekážalo a zažmurkal som. „Mne to nemusíte vravieť,“ povedal som. „Vari si myslíte, že povesť Bena Cooka nesiaha za hranice Bronx Parku?“

Derwin sa pustil do mňa zhurta. Bože, aké to bolo smiešne! Zašiel dokonca tak ďaleko, že mi hrozil prstom. „Goodwin, mal som za poslednú pol hodinu veľa roboty, ale teraz vám už môžem povedať, čo bude ďalej. Prezradíte nám všetko, čo viete, ak vôbec niečo viete, a urobíte to hneď teraz, kým budeme čakať na Wolfa. Aké dôvody vás vedú k tomu, že tvrdíte...“

S ťažkým srdcom som prerušil toto divadlo, nedalo sa inak. Musel som. „Kým budeme čakať na Wolfa? Tu?“

„Isteže tu. Pravda, ak pochopí, že je to v jeho vlastnom záujme, no myslím, že som mu to dosť jasne vysvetlil do telefónu.“

Nezasmial som sa. Povedal som iba: „Počúvajte, pán Derwin. Zdá sa mi, že máte dnes zlý deň. Ešte nikdy v živote ste nemali možnosť prehrať toľko stávok ako dnes. To, že sem Nero Wolfe príde, je rovnako pravdepodobné, ako že vám ja poviem, kto zavraždil Barstowa.“

„Len sa nebojte!“ ozval sa konečne Ben Cook. „Poviete nám toho veľa. Veľa!“

„Možno. Ale nepoviem vám, kto zavraždil Barstowa, lebo to neviem. Ak by ste sa však chceli spýtať povedzme na stav hradských...“

„Prestaňte!“ prísne ma zahriakol Derwin. „Goodwin, vy ste vyslovili mimoriadne prekvapujúce obvinenie, a vyslovili ste ho mimoriadne senzačným spôsobom. Nechcem predstierať, že mám pripravených veľa otázok, lebo nemám z čoho vychádzať. Mám len jednu otázku, a na tú chcem rýchlu a jasnú odpoveď. Prečo a s akým cieľom vás sem dnes váš zamestnávateľ poslal?“

Vzdychol som si a zatváril som sa vážne. „Už som vám to povedal, pán Derwin. Uzavrieť stávku.“

„Netárajte a dokážte, že máte aspoň štipku rozumu. Viete veľmi dobre, že sa takto z toho nedostanete, viete to čertovsky dobre. Tak vravte.“

Ben Cook dodal: „Nemyslite si, že nám prejdete cez rozum. Boli by ste prekvapený, keby ste vedeli, čo robíme s chlapíkmi, ktorí majú takéto chúťky.“

Mohol som to preťahovať celú noc, no čas letel a bolo mi ich ľúto. „Počkajte chvíľočku, páni,“ povedal som. „Viem, že ste obaja poriadne naštvaní, a to je veľká chyba, no ja za to nemôžem. Predstavte si, že vám poviem, aby ste šli dočerta, vstanem a odídem — a čo mi urobíte? Viem, pán náčelník, vaša stanica je neďaleko, no nemám cestu tým smerom. Ale vážne, správate sa ako pár zadubených policajtov. Čudujem sa najmä vám, pán Derwin. Nero Wolfe vám ponúka veľký prípad na začiatku, a vám nezíde na um nič iné, len to hneď vytárať Benovi Cookovi. Nemôžete sa ma ani dotknúť, nebuďte smiešni. Nero Wolfe sa strašne rád súdi za neoprávnené zatknutie, a okrem toho ja nikdy nechodím na policajné stanice, len keď idem navštíviť priateľov. Inak by ste mi museli ukázať zatykač, a predstavte si, aké by to bolo zábavné, keby som všetko rozpovedal novinárom, a potom by vyšlo najavo, že Barstowa naozaj zavraždili. Už ma to však prestáva baviť a mám sto chutí vyžiadať si od vás ten šek a nechať vás tu v kaši. Zapamätajte si: nepoviem vám jediné slovo. Dúfam, že ste pochopili. Teraz mi vráťte šek, alebo hovorte rozumne aj vy.“

Derwin sedel so založenými rukami, hľadel na mňa, a ani sa nepokúsil otvoriť ústa. Ben Cook povedal: „Tak vy ste láskavo prišli na vidiek ukázať dedinským trpákom, ako sa to robí. Milý môj, som dosť veľký na to, aby som vás odviedol na stanicu, kedykoľvek sa mi zachce.“

„Vy si môžete dovoliť žartovať,“ odvrkol som. „Derwin vám dal do ruky prskavku, ktorú mohol zapáliť sám, a vy to dobre viete.“ Obrátil som sa k Derwinovi. „Komu ste telefonovali do New Yorku? Do hlavného stanu?“

„Nie. Okresnému prokurátorovi.“

„Hovorili ste s ním?“

Derwin roztiahol ruky, oprel sa dozadu na stoličke a bezmocne na mňa hľadel. „Hovoril som s Morleym.“

Prikývol som. „S Dickom Morleym. Čo vám povedal?“

„Vyhlásil, že ak mi Nero Wolfe ponúka stávku o desaťtisíc dolárov v hocijakom spore, bol by rád, keby som ho pribral s ďalšou tisíckou, ale iba za predpokladu, že by som to rátal jedna k desiatim.“

Už som bol priveľmi otrávený a nechcelo sa mi ani uškŕňať. „Nuž a vy ma ešte vždy pozývate na čaj namiesto toho, aby ste vzali lopatu a začali kopať na cintoríne Agawalk. Opakujem, ja vám nepoviem nič, a nič vám nepovie ani Nero Wolfe. Ale nikdy ste nemali pred sebou taký nádejný prípad ako práve dnes. Teraz mi musíte vrátiť šek, a čo potom?“

Derwin si vzdychol a odkašlal si, aby si prečistil hrdlo; musel to opakovať ešte raz. „Goodwin,“ oslovil ma, „budem k vám úprimný. Neviem, čo mám robiť. Nepovedzte to novinárom, Ben, ale je to tak. Neviem, čo mám robiť. Božemôj, viete si predstaviť, čo by to znamenalo — exhumácia a pitva Petra Olivera Barstowa!“

„Hlúposť! Dá sa vymyslieť tucet dôvodov.“

„Veď hej. Asi neviem dobre vymýšľať. Ja tú rodinu poznám. Nemôžem to urobiť. Telefonoval som Andersonovi do Lake Placid a nezastihol som ho. Budem s ním hovoriť pred šiestou, najneskôr pred siedmou. Mohol by pricestovať vlakom zajtra ráno. Nech sa rozhodne sám.“

„To znamená, že nadnes je to už všetko.“

„Áno, inej možnosti niet. Ja to neurobím.“

„Dobre teda.“ Vstal som. „Pôjdem von a zatelefonujem z búdky Wolfovi, aby som zistil, či môže čakať tak dlho, a ak bude súhlasiť, odfrčím zase na juh, preč od dedinských trpákov. Vrátili by ste mi ten šek?“

Derwin vybral šek z vrecka a podal mi ho.

Zaškľabil som sa na Bena Cooka. „Môžem vás odviezť na stanicu, pán náčelník?“

„Len bežte, milý môj, bežte!“

PIATA KAPITOLA

Wolfe bol v ten deň večer sladký ako med. Vrátil som sa domov ešte pred večerou, takže sme večerali spolu. Kým sme nedojedli, nedovolil mi hovoriť o White Plains, vlastne nerozprávali sme sa vôbec, lebo mal pustené rádio. Často hovorieval, že človek so sedavým spôsobom života sa má teraz ako v raji. Predtým, ak sa chcel niečo dozvedieť o dávnych časoch, sedel nad Gibbonom, Rankem, Tacitom alebo Greenom. No ak chcel poznať svojich súčasníkov, musel sa vydať na cesty. Zatiaľ čo dnešný človek, unavený z Galbu a Vitellia, si len zapne rádio a uvelebí sa v kresle. Jeden program Wolfe takmer nikdy nevynechal — Veselých chlapcov. Nevedel som pochopiť prečo. Vždy si pritom držal ruky s prepletenými prstami na bruchu, oči mal pootvorené, ústa pevne zovreté, ako keby v nich mal niečo, čo by mohlo každú chvíľu vyletieť. Často som v tom čase chodieval na prechádzku, no niekedy, pravda, bola večera skôr a vtedy som pred programom neušiel. I ja mám svoje obľúbené rozhlasové relácie, no Veselí chlapci sa mi zdajú poriadne vulgárni.

Po večeri som mu všetko v krátkosti vyrozprával. Strašne nerád som sa Wolfovi ospravedlňoval, lebo bol. voči mne v takýchto prípadoch veľmi slušný. Vždy pokladal za samozrejmé, že som urobil všetko, čo bolo v mojich silách, a nemal preto čo kritizovať, len „odpor prostredia“, ako hovorieval. Komentár k mojej správe nemal a zdalo sa, že ho nezaujíma ani ona, ani moje ospravedlňovanie. Pokúšal som sa mu rozviazať jazyk, napríklad, chcel som zistiť, či si skutočne myslí, že som len tak mohol nahovoriť okresného prokurátora na stávku o desaťtisíc dolárov, no on sa ďalej milo tváril a nepovedal nič. Spýtal som sa ho, či

predpokladal, že Derwina dajako presvedčím, aby hneď začal kopať na cintoríne. Odpovedal, že nepredpokladal.

„Žaby sa nikdy nenaučia lietať.“ Sedel za stolom a cez lupu skúmal Cymbidium Alexanderi so zvädnutou lodyhou. „Musel by mať štipku fantázie, aspoň štipku, no podľa toho, ako ste ho opísali, súdim, že tento dar nemá. Nič si z toho nerobte. Možno sa napokon ukáže, že to bolo zbytočné. Keby tam bol Fletcher M. Anderson, možno by sa to bolo skončilo inak. Je to bohatý človek, má profesionálne ambície a nie je hlúpy. Možno by uvažoval takto: ak by sa pitva urobila v tichosti, bez publicity a dokázalo by sa, že Wolfe nemá pravdu, vyhral by desaťtisíc dolárov; ak by sa ukázalo, že Wolfe má pravdu, musel by zaplatiť, no ako náhradu by dostal do rúk pozoruhodný a senzačný prípad; mohol ďalej dedukovať, že ak by som mu vytiahol peniaze z vrecka, mohol by som mu dať k dispozícii aj ďalšie informácie. Váš výlet do White Platins bol v podstate primitívny kšeft: ponuka vymeniť niečo za niečo. Keby tam bol pán Anderson, bol by to pravdepodobne tak chápal. No možno ešte z toho niečo bude. Ešte to stojí za trošku námahy. Tuším bude pršať.“

„Prečo meníte tému?“ Ostal som sedieť na stoličke blízko jeho stola, hoci som cítil, že by mi najradšej videl chrbát — tušil, že mu chcem položiť zopár otázok. „Mračná sa sťahovali, už keď som šiel hore. Bojíte sa, že vám zmoknú všetky kľúče k záhade, ktorú riešite?“

Bol krotký a ešte vždy sa skláňal nad lupou. „Počúvajte ma, Archie. Jedného dňa, keď sa rozhodnem, že to už ďalej s vami nevydržím, budete si musieť nájsť ženu s veľmi skromným duševným obzorom, aby ste konečne mali oddaného poslucháča na tie svoje mizerné sarkazmy. Keď som hovoril o daždi, mal som na mysli vaše vlastné dobro. Dnes popoludní mi prišlo na um, že by ste mali zájsť na Sullivan Street, no stačí, keď ta pôjdete zajtra.“

Uveril by tomu len človek, ktorý ho dobre pozná. Vedel som, že to myslí vážne: odísť z domu pokladal vždy za nepríjemné podujatie. No ísť von v daždi hraničilo preňho s bláznovstvom. Odpovedal som: „Čo si o mne myslíte? Pravdaže ta pôjdem. A čo myslíte, prečo sa Anna Fioreová správala voči O'Gradymu tak odmietavo? Bolo to preto, že nie je taký milý a šarmantný ako vy a ja?“

„Pravdepodobne. Uvažujete vynikajúco, Archie. Tým väčšmi, že keď som dnes poslal za ňou Panzera, len veľmi neochotne sa priznala k svojmu menu a odmietla sa s naším kolegom baviť. Takže vaša milota a šarm sa nám ešte zídu. Vyhovovalo by mi, keby sem prišla zajtra o jedenástej. Nie že by to bolo také dôležité, no nezaškodí, ak nám bude rýchlejšie plynúť čas a ak sa hneď začerstva vyrovnáme s tou jej tvrdohlavosťou.“

„Už aj idem po ňu.“

„Nie, naozaj netreba. Pôjdete zajtra. Sadnite si. Budem radšej, ak ostanete tu hoci bez roboty i bez úžitku — kým budem meditovať nad touto bezcennou kvetinou. Bezcennou a sterilnou. Ako som vám už povedal, mať vás pri sebe je pre mňa osviežujúce, lebo takto si jednostaj uvedomujem, aké hrozné by to bolo, keby som tu musel mať niekoho, napríklad manželku, koho by som nemohol poslať preč, kedy by sa mi zachcelo.“

„Áno, pane.“ uškrnul som sa. „Dopovedzte to až do konca!“

„Nie teraz. Nie keď prší. Nemám to rád.“

„Dobre teda, povedzte mi niečo iné. Ako ste vedeli, že Carla Maffeiho zavraždili? Ako viete, že Barstowa otrávili? Ako viete, že má v tele ihlu? Prirodzene, už viem, ako sa ta dostala, lebo nám to tu predvádzal ten mládenec od Corlissa Holmesa. No ako ste na to prišli?“

Wolfe odložil lupu a vzdychol si. Vedel som, že moje domŕzanie mu nie je príjemné, no okrem zvedavosti ma hnala aj potreba vylepšiť naše pracovné vzťahy. Zatiaľ čo ja som bol pri

Wolfovi spokojný, lebo som cítil v kostiach, že nás nikdy neženie do chýb a omylov, on si asi vôbec neuvedomoval, že by som mohol vykonávať svoju prácu aspoň trošku inteligentnejšie, keby som vedel, kde je kľúč k celej záhade. Neverím, že by čo len raz otvoril ústa, v malom či veľkom prípade, keby som ho ustavične nepodpichoval.

Vzdychol si. „Archie, mám vám zas pripomínať, ako by asi reagoval Velázquez, keby ste sa ho spýtali, prečo má Ezop ruku schovanú pod rúchom a prečo mu nevisí pri tele? Mám vám zase dokazovať, že vedca môžete požiadať, aby vás viedol nazad po svojich stopách, ale obrátiť sa s podobnou žiadosťou na umelca je číry nezmysel? Veď on, takisto ako škovránok alebo orol, nezanecháva nijaké stopy. Mám vám znova opakovať, že som umelec?“

„Nie. Nechcem nič iné, len aby ste mi povedali, ako ste zistili, že Barstowa otrávili.“

Chytil do ruky lupu. Sedel som a čakal ďalej, zapálil som si ďalšiu cigaretu. Dofajčil som a už som chcel ísť do haly po nejakú knihu alebo časopis, keď začal hovoriť:

„Carlo Maffei je mŕtvy. Celkom všedná záležitosť, prepadli ho a okradli. Tak by to bolo, nebyť toho telefonického rozhovoru a inzerátu. Telefonický rozhovor sám osebe nie je nezaujímavý, no prvoradý význam má tá hrozba: nie som z tých, čo sa dajú vystrašiť. Inzerát nášho hrdinu bližšie špecifikuje, dovtedy bol Maffei taký či onaký, teraz sa však stáva človekom, ktorý zostrojil niečo zložité a nezvyčajné, niečo, čo zrejme aj funguje. Slovo mechanizmus inzerát vylepšilo, no zároveň dalo hĺbavej mysli nádherné možnosti na uvažovanie. Potom, čírou náhodou, sa Maffei stáva kýmsi iným: stáva sa človekom, ktorý vystrihol z novín správu o Barstowovi, a vystrihol ju v ten deň ráno, keď zmizol. Prečítajte si správu o Barstowovi ešte raz a nájdete tam fakt, ktorý úzko súvisí s Carlom Maffeim. Neznámy taliansky

obrábač kovov — prisťahovalec, a na druhej strane známy, vzdelaný a bohatý univerzitný rektor. Čo môže spájať dva také nesúrodé prvky? Tu máte správu o Barstowovi; nájdite v nej spojivo, ak tam vôbec nejaké je; zadržte každé slovo a prepusťte ho, len ak sa dokáže jeho nevina. Stačí sa len trochu ponamáhať. Spojivo je také zrejmé, že ho človek musí vidieť na prvý pohľad. Vo chvíli, keď sa Barstow zrútil, a určitý čas tesne predtým, mal v rukách a používal nie jeden, ale celú kolekciu nástrojov. Boli to nástroje, ktoré nevyžadovali zložitý a nezvyčajný mechanizmus, ale dali sa na takýto mechanizmus prekvapujúco ľahko prispôsobiť. Obraz bol dokonale dokreslený. Nebolo treba nič vysvetľovať, stačilo uvažovať, a tak ako každému umeleckému dielu ani tomuto môjmu nezaškodilo trošku zafixovania, prv než sa dalo do praktického používania. Preto som sa len tak mimochodom spýtal slečny Fioreovej, či videla niekedy v Maffeiho izbe golfovú palicu. Výsledok bol uspokojivý.“

„Dobre teda,“ pripustil som. „Ale čo keby sa dievča len pokojne pozrelo a vyhlásilo, že nie, že palicu nikdy nevidelo?“

„Už som vám raz povedal, že ani pre vaše potešenie nebudem odpovedať na hypotetické otázky.“ „To je ľahká výhovorka.“

Wolfe ľútostivo potriasol hlavou. „Keby som odpovedal, rovnalo by sa to priznaniu, že uznávam vaše táraniny, no už som si navykol neočakávať od vás nič lepšie. Ako, dočerta, môžem vedieť, čo by som robil, keby bolo keby? Pravdepodobne by som jej zaželal dobrú noc. Našiel by som fixovací materiál na svoj obraz niekde inde? Možno áno, možno nie. Mám sa vás spytovať, ako by ste videli na jedlo, keby ste mali hlavu obrátenú dozadu?“

Uškrnul som sa. „Určite by som nehladoval. Nehladovali by ste ani vy. Čo raz viem, to viem. Ale ako ste vedeli, že zavraždili Maffeiho?“

„Nevedel som, kým neprišiel O'Grady. Počuli ste, čo som mu povedal. Polícia spravila v Maffeiho izbe prehliadku. To sa robí,

len ak sa niekto dopustí kriminálneho činu, alebo ak bol zavraždený. Prvá možnosť bola vo svetle ostatných skutočností nepravdepodobná.“

„No dobre. Najlepšie som si nechal na koniec. Kto zabil Barstowa?“

„Ach,“ zamrmlal Wolfe. „To bude ďalší obraz, Archie, a dúfam, že veľmi drahý. Drahý pre kupca a výhodný pre umelca. Jeden z jeho hrdinov bude význačný človek. A aby som pokračoval v tejto metafore, nepostavíme si maliarsky stojan, kým nebudeme mať odmenu v hrsti. No, vlastne to nie je celkom presné. Kúsok pozadia namaľujeme už zajtra ráno, ak mi sem privediete slečnu Fioreovú.“

„Pôjdem po ňu hneď teraz. Ešte je len pár minút po deviatej.“

„Netreba, nepočujete, ako prší? Stačí zajtra.“

Vedel som, že nemá zmysel naliehať, a tak, keď ma prestalo baviť prehrabávať sa v hŕbe časopisov, vzal som si zhora plášť do dažďa a šiel na hodinku do kina. Nepriznal by som to pred nikým, ale sám pred sebou som pripúšťal, že mi nie je na duši ľahko. Stávalo sa mi to dosť často, už aj predtým, no to neznamená, že som sa s tým zmieril. Priam v kostiach som vždy cítil, že Wolfe nikdy nedopustí, aby sme zapadli do diery a nemali rebrík, po ktorom by sme sa dostali von. Napriek tomu všetkému som mal niekedy v duši strašné pochybnosti. Do smrti nezabudnem, ako usvedčil istého bankového prezidenta, alebo vlastne, ako som ho usvedčil ja iba na základe toho, že pero na jeho stole bolo suché. Ešte nikdy mi nespadol zo srdca taký kameň ako vtedy, keď sa ten chlap o hodinu na to zastrelil. No nikdy nemalo nijaký zmysel pokúšať sa Wolfa čo len trošku hamovať; tým som už nestrácal čas. Ak som sa mu niekedy pokúšal dokázať, že možno nemá pravdu, hovorieval: „Vy pochopíte fakt, Archie, keď ho vidíte, no nemáte v sebe ani štipku zmyslu pre niečo fenomenálne.“ Keď

som si v slovníku našiel slovo fenomén, nevidel som, že by niečo také mal v sebe on, no nemalo zmysel sa s ním škriepiť.

Ani teraz mi nebolo ľahko na duši. Vzal som si preto nepremokavý plášť a šiel do kina. Tam som mohol sedieť v tme, oči sa mali na čo dívať a myseľ mohla nerušene pracovať. Nebolo ťažké pochopiť, ako to Wolfe vyhútal. Niekto, nazvime ho X, chcel zabiť Barstowa. Dal do novín inzerát, že hľadá odborníka, ktorý by mu niečo vyrobil, a mal by to byť človek, ktorý chce natrvalo odísť do cudziny, aby jeho prípadná neskoršia zvedavosť nebola zákazníkovi nebezpečná. Maffei poslal odpoveď na inzerát, prácu mu zverili — mal zostrojiť mechanizmus vnútri golfovej palice, ktorý by pri náraze palice na loptičku uvoľnil spúšť a vystrelil cez rúčku na druhom konci ihlu. X pravdepodobne tvrdil, že je to skúška zručnosti, ktorá je predpokladom pre prijatie do zamestnania v Európe, no dal Talianovi za túto prácu toľko peňazí, že Maffei sa rozhodol neodcestovať. Takto vznikol spor a Maffei možno súhlasil, že odcestuje najbližšou loďou; medzičasom použil palicu v rámci pripraveného plánu a vložil ju do Barstowovho vaku (prirodzene, bola presnou kópiou Barstowovej palice). Potom si Maffei prečítal pondelňajšie vydanie Times, zrovnal si všetko v hlave, čo nebolo vôbec čudné, veď mechanizmus, ktorý za peniaze skonštruoval, bol jediný svojho druhu. X mu telefonoval, Maffei sa s ním stretol, povedal mu, aké má podozrenie, a chcel ho vydierať. Tentoraz X nečakal na odborníka, ktorý by mu urobil dizajn a zostrojil mechanizmus, použil obyčajný nôž a nechal ho v Maffeiho chrbte, aby si nezašpinil poťahy v aute. Potom sa túlal po kopcoch vo westchesterskom okrese, kým nenašiel opustené miesto; telo ukryl do húštiny, vytiahol nôž a neskôr ho hodil do najbližšieho potoka alebo vodnej nádrže. Domov sa vrátil pomerne skoro a pred spaním si dožičil jeden či dva štamperlíky. Na druhý deň ráno sa vyobliekal do sviatočných šiat, lebo išiel na pohreb priateľovi Barstowovi.

Toto bola, pravda, Wolfova úvaha, či skôr výplod jeho fantázie, no keď som sedel v kine, vyhútal som toto: použil síce všetky fakty neporušené, ale to isté platí aj o ľuďoch spred tisíc rokov, ktorí verili, že Slnko sa krúti okolo Zeme. Neporušili tým ani jeden z faktov, ktoré poznali, ale čo tie, ktoré nepoznali? A tu Wolfe riskuje desaťtisíc dolárov a svoju reputáciu, aby niekoho donútil vyhrabať zo zeme Barstowovo telo. Kedysi povedal Wolfovi jeden z jeho klientov, že je neznesiteľne domýšľavý. Páčilo sa mi to, páčilo sa to aj Wolfovi. No napriek tomu mi stále hlodala v hlave predstava, že ak rozrežú Barstowa a nájdu iba dôkazy infarktu a v bruchu nič, ušetria dvadsať centov všetci strážcovia zákona od okresného prokurátora až po posledného policajta, lebo celý týždeň nepôjdu do kina a namiesto na myšiakovi Mickeym sa budú doma rehotať na nás. Nebol som hlúpy, vedel som, že mýliť sa je ľudské; no vedel som tiež, že ak človek vystupuje s takou bohorovnou istotou ako Wolfe, musí mať vždy pravdu.

V istom zmysle som bol predsa len hlúpy. Po celý čas, čo som nad tým hútal, veľmi dobre som vedel, že Wolfe má pravdu. S touto vierou som si líhal do postele, keď som sa vrátil z kina a zistil, že Wolfe sa už utiahol do spálne.

Na druhý deň ráno som sa zobudil krátko po siedmej, no vyvaľoval som sa ďalej v posteli, lebo som vedel, že keby som vstal a obliekol sa, nemal by som do čoho pichnúť. Nemalo totiž zmysel priviezť sem Annu Fioreovú, prv než Wolfe opustí svoje orchidey. Ležal som, zíval, hľadel na obraz lesa s trávou a kvetmi, na fotografiu otca a matky, a potom som zavrel oči; nie že by sa mi chcelo spať, bol som dobre odpočinutý, ale preto, aby som zistil, koľko rozličných zvukov z ulice viem rozoznať. Z tohto rozjímania ma vyrušilo zaklopanie na dvere a po mojom súhlase vošiel do izby Fritz.

„Dobré ráno,“ pozdravil som ho. „Dám si grapefruitovú šťavu a šáločku čokolády.“

Fritzovi sa na tvári zjavil chápavý úsmev. Dal si zo seba uťahovať, no nikdy mi to nevracal. „Dobré ráno. Dolu je nejaký gentleman, ktorý by sa chcel rozprávať s pánom Wolfom.“

Vstal som. „Ako sa volá?“

„Povedal, že Anderson. Vizitku mi nedal.“

„Čože?“ vyskočil som z postele. „Výborne, výborne, výborne! To nie je nijaký gentleman, Fritz, je to obyčajný zbohatlík. Pán Wolfe dúfa, že s jeho pomocou čoskoro zase schudobnie. Povedzte mu... alebo nie, hneď som dolu.“

Vyšplechol som si na tvár trošku studenej vody, nahádzal na seba najnevhodnejšie šatstvo, napochytro som si prečesal vlasy a zišiel dolu.

Anderson nevstal zo stoličky, keď som vstúpil do kancelárie. Bol v tvári taký opálený, že by som ho na ulici na prvý pohľad ani nepoznal. Vyzeral ospalo, nahnevane a vlasy rozhodne nemal učesané lepšie ako ja.

„Volám sa Archie Goodwin,“ predstavil som sa. „Predpokladám, že sa už na mňa nepamätáte.“

Ostal sedieť. „Bohužiaľ, myslím, že nie. Prišiel som za pánom Wolfom.“

„Výborne. Mrzí ma, ale budete musieť trošku počkať. Pán Wolfe ešte nevstal.“

„Dúfam, že to nebude trvať dlho.“

„Neviem vám povedať. Pozriem sa. Prepáčte.“

Vyšiel som na chodbu a zastal pri schodišti. Musel som rozhodnúť, či je toto prípad, keď je Wolfe ochotný porušiť pravidlo. Bolo trištvrte na osem. Napokon som vybehol hore, prešiel chodbu až k bodu vzdialenému asi tri metre od jeho dverí, kde bol na stene zvonček. Zazvonil som a hneď sa slabo ozval jeho hlas:

„Čo je?“

„Vypnite vypínač. Idem za vami.“

Počul som cvaknutie a potom nasledovalo: „Vstúpte.“

Kto to nevidel na vlastné oči, nikdy neuverí, že môže existovať na svete také čudo, ako je Wolfe v posteli. Videl som ho už veľa ráz, no ešte vždy je to pre mňa nádherné divadlo. Na samom vrchu bol vatový paplón z čierneho hodvábu, ktorý Wolfe používal v zime v lete. Hora mäsa, čo ležala uprostred, sa prudko zvažovala na všetky strany, a ak ste sa mu chceli pozrieť do tváre, museli ste podísť hodný kus dopredu a zohnúť sa pod baldachýn, ktorý visel z horného okraja postele. Bol tiež z čierneho hodvábu, siahal Wolfovi asi pol metra pod bradu a visel nízko na všetkých troch stranách. Pod baldachýnom, na bielom vankúši trónila veľká tvár ako obraz svätca v kostole.

Spod prikrývky sa vynorila ruka, potiahla za špagát, ktorý bol napravo, a baldachýn sa zhrnul dozadu. Zažmurkal. Povedal som mu, že dolu čaká pán Fletcher M. Anderson a že by sa s ním chcel rozprávať.

Škaredo zaklial. Neznášal som, keď klial, šlo mi to na nervy. Ako mi raz povedal, väčšina ľudí kľaje len preto, lebo sa chce poriadne vykričať, zatiaľ čo preňho sú kliatby hlasne artikulované zbožné prosby. Správal sa tak zriedka, no tentoraz predviedol kompletný repertoár. Napokon sa na mňa osopil: „Choďte preč, zmiznite mi z očí.“

Strašne nerád, ale zajakal som sa. „Ale... ale Anderson...“

„Ak sa chce pán Anderson rozprávať, nech príde o jedenástej. Ale to nie je moja starosť. Začo vás platím?“

„Prepáčte, pane. Samozrejme, že máte pravdu. Poruším pravidlo, a vy mi vynadáte. No už je to za nami, a tak by som vám chcel navrhnúť, že by nebolo zlé porozprávať sa s Andersonom...“

„Nemáte mi čo navrhovať.“

„Desaťtisíc dolárov.“

„Nie.“

„Preboha, prečo nie?“

„Doparoma, vy ma balamutíte!“ Wolfe si obrátil hlavu na vankúši a dvihol ruku, aby mi pohrozil prstom. „Áno, balamutíte, no nemienim to ďalej rozoberať. Radšej vám odpoviem na otázku. Nechcem sa teraz rozprávať s pánom Andersonom z troch príčin: po prvé, som ešte v posteli, teda nie som oblečený, a mám zlú náladu. Po druhé, vy s ním môžete vyriešiť všetky problémy rovnako dobre ako ja. Po tretie, nemienim sa vzdať svojej výstrednosti: človek by si zbytočne budoval povesť čudáka, keby bol pri najmenšej provokácii ochotný vrátiť sa k normálnemu vystupovaniu. Vypadnite. Už aj!“

Vyšiel som z izby a vrátil som sa do kancelárie. Povedal som Andersonovi, že ak chce čakať, môže sa stretnúť s pánom Wolfom o jedenástej.

Prirodzene, nechcel veriť vlastným ušiam. Keď si uvedomil, že je to Wolfova definitívna odpoveď, vybuchol. Rozčuľovalo ho najmä to, že šiel za Wolfom priamo zo spacieho vozňa, z hlavnej stanice, no ja som nechápal, prečo ho to tak rozčuľuje. Trpezlivo som mu vysvetľoval, ako to s Wolfom je, povedal som mu, že je to prejav jeho čudáctva a že sa s tým nedá nič robiť. Povedal som tiež, že som bol deň predtým vo White Plains a že Wolfe vie o všetkom. Zdalo sa, že tieto slová ho trošku upokojili, a začal sa na všetko vypytovať. Kŕmil som ho po malých kúskoch a s veľkým potešením som pozoroval výraz jeho tváre, keď som mu povedal, ako Derwin zavolal Bena Cooka. Keď som dohovoril, oprel sa dozadu, poškrabal sa na nose a zahľadel sa mi kdesi ponad hlavu.

Napokon uprel oči na mňa. „Záver, ku ktorému dospel pán Wolfe, je interesantný, však?“ „Áno, pane. Presne tak.“

„To znamená, že musí mať isté interesantné informácie.“

Uškrnul som sa. „Je pre mňa veľkým potešením rozprávať sa s vami. pán Anderson, ale nemá zmysel strácať čas. Pokiaľ ide o

interesantné informácie, Wolfe a ja budeme ako dve múmie v múzeu, kým nedáte otvoriť hrob a rozrezať Barstowovi brucho. Inej možnosti niet.“

„To je teda nepríjemné. Mohol by som ponúknuť pánu Wolfovi odmenu ako externému vyšetrovateľovi — za vyšetrovanie a správu.“

„Odmenu? To je veľmi široký pojem.“

„Povedzme päťsto dolárov.“

Potriasol som hlavou. „Je mi ľúto, pán Wolfe má veľa práce. Aj ja mám veľa práce, možno budem musieť ísť ešte dnes ráno do White Plains.“

„Och!“ Anderson si zahryzol do pery a pozrel na mňa. „Vy viete, Goodwin, že som slušný človek a len málokedy sa stáva, že vybuchnem, no nezdá sa vám, že celá záležitosť je trošku špinavá, ba povedal by som neetická?“

To ma pobúrilo. Pozrel som naňho a povedal: „Pozrite, pán Anderson. Povedali ste, že sa na mňa nepamätáte. Zabudli ste teda na Goldsmithov prípad pred piatimi rokmi. Vtedy by vám nebolo ubralo na sláve, keby ste sa boli verejne priznali, že vám Wolfe pritom pomáhal. No nechajme to, povedzme, že ste si to potrebovali nechať pre seba. Bolo však od vás etické, že ste všetko zaonačili tak, aby Wolfe utŕžil poriadnu sinku pod oko namiesto toho, čo mu právom patrilo? Alebo ste si hádam vytvorili vlastnú etiku?“ „Neviem, o čom hovoríte.“

„V poriadku. No keď dnes pôjdem do White Plains, niekto tam už bude vedieť, o čom hovorím. A za to, čo sa vám tentoraz ujde, zaplatíte vy sám.“

Anderson sa usmial a vstal. „Nerobte si starosti, Goodwin. Vo White Plains by ste dnes boli zbytočný. Na základe informácií, ktoré som získal, som sa definitívne rozhodol, že dám exhumovať Barstowovo telo. Budete tu dnes celý deň? Vy alebo pán Wolfe? Rád by som sa s ním neskôr spojil.“

„Wolfe je tu stále, no medzi deviatou a jedenástou doobeda a medzi štvrtou a šiestou popoludní nikoho neprijíma ani nedvíha telefón.“

„Aký je to výstredný človek!“

„To teda je. Klobúk máte v hale.“

Podišiel som k oknu a pozoroval, ako ho odváža taxík. Potom som sa vrátil do kancelárie, k telefónu. Chvíľočku som váhal, no vedel som, že Wolfe má pravdu, a keby náhodou nemal, potom už bolo jedno, či sme si urobili trošku reklamy, alebo nie. Zavolal som teda Harrymu Fosterovi do Gazette. Našťastie som ho zastihol.

„Harry?! Tu je Archie Goodwin. Mám niečo pre vás, no nikomu ani muk. Anderson, okresný prokurátor vo White Plains, vydá dnes ráno súdny príkaz na exhumáciu tela Petra Olivera Barstowa a na jeho pitvu. Pravdepodobne to bude chcieť udržať v tajnosti, no myslím si, že by ste mu s tým azda mohli pomôcť. A ešte niečo: pri najbližšej vhodnej príležitosti vám vysvetlím, prečo je Anderson taký zvedavý. Neďakujte, nemáte za čo.“

Vyšiel som hore, oholil sa a znovu sa obliekol. Naraňajkoval som sa a trošku si potáral s Fritzom v kuchyni o rybách. O pol desiatej som vybral auto z garáže, doplnil doň benzín a olej a odfrčal na Sullivan Street.

V školách sa ešte vyučovalo, takže tam nebolo toľko kriku a špiny ako minule. No bolo tam aj čosi nové. Dalo sa očakávať, že penzión bude smútočne vyzdobený, no akosi mi to nezišlo na um. Bola tam veľká čierna umelá ruža, dlhé čierne stuhy viseli na bráne a nad ňou veľký veniec z listov a kvetov. Okolo postávali skupinky ľudí, najmä na druhej strane ulice. Trošku ďalej sa prechádzal na chodníku policajt a tváril sa celkom nezainteresovane; no keď som s roadsterom prechádzal tesne vedľa brány s vencom, zablýskal na mňa očami. Vystúpil som a šiel ho pozdraviť.

Podal som mu vizitku. „Som Archie Goodwin z kancelárie Nera Wolfa. Maffeiho sestra si nás najala, aby sme hľadali jej brata, deň predtým, ako sa našlo jeho telo. Prišiel som teraz za majiteľkou penziónu upresniť si isté maličkosti.“

„Čože?“ Policajt si strčil vizitku do vrecka. „Neviem o ničom, mám iba príkaz tu stáť. Archie Goodwin? Teší ma.“

Podali sme si ruky, a keď som odchádzal, poprosil som ho, aby mi dozrel na auto.

Pani Ricciová nebola vôbec nadšená mojou návštevou, no ja som to celkom chápal. Ten nemožný O'Grady jej asi vynadal, že mi dovolila odniesť veci z Maffeiho izby. Nemal na to právo ani dôvod, no O'Grady sa zrejme nikdy nedal odradiť takýmito úvahami. Zaškľabil som sa, keď som videl, ako pani Ricciová zlostne zovrela pery v očakávaní otázok, ktoré — ako si myslela — som jej prišiel klásť. Nie je to nič príjemné mať v dome zavraždeného, aj keď je to len hosť. Tak som ju trochu poľutoval, a až potom som povedal, že by som sa chcel rozprávať s Annou Fioreovou.

„Nemá čas.“

„Viem. Ale ide o dôležitú vec. Môj šéf sa s ňou chcel pozhovárať. Nebude to trvať dlho, hodinku, nech sa páči, zopár dolárov...“

„Nie! Pre boha živého, nemohli by ste nás už nechať na pokoji? Prečo tej úbohej žene nedovolíte, aby si v pokoji pochovala brata? Prečo do nej stále niečo hučíte, chcete, aby sa z toho zbláznila? A kto ste vlastne, že sa...“

Keby do mňa pichla, praskol by som. No videl som, že je beznádejné čakať od nej spoluprácu, nechcela ma ani vypočuť, tak som sa porúčal a zamieril do hlavnej haly. Dvere do jedálne boli otvorené, ale jedáleň bola prázdna. Vkĺzol som ta; odtiaľ som počul kroky v hale a štrbinou medzi dverami a zárubňou som videl, ako pani Ricciová vystupuje hore schodmi. Počul som, že

ide ďalej na druhé poschodie. Ostal som schovaný za dverami, a šťastie sa na mňa usmialo. Neuplynulo ani desať minút, a na schodoch sa zase ozvali kroky, a cez štrbinu som zase zbadal Annu. Ticho som na ňu zavolal. Zastavila sa a obzerala sa na všetky strany. Ozval som sa ticho: „Som v jedálni.“ Pribehla k vchodu a ja som odstúpil od dverí, aby ma videla.

„Dobré ráno, Anna. Pani Ricciová mi povedala, aby som tu na vás čakal.“

„Och, pán Archie.“

„Áno. Prišiel som vás zavolať na prechádzku autom. Pani Ricciová sa hnevá, že som po vás prišiel, ale pamätáte sa, ako som jej minule dal dolár? Dnes som jej dal dva, tak súhlasila. No ponáhľajte sa! Sľúbil som jej, že sa vrátime pred dvanástou.“

Chytil som Annu za ruku, no ona sa ani nepohla. „Pôjdeme tým autom ako minule?“ „Áno.“

„Hore mám kabátik, ale pozrite, aké mám šaty.“

„Netreba vám kabátik, je teplo. Ponáhľajte sa, čo ak si to pani Ricciová rozmyslí? Kúpim vám nový kabátik, len už poďte!“

Ruku som jej ovinul okolo pliec a priam som ju vytlačil z jedálne. Prebehli sme malou halou k východu, no nechcel som, aby si aj na ulici všimli, že máme naponáhlo. Policajt by sa mohol robiť dôležitý a jeho zásah by mohol všetko pokaziť. Tak som otvoril vchodové dvere a povedal Anne: „Choďte do auta, ja sa ešte rozlúčim s pani Ricciovou.“ O niekoľko sekúnd som vyšiel za ňou. Stála pri aute a otvárala dvere. Prešiel som na svoju stranu, nasadol som, dupol na plyn, zakýval strážcovi poriadku a na dvojke som uháňal po Sullivan Street; motor hučal tak, že z okna na poschodí nemohli k Anninmu sluchu preniknúť nijaké nadávky.

V tých nemožných šatách vyzerala naozaj ako strašiak do maku. No nehanbil som sa, že sedí vedľa mňa, zamieril som do centra, obišiel Washingtonovo námestie a vyrútil sa na Piatu avenue. Hodinky na palubnej doske ukazovali štvrť na jedenásť.

„Kam ideme, pán Archie?“

„Pre šaty sa netrápte, veď vás nik neuvidí, keď sedíte na takom nízkom sedadle. Vidia vám len tvár, a tá celkom ujde. Nechcete sa ešte povoziť okolo Central Parku? Je tak krásne.“

„Veľmi rada.“

Mlčal som a ona takisto, kým sme prešli asi desať blokov. Potom sa znova ozvala: „Veľmi rada.“

Bola určite šťastná a spokojná. Šiel som po Piatej avenue a na Šesťdesiatej ulici som zabočil do parku. Po West Side som šiel na Stodesiatu, cez ňu na nábrežie ku Grantovej mohyle, tam som sa obrátil a pokračoval dole do mesta. Tuším, že ani raz nepozrela na stromy, trávu, či na rieku; jednostaj pozorovala ľudí v iných autách. Päť minút pred jedenástou som zastavil pred Wolfovým domom.

Pani Ricciová stihla telefonovať už dva razy. Fritz sa tváril potuteľne, keď mi to hovoril. Celý problém som rýchlo vyriešil: zavolal som jej a spustil celú prednášku o tom, ako občania nemajú brániť výkonu spravodlivosti. Neviem, koľko sa jej z toho dostalo do uší, alebo neprestajne nadávala, no zrejme to zabralo. Až do poludnia, keď som šiel zaviezť Annu domov, nevolala ani raz.

Wolfe vošiel, práve keď som telefonoval s pani Ricciovou. Sledoval som, ako sa cestou k svojmu stolu zastavil, aby zaželal Anne dobré ráno. K ženám bol vždy galantný. Mal o nich tak trochu zvrátenú mienku, ktorú som nikdy celkom nepochopil, no vždy, keď som ho videl so ženou, správal sa ako rodený gavalier. Nevedel by som opísať, ako to robil, lebo sám to neviem; je zaiste nepochopiteľné, že by táto obrovská hora mäsa a kožných záhybov mohla byť galantná, no namojdušu, bola. A to dokonca aj vtedy, keď na príslušníčku nežného pohlavia chrlil hrôzu, napríklad keď z Nyury Pronnovej krvopotne vyťahoval údaje o tom, aké kšefty sa

robili v diplomatickom klube. Bola to najdokonalejšia ukážka žmýkania suchej špongie, akú som kedy videl.

Pri Anne sa spočiatku krotil. Keď bleskove prezrel poštu, obrátil sa a asi minútu na ňu mlčky hľadel. „Už si teda nemusíme trápiť hlavu úvahami o tom, kam zmizol váš priateľ Carlo Maffei," povedal potom. „Prijmite moju sústrasť. Videli ste jeho telo?"

„Áno."

„Je to škoda, veľká škoda. Nebol to človek násilníckej povahy, dostal sa na takéto chodníčky nešťastnou náhodou. Je zaujímavé, na akej tenkej niti visí niekedy osud človeka; napríklad osud vraha Carla Maffeiho môže visieť, slečna Fioreová, na tomto: kedy a za akých okolností ste videli golfovú palicu v Maffeiho izbe?" „Áno, pane."

„Teda áno. Teraz vám už bude ľahko o tom hovoriť. Moja otázka, ktorú som vám už minule položil, vám asi pripomenula, pri akej príležitosti to bolo."

„Áno, pane."

„Pripomenula vám to?"

Otvorila ústa, ale nevydala ani hláska. Pozoroval som ju, zdala sa mi čudná. Wolfe zopakoval otázku: „Pripomenula vám to?"

Bola ticho. Nevidel som na nej ani trošku nervozity či strachu. Bola len ticho.

„Keď som sa vás na to minule spýtal, slečna Fioreová, zdali ste sa mi rozrušená. Bolo mi vás veľmi ľúto. Povedali by ste mi, prečo ste boli taká rozrušená?"

„Áno."

„Vynorila sa vám azda spomienka na niečo nepríjemné, čo sa stalo v ten deň, keď ste u Maffeiho videli golfovú palicu?"

Opäť ticho. Videl som, že niečo nie je v poriadku. Wolfe nepoložil poslednú otázku preto, že by bola dôležitá — vycítil som to z tónu jeho hlasu. O Anninu odpoveď nemal záujem. Čosi ho

presunulo na inú koľaj. Zrazu na ňu vystrelil ďalšiu otázku, celkom iným tónom:

„Kedy ste sa rozhodli prikyvovať na každú otázku, ktorú vám položím?“

Mlčala, no Wolfe nečakal na odpoveď a pokračoval: „Slečna Fioreová, chcel by som, aby ste pochopili, že moja posledná otázka nemala vôbec nič spoločné s golfovou palicou ani s Carlom Maffeim. Chápete? Ak ste sa teda rozhodli, že na všetky otázky týkajúce sa Carla Maffeiho budete odpovedať len áno, je to v poriadku. Máte na to absolútne právo, lebo ste sa tak rozhodli. No keď sa vás spytujem na iné veci, nemáte právo odpovedať áno, lebo tak ste sa nerozhodli. O ostatných veciach by ste mali hovoriť normálne. Takže, keď ste sa rozhodli iba prikyvovať, bolo to kvôli niečomu, čo urobil Carlo Maffei?“

Anna mu pokojne hľadela priamo do očí. Bolo jasné, že ho z ničoho neupodozrieva, ani proti nemu nebojuje, iba sa ho usiluje pochopiť. Hľadela naňho a on na ňu. Po minúte sa ozvala:

„Nie, pán Wolfe.“

„No konečne. Výborne! Nebolo to teda kvôli ničomu, čo urobil on. Potom to nemá s ním nič spoločné a vy mi môžete odpovedať na všetky otázky, ktoré vám v tej súvislosti položím. To vám je, dúfam, jasné. Ak ste sa teda rozhodli nepovedať nič o Carlovi Maffeim, nebudem sa vás naňho spytovať. No prejdime teraz k druhému problému. Rozhodli ste sa prikyvovať pánu O'Gradymu, ktorý prišiel za vami včera ráno a kládol vám otázky?“

„Áno.“

„Prečo ste sa tak rozhodli?“ Zamračila sa. „Lebo sa čosi stalo.“ „Dobre. Čo sa stalo?“ Potriasla hlavou.

„No tak, slečna Fioreová.“ Wolfe bol pokojný. „Niet na svete dôvodu, prečo by ste mi to nemohli povedať.“

Uprela pohľad na mňa, potom zase na Wolfa. Po chvíli povedala: „Poviem to pánu Archiemu.“

„Dobre, povedzte to pánu Archiemu.“

Obrátila sa ku mne: „Dostala som list.“

Wolfe blysol po mne očami a ja som prevzal jeho úlohu. „Dostali ste ho včera?“

Prikývla. „Včera ráno.“

„Kto vám ho poslal?“

„Neviem, meno tam nebolo, bol napísaný strojom a na obálke bolo napísané len Anna a adresa, nebolo tam celé moje meno. Poštu preberá pani Ricciová, list mi priniesla, a ja som ho nechcela otvoriť v jej prítomnosti, lebo ja listy nikdy nedostávam. Šla som dole do izby, kde spím, a tam som ho otvorila.“

„Čo v ňom bolo?“

Pozerala na mňa chvíľu mlčky, potom sa jej zrazu zjavil na tvári úsmev, taký záhadný úsmev, že som mal z neho čudný pocit a nebolo príjemné dívať sa na ňu. No aj tak som z nej nespúšťal oči. „Ukážem vám, čo to bolo, pán Archie,“ povedala napokon. Vyhrnula si sukňu nad kolená, siahla si rukou pod pančuchy a čosi odtiaľ vytiahla. Zízal som s otvorenými ústami, keď pred mojimi očami vyrovnala päť dvadsaťdolárových bankoviek.

„Toto bolo v liste?“

Prikývla. „Sto dolárov.“

„Už je to jasné. No určite tam bol aj lístok napísaný na stroji.“

„Áno, bolo tam napísané, že ak nikomu nič nepoviem o pánu Maffeim a o tom, čo robil, môžem si tie peniaze nechať. No ak by som to nesplnila, ak by som o ňom hovorila, musela by som peniaze späliť. List som spálila, ale peniaze nespálim ani za nič. Nechám si ich.“

„List ste spálili?“

„Áno.“

„Aj obálku?“

„Áno.“

„A ste skutočne odhodlaná nehovoriť o pánu Maffeim a jeho golfovej palici?“ „Nikdy s nikým.“

Pozrel som na ňu. Wolfe mal bradu zase pritlačenú na hrudi, ale aj on sa na Annu díval. Vstal som zo stoličky. „Teda, takúto trafenú historku som už dávno...“

„Archie! Naskutku sa ospravedlňte.“

„Ale prepána...“

„Ospravedlňte sa!“

Obrátil som sa k dievčaťu. „Ospravedlňujem sa, ale keď si pomyslím, koľko benzínu som kvôli vám minul, keď som vás vozil okolo parku...“ a sadol som si.

Vzápätí sa ozval Wolfe. „Slečna Fioreová, nepamätáte sa náhodou, aká bola na obálke známka? Vlastne nie známka, ale tá malá okrúhla pečiatka, z ktorej sa dá vyčítať, odkiaľ bol list odoslaný.“

„Nie, pane.“

„To sa dalo čakať. No mimochodom, tie peniaze nepatrili človeku, ktorý vám ich poslal. Vzal ich z vrecka Carla Maffeiho.“

„Aj tak si ich nechám.“

„Isteže. Možno ani netušíte, že keby o tom vedela polícia, peniaze by vám nemilosrdne vzali. No nebojte sa, pán Archie vašu dôveru nesklame.“ Obrátil sa ku mne. „Milota a šarm sú obdivuhodné vlastnosti a niekedy sa celkom zídu. Odprevaďte slečnu Fioreovú domov.“ Protestoval som. „Ale prečo ne...“

„Nie. Prečo nespálime tieto peniaze a prečo jej ich nevymeníme za naše, z knihy výdavkov? Nie. Ona by to nedovolila. A keby aj dovolila, ja by som nedovolil páliť peniaze len preto, aby sme zachránili krásu pred hrobom, ktorý jej možno kopú. Zničiť peniaze — to je jediná a posledná skutočná svätokrádež, ktorá sa nám protiví. Vy si asi neuvedomujete, čo tých sto dolárov znamená pre slečnu Fioreovú; pre ňu to znamená obrovskú

odmenu za zúfalý a hrdinský čin. Teraz, keď už je poklad zase v bezpečí, odprevaďte slečnu domov.“ Pomaly sa dvíhal zo stoličky. „Dovidenia, slečna Fioreová. Urobil som zriedkavý kompliment; vychádzal som z toho, že svoje slová myslíte vážne. Zbohom.“

Bol som už pri dverách a zavolal som na ňu, aby sa pohla.

Na spiatočnej ceste som si ju vôbec nevšímal. Bol som naštvaný: uniesol som ju, takmer celú hodinu som ju gavaliersky rozvážal po meste, a ona sa potom správala voči nám ako sopľavé decko. Nedal by som za ňu ani deravý groš. Na Sullivan Street som ju vysadil na chodník, a mal som pritom pocit uspokojenia, lebo som si myslel, že Wolfe bol voči nej galantný za nás oboch.

Ostala stáť na chodníku. Keď som prehodil rýchlosť a chcel pokračovať v jazde, povedala: „Ďakujem vám, pán Archie.“

Toľká galantnosť! Pochytila to od Wolfa. Povedal som jej: „Máte za čo, Anna, dovidenia a nehnevajte sa na mňa,“ a vyštartoval som.

ŠIESTA KAPITOLA

Keď som sa o pol hodiny vrátil na Tridsiatu piatu ulicu, našiel som Wolfa v apatickom stave. Tentoraz to bolo zlé, trvalo mu to tri dni. Našiel som ho v kuchyni, sedel pri stolíku, pri ktorom vždy raňajkujeme, pil pivo, tri fľašky už boli prázdne a škriepil sa s Fritzom, či sa má do paradajkových koláčov dávať pažítka. Chvíľu som postojačky bez slova počúval, potom som šiel hore do svojej izby, vybral zo skrine fľašku žitnej a dal si za pohárik.

Nikdy som si nevedel vysvetliť tieto Wolfove záchvaty apatie. Niekedy sa zdalo, že je to len dôsledok preľaknutia alebo paniky ako vtedy, keď sme riešili prípad na Pine Street a vyrútil sa na nás taxík. Inokedy však boli jeho záchvaty celkom nepochopiteľné. Všetko šlo ako po masle, mne sa zdalo, že už stačí celý prípad len zabaliť a odoslať na dobierku, a zrazu Wolfe bez akejkoľvek zjavnej príčiny stratil o vec záujem. Jednoducho bol z ničoho nič kdesi inde. Nech som mu hovoril čokoľvek, nepohlo to ním ani o milimeter. Niekedy to trvalo jedno popoludnie, niekedy však aj niekoľko týždňov, ba stávalo sa, že odišiel preč a vrátil sa, až keď sa vyskytlo niečo nové. Kým bol v takomto stave, správal sa jedným z dvoch možných spôsobov: alebo si ľahol do postele, žil na chlebe a cibuľovej polievke a neprijímal nikoho okrem mňa, a ja som pritom nesmel pred ním hovoriť o ničom, čo mi chodilo po rozume, alebo sa posadil do kuchyne, dával Fritzovi rady, ako variť rozličné jedlá, a potom ich jedol pri mojom stolíku. Raz takto zjedol za dva dni celú polovicu ovce a rozličné časti z nej si dal pripraviť dvadsiatimi spôsobmi. Behával som v takýchto dňoch s vyplazeným jazykom po celom meste, od Battery až po Bronx Park, lebo som musel zháňať všelijaké bylinky, korienky, ba aj žalúdočné likéry, potrebné na prípravu ďalšieho jedla. Len jeden

jediný raz som dal Wolfovi výpoveď — vtedy, keď ma poslal do brooklynského prístavu, kde kotvila nákladná loď z Číny, aby som sa pokúsil kúpiť od kapitána akési korienky. Kapitán asi viezol na lodi náklad ópia alebo niečoho podobného, lebo mu bola moja žiadosť veľmi podozrivá a myslel si, že mám nekalé úmysly. Moju objednávku vybavil tým, že sa na mňa vrhlo zopár kostnatých divochov a hodili mi na hlavu deku. Telefonicky z nemocnice som na druhý deň popoludní dal Wolfovi výpoveď. Na ďalší deň však prišiel za mnou, vzal ma domov a bol som taký prekvapený tým, že prišiel osobne, že som na výpoveď zabudol. A takto sa aj skončilo jeho obdobie apatie.

To, že je znovu v takomto stave, som zbadal hneď, ako som ho našiel v kuchyni škriepiť sa s Fritzom, a tak mi to pokazilo náladu, že keď som si dal niekoľko pohárikov, šiel som zase do mesta. Prechádzal som sa po ulici, no zakrátko som si uvedomil, ako mi po tých aperitívoch vytrávilo a tak som zamieril do najbližšej reštaurácie. Po siedmich rokoch na Fritzovej kuchyni ma reštauračná strava bohvieako nelákala, no domov sa mi nechcelo ísť. Mal som zlú náladu, a navyše v obdobiach Wolfových apatických stavov sa na jedálny lístok vôbec nedalo spoľahnúť — niekedy to bola priam lukulská hostina, inokedy iba malá delikatesa, akú predávajú u Schraffta za osemdesiat centov, a niekedy zas čudesná gebuzina.

No keď som sa najedol, cítil som sa lepšie. Vrátil som sa na Tridsiatu piatu ulicu a rozpovedal Wolfovi obsah ranného rozhovoru s Andersonom; poznamenal som, že sa mi zdá, že nás čaká plno roboty prv, než mesiac bude v splne.

Wolfe ešte vždy sedel pri stolčeku a pozoroval Fritza, ako čosi mieša v hrnci. Pozrel na mňa, ako keby sa chcel rozpamätať, kde ma videl naposledy. „Neopovážte sa predo mnou spomínať meno toho pochybného fiškála,“ vyhlásil.

Odpovedal som v nádeji, že ho tým naštvem: „Dnes ráno som telefonoval Harrymu Fosterovi z Gazette a povedal som mu, čo sa chystá. Vedel som, že trocha reklamy vám príde vhod.“

Nepočúval ma. Povedal Fritzovi: „Nachystajte mi vriacu vodu pre prípad, že sa to rozpadne.“

Šiel som hore povedať Horstmannovi, že bude musieť popoludní kŕmiť svoje detičky sám, a možno aj celý ďalší týždeň. Vedel som, že bude nešťastný. So záľubou som vždy pozoroval, ako predstiera, že ho Wolfova prítomnosť rozčuľuje, no ak výnimočne niečo zabránilo Wolfovi prísť o deviatej alebo štvrtej, robil si také starosti a bol zúfalý, ako keby ho prenasledovali pažravé chrobáky. Šiel som teda za ním, aby som mu skazil náladu.

Bol vtedy piatok dve hodiny poobede, a normálne sa na mňa Wolfe pozrel po prvý raz až v pondelok o jedenástej doobeda. Trvalo to teda šesťdesiatdeväť hodín.

Medzitým som sa dozvedel zopár noviniek. V piatok okolo štvrtej mi telefonoval Harry Foster, tak ako som predpokladal. Povedal, že exhumovali Barstowovo telo a vykonali pitvu, no nechcú poskytnúť nijaké informácie. Nemal však už na tento prípad výhradné právo; ostatné noviny to tiež vyňuchali a kanceláriu súdneho lekára obliehajú reportéri.

Krátko po šiestej znova zazvonil telefón. Bol to Anderson.

Zaškeril som sa, keď som počul jeho hlas, a pozrel na hodinky; vedel som si predstaviť, ako zúrivo behal po miestnosti, kým neodbilo šiestu. Povedal mi, že sa chce rozprávať s Wolfom.

„Je mi ľúto, pán Wolfe je veľmi zaneprázdnený. Tu je Goodwin.“

Povedal, že chce, aby Wolfe prišiel do White Plains. Vysmial som sa mu. Tresol slúchadlom. Neznášam, keď sa ku mne niekto správa ako k totálnemu obmedzencovi. Po chvíli uvažovania som zavolal Henrymu H. Barberovi do bytu. Vytiahol som z neho

všetko, čo treba vedieť o spolupáchateľoch a zadržaní svedkov. Potom som šiel do kuchyne a referoval Wolfovi o oboch telefonických rozhovoroch. Pohrozil mi lyžičkou.

„Archie! Ten Anderson je horší ako mor. Mali by ste vydezinfikovať telefón. Nezakázal som vám spomínať jeho meno?“

„Nehnevajte sa,“ povedal som. „Už to neurobím. Dobre viete, čo si myslím. Blázon je vždy len blázon, dokonca aj vtedy, keď ide o vás. Chcel by som niečo povedať Fritzovi.“

Wolfe nepočúval. Oznámil som Fritzovi, že večer prídem, vezmem si chlebíčky a pôjdem ich zjesť do kancelárie. Zdôraznil som mu, že kým mu nedám iné inštrukcie, nesmie chodiť otvárať vonkajšie dvere, keď niekto bude zvoniť. Budem chodiť sám. On za nijakých okolností nesmie otvoriť.

Uvedomoval som si, že je to možno zbytočná opatrnosť, no nechcel som riskovať, aby sem niekto vpadol v čase, keď má Wolfe takúto hroznú náladu. Bol som rád, že ma neposiela nič zháňať, a dúfal som, že ma ani nepošle, lebo by som odmietol. Ak je to len planý poplach, v poriadku, ale nebol som ochotný pripustiť, aby si z nás strieľali ako z nejakých tupcov. V tú noc sa nestalo nič. Na druhý deň ráno som sa neukázal Wolfovi na oči, zdržiaval som sa najmä v hale a otváral som dvere: kontrolórovi z plynárne, doručovateľovi expresných zásielok a vyziabnutému študentovi, ktorý hľadal pomoc, aby mohol dokončiť štúdium na univerzite. Vyprevadil som ho až po posledný schod. Bolo asi jedenásť, keď zase zazvonil zvonček a šiel som otvoriť. O dvere sa opieral vysoký, robustný chlap a keď som otvoril, vpadol dnu. Poriadne som ho štuchol, vytlačil von a sám som vyšiel za ním, zabuchnúc za sebou dvere.

„Dobré ráno,“ povedal som. „Kto vás pozval?“

„Vy rozhodne nie,“ odsekol. „Chcem sa rozprávať s Nerom Wolfom.“

„To nejde. Pán Wolfe je chorý. Čo chcete?“

Usmial sa celkom priateľsky a podal mi vizitku. Pozrel som na ňu.

„Aha! Z kancelárie pána Andersona. Vy ste zrejme jeho pravá ruka? Čo chcete?“

„Dobre viete, čo chcem,“ usmial sa. „Poďme dnu a porozprávame sa o tom.“

Bol som presvedčený, že nemá zmysel uhýbať. Netušil som, kedy sa Wolfe pozviecha, a bolo mi z toho poriadne nanič. Vychrlil som naňho všetko tak stručne ako sa len dalo. Povedal som mu, že Wolfe nevie o nič viac než oni, aspoň nie o veciach, ktoré sa týkajú Barstowa, a že to, čo vie, sa mu aj tak len prisnilo. Ďalej som poznamenal, že ak chcú zapojiť Wolfa do vyšetrovania za peňažnú odmenu, nech povedia, koľko sú mu ochotní dať, a ich ponuku Wolfe buď prijme alebo nie. Povedal som mu tiež, že ak by chceli na Wolfa vytiahnuť nejaký zatykač, budú prekvapení, ako trápne dopadnú oni sami — a to ešte prv, než im dá Wolfe poriadnu príučku. Napokon som mu povedal, že si uvedomujem, že je o dobrých desať kíl ťažší ako ja, a preto nemyslím, že mu opäť otvorím dvere, a že by som mu bol veľmi povďačný, keby sa už pobral domov, lebo mám rozčítanú zaujímavú knižku. Občas mi vpadol do reči nejakými poznámkami, a keď som skončil, zmohol sa iba na toto:

„Odkážte Wolfovi, že sa z toho tak ľahko nevykrúti.“

„Dobre, poviem mu. Ešte nejaký odkaz?“

„Už len toľko: dajte sa vypchať.“

Zaškľabil som sa a z chodby som pozoroval, ako odchádza. Nikdy predtým som o ňom nepočul, lenže vo Westchestri ani nepoznám veľa ľudí. Na vizitke stálo H. R. Corbett. Vrátil som sa do haly, sadol som si a zapaľoval jednu cigaretu od druhej.

Popoludní, asi okolo štvrtej, som z ulice začul hlas kamelota, ktorý ponúkal mimoriadne vydanie. Vyšiel som von, zavolal ho a

kúpil si noviny. Bolo to tam, cez celú polovicu titulnej strany: Barstow otrávený — našli šípku v jeho tele. Článok som si hneď prečítal. O Wolfovi a o mne sa v ňom, pravdaže, nepísalo, ani som to nečakal, no keď som si pomyslel, čo by takýto článok mohol pre nás znamenať...! Vynadal som si v duchu, že som to zbabral s tým Derwinom i s Andersonom, lebo by sa iste dalo zariadiť, aby sme v tom boli aj my, hoci ťažko si predstaviť ako. Vynadal som aj Wolfovi, že práve teraz musí byť v takom otrasnom stave. Pravda, tiež len v duchu. Prečítal som si článok ešte raz. Nebola to vôbec šípka, ale krátka oceľová ihla, presne taká, ako predpovedal Wolfe, a našli ju mŕtvemu tesne pod žalúdkom. Hoci som bol na Wolfa naštvaný, noviny som mu odniesol. Stálo v nich presne to, čo predvídal on.

Vošiel som do kuchyne, bez slova som položil noviny na stôl pred Wolfa a šiel som preč. Zakričal za mnou: „Archie, vezmite si auto, tu je zoznam, čo máte nakúpiť.“

Predstieral som, že nepočujem. Neskôr odišiel na nákupy Fritz.

Na druhý deň, v nedeľu, boli toho plné noviny. Kŕdle reportérov behali a ňuchali po celom westchesterskom okrese, no nenašli absolútne nič. Prečítal som si všetky články a dozvedel sa veľa podrobností o klube Green Meadow, o Barstowovej rodine, o Kimballovcoch, ktorí hrali s Barstowom štvorhru, o doktorovi, ktorý zbabral diagnózu a o všeličom inom, no nikto nevedel fakticky o nič viac než Wolfe v stredu večer, keď sa spytoval Anny Fioreovej, či nevidela v Maffeiho izbe golfovú palicu. Ba nevedeli ani toľko, lebo ešte sa nezjavila teória, ktorá by jednoznačne vysvetlila, ako sa ihla dostala do Barstowovho brucha. Vo všetkých novinách boli len články odborníkov o tom, ako rozličné jedy pôsobia na ľudský organizmus.

V nedeľu večer som išiel do kina a povedal som Fritzovi, aby nikomu neotváral. Nie že by som sa niečoho obával, skôr sa mi zdalo, že Anderson pátra na vlastnú päsť. Možno už aj splieta

nitky na základe motívu alebo toho, čo sa mu podarilo zistiť. Bol by som sa v ten večer spil do nemoty, keby nebola nedeľa. Keď som sa vrátil z kina, Wolfe bol už hore v spálni, no Fritz ešte umýval riad v kuchyni. Opražil som si kúsok šunky na sendvič a nalial si do pohára mlieka, lebo som bol ešte hladný. Všimol som si, že noviny, ktoré som ta ráno položil pre Wolfa, ležia nedotknuté na chladničke. Stavil by som desať ku jednej, že sa do nich ani nepozrel.

Čítal som si ešte v izbe a po polnoci, keď som zhasol svetlo, nemohol som zaspať, lebo mozog mi ďalej pracoval. No neskôr som zrejme so spánkom problémy nemal, lebo keď som ráno rozlepil oči a pozrel na hodiny na stojane, bolo už deväť preč. Sedel som na okraji postele a zíval, keď som nad sebou začul hluk, ktorý ma načisto prebral. Buď to boli dôverne známe kroky, alebo som ešte spal a snívalo sa mi to. Vyšiel som na chodbu, chvíľku som ešte načúval, a potom som rýchle zbehol dole schodmi. Fritz bol v kuchyni a pil kávu. „Je pán Wolfe hore s Horstmannom?“

„A kde by sa flákal?“ To bol jediný nespisovný výraz, ktorý Fritz používal, a vždy bol rád, keď ho mohol použiť. Usmial sa na mňa, potešený, že ma vidí vzrušeného a šťastného. „Na obed bude jahňacie stehno — potriem ho cesnakom.“

„Potrite ho trebárs ľuľkovcom zlomocným, ak sa vám chce.“ Vrátil som sa do izby obliecť sa.

Stav apatie už máme šťastne za sebou. Bol som vzrušený. Mimoriadne nahladko som sa vyholil a vo vani som si hvízdal. Wolfe je zase normálny a teraz už môže prísť čokoľvek. Keď som sa vrátil do kuchyne, čakal ma tam tanier s figami, hrubizná omeleta a o kanvicu s kávou opreté noviny. Začal som odrazu hltať titulky aj figy, no znenazdajky, keď som mal v ústach ešte polovicu figy, prestal som žuť. Preletel som všetky stĺpce zhora nadol a prehltol naraz všetko, čo som mal v ústach. Bolo to jasné, stálo to tam čierne na bielom. Hoci nebolo treba nič potvrdzovať,

ďalej som prehadzoval strany, oči mi po nich behali hore, dolu, i naprieč. Bolo to na ôsmej strane dolu, úhľadný inzerát v úhľadnom rámčeku:

Zaplatím 50000 dolárov za akúkoľvek informáciu, ktorá by umožnila vypátrať a spravodlivo potrestať vraha môjho manžela Petra Olivera Barstowa.

Ellen Barstowová

Inzerát som si prečítal tri razy, potom som noviny odhodil a upokojil som sa. Dojedol som ovocie i omeletu a dožičil som si ešte tri hrianky s tromi šálkami kávy. Päťdesiattisíc, a navyše v čase, keď sa Wolfova bilancia v banke prehýna ako šnúra na bielizeň pod konskou huňou. A keby len to, ale tá príležitosť účinkovať v najlepšom predstavení sezóny! Nevzrušoval som sa, zostal som pokojný, no ešte bolo iba štvrť na jedenásť. Šiel som do kancelárie, otvoril trezor, poutieral všade prach a čakal som.

Keď Wolfe zišiel o jedenástej dolu, vyzeral sviežo, no nezdalo sa, že by mal mimoriadne dobrú náladu. Na môj pozdrav len prikývol a mal som dojem, že mu veľmi nezáleží na tom, či som tam, alebo nie. Sadol si za stôl a začal si prezerať poštu. Mlčal som v nádeji, že mu ukážem, že aj druhí ľudia vedia byť rovnako tvrdohlaví ako on. No keď začal kontrolovať mesačný účet od firmy Harvey, podpichol som ho.

„Dúfam, že ste mali pekný víkend.“

Nepozrel na mňa, no všimol som si, že sa mu na lícach robia záhyby. „Ďakujem za opýtanie, Archie. Bol nádherný. No keď som sa dnes ráno zobudil, cítil som sa, ani čo by som bol naliaty vodou, takže keby šlo len o mňa, ostal by som v posteli a čakal na definitívny rozklad. No doliehali na mňa mená ako Archie Goodwin, Fritz Brenner, Theodore Horstmann, doliehali na mňa povinnosti, a tak som vstal, aby som si svoje bremeno znovu naložil na plecia. Nie že by som sa chcel ponosovať, každý má

svoju zodpovednosť, no môj kríž mi nevezme z pliec nikto, musím ho niesť sám.“

„Nehnevajte sa, ale ste obyčajný luhár — vy ste vstali preto, lebo ste čítali noviny.“

Odškrtával jednotlivé položky na účtoch. „Nemôžete ma naštvať, Archie, aspoň nie dnes. Noviny? Nedíval som sa dnes ráno na nič, iba na život, a na ten som sa nedíval cez noviny.“

„Tak teda ani neviete, že pani Barstowová ponúkla päťdesiattisíc dolárov tomu, kto vypátra vraha jej manžela?“

Prestal odškrtávať, ani na mňa nepozrel, no ceruzku ešte niekoľko sekúnd zvieral v prstoch. Potom priložil na účet ťažidlo, ceruzku položil vedľa neho a zdvihol hlavu.

„Ukážte mi to.“

Najprv som mu ukázal inzerát, potom článok na prvej strane. Inzerát čítal slovo za slovom, článok iba preletel očami.

„Tak je to teda,“ povedal. „Pán Anderson tie peniaze nepotrebuje, aj keby sme pripustili, že by si ich mohol zarobiť. Len pred chvíľočkou som hovoril o zodpovednosti. Viete, Archie, na čo som myslel dnes ráno v posteli? Na to, aké by bolo strašné a zároveň zábavné prepustiť Theodora a nechať všetky tie živé a dýchajúce rastliny, všetku tú arogantnú a zhýčkanú nádheru vysmädnúť, zahynúť.“ „Panebože!“

„Áno. Veru. No bolo to len ranné fantazírovanie. Na také gesto nemám dosť síl. Pravdepodobne by som ich radšej dal do dražby — keby som sa rozhodol zbaviť zodpovednosti — a kúpil by som si cestovný lístok do Egypta. Veď viete, mám v Egypte dom, ktorý som ešte nikdy nevidel. Človek, čo mi ho daroval, bolo to už pred vyše desiatimi rokmi... čo máte na srdci Fritz?“

Fritz bol trošku zhrbený, lebo si len v rýchlosti prehodil cez plecia kabátik, keď išiel otvoriť.

„Chce s vami hovoriť jedna dáma, pán Wolfe.“

„Ako sa volá?“

„Nedala mi vizitku.“

Wolfe prikývol a Fritz odišiel. O chvíľočku bol nazad pri vchodových dverách a ukláňal sa mladej žene. Stál som už na nohách. Vykročila ku mne, ale hlavou som ukázal na Wolfa.

„Pán Nero Wolfe?“ oslovila ho. „Ja som Sarah Barstowová.“

„Sadnite si,“ povedal Wolfe. „Musíte mi prepáčiť, z technických príčin vstávam len v naliehavých prípadoch.“ „Toto je naliehavý prípad,“ vyhlásila.

SIEDMA KAPITOLA

Z novín som mal dosť informácií o Sarah Barstowovej. Mala dvadsaťpäť rokov, v spoločnosti bola obľúbená, absolvovala Smithovu strednú školu a patrila medzi prominentné osobnosti na univerzite v Hollande i v rozličných kruhoch letnej westchesterskej spoločnosti. Podľa novín bola, prirodzene, krásna. Keď sa usádzala v kresle oproti Wolfovi s očami upretými naňho, pomyslel som si, že noviny náhodou zachytili tento detail presne. Mala na sebe žltohnedé plátenné šaty, plášť tej istej farby a čierny klobúčik posunutý nabok. Na rukavičkách bolo vidieť, že šoféruje. Tvár mala drobnú, no všetko bolo na svojom mieste a súmerne rozložené. Oči priveľmi lesklé a pripuchnuté od únavy a možno aj do plaču. Pokožku mala bledú, no inak pôsobila zdravo a vyrovnane. Jej hlas bol hlboký a zmyselný. Páčila sa mi.

Začala vysvetľovať svoje problémy, no Wolfe pokýval na ňu prstom. „Je to zbytočné a pre vás zrejme bolestné, slečna Barstowová. Ste jedinou dcérou Petra Olivera Barstowa. Chcel by som vedieť len to, prečo ste za mnou prišli.“

„Áno.“ Zaváhala. „Vy si to určite domyslíte, pán Wolfe. Hovoriť o tom je dosť ťažké — možno preto som chcela povedať niekoľko slov na úvod.“ Pokúsila sa o úsmev. „Chcem vás požiadať o láskavosť a neviem, či mi ju urobíte.“

„To vám poviem potom.“

„Prirodzene. Najprv sa vás však musím spýtať, či viete o tom, že moja matka dala do dnešných ranných novín inzerát.“

Wolfe prikývol. „Čítal som ho.“

„Nuž teda, pán Wolfe, ja... totiž my, celá rodina... vás musíme požiadať, aby ste ten inzerát nebrali do úvahy.“

Wolfe vydýchol a brada mu klesla. „Vaša žiadosť je nezvyčajná, slečna Barstowová. Predpokladáte, že budem postupovať rovnako nezvyčajne a dám vám hneď súhlas, alebo mi najprv prezradíte dôvody?“

„Dôvody, prirodzene, existujú.“ Zaváhala. „Nie je to rodinné tajomstvo, ale známa vec, totiž, že moja matka je do istej miery a za istých okolností nezodpovedná.“ Upierala na Wolfa vážny pohľad. „Nemyslite si, že je za tým niečo špinavé, alebo že sú za tým peniaze. Máme veľa peňazí a môj brat a ja nie sme skúpi. Takisto by ste si nemali myslieť, že matka nie je zodpovedná za svoje činy — aspoň v právnom zmysle určite je. No za tie dlhé roky sa vyskytli obdobia, keď potrebovala našu opateru a lásku, a táto hrozná vec sa stala práve v jednom z takýchto období. Zvyčajne nebýva pomstychtivá, no ten inzerát... brat ho nazval volaním po krvi. Naši blízki priatelia to iste pochopia, no je tu ešte svet, a otec mal... otcov svet bol široký... budeme radi, ak bude tento svet pri nás v našom žiali, no nechceli by sme... otec by nechcel... aby všetci sledovali ako súrime policajných psov...“

Vzdychla si, zastavila prúd slov a pozrela na mňa a vzápätí na Wolfa. Povedal: „Áno, slečna Barstowová, práve ste ma nazvali policajným psom. No neurazil som sa. Pokračujte!“

„Mrzí ma to, bolo to odo mňa veľmi netaktné. Bolo by bývalo lepšie, keby bol za vami prišiel doktor Bradford.“ „Uvažoval o tom doktor Bradford?“ „Áno, totiž nazdával sa, že treba ísť za vami.“ „A váš brat?“

„Môj brat. Môjho brata to veľmi mrzí, totiž ten inzerát. Nesúhlasil však celkom s tým, aby som sem šla, tvrdil, že je to zbytočné.“

„Zrejme vychádzal z toho, že zavrátiť policajného psa nie je vôbec jednoduché. Brat asi dobre pozná psov. Skončili ste, slečna Barstowová? Jestvujú ešte iné dôvody, ktoré by ste chceli uviesť?“

Potriasla hlavou. „Tie, čo som spomínala, určite postačia, pán Wolfe.“

„Teda, ak tomu dobre rozumiem, želáte si, aby sa nevyvinulo nijaké úsilie na vypátranie a potrestanie osôb, ktoré zavraždili vášho otca.“

Prekvapene naňho pozrela. „Prečo nie? To som nepovedala.“

„Nespočíva azda láskavosť, o ktorú ma žiadate v tom, aby som nepátral?“

Pery sa jej stisli. Otvorila ich len natoľko, aby mohla povedať: „Ach tak! Horšie ste si už moje slová ani nemohli vysvetliť.“

„Kdeže! Vysvetľujem si ich správne. Myseľ máte teraz, pochopiteľne, zmätenú. Ja mám myseľ jasnú. Váš postoj, tak ako ste mi ho teraz vysvetľovali, jednoducho nie je rozumný. Môžete sa na mňa obrátiť s hociktorou z niekoľkých žiadostí, ale nie so všetkými naraz, keďže sa navzájom vylučujú. Môžete napríklad povedať, že chcete, aby som vypátral vraha, no zároveň ma žiadate, aby som za to nečakal peniaze, ktoré ponúkla vaša matka. Je to tak?“

„To nie, vy viete, že to tak nie je.“

„Alebo mi môžete povedať, že mám vypátrať vraha a vziať si odmenu, ak sa rozhodnem využiť tento právny záväzok, ale že z morálnych dôvodov rodina s ponúknutou odmenou nesúhlasí. Je to tak?“

„Áno.“ Pery sa jej trošku zachveli, no hneď ich pevne zovrela. Potom zrazu vstala a zvolala na Wolfa: „Nie! Mrzí ma, že som sem šla. Profesor Gottlieb nemal pravdu, vy ste až primúdry — zbohom, pán Wolfe.“

„Zbohom, slečna Barstowová.“ Wolfe sa ani nepohol. „Z technických príčin ostanem sedieť.“

Pobrala sa. Na pol ceste k dverám sa potkla, chvíľku stála bez slova, potom sa obrátila: „Ste obyčajný policajný pes, áno, pes. Nemáte srdce!“

„To je celkom možné,“ Wolfe si zohol prst. „Sadnite si ešte raz. Nech sa páči, sadnite si. Poslanie, s ktorým ste sem prišli, je natoľko dôležité, že by bola škoda, keby sa zmarilo kvôli momentálnemu rozčarovaniu. Teraz je to už lepšie; sebaovládanie je chvályhodná vlastnosť. Sú dve možnosti, slečna Barstowová, buď rázne, ale slušne odmietnem vašu pôvodnú žiadosť a rozídeme sa v zlom, alebo mi odpoviete na niekoľko otázok, a potom sa rozhodneme, čo robiť ďalej. Ktorú možnosť si vyberiete?“

Bola otrasená, ale nevzdávala sa. Znovu si sadla do kresla oproti Wolfovi a sledovala ho ostražitým pohľadom. „Za posledné dva dni som odpovedala na veľa otázok,“ ozvala sa napokon.

„O tom nepochybujem. Viem si však živo predstaviť ich zameranie i duchaplnosť. Nebudem márniť váš čas, ani urážať vašu inteligenciu. Ako ste sa dozvedeli, že o tomto prípade niečo viem?“

Zatvárila sa prekvapene. „Ako som sa to dozvedela? Veď vy máte v tom prsty od začiatku, vlastne vy ste na to prišli. Každý to vie, bolo to v novinách, nie v newyorských, ale vo whiteplainských.“

Uškrnul som sa, keď som to počul. Derwin zrejme teraz zavolá Benovi Cookovi, aby ma odviedol na policajnú stanicu.

Wolfe prikývol. „Žiadali ste od pána Andersona tú istú láskavosť, ktorú žiadate odo mňa?“

„Nie.“

„Prečo nie?“

Zaváhala. „Nuž, nepokladala som to za potrebné. Nezdalo sa mi... neviem, ako to vyjadriť.“

„Porozmýšľajte, slečna Barstowová. Bolo to preto, že sa vám nezdalo pravdepodobné, že by Anderson prišiel na niečo, čo by stálo za to?“

Držala sa statočne. Ruky zložené v lone — krásne ruky s hrubými prstami a pekne vyformovanými hánkami — zovrela do malých pästí. „Nie!“ zvolala.

„Výborne. Ale prečo ste si mysleli, že moje úsilie bude úspešnejšie?“

Začala: „Nemyslela som si...“ no Wolfe ju prerušil:

„Ovládajte sa. Je to čestná, priama otázka. Mysleli ste si, že mi pátranie ide lepšie než pánu Andersonovi, však? A mysleli ste si to preto, že som na celú vec prišiel ja?“

„Áno.“

„Teda preto, lebo som zistil, že vášho otca zabila otrávená ihla vystrelená z držadla golfovej palice?“

„To... ja... ne... neviem. Ja nič neviem, pán Wolfe.“

„Len odvahu. Čoskoro to budete mať za sebou. Číra zvedavosť ma núti položiť vám ďalšiu otázku. Čo vám vnuklo čudesnú myšlienku, že práve ja som taký výstredný človek, čo vyhovie vašej idiotskej požiadavke?“

„Neviem. Vlastne to ani nie je moja myšlienka. No rozhodla som sa, že to skúsim. Raz som počula univerzitného profesora Gottlieba, toho psychológa, spomínať vaše meno — viete, profesor Gottlieb napísal knihu Moderné spôsoby odhaľovania zločinu...“

„Áno, je to kniha, ktorú by mal každý inteligentný zločinec darovať všetkým známym detektívom.“

„Možno, no o vás má profesor Gottlieb lepšiu mienku. Keď som mu telefonovala, povedal mi, že vaša pracovná metóda sa nedá analyzovať vedecky, lebo máte intuíciu od diabla a ste citlivý umelec i charakterný človek. To všetko znelo tak... skrátka, preto som sa prišla s vami porozprávať, pán Wolfe, prosím vás, veľmi vás prosím...“

Videl som, že sa už-už rozplače a nechcel som, aby plakala. No Wolfe ju rázne zahriakol.

„Tak, to je všetko, slečna Barstowová. To je všetko, čo som potreboval vedieť. A teraz vás požiadam o láskavosť ja: dovolíte pánu Goodwinovi, aby vás odprevadil o poschodie vyššie a ukázal vám moje kvetiny?“

Pozrela naňho prekvapene a Wolfe pokračoval: „Nie je v tom nijaký podfuk. Chcel by som len ostať chvíľu s diablom osamote. Asi pol hodiny. Okrem toho chcem dakomu telefonovať. Keď sa vrátite, budem mať pre vás hotový návrh.“ Obrátil sa ku mne. „Fritz vás zavolá.“

Vstala a bez slova šla so mnou. Bol som rád, lebo bola celá roztrasená a vyľakaná. Namiesto toho, aby som s ňou vyšiel hore po schodoch, zaviedol som ju dolu do haly a šli sme Wolfovým výťahom. Keď sme vyšli na hornom poschodí na chodbu, chytila ma za ruku. Zastavil som sa.

„Pán Goodwin, povedzte mi, prečo ma sem pán Wolfe poslal?“

Potriasol som hlavou. „Nemá zmysel o tom rozmýšľať. Aj keby som vedel, nepovedal by som vám to, a keď nič neviem, bude lepšie, ak sa budeme venovať kvetom.“ Keď som otvoril dvere do chodby, Horstmann vyšiel z miestnosti, kde sadil kvety do črepníkov. „Dobrý deň, Horstmann, môžeme si to tu trošku popozerať?“ Prikývol a zamieril do skladu.

Vždy, keď som vošiel do týchto miestností, tajil sa mi dych. Je to to isté, ako keď vidíte leteckého akrobata robiť vo vzduchu premety a spúšťať sa strmhlav tesne nad zem: nech to vidíte sto ráz, vždy sa vám pri tom zatají dych. A práve takéto pocity som mal v izbách s kvetinami.

Wolfe tam mal betónové lavice a železné police s rozprašovacím systémom, ktorý vymyslel Horstmann na udržiavanie vlhkosti. Boli tam tri hlavné miestnosti: v jednej boli cattley a hybridy, v druhej odontoglossumy, oncidiámy a hybridy miltonií a v tretej bola tropická záhrada. Okrem toho tam bola miestnosť, kde

sa presádzali kvetiny, Horstmannov brloh, a ešte malá izbička v rohu, kde sa robili pokusy s rozmnožovaním. Sklad črepníkov, hliny, zeme, piesku, paprade, dreveného uhlia a hlinených hrncov bol v nevykurovanej a neosvetlenej miestnosti vzadu, vedľa výťahovej šachty.

Keď bol jún, rolety na oknách boli stiahnuté a svetlo prenikalo iba cez medzery medzi latkami. Slnečné lúče a tiene vytvárali obrazce všade — na širokých listoch, na korunách kvetov, v úzkych chodbičkách, na desaťtisícoch črepníkov. Veľmi sa mi to všetko páčilo, vzbudzovalo to vo mne radostnú náladu.

Bolo veľmi zaujímavé pozorovať, ako orchidey postupne nadchýnali slečnu Barstowovú. Keď vošla, mala asi takú chuť dívať sa na kvetiny, akú som mal ja chuť nebrať do úvahy inzerát jej matky. Keď sme prechádzali okolo prvého radu cattleí, usilovala sa byť zdvorilá a predstierala záujem. Skutočný záujem však prejavila až pri malej bočnej poličke, kde bolo zo dvadsať laeliocattleí. Potešil som sa, lebo patrili aj medzi moje obľúbené druhy. Zastavil som sa za ňou.

„Úžasné," povedala. „Ešte nikdy som nevidela takú krásu. Tie farby!"

„Áno. Je to hybrid z dvoch druhov. Ten v prírode nenájdete."

Jej záujem rástol. Ďalej bolo niekoľko brassocattlaelií, odrezal som ich zopár a podal jej. Rozprával som jej o hybridizácii, o sadeniciach a tak ďalej, ale tuším ma vôbec nepočúvala. Potom, v ďalšej miestnosti, ma čakalo sklamanie. Odontoglossuny sa jej páčili väčšmi ako cattley a hybridy! Mal som podozrenie, že iba preto, lebo sú drahšie a zložitejšie, no ukázalo sa, že o tom nevedela. Proti gustu nijaký dišputát, pomyslel som si. Nuž a najväčšmi zo všetkého, aj po návšteve v tropickej záhrade, sa jej páčil malý kvietok, na ktorý som sa ja nikdy dva razy nepodíval, miltonia blueanaeximina. Hovorila s nadšením o jeho krehkej kráse. Prikyvoval som, ale už ma to prestávalo baviť a jednostaj

som rozmýšľal, čo má Wolfe za lubom. Napokon sa zjavil Fritz. Šiel chodbičkou medzi kvetmi priamo k nám, v polovici cesty sa uklonil a povedal, že pán Wolfe nás očakáva. Uškrnul som sa a mal som chuť štuchnúť ho do rebier, keď sme prechádzali popri ňom, no vedel som, že by mi to neodpustil.

Wolfe sedel v kresle a nič nenaznačovalo, že by bol z neho vstal. Posunkom nám obom ukázal, aby sme si sadli, a počkal, kým sme sa usadili.

„Páčili sa vám kvetiny?“ spýtal sa.

„Sú nádherné.“ Všimol som si, že na Wolfa pozerá akosi inakšie. „Je v nich priveľa krásy.“

Wolfe prikývol. „Spočiatku áno, je to tak. No ak ich pozorujete dlhšie, zbavíte sa tejto ilúzie a zistíte, že charakteru majú pramálo. Dojem, aký na vás urobili, je len bluf. Nič také ako priveľa krásy neexistuje.“

„Asi je to tak.“ Stratila záujem o orchidey. „Áno, asi je to naozaj tak.“

„No, aspoň vám pri nich prešiel čas. A teraz by ste určite chceli vedieť, ako sa mne míňal čas. Najprv som zavolal do banky a požiadal som, aby ma čo najskôr informovali o finančnej situácii Ellen Barstowovej, vašej matky, a o poslednej vôli Petra Olivera Barstowa, vášho otca. Potom som zatelefonoval doktorovi Bradfordovi a presviedčal som ho, aby prišiel ku mne dnes popoludní alebo večer, no má vraj neodkladné povinnosti. Potom som len sedel a čakal. Pred piatimi minútami mi zatelefonovali z banky informácie, o ktoré som ich požiadal. Potom som poslal Fritza po vás. To je všetko.“

Očividne sa znovu rozrušila. Tuho zvierala pery, ani čo by sa rozhodla, že ich už neotvorí.

„Povedal som, že budem mať pre vás pripravený návrh,“ pokračoval Wolfe. „Tak tu je. Vezmite si zápisník, Archie. Zapisujte, prosím, doslova. Urobím všetko, čo bude v mojich

silách, aby som vypátral vraha Petra Olivera Barstowa. Výsledok pátrania oznámim vám, slečna Barstowová, a ak nebudete mať proti tomu námietky, oznámim to aj príslušným verejným orgánom a budem čakať na šek so sumou, ktorú vaša matka vypísala ako odmenu. No ak dospejem k presvedčeniu, že vrahom je človek, ktorého podozrievate a ktorého teraz chcete chrániť pred spravodlivosťou, neurobím nijaké verejné vyhlásenie. Bude to vedieť okrem mňa iba pán Goodwin. Nikto iný sa o tom nikdy nedozvie... Prepáčte, dovoľte mi dohovoriť. Mám teraz prejav, musíte si ho vypočuť do konca. Ešte dve veci. Musíte pochopiť, ja vám môžem dať takýto návrh pri všetkej korektnosti. Nie som vládny úradník, ba nie som ani advokát a nikdy som neprisahal na nijaké zákony. A už vonkoncom sa neobávam, že by som mohol byť obvinený zo spolupáchateľstva. Druhá vec: ak sa ukáže, že vaše podozrenie je oprávnené, a ja budem mlčať — aká bude odmena? Tuším som priveľmi sentimentálny, a romantický, a preto nevkladám do svojho návrhu vetu, že v tom prípade mi vypísanú odmenu vyplatíte. Slovo vydieranie mi je veľmi nesympatické. No hoci mi romantika a sentimentalita sťažujú život, nemám toľko hrdosti, aby som odmietol prijať od vás sumu, ktorú sa mi rozhodnete venovať... Prečítajte to nahlas, Archie, ale tak, aby tomu slečna rozumela.“

Prvá sa ozvala slečna Barstowová: „Ale to je absurdné! To je...“

Wolfe jej pohrozil prstom. „Prestaňte, prosím vás. Chcete vari poprieť, že ste sem prišli práve preto, aby ste niekoho chránili? Slečna Barstowová! Hovorím vážne. Pokúsme sa všetci správať ako slušní inteligentní ľudia. Čítajte, Archie!“

Prečítal som všetko zo svojich poznámok. Keď som skončil, Wolfe povedal: „Radím vám, aby ste súhlasili. V pátraní budem pokračovať tak či onak, a ak bude výsledok taký, ako sa obávate, bude pre vás výhodné mať ochranu, ktorú vám ponúkam.

Mimochodom, moja ponuka je čisto sebecká. Na základe tejto dohody očakávam váš záujem o spoluprácu, lebo pre vás bude lepšie — bez ohľadu na výsledok — aby ste to mali za sebou čo najrýchlejšie. Ak by sme takúto dohodu neuzavreli, zrejme by ste robili veľké ťažkosti. Nie som altruista, nie som ani bon enfant, som iba človek, ktorý si chce zarobiť. Povedali ste, že tamhore je. priveľa krásy. Nie, je tam priveľa výdavkov. Viete si vôbec predstaviť, čo to stojí pestovať takéto orchidey?“

Sarah Barstowová naňho ešte vždy meravo hľadela.

„Pozrite,“ pokračoval Wolfe, „nebudeme nič podpisovať, ale uzavrieme takzvanú gentlemanskú dohodu. Prvým krokom v rámci jej plnenia bude to, že vás zajtra ráno — dovtedy to počká — navštívi pán Goodwin a s vaším dovolením sa porozpráva s vami, s vaším bratom a matkou i s každým...“

„Nie!“ vybuchla. Vzápätí zase stíchla.

„Ale áno. Je mi ľúto, no bez toho by to nešlo. Pán Goodwin je diskrétny, slušný muž, a je to môj nenahraditeľný pomocník. Bez neho to skutočne nepôjde. Voľačo vám poviem, slečna Barstowová.“ Oprel sa rukami o okraj stola, odtlačil kreslo, presunul si ruky na operadlá, postavil sa a ostal stáť pred ňou. „Vráťte sa domov, alebo sa prejdite po meste, choďte, kam sa vám zachce. Ľudia sa často ponosujú, že v mojej prítomnosti nemôžu rozmýšľať, vraj im nedávam dosť priestoru. Viem, že trpíte, zmietajú vami city, no musíte si oslobodiť myseľ, aby ste mohli o všetkom v pokoji porozmýšľať. Choďte. Choďte si kúpiť klobúk, choďte na rande alebo pomáhajte matke, slovom, robte, čo sa vám zachce. Zavolajte mi dnes večer medzi šiestou a siedmou, o ktorej môže prísť pán Goodwin zajtra ráno, alebo mi oznámte, že nemá chodiť a že sú z nás nepriatelia. Choďte.“

Vstala. „Neviem, čo robiť, bože môj, čo mám robiť...“

„Pochopte! Teraz z vás nehovorí rozum. Rozbúrené city nemajú s rozumom nič spoločné. Netúžim sa stať vaším nepriateľom.“

Stála tesne pred ním s bradou zdvihnutou tak, aby mu videla do očí. „Verím vám,“ povedala. „Naozaj verím, že mi nechcete byť nepriateľom.“

„Áno, je to tak. Dovidenia, slečna Barstowová.“ „Dovidenia, pán Wolfe.“

Odprevadil som ju ku vchodovým dverám a otvoril jej. Pomyslel som si, že mohla aj mne povedať dovidenia, no nepovedala. Nepovedala vôbec nič. Keď vychádzala, videl som stáť na ulici jej auto. Tmavomodré kupé.

Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe už znova sedel za stolom. Postavil som sa na opačnú stranu stola a hľadel som naňho.

„No,“ povedal som, „čo máte nové?“

Na lícach sa mu urobili záhyby. „Nové je to, že som hladný, Archie. Je to veľmi príjemné, keď má človek zase apetít. Celé týždne som nemal chuť do jedla.“

Prirodzene ma to rozčúlilo. Užasnuto som ho pozoroval. „A to hovoríte práve teraz, po piatku, sobote a nedeli...“

„No nemal som apetít. Zúfalo som ho hľadal. Teraz som však hladný. Obed bude hotový o dvadsať minút. Medzitým však: dozvedel som sa, že v* každom golfovom klube je zamestnanec, ktorého nazývajú profesionálom. Zistite, kto zastáva túto funkciu v klube Green Meadow. Zistite tiež, či medzi členmi nie je daktorý náš vďačný klient, ktorý by nás s ním mohol telefonicky skontaktovať. Toho profesionála pozvite dnes na večeru. Je to veľmi naliehavé. Zo soboty nám ešte ostala hus. Poobede navštívite doktora Nathaniela Bradforda v jeho ordinácii a skočíte ešte do knižnice po nejaké knihy.“

„Dobre, pane. Čo poviete, koho slečna Barstowová...“ „Nie, nie teraz. Radšej by som tu teraz pokojne sedel a hladoval. Až po obede.“

ÔSMA KAPITOLA

V utorok trinásteho júna o desiatej ráno prechádzal som v roadsteri cez hlavnú bránu rodinného sídla Barstowovcov. Otvoril mi ju policajt, ktorý tam bol na stráži. Vedľa neho stál ďalší robustný chlap, súkromný strážca rodiny, a musel som predkladať kopu dôkazov, že som práve ten Archie Goodwin, ktorého očakáva Sarah Barstowová. Za posledné tri dni sa tam zrejme pokúšalo vniknúť množstvo novinárov.

Dom stál na dne údolia medzi dvoma kopcami, asi desať kilometrov severovýchodne od Pleasantvillu. Bola to kamenná stavba, dosť veľká, muselo v nej byť podľa môjho odhadu vyše dvadsať miestností, a okrem toho tam bolo ešte veľa hospodárskych budov. Asi tristo metrov viedla cesta medzi stromami a ozdobnými kríkmi, potom zahýbala na okraji obrovského zvažujúceho sa trávnika a končila sa pod vybiehajúcou strechou domov, pár krokov od vydláždenej terasy. To bola fakticky bočná stena domu, predná bola za rohom, na svahu nad trávnikom. Už pri vchode videl človek veľa kvetinových záhonov — ďalšie na vzdialenom okraji trávnika — medzi nimi upravené skalky i plavecký bazén. Keď som spomalil, aby som sa pokochal pohľadom na toľkú krásu, pomyslel som si, že tých päťdesiattisíc je vlastne smiešna suma. Mal som na sebe tmavomodrý oblek, modrú košeľu, žltohnedú kravatu a, samozrejme, panamový klobúk. Prišiel som už dávnejšie na dobrú myšlienku obliekať sa vždy podľa toho, kam človek ide.

Sarah Barstowová ma čakala o desiatej a prišiel som presne. Zaparkoval som na štrkom vysypanom priestranstve za vchodom a stlačil som zvonček pri dverách na terase. Dvere boli otvorené, no cez dvojitý záves som nevidel dobre dnu. Vzápätí sa ozvali kroky,

záves sa rozhrnul a von vyšiel vysoký, kostnatý chlap v čiernom obleku.

Bol zdvorilý. „Prepáčte, pane, ráčite byť pán Goodwin?“

Prikývol som. „Slečna Barstowová ma čaká.“

„Viem o tom. Nech sa vám páči tadiaľto. Slečna Barstowová si želá, aby ste prišli za ňou do záhrady.“

Kráčal som za ním cez terasu a ďalej po chodníčku na druhú stranu domu, potom cez besiedku a medzi ozdobnými kríčkami, bolo ich strašne veľa, až sme napokon prišli ku kvetinovému záhonu. Slečna Barstowová sedela na lavičke v tieni.

„Ďakujem vám,“ povedal som chlapovi, „už ju vidím.“

Zastal, sklonil hlavu, obrátil sa a odišiel.

Vyzerala zle, horšie ako deň predtým, asi sa dobre nevyspala. Na Wolfove inštrukcie iste zabudla, alebo ich nebrala do úvahy, lebo telefonovala pred šiestou. Pri telefóne som bol ja a mal som dojem, že slová sa jej zadŕhajú v hrdle. Bola stručná a vecná, povedala len, že ma čaká o desiatej ráno, a zvesila.

Vyzvala ma, aby som si k nej sadol na lavičku.

Wolfe mi pred odchodom do spálne nedal nijaké inštrukcie. Vyhlásil, že radšej ponechá mojej fantázii voľné pole, a opakoval svoj obľúbený výrok, že všetky cesty vedú do Ríma. Pripomenul mi ešte, že našou veľkou výhodou je, že nikto nevie, čo vieme, či vieme veľa, alebo málo, a že vďaka nášmu prvému úderu si všetci myslia, že sme vševedúci. Napokon, keď zažíval tak, že by sa mu do úst vošla tenisová loptička, rozlúčil sa so mnou: „Vybavte to tak, aby sme túto výhodu nestratili.“

Nadpriadol som rozhovor so slečnou Barstowovou. „Ako vidím, orchidey nepestujete, ale máte tu tiež zopár pekných kvetov.“

„Áno, aj ja si to myslím,“ súhlasila. „Požiadala som Smalla, aby vás priviedol sem. Tu nás nebude nikto vyrušovať. Dúfam, že nemáte námietky.“

„Nie, pravdaže nie. Je tu veľmi príjemne. Mrzí ma, že vás budem musieť potrápiť, ale naozaj niet inej cesty, ako zisťovať fakty. Wolfe vravieva, že on má cit pre fenomény, zatiaľ čo ja musím zbierať fakty. Nerozumiem tomu dobre, napriek tomu, že som si slovo fenomén nalistoval v slovníku; takže predávam, ako som kúpil.“ Vytiahol som zápisník. „Najprv by som vás teda prosil o základné informácie. Chápete? O rodine, koľko máte rokov, za koho sa budete vydávať a tak ďalej.“

Sedela s rukami zloženými v lone a začala rozprávať. Niečo som už vedel z novín alebo z katalógu Kto je kto, no neprerušoval som ju. Boli už len traja: matka, brat a ona. Brat Lawrence mal dvadsaťosem rokov, bol od nej o dva roky starší; absolvoval univerzitu v Hollande, keď mal dvadsaťjeden rokov, a potom premárnil ďalších päť rokov (a medzi riadkami som vyrozumel, že premárnil aj more času a veľkú dávku trpezlivosti svojho otca). Asi pred rokom objavil v sebe talent strojného konštruktéra a teraz sa venuje najmä konštruovaniu lietadiel. Otec a matka žili tridsať rokov usporiadaným manželským životom. Nepamätala sa, kedy sa začali matkine ťažkosti, bolo to už veľmi dávno, ešte keď bola Sarah malá. Rodina jej chorobu nepokladala za niečo, za čo by sa bolo treba hanbiť, preto ju ani nezatajovali. Pokladali to jednoducho za nešťastie blízkeho človeka, s ktorým treba mať súcit a čo najväčšmi mu uľahčovať situáciu. Doktor Bradford a dvaja špecialisti urobili matke potrebné neurologické vyšetrenia, no Sarah tomu nerozumie, neurologická terminológia je pre ňu mŕtva a chladná, zatiaľ čo jej cit k matke je živý a vrúcny.

Vo Westchestri mali Barstowovci staré rodinné sídlo, no trávievali tam iba necelé tri mesiace do roka, lebo od septembra do júna bolo treba byť na univerzite. Chodievali ta každé leto aj so sluhami, na desať alebo jedenásť týždňov; v jeseni pri odchode zase všetko pozatvárali až do ďalšieho leta. Na okolí poznali veľa ľudí; okruh známostí jej otca bol, prirodzene, veľmi široký, nielen

priamo vo Westchestri; niektorí z jeho najlepších a najstarších priateľov bývali pomerne blízko od Barstowovcov, autom dokonca veľmi blízko. Spomínala i mená a ja som si ich zapísal. Poznačil som si aj mená sluhov, i podrobnosti o nich. Kým som si robil poznámky, slečna Barstowová znenazdajky vstala a spod stromov, ktoré na nás vrhali tieň, vybehla na slnkom ožiarenú čistinku. Nad hlavami sa nám ozýval hukot lietadla, tak nízko, že sme museli zvýšiť hlas. Ďalej som si robil poznámky: Fín, 6 r., newyorská sprostred. slob., a po chvíli som pozrel na ňu. Hlavu mala zaklonenú, takže sa jej odhalilo celé hrdlo, oči upierala do výšky a mávala vreckovkou. Vyskočil som spod stromov aj ja a pozrel som nahor na lietadlo. Letelo priamo nad nami a bolo vidieť dve ruky, ako jej odpovedajú na pozdrav — jedna z jednej, druhá z druhej strany. Lietadlo sa trošku naklonilo, obrátilo sa a letelo preč tým istým smerom, z ktorého prišlo. O pár sekúnd sa stratilo za stromami. Sarah zamierila k lavičke a ja s ňou.

„Bol to môj brat," povedala. „Prišiel po prvý raz odvtedy, čo otec..."

„Musí byť strašne ľahkomyseľný a určite má poriadne dlhé ruky."

„On nepilotuje, aspoň nie sám. Bol s ním Manuel Kimball, lietadlo patrí pánu Kimballovi." „Ach. Jeden z tých, čo hral štvorhru." „Áno."

Prikývol som a vrátil som sa k faktom. V hlave som už mal prichystané otázky o golfe. Peter Oliver Barstow nebol golfovým fanatikom, vyhlásila Sarah. Na univerzite hral zriedkakedy, nie častejšie ako raz za týždeň, v lete niekedy aj dva razy. Takmer vždy chodieval na ihrisko Green Meadow, bol členom klubu. Mal tam, prirodzene, skrinku, do ktorej si ukladal všetky veci. Hral celkom dobre, ak vezmeme do úvahy, že nehrával často, v priemere dosahoval deväťdesiatpäť až sto bodov. Zvyčajne hrával s priateľmi rovnakého veku, no niekedy aj so svojím synom a

dcérou. Jeho žena golf nikdy nehrala. Podľa Sarah v tú osudnú nedeľu hrali štvorhru prvý raz v takejto zostave: E. D. Kimball a jeho syn Manuel ako jedna dvojica a Barstow a jeho syn Lawrence ako druhá. To, že hrali proti sebe dve rodiny, bola pravdepodobne náhoda; Larry nespomínal, či sa tak rozdelili zámerne, no s Manuelom niekedy hrával. Sotva sa na hre dohodli vopred, lebo v osudnú nedeľu hral otec v Green Meadow po prvý raz v letnej sezóne. Barstowovci kvôli stavu pani Barstowovej prišli do Westchestru o tri týždne skôr ako zvyčajne a Barstow sa mal vrátiť na univerzitu ešte v tú istú nedeľu v noci.

Sarah Barstowová sa odmlčala. Zdvihol som zrak od zápisníka. Prsty mala zohnuté a oči upierala kamsi do prázdna. Povedala polohlasne: „Teraz sa už nevráti. Všetko, čo chcel urobiť... všetko, čo by ešte bol urobil...“

Chvíľočku som mlčky čakal a potom som ju vytrhol z myšlienok ďalšou otázkou. „Nechával si otec golfový vak v Green Meadow celý rok?“

Obrátila sa zase ku mne. „Nie... prečo by... samozrejme, že nie, veď zavše hrával aj na univerzite.“

„Mal iba jeden vak s golfovými palicami?“

„Áno!“ vyhlásila rázne.

„To teda znamená, že si ich vzal so sebou. Prišli ste tam v sobotu popoludní. Šli ste autom od univerzity a batožina šla za vami v nákladnom aute. Bol vak v aute, alebo v nákladiaku?“

Nebolo ťažké vybadať, že som sa dotkol čohosi chúlostivého. Na hrdle sa jej napli svaly, ruky pritláčala k telu. Jej nervozita stúpala. Tváril som sa, ako keby som si to nevšimol, čakal som pokojne s ceruzkou v ruke. „Neviem,“ povedala napokon, „už sa nepamätám.“

„Pravdepodobne v nákladiaku,“ povedal som. „Ako ste spomínali, otec nebol golfovým fanatikom, a preto sa zrejme nechcel s vakom otravovať v aute. Kde je vak teraz?“

Čakal som, že jej nervozita dosiahne vrchol, no nestalo sa tak. Bola pokojná, ibaže trošku rozhodnejšia: „Ani to neviem. Myslela som, že viete, že sa stratil.“

„Och,“ vzdychol som. „Golfový vak sa stratil?“

„Áno. Ľudia z White Plains i z Pleasantvillu ho hľadali všade, prehľadali celý náš dom, klub, ba aj celé ihrisko, no nič nenašli.“

Áno, pomyslel som si, a vy, mladá pani, ste nesmierne šťastná, že sa nič nenašlo. „Chcete tým povedať, že o tom vaku nikto nič nevie?“

„Nie... totiž áno,“ zaváhala. „Počula som, že chlapec, ktorý otcovi nosil palice, tvrdí, že položil vak do auta, na sedadlo vedľa šoféra, vtedy, keď Larry a doktor Bradford odvážali otca domov. Tí sa však nepamätajú, že by vak videli.“

„Čudné. Viem, že som sem neprišiel zbierať názory, ale iba fakty, no ak dovolíte, slečna Barstowová, neprichodí vám to čudné?“

„Vôbec nie. Čudné by skôr bolo, keby sa v takých chvíľach starali o golfový vak.“

„No keď prišli sem, musel ho niekto odniesť, možno niektorý sluha či šofér...“

„Nikto nič nevie.“

„Môžem sa s nimi porozprávať?“

„Pravdaže.“ Zatvárila sa opovržlivo. Nevedel som, akú kariéru si vybrala za životný cieľ, no mal som sto chutí poradiť jej, aby na herectvo ani nepomyslela.

Tak, jednu vec som už mal za sebou. Zdalo sa mi, že jadro je preč a z orecha prakticky nič neostalo. Obrátil som sa k nej.

„Aký druh golfovej palice používal váš otec? S oceľovou rúčkou, alebo s drevenou?“

„S drevenou. Oceľové nemal rád.“

„S obyčajnou, alebo prehĺbenou tvárou?“

„Tuším, že s obyčajnou. Nie som si istá. Nepamätám sa. Larry a ja máme prehĺbenú.“

„Na bratovu sa pamätáte celkom dobre.“

„Áno.“ Dívala sa mi priamo do očí. „Dúfam, pán Goodwin, že sa nechcete hrať na inkvizítora.“

„Prepáčte,“ uškrnul som sa. „Prepáčte mi, prosím vás, som rozrušený a mám aj zlú náladu. V celom westchesterskom okrese nie je nič, čo by som chcel vidieť radšej než golfový vak vášho otca, a najmä jeho palicu.“

„Je mi ľúto.“

„Ale kdeže, nie je vám ľúto. Vynára sa kopa otázok. Kto vybral vak z auta? Ak to bol sluha, ktorý to bol, je vám oddaný a nepodplatiteľný? A kto si vzal vak, kto ho ukryl alebo zničil o päť dní neskôr, keď vysvitlo, že jedna z palíc sa stala vražedným nástrojom? Vy, alebo váš brat, či nebodaj doktor Bradford? Vidíte, takéto otázky mi chodia po rozume. A kde je ten vak ukrytý, alebo ako ste ho zničili? Nie je predsa jednoduché zbaviť sa takého veľkého predmetu.“

Kým som hovoril, zdvihla sa a zastala s pokojným a dôstojným výrazom v tvári. Aj hlas mala pokojný. „Tak, to už stačí. Naša dohoda nehovorí o tom, že by som musela počúvať slaboduché obvinenia.“

„Výborne, slečna Barstowová.“ Vstal som aj ja. „Máte stopercentnú pravdu, no nechcel som vás uraziť, som len rozrušený. Teraz by som sa rád aspoň chvíľu rozprával s vašou matkou. Sľubujem, že sa už nebudem vzrušovať.“

„Nie, s ňou sa nemôžete rozprávať.“

„Ale veď je to v našej dohode.“

„Vy ste ju porušili.“

„Nezmysel,“ namietol som. „Práve táto dohoda vás chráni pre prípad, že by som si dovolil niečo urážlivé. Ja si však voči vašej

matke nič také nedovolím. Uznávam, som trochu neokrôchaný, no viem si dať pozor na ústa.“

Pozrela na mňa: „Postačí vám päť minút?“

„Neviem, rozhovor skrátim na minimum.“

Obrátila sa a vykročila k chodníčku, ktorý viedol k domu, a ja za ňou. Cestou som videl veľa kamienkov, do ktorých som mal chuť kopnúť. Stratený golfový vak mi ustavične vŕtal v hlave. Nedúfal som, prirodzene, že budem mať to potešenie priniesť palicu večer Wolfovi, lebo Anderson by ju bol iste zhabal. Nepochyboval som, že si bude vedieť vyrátať, koľko je jeden a jeden, keď obe čísla dostane ako na tácni. No dúfal som, že by ho Sarah Barstowová mohla presvedčiť, aby mi dovolil prezrieť si palicu. Ibaže ten mizerný vak je fuč! Nech si ho vzal ktokoľvek, nielenže ma to nazlostilo, ale ani mi to nešlo do hlavy. Dalo by sa pochopiť, keby bol neznámy vzal iba palicu, ale načo mu je celý vak?

Interiér domu bol skutočne nádherný, bol to dom, aký väčšina ľudí vidí len vo filmoch. Okien tam bolo plno, ale svetlo nikde neoslepovalo, naopak, vkrádalo sa dnu nevtieravo, záclony i nábytok pôsobili dojmom čistoty, upravenosti a prepychu. Všade boli kvety, vládla tu príjemná vôňa i chládok, napriek tomu, že vonku už začínalo slnko veľmi pražiť. Sarah Barstowová ma viedla cez veľkú halu a priestrannú izbu do ďalšej haly a cez dvere na jej protiľahlej stene sme vošli do slnkom zaliatej izby, jedna stena sa priam kúpala v slnečných lúčoch, hoci takmer všetky rolety boli stiahnuté až po dlážku. Bolo tam zopár črepníkov s kvetmi, veľa prútených kresiel a pohoviek. V jednom z kresiel sedela žena pri stolčeku s rozloženou skladačkou. Slečna Barstowová k nej pristúpila.

„Mamička, toto je pán Goodwin. Hovorila som ti, že príde.“ Obrátila sa ku mne a ukázala na kreslo. Sadol som si. Pani

Barstowová vypustila z prstov dieliky skladačky a obrátila sa, aby na mňa pozrela.

Bola veľmi pekná. Ako mi predtým povedala jej dcéra, mala päťdesiatšesť rokov, no vyzerala na viac ako šesťdesiat. Oči mala sivé, hlboko vsadené a ďaleko od seba. Vlasy takmer biele. Hoci jej tvár s jemnými črtami pôsobila rozvážne, mal som dojem, že takýto výraz sa nevytvoril jednoducho a nie je ani prirodzený. Vytvorila ho silná osobná vôľa. Dosť dlho sa na mňa bez slova dívala, až som sa začal obávať, že zrejme ja sám veľmi rozvážne nevyzerám. Sarah Barstowová si sadla bokom od nás. Už som sa chystal prerušiť mlčanie, keď sa zrazu ozvala pani Barstowová:

„Viem, čím sa zaoberáte, pán Goodwin.“

Prikývol som. „Fakticky sa tým nezaoberám ja, ale môj zamestnávateľ, pán Nero Wolfe. Požiadal ma, aby som sa vám poďakoval za to, že ste mi dovolili prísť.“

„Nemá za čo ďakovať.“ Hlboko vsadené sivé oči naďalej upierala na mňa. „Naozaj som veľmi vďačná, že niekto — aj keď je to cudzí človek, ktorého nikdy neuvidím — uznáva moje právo rozhodovať vo vlastnom dome.“

„Ale, mama!“

„Áno, Sarah. Neurážaj sa, moja drahá. Ja viem — a nezáleží na tom, či to vie aj pán Goodwin — ja viem, že toto právo si nikto neuzurpoval. Nebola si to ty, kto ma donútil vzdať sa svojich práv, nebol to ani tvoj otec. Podľa Thana to bol Boh; pravdepodobne jeho ruky odpočívali a Satan vykonal svoje dielo.“

„Ale, mama, prosím ťa.“ Sarah Barstowová vstala a pristúpila k nám. „Ak máte nejaké otázky, pán Goodwin...“

„Mám dve otázky,“ povedal som. „Môžem vám položiť dve otázky, pani Barstowová?“

„Pravdaže. Konáte len svoju povinnosť.“

„Dobre. Pokiaľ ide o prvú otázku, je ľahké sa pýtať, no odpovedať bude ťažšie. Chcem povedať, že nad otázkou sa bude

treba zamyslieť a načrieť hlboko do pamäti. Ale spomedzi všetkých ľudí na svete práve vy najlepšie môžete odpovedať na túto otázku: kto chcel alebo mohol chcieť zavraždiť Petra Olivera Barstowa? Kto mal v blízkej alebo vzdialenej minulosti proti nemu nejaké výhrady? Mal nejakých nepriateľov? Kto ho nenávidel?“

„To nie je jedna otázka, ale hneď štyri.“

„Je to tak, no dali by sa spojiť do jednej.“

„Netreba.“ Výraz jej tváre sa nezmenil. „Na všetky môžem odpovedať jednou vetou. Bola som to ja.“

Prekvapene som na ňu pozrel. Jej dcéra stála pri nej a držala ju za plece.

„Mama! Sľúbila si mi...“

„No tak, Sarah.“ Pani Barstowová sa vystrela a potľapkala dcéru po ruke. „Nedovolila si, aby za mnou prišli tí druhí, a za to som ti vďačná. No ak mi dáva otázky pán Goodwin, musím mu odpovedať. Pamätáš, čo hovorieval otec? Nehádž pravde pod nohy polená.“

Slečna Barstowová sa obrátila ku mne: „Pán Goodwin, prosím vás!“

„Prestaň, Sarah.“ Sivé oči jej žiarili. „Dcéra moja, sama sa obhájim, aspoň tak dobre, ako by si ma obhájila ty. Pán Goodwin, odpovedala som na vašu prvú otázku. Ako znie tá druhá?“

„Nesúrte ma, pani Barstowová.“ Bolo mi jasné, že keby tam nebola Sarah Barstowová, sivé oči starej panej by boli oveľa výrečnejšie. „Ešte som nevyčerpal prvú otázku. Čo ak sú v tom aj iní ľudia, čo ak ste neboli jediná?“

„Iní, čo by chceli zabiť môjho manžela?“ Po prvý raz sa trošku uvoľnila a na perách sa jej zjavil náznak úsmevu. „Nie, to nie je možné. Môj manžel bol dobrý, spravodlivý, láskavý a ľudia ho mali radi. Viem, čo by ste odo mňa chceli, pán Goodwin; aby som sa v mysli vrátila do uplynutých rokov, šťastných i nešťastných, a z hĺbky spomienok vydolovala nejaký krutý čin alebo zlovestnú

hrozbu. Ubezpečujem vás, že nič také neexistuje. Niet na svete človeka, ktorému by bol manžel ublížil, niet človeka, muža ani ženy, ktorý by mu bol nepriateľom. Neublížil ani mne. Moja odpoveď na vašu otázku bola priama a čestná a veľmi sa mi po nej uľavilo, no vy ste veľmi mladý, takmer ešte chlapec, a tak vás iste moja odpoveď šokovala, podobne ako moju dcéru. Vysvetlila by som vám to, keby som mohla. Nechcem vás zavádzať. Nechcem spôsobovať bolesť vlastnej dcére. Keď ma Boh donútil, aby som sa vzdala svojich práv, neuspokojil sa len s tým. Ak náhodou chápete jeho, pochopíte aj moju odpoveď.“

„Dobre teda, pani Barstowová. Mám ešte jednu otázku: Prečo ste vypísali tú odmenu?“

„Nie!“ Sarah Barstowová sa postavila medzi nás. „Nie! Už aj s tým prestaňte...“

„Sarah!“ Hlas starej panej bol ostrý, potom trošku zmäkol: „Sarah, dcérka moja. Ja na tú otázku odpoviem. Je to moja vec. Budeš stáť medzi nami? Sarah!“

Sarah Barstowová sa postavila vedľa matky, objala ju okolo pliec a čelo si zaborila do šedivých vlasov.

Silou vôle sa stará pani ovládla. „Áno... teda, pán Goodwin, ešte k tej odmene. Nie som duševne chorá, som len čudácka. Teraz už ľutujem, že som odmenu vypísala, je to podlé. V istej chvíli mi v hlave skrsla myšlienka na unikátnu pomstu. Nikto nemohol zavraždiť môjho manžela, lebo ho nikto nemohol chcieť zavraždiť. Som presvedčená, že jeho smrť si nemohol želať nikto okrem mňa, a aj ja som si ju želala iba vo chvíľach duševných múk, aké by Boh nemal zosielať ani na najväčších hriešnikov. Mala som vnuknutie, že možno existuje človek, ktorý by bol schopný postaviť aj samého Boha pred súd spravodlivosti. Pochybujem, že by ste to vedeli vy, pán Goodwin, a vášho zamestnávateľa nepoznám. Strašne ľutujem, že som ponúkla odmenu, no vyplatím ju každému, kto splní podmienky.“

„Ďakujem vám, pani Barstowová. Kto je to Than?“ „Nerozumiem.“

„Than. Vraj vám povedal, že Boh vás donútil vzdať sa práv.“

„Aha! Už viem. Je to doktor Nathaniel Bradford.“

„Ďakujem vám.“ Zavrel som zápisník a vstal som. „Pán Wolfe ma požiadal, aby som sa vám poďakoval za vašu trpezlivosť. Iste už vopred vedel, že ju budete potrebovať, keď vytiahnem zápisník.“

„Povedzte pánu Wolfovi, že mi nemá za čo ďakovať.“

Obrátil som sa a vyšiel von. Premýšľal som, aké by to asi bolo, keby sa slečna Barstowová aspoň na krátky čas nasťahovala do mojej izby.

DEVIATA KAPITOLA

Slečna Barstowová ma pozvala na obed.

Páčila sa mi väčšmi ako kedykoľvek predtým. Desať alebo aj viac minút som na ňu čakal v hale, ktorá spájala slnečnú izbu s ďalšími miestnosťami. Keď prišla, nemala zlú náladu, a ja som vedel prečo: Nenaliehal som na pani Barstowovú, sama si všetko priniesla ako na tácni, a za to som ja nemohol. No koľko ľudí na jej mieste by uvažovalo takto? Myslím, že ani jeden spomedzi tisíca. Mali by zlú náladu, aj keby si uvedomovali, že kvôli mne sa im neoplatí hnevať, a robili by všetko, aby to nedali najavo. No ona jednoducho zlú náladu nemala. Urobila obchod a šla ďalej, nemysliac na to, koľko bezsenných nocí to pre ňu znamená, i napriek tomu, že nemala vždy šťastie. Teraz ho nemala určite. Vytušil som, že o desať minút skôr alebo neskôr by pani Barstowová mohla mať v hlave inakšie myšlienky a ja by som z toho nemal nič, iba by som strávil čas zdvorilým táraním. Nechápal som, prečo si predo mnou vyliala svoje srdce, no ak to zapríčinila moja modrá košeľa a žltohnedá kravata, peniaze, čo som za ne dal, neboli určite vyhodené.

Bola to, ako by povedal Saul Panzer, chutná žabka.

Pozvala ma na obed. Oznámila mi, že príde aj jej brat, a keďže sa chcem porozprávať aj s ním, iste mi to bude vyhovovať. Poďakoval som sa jej. „Ste skvelé dievča, slečna Barstowová," vyhlásil som. „Naozaj, beriete to športovo. Ďakujte Bohu, že Nero Wolfe je najprefíkanejší chlap na svete a že vymyslel tú dohodu, lebo ak vám hrozia nejaké ťažkosti, jedine on vás z nich môže dostať."

„Otázka je, či mi nejaké ťažkosti hrozia," odpovedala.

„Iste. Viem, že máte veľa problémov, no vaším najväčším problémom je obava, že to najhoršie vás ešte len čaká. Dosť na tom, chcel som len povedať, že je dobre, ak beriete všetko športovo.“

Pri obede som sa napokon nezoznámil iba s jej bratom, ale aj s Manuelom Kimballom. Bol som rád, lebo som dospel k presvedčeniu, že hráči zo štvorhry sú oveľa dôležitejší, než sme si s Wolfom mysleli. Deň predtým sa mi po dvoch hodinách telefonovania konečne podarilo zastihnúť toho profesionála z klubu Green Meadow a presvedčiť ho, aby prijal Wolfovo pozvanie na večeru. S Barstowom nemal nikdy nič spoločné, poznal ho len z videnia, no Wolfe z toho chlapíka vytiahol úctyhodnú kopu faktov o zariadení klubu a ihriska. Keď profesionál okolo polnoci odchádzal, mal v sebe fľašku najlepšieho Wolfovho portského a Wolfe zas vedel o klube aspoň toľko, ako keby bol sám profesionálom. Okrem iného sa dozvedel, že členovia klubu si nechávajú vaky v skrinkách a niektorí si ich ani nezamykajú, a pokiaľ ide o tie zamknuté, každý šikovnejší človek by si mohol bez väčších ťažkostí zadovážiť nový kľúč. Potom by už bolo, prirodzene, veľmi jednoduché vyčkať na vhodnú chvíľu, vybrať palicu z vaku a nahradiť ju inou. Barstowovi spoluhráči vo štvorhre nie sú teda o nič dôležitejší než ostatní členovia klubu, pomocný personál či návštevníci, ktorí majú prístup do miestnosti so skrinkami.

No zrazu toto všetko stratilo význam, lebo Barstowov vak nebol v skrinke od predchádzajúceho septembra. Priniesol si ho sám z univerzity. Tento fakt zmenil celú situáciu a Barstowovi spoluhráči sa v tej chvíli stali oveľa zaujímavejšími než všetci ostatní.

Miestnosť, kde sme obedovali, nebola určite jedáleň, lebo bola pomerne malá. Bol tam stôl, kreslá a okná, z ktorých nebol ktovieaký výhľad, lebo hneď za nimi rástli okrasné kríky. Vysoký,

vyziabnutý chlap v čiernom — inak majordómus Small (ja ako častý hosť som to vedel veľmi dobre), nás obsluhoval. Jedlo bolo trošku ľahké, no za jeho kvalitu by sa nehanbil ani Fritz. Čosi, čo nám podávali na lastúre, bolo priam vynikajúce. Stôl bol dosť malý. Sedel som oproti slečne Barstowovej, jej brata som mal po pravej ruke a Manuela Kimballa po ľavej.

Lawrence Barstow sa ani trošku neponášal na sestru, no mal niečo z matky. Bol urastený a vyžarovala z neho istota, vyplývajúca z jeho spôsobu života. Črty mal pekné a pravidelné, no nebolo na nich nič mimoriadne, čo by si človek zapamätal. Stovky takýchto typov som vídaval v reštauráciách okolo Wall Streetu a na Štyridsiatej ulici. Keď sa rozhodol pozrieť na vás, čudne zaškúlil, no mne sa zdalo, že je to dôsledok prúdenia ostrého vzduchu okolo očí pri lete v lietadle. Oči mal sivé po matke, no neskrývalo sa mu v nich toľko pevnej vôle ako pani Barstowovej.

Manuel Kimball bol celkom inakší. Pleť mal tmavú, čierne vlasy začesané dozadu; bol to pekný, trocha zavalitý muž, nepokojné čierne oči mu celý čas blúdili po mne a po Larrym a zdalo sa, že sa upokojili, len keď spočinuli na Sarah Barstowovej. Znervózňoval ma a zdalo sa mi, že trošku rozčuľuje aj Sarah Barstowovú, možno len preto, že Kimball netušil, nakoľko som informovaný o rodinnej kríze, a Sarah nechcela, aby sa to dozvedel. Ešte predpoludním mi povedala, že medzi Barstowovcami a Kimballovcami neboli nikdy dôverné vzťahy. Len počas letných dovoleniek bývali blízko seba. Manuel bol šikovný amatérsky pilot a jeho ponuka vziať Larryho so sebou do lietadla a učiť ho pilotovať prišla veľmi vhod, lebo Larry sa začal zaujímať o lietadlá. To boli jediné dva styčné body medzi oboma rodinami. Sarah sa s Manuelom Kimballom stretla iba dva či tri razy cez leto, rok predtým, inak ho takmer ani nevidela, iba v spoločnosti brata. Kimballovci sem prišli vlastne len nedávno, kúpili si veľký pozemok s domom asi tri kilometre smerom na juh

od Barstowovcov — pred necelými tromi rokmi. E. D. Kimballa, Manuelovho otca, poznali Barstowovci veľmi málo, iba z náhodných stretnutí pri veľkých a neveľmi častých spoločenských príležitostiach. Manuelova matka bola už dávno mŕtva. Sarah Barstowová sa nepamätala, že by sa bol jej otec niekedy dlhšie rozprával s Manuelom Kimballom, vymenili si azda len zopár náhodných slov. Iba raz sa stalo — bolo to v lete rok predtým — že Larry priviedol Manuela do rodičovského domu, aby si tenisovým súbojom urovnali akýsi spor, a ona i jej otec asistovali ako hlavný a čiarový rozhodca.

Napriek tomu ma Manuel Kimball zaujímal. Bol predsa jedným z hráčov štvorhry, vyzeral ako cudzinec, meno mal smiešne kombinované a navyše ma znervózňoval.

Pri obede sa reč krútila zväčša okolo lietadiel. Sarah Barstowová živila túto tematiku, vždy keď sa zdalo, že rozhovor uviazne, a raz či dva razy zahriakla brata, keď začal hovoriť o veciach bližších jej srdcu. Ja som len jedol. Napokon, keď slečna Barstowová odtlačila svoju stoličku od stola a udrela pritom Smalla do brucha, všetci sme vstali. Vtedy sa mi Larry Barstow po prvý raz prihovoril — mal som ustavične dojem, že by bol najradšej, keby som obedoval niekde inde.

„Chcete sa so mnou rozprávať?“

Prikývol som. „Ak by ste mi venovali štvrťhodinku...“

Obrátil sa k Manuelovi Kimballovi. „Manuel, počkaj na mňa chvíľku, sľúbil som sestre, že sa porozprávam s týmto pánom.“

„Samozrejme.“ Znova uprel zrak na Sarah Barstowovú. „Slečna Barstowová bude, dúfam, taká láskavá a spríjemní mi čakanie.“

Prikývla, ale bez nadšenia. Zo mňa ihneď vyhŕklo: „Ľutujem, ale to nepôjde.“ Potom som sa obrátil k slečne Barstowovej: „Chcel by som vám pripomenúť, že ste súhlasili s tým, že budete prítomná pri rozhovore s vaším bratom.“ V dohode nebola o tom

ani zmienka, no ja som to pokladal za samozrejmé a chcel som, aby tam bola.

„Aha!“ Zdalo sa mi, že sa jej uľavilo. „Áno, bohužiaľ, pán Kimball, budeme vás musieť nechať pri kávičke samého.“

„Nie, ďakujem.“ Uklonil sa jej a obrátil sa k Larrymu. „Budem sa tu na blízku motať a pozriem sa aj na ten plynovod. Bol by som rád, keby si ma ta dal odviezť jedným zo svojich áut. Bude to možné? Ďakujem. Budem ťa čakať pri hangári. Ďakujem vám za príjemný obed, slečna Barstowová.“

Jediné, čo ma na Kimballovi prekvapovalo, bol jeho hlas. Keď som ho prvý raz videl, pomyslel som si, že hlas bude mať vysoký, tenorový, no v skutočnosti pripomínal skôr mrmlajúceho býka. Hlas mal hlboký, ozýval sa mu v ňom akýsi chrapot, no on ho tlmil, aby mu hlas znel príjemnejšie. Larry Barstow vyšiel s Kimballom von, zrejme požiadať niekoho, aby ho odviezol domov. Čakal som naňho spolu s jeho sestrou a potom sme všetci traja zamierili do záhrady, k tej istej lavičke, kde sme sedeli so Sarah predtým. Larry si sadol do trávy, ja a slečna Barstowová na lavičku.

Vysvetlil som im, prečo som chcel, aby bola slečna Barstowová s nami. Ona uzavrela s Nerom Wolfom dohodu, a tak som chcel, aby videla, že nepoviem ani neurobím nič v rozpore s touto dohodou. Lawrencea Barstowa sa chcem spýtať na niekoľko vecí, a ak by sa jej niekedy zdalo, že nemám právo žiadať odpoveď, nech mi to pokojne povie.

„Dobre teda, veď som tu,“ povedala. Zdalo sa, že už melie z posledného. Ráno sedela s vystretými plecami, teraz ich mala ovisnuté.

Ozval sa Larry: „Podľa mňa... voláte sa Goodwin, však?“ „Áno.“

„Teda podľa mňa, pán Goodwin, tá vaša dohoda nie je nič iné než obyčajná bezočivosť.“ „To je všetko?“

„Nie. Ak to chcete vedieť presne, tá dohoda je pokus o vydieranie.“

Jeho sestra sa začervenala. „Larry! Nevieš, čo som ti hovorila?“

„Chvíľočku strpenia, slečna Barstowová.“ Listoval som vo svojom zápisníku. „Možno by si to váš brat mal vypočuť. Hneď to nájdem.“ Našiel som potrebnú stranu. „Už to mám.“ Prečítal som mu všetko, ako mi to nadiktoval Wolfe, a nečítal som veľmi rýchlo. Potom som zápisník zavrel. „Taká je teda dohoda, pán Barstow. Chcel by som ešte dodať, že môj zamestnávateľ pán Nero Wolfe sa vie ovládať, no ja niekedy vybuchnem. Ak ho ešte raz nazvete vydieračom, nebude tu niekomu do smiechu. Ak ste nepochopili láskavosť, ktorú vám ten človek preukazuje, šupu do brady budete zrejme chápať ako kompliment.“

„Bude lepšie, ak pôjdeš preč,“ povedal Larry sestre.

„Môže odísť o chvíľočku,“ povedal som. „Ak sa má naša dohoda hodiť cez palubu, nech vidí, ako sa topí. Keď sa vám to nepáči, načo ste ju potom posielali za Wolfom? Iste by bol vtedy rád, keby bol mohol privítať vás. Vašej sestre povedal, že za každých okolností budeme v pátraní pokračovať. To je naša vec, a myslíme to vážne — zopár ľudí, s ktorými sme mali tú česť, sa už o tom presvedčilo. Hovorím vám to isté čo im: dohoda sem, dohoda tam, my aj tak zistíme, kto zabil Petra Olivera Barstowa. Ak by ste chceli vedieť môj názor, myslím si, že vaša sestra urobila skvelý obchod. Ak sa domnievate, že to tak nie je, musíte mať na to nejaký dôvod, a to je jedna z vecí, ktorú si takisto zistíme.“

„Larry,“ ozvala sa znova slečna Barstowová. V tom hlase bolo všetko možné. Opakovala: „Larry.“ Dovrávala, prosila i hrozila zároveň.

„Tak už dosť,“ povedal som. „Vy ste všetci rozrušení, a tým, že ste na mňa počas celého obeda len zízali, ste si veľmi

nepomohli. No ak sa vám niečo porúcha na tom vašom aeropláne, nezačnete kopať a kričať, však nie? Vyhrniete si rukávy a dáte sa do roboty.“

Ostal sedieť a civel na sestru, dolnú peru mal vysunutú. Vyzeral v tej chvíli napoly ako decko, ktoré sa chce pustiť do plaču, a napoly ako človek, ktorý by chcel poslať celý svet do horúcich pekiel.

„Dobre teda,“ povedal napokon sestre. Nijako nenaznačil, že by sa mi chcel ospravedlniť, no pomyslel som si, že na to by som mohol čakať asi až do súdneho dňa.

Keď som ho začal kŕmiť otázkami, nálada sa mu zmenila. Odpovedal rýchlo a priamo a — ako som si všimol — bez rozmýšľania a váhania. Aj na otázku o golfovom vaku mal pohotovú odpoveď, zatiaľ čo jeho sestra sa pri tejto otázke zmietala ako ryba na suchu. Od univerzity odviezli vak na nákladnom aute; v aute nemali nijakú batožinu, okrem matkinho kufra. Keď asi o tretej popoludní prišiel nákladiak na miesto určenia, veci z neho vyložili a zaniesli dnu. Dá sa predpokladať, že vak odniesli priamo do otcovej izby, no on o tom nevedel. V nedeľu ráno pri raňajkách sa s otcom dohovorili, že poobede pôjdu hrať golf...

„Kto to navrhol? Vy, alebo váš otec?“

Nepamätal sa. Keď otec zišiel poobede dole, niesol si už vak pod pazuchou. Sedanom sa odviezli do klubu Green Meadow, zaparkovali a otec hneď zamieril aj s vakom k prvému odrazisku, zatiaľ čo Larry šiel do búdy hľadať nosičov palíc. Larrymu nezáležalo na tom, akého má nosiča, vybral si jedného, no bol tam náhodou chlapec, ktorého si otec minulé leto obľúbil, a tak zavolal aj jeho. Na ceste k prvému odrazisku sa náhodou stretol s Kimballovcami, šli tiež na golf, a keďže Manuela nevidel už niekoľko mesiacov a chcel s ním prediskutovať plány na leto, navrhol im, aby si zahrali štvorhru. Bol presvedčený, že otec

nebude mať námietky. Keď prišli k odrazisku, otec práve trénoval s palicou mashie. Peter Oliver Barstow sa srdečne zvítal s Kimballovcami, natešene pozdravil svojho nosiča a poslal ho pozbierať loptičky.

Začali hrať, až keď skončili dve či tri iné skupiny hráčov. Manuel Kimball odpaľoval ako prvý, potom Larry, jeho otec a napokon Kimball starší. Larry sa nepamätá, či si otec vzal palicu z vaku alebo od nosiča, kým čakali, Larry bol zabratý do rozhovoru s Manuelom a okrem toho, tesne predtým, ako odpaľoval otec, odpaľoval on sám. No pamätal sa dobre na to, ako otec odstrelil loptičku, a to vďaka zvláštnej okolnosti. V tej chvíli, na konci rozmachu, palica sa šklbla, a keď loptička odletela nevydarenou krivkou, Barstow vykríkol, na tvári sa mu zjavil prekvapený výraz a začal si trieť brucho. Larry ešte nikdy nezažil, aby otec takto znenazdajky rezignoval na zásady dôstojného vystupovania na verejnosti. Spytovali sa ho, čo sa stalo, povedal čosi o sebe či sršňovi a chvatne si rozopínal košeľu. Otcov stav Larryho znepokojil a pozrel mu pod košeľu. Mal tam malú, sotva viditeľnú bodku. Otcovi sa však vrátila nálada a tvrdil, že to nič nie je. Krátko nato odpálil aj Kimball starší a všetci pokračovali v ceste za loptičkami.

To, čo sa stalo potom, opísali už noviny veľa ráz. O tridsať minút neskôr, na ceste k štvrtej jamke, sa Barstow z ničoho nič zvalil na zem, kopal, kŕčovito sa držiac trávy. Vo chvíli, keď ho chytil za ruku jeho nosič, bol ešte živý, no kým dobehli ostatní, vydýchol naposledy. Zbehli sa ľudia, medzi nimi aj doktor Nathaniel Bradford, starý rodinný priateľ Barstowovcov. Manuel Kimball utekal po sedan a priviezol ho po ceste vedúcej pozdĺž golfového ihriska na miesto nešťastia. Barstowovo telo preniesli na zadné sedadlo sedana, doktor Bradford si sadol do auta a položil si hlavu starého priateľa do lona. Larry bol za volantom.

Na golfový vak sa Larry nepamätal vôbec. Nič o ňom nevedel. Nosič mu povedal, že oprel vak o predné sedadlo, no Larry sa nepamätal, že by ho tam bol cestou domov alebo neskôr videl. Tvrdil, že tých deväť kilometrov šiel pomaly a opatrne, a až neskôr doma zistil, že má zakrvavené pery, dohrýzol si ich. Bol to prefíkanejší luhár ako jeho sestra. Keby Sarah nebola bývala taká zhovorčivá, možno by ma svojimi výmyslami oklamal. Šiel som naňho zo všetkých možných strán, no ani raz sa mu jazyk nepošmykol.

Zmenil som tému a začal som sa pýtať na Kimballovcov. Povedal mi to isté, čo jeho sestra. Nemali s nimi bližšie kontakty; s Manuelom sa stýkal prakticky len on; vyhovovalo mu, že Manuel vlastní a pilotuje lietadlo. Aj Larry si chcel lietadlo kúpiť, no až keď zloží predpísané skúšky pre pilotov.

Potom som mu položil otázku, ktorou sa predpoludním začal ten cirkus s pani Barstowovou. Dal som ju obom, Larrymu i jeho sestre, no nielenže sa cirkus nekonal, ale ani som sa nič nedozvedel. Nevedeli o nikom, kto by mohol mať vážne výhrady proti otcovi, kto by ho nenávidel alebo mu bol nepriateľom. Nevedeli si vôbec predstaviť, že by taký človek mohol existovať. Vo svojej pozoruhodnej kariére — stal sa rektorom univerzity v Hollande, keď mal štyridsaťosem rokov, teda pred desiatimi rokmi — musel veľa ráz čeliť opozícii, no vždy vedel, ako ju zneškodniť, namiesto toho, aby ju rozdrvil. Jeho súkromný život sa obmedzoval na vlastnú rodinu. Syn vraj cítil voči nemu hlbokú úctu i lásku; dcéra ho vrúcne milovala. Obaja jednoznačne vyhlásili, že nikto ho nemohol nenávidieť. Keď mi to Sarah hovorila, vediac, čo som počul z úst jej matky len tri hodiny predtým, jej oči hľadeli na mňa vyzývavo a zároveň prosebne.

Potom prišiel na rad doktor Bradford. Nepýtal som sa naňho Larryho, ale radšej jeho sestry. Podľa toho, ako sa náš rozhovor vyvíjal, očakával som, že bude váhať a zatajovať, no nestalo sa

tak. Povedala mi, že Bradford bol spolužiakom jej otca na univerzite, že boli odjakživa blízkymi priateľmi a že Bradforda, ktorý ovdovel, pokladali takmer za člena rodiny, najmä cez leto, lebo býval v susedstve. Bol ich rodinným lekárom a predovšetkým naňho sa spoliehali pri liečení matkiných ťažkostí, hoci on si zakaždým prizýval špecialistov.

„Je vám sympatický?“ spýtal som sa Sarah Barstowovej.

„Či mi je sympatický?“

„Áno. Je vám doktor Bradford sympatický?“

„Isteže. Patrí medzi najlepších a najslušnejších ľudí, ktorých poznám.“

Obrátil som sa k jej bratovi. „Aj vám je sympatický, pán Barstow?“

Larry zívol. Bol už unavený. Napodiv mal dosť trpezlivosti — spovedal som ho už dve hodiny. „Je mi celkom sympatický. Je to tak, ako vraví Sarah, no rád drží ľuďom kázeň. Nie že by mi to teraz prekážalo, ale ako dieťa som sa pred ním skrýval.“

„Z univerzity ste sem prišli v sobotu napoludnie. Bol tu doktor Bradford v období medzi vaším príchodom a druhou hodinou v nedeľu popoludní?“

„To vám neviem povedať... ale áno, bol tu v sobotu na večeri.“

„Nazdávate sa, že bol schopný zabiť vášho otca?“ Larry zdesene na mňa pozrel. „Preboha! Chcete mi spôsobiť šok, aby som vám niečo vyzradil?“

„A čo si o tom myslíte vy, slečna Barstowová?“ „Je to hlúposť.“

„Dobre teda, nech je to hlúposť. No povedzte mi jednu vec: kto prišiel ako prvý s návrhom, aby doktor Bradford vystavil potvrdenie o infarkte? Boli ste to vy? Alebo on?“

Larry na mňa uprene hľadel. Sarah sa ozvala pokojným hlasom: „Povedali ste, že ma tu chcete mať preto, aby som

sledovala, či sa dohoda plní. Tak teda, pán Goodwin, moja trpezlivosť... ma opustila.“

„Dobre. Nechajme to tak.“ Obrátil som sa k jej bratovi. „Máte zase zlú náladu, pán Barstow. Zabudnite na to. Ľudia ako vy nie sú zvyknutí na bezočivosť, no boli by ste prekvapení, keby ste vedeli, ako ľahko sa dá ponad to preniesť, to predsa nikomu neuškodí. Už len zopár otázok. Kde ste boli v pondelok piateho júna večer, medzi siedmou hodinou a polnocou?“

Ešte vždy na mňa meravo hľadel. „Neviem, ako by som to mal vedieť?“

„Musíte sa pamätať. Toto nemienim ako ďalšiu bezočivosť, vážne vás prosím, aby ste mi odpovedali. V pondelok piateho júna. Vášho otca pochovávali v utorok. Pýtam sa vás na večer pred pohrebom.“

Ozvala sa slečna Barstowová. „Ja vám to poviem.“

„Bol by som radšej, keby odpovedal sám.“

„Niet dôvodu, aby som mu to nepovedal. No zároveň nevidím nijaký dôvod, prečo by som mu to mal povedať... Bol som tu, doma.“

„Celý večer?“

„Áno.“

„Kto tu bol s vami?“

„Matka so sestrou, sluhovia a Robertsonovci.“ „Robertsonovci ? “ „Presne tak.“

„Robertsonovci sú naši dávni priatelia,“ ozvala sa Sarah. „Pán Blair Robertson, jeho manželka a dve dcéry.“ „Kedy prišli?“

„Hneď po večeri. Ešte sme ani nedojedli. Asi o pol ôsmej.“

„Bol tu aj doktor Bradford?“

„Nie.“

„Nie je to zvláštne, že tu nebol?“

„Zvláštne? Prečo? Vlastne... je to zvláštne. Mal prejav na nejakom zhromaždení v New Yorku, zrejme na nejakej lekárskej konferencii.“

„Rozumiem. Ďakujem vám, slečna Barstowová.“ Obrátil som sa zase k jej bratovi. „Mám ešte jednu otázku, vlastne skôr prosbu. Má Manuel Kimball vo svojej garáži telefón?“

„Áno.“

„Zavolali by ste mu, že ho navštívim a že by som sa s ním chcel porozprávať?“

„Nie, prečo by som mu mal volať?“

Zasiahla slečna Barstowová. „Nemáte právo nás o to žiadať. Ak chcete ísť za pánom Kimballom, je to vaša vec.“

„Správne.“ Zatvoril som zápisník a vstal som. „Máte pravdu. No ja nemám v tejto záležitosti nijaké oficiálne postavenie. Ak sa sám obrátim na Manuela Kimballa, jednoducho ma vykopne. Je priateľom vašej rodiny, aspoň to tvrdí. Potreboval by som, aby ste ma k nemu uviedli.“

„To, že by ste to potrebovali, je pravda.“ Larry vstal a oprašoval si trávu z nohavíc. „Ale od nás pomoc nečakajte. Kde máte klobúk? V dome?“

Prikývol som. „Vezmem si ho, keď pôjdete telefonovať. Pozrite, veci sa majú takto: Musím vás požiadať, aby ste zavolali Manuelovi Kimballovi, potom Robertsonovcom a do klubu Green Meadow. To je všetko, čo mám momentálne na srdci, neskôr bude toho možno viac. Musím chodiť medzi ľudí, hovoriť s nimi a zisťovať isté veci. Čím väčšmi mi túto úlohu zjednodušíte, tým jednoduchšie to bude pre vás. Nero Wolfe vie veľmi veľa a povedal polícii toľko, že dali exhumovať telo vášho otca. Povedal im dosť, ale zďaleka nie všetko. Chcete ma donútiť, aby som šiel za okresným prokurátorom a pustil si pred ním jazyk na prechádzku len preto, aby mi dal ceduľku, pred ktorou sa otvoria všetky dvere, a ja budem môcť ísť, kam sa mi zachce? Teraz je na

nás naštvaný, lebo aj jeho máme v hrsti. No môžem sa s ním veľmi ľahko skamarátiť, nemám proti tomu nič, rád získavam nových priateľov, zatiaľ čo vy o priateľov očividne nestojíte. Ak vám aj toto pripadá ako vydieranie, pán Barstow, už aj si idem po klobúk.“

Nebolo to odo mňa fér, ale musel som tak postupovať. Problém s týmito dvoma, najmä s Larrym, spočíval v tom, že si obaja tak navykli na bezpečný, nezávislý a dôstojný život, že ustavične zabúdali na strach, v akom teraz žijú a bolo im to treba znovu a znovu pripomínať. Keď na to prišlo, mali strachu vyše hlavy, a ak som si dal námahu, že som na nich v to popoludnie vysypal všetky argumenty, musel som pripustiť, že sa naozaj majú prečo strachovať.

Prirodzene, že ustúpili — šli sme spolu do domu. Sarah Barstowová zatelefonovala Robertsonovcom a jej brat zavolal do klubu a Manuelovi Kimballovi. Dospel som k názoru, že nie je takmer nijaká nádej dozvedieť sa niečo od sluhov, najmä keď ich vycvičil ten vysoký kostnatý majordómus. Keď dotelefonoval, vzal som si v hale panamový klobúk. Larry Barstow ma odprevadil až na bočnú terasu, zrejme preto, aby mal istotu, že sa neprikradnem nazad a nebudem načúvať pri kľúčovej dierke. Práve keď sme prišli ku schodom, zjavilo sa na ceste auto a zastavilo pred nami. Vystúpil z neho akýsi chlap, a ja som sa s pôžitkom zaškľabil, keď mi došlo, že je to H. R. Corbett, ten figliar z úradu pána Andersona, ktorý chcel vylomiť dvere do Wolfovho bytu. Veselo som ho pozdravil a šiel som ďalej, no on na mňa zavolal:

„Hej, vy!“

Obrátil som sa. Larry Barstow ostal stáť na terase a pozoroval nás. „Volali ste na mňa?“ spýtal som sa.

Corbett kráčal ku mne. „Čo tu, dočerta, robíte?“

Zastal som, znova som sa uškrnul a obrátil sa k Larrymu na terase. „Keďže toto je váš dom, pán Barstow, bude vari lepšie, ak mu poviete vy, čo tu, dočerta, robím.“

Z výrazu na Larryho tvári bolo jasné, že Corbett sa mu pozdáva ešte menej než Archie Goodwin. Povedal policajtovi: „Pán Goodwin tu bol na pozvanie mojej sestry, aby sa s nami o čomsi poradil. Pravdepodobne príde zas. Chceli by ste to všetko vyšetrovať?“

Corbett zavrčal a zabodol pohľad do mňa. „Nechceli by ste si odskočiť do White Plains?“

„Ani nie.“ Potriasol som hlavou. „Mesto sa mi nepáči, je také ospalé, že tam človek nemôže ani len stávku uzavrieť.“ Pohol som sa. „Dovidenia, pán Corbett. Neželám vám nič zlé, ale ani s veľkým šťastím si tu na parádny náhrobný kameň nezarobíte.“

Nemal som najmenšiu chuť počúvať hrozby a varovania, ktorými ma zasypával, a tak som sa poponáhľal k autu, nasadol som, obrátil sa a uháňal preč.

DESIATA KAPITOLA

Šiel som najprv k Robertsonovcom, lebo som vedel, že sa tam dlho nezdržím a ísť som k nim musel tak či tak. Pani Robertsonová a obe dcéry boli doma, čakali ma po telefonickom rozhovore so Sarah Barstowovou. Povedali, že boli u Barstowovcov piateho júna večer, deň pred pohrebom pána Barstowa. Prišli okolo pol ôsmej a odišli po polnoci. Vedeli celkom isto, že Larry, Sarah a pani Barstowová boli celý večer doma. Poistil som sa proti možnosti omylu, pokiaľ ide o dátum, a potom som sa len tak naverímboha vypytoval na rodinu Barstowovcov, no čoskoro som sa vzdal. Robertsonovcom sa očividne nechcelo diskutovať o starých priateľoch s cudzím človekom a dokonca ani nepripustili, že by pani Barstowová nebola celkom v poriadku. Netušili, že mnohé veci som zistil aj bez ich pomoci.

Ku Kimballovcom som sa dostal krátko po piatej. Pozemok nemali tak pekne upravený ako Barstowovci, no bol oveľa rozľahlejší. Od hlavnej brány k domu viedla takmer kilometer dlhá cesta. Pozemok bol zväčša rovinatý, kde-tu ešte staré kamenné múry pretínali lúky spolu s kľukatými korytami potôčikov. Naľavo rástla skupina stromov. Dom stál na vyvýšenine uprostred zeleného parku, bol tam neveľký, dobre udržiavaný trávnik a nikde na celej ceste k domu som nevidel kvety. Dom bol menší ako rodinné sídlo Barstowovcov, ale zato celkom nový, postavený z dreva a panelov, s vysokou, strmou bridlicovou strechou, v jednom z tých neidentifikovateľných štýlov, ktorý som si sám pre seba nazval štýlom kráľovnej William.

Za domom sa rozprestierala obrovská rovná lúka. Týmto smerom po štrkom vysypanej cestičke ma poslal tučný chlap v livreji, ktorý vyšiel z domu, práve keď som pred ním zastal. Na

veľkej lúke neboli nijaké kamenné múry; bola prázdna, rovná, čerstvo pokosená a ideálne sa hodila na súkromnú pristávaciu plochu. Na okraji lúky stál hangár, nízka betónová stavba s plochou strechou, a aj k nemu viedla štrkom vysypaná cestička. Odtiaľ som už videl rozľahlú štartovaciu plochu. Parkovali na nej dve autá.

Manuela Kimballa som našiel v hangári, umýval si práve ruky v umývadle. Lietadlo vypĺňalo takmer celý priestor, bolo veľké, krídla malo čierne a trup červený, sedelo na chvoste. Akýsi chlap v montérkach montoval čosi v lietadle. Všetko tu bolo upravené a čisté, na kovových poličkách pozdĺž steny boli poukladané nástroje, plechovky s olejom a rozličné drobnosti. Vedľa umývadla bol dokonca vešiak s tromi či štyrmi uterákmi.

„Volám sa Goodwin," povedal som.

Kimball prikývol. „Áno, čakám vás. Robotu som tu dokončil, môžeme ísť do domu a urobiť si pohodlie." Zavolal ešte na chlapa v montérkach. „Ak chcete, Skinner, môžete to nechať tak, štartujem až zajtra poobede." Keď si utrel ruky, vyšli sme von, nasadol do svojho auta, ja do roadstera a vrátili sme sa k domu.

Bol slušný a zdvorilý — o tom niet pochybností — i keď vyzeral ako cudzinec a pri obede u Barstowovcov ma znervózňoval. Zaviedol ma do priestrannej veľkej izby, usadil do veľkého, pohodlného koženého kresla a povedal tučnému sluhovi, aby nám priniesol whisky so sódou. Keď zbadal, že sa obzerám po izbe, povedal, že dom zariaďovali spolu s otcom podľa vlastného vkusu, lebo v ich domácnosti chýba žena, a bytových architektov zas príliš v láske nemajú.

Prikývol som. „Slečna Barstowová mi povedala, že vaša matka už dávno zomrela."

Zmienil som sa o tom celkom náhodou, bezmyšlienkovite. Mám však vo zvyku sledovať pohľadom človeka, s ktorým sa rozprávam. Bol som teraz prekvapený, aký zvláštny výraz mu

preletel tvárou. Bol to kŕč, inak sa to nedá nazvať. Trvalo to len zlomok sekundy, no v tej chvíli ho čosi zabolelo; nevedel som, či príčinou bola iba zmienka o matke, alebo či pocítil ozajstnú fyzickú bolesť, no nechcel som ďalej provokovať.

„Ako viem," povedal, „vyšetrujete smrť otca slečny Barstowovej."

„Áno, dá sa povedať, že na jej žiadosť. Zároveň však vyšetrujem aj smrť otca Larryho Barstowa a manžela pani Barstowovej."

Usmial sa a zabodol do mňa čierne oči. „Ak je toto vaša prvá otázka, pán Goodwin, sformulovali ste ju pekne. Blahoželám. Odpovedám záporne, nemám právo hodnotiť nebohého takýmto spôsobom. Chcem tým povedať, že to bol iba prejav mojej náklonnosti. Obdivujem slečnu Barstowovú — nesmierne ju obdivujem."

„Dobre. Aj ja patrím k jej obdivovateľom. Nebola to otázka, iba poznámka. Chcel by som sa vás však spýtať na niečo iné: čo sa stalo v nedeľu popoludní pri prvom odrazisku? Mám dojem, že o tom nebudete hovoriť po prvý raz."

„To nie. Dva razy som už o tom hovoril s detektívom Corbettom, tuším sa tak volal, a raz s pánom Andersonom."

„Takže to už musíte vedieť naspamäť. Budete taký láskavý a rozpoviete mi to ešte raz?"

Oprel som sa v kresle s pohárikom v ruke a počúval som bez prerušovania. Nerobil som si ani poznámky, lebo som už mal Larryho verziu a odlišnosti som si mohol poznačiť neskôr. Manuel Kimball bol presný a dôkladný. Keď skončil, neostalo veľa, na čo by som sa mohol pýtať, no jeden či dva body z jeho výpovede ma neuspokojili, najmä detail, ktorý bol v rozpore s Larryho tvrdením. Manuel povedal, že Barstowovi vypadla palica z ruky vo chvíli, keď si myslel, že ho uštipla osa, a že jeho nosič palicu zdvihol, Larry zas tvrdil, že otec nepustil palicu z ruky, keď si druhou

rukou rozopínal košeľu, aby zistil, čo sa stalo. Manuel povedal, že si je správnosťou svojho tvrdenia istý, no netrvá na tom, ak si Larry myslí niečo iné. Nezdalo sa mi, že by celá táto vec mala ktovieaký význam, lebo v každom prípade sa palica vrátila do vaku a vo všetkých ostatných aspektoch sa Manuelova verzia zhodovala s Larryho verziou.

Povzbudený skutočnosťou, že Kimball poslal sluhu po whisky, pýtal som sa ďalej. Zdalo sa, že Manuel nemá námietky. Dozvedel som sa, že jeho otec pracuje ako maklér na plodinovej burze a každý deň dochádza do New Yorku do svojej kancelárie na Pearl Street a že on, Manuel, má v pláne vybudovať továreň na lietadlá. Je — ako povedal — perfektne vycvičený pilot, rok strávil v leteckej továrni v meste Buffalo. Otec sľúbil, že mu dá potrebný kapitál, hoci má pochybnosti o perspektívach tohto podniku a je úplne skeptický, pokiaľ ide o lietadlá vôbec. Manuel sa nazdáva, že Larry Barstow má skutočný talent na konštrukčné práce, a dúfa, že sa mu podarí presvedčiť ho, aby sa podieľal na podniku. Povedal:

„Larry nie je, prirodzene, ešte celkom v poriadku a nechcem ho teraz do ničoho hnať. Nemožno sa tomu čudovať — náhla smrť jeho otca, a potom pitva s ohromujúcim výsledkom. Mimochodom, pán Goodwin, všetci sa tu čudujú, ako mohol pán Nero Wolfe — tak sa volá, však? — predvídať výsledok pitvy až do takých pozoruhodných detailov. Okresný prokurátor Anderson naznačuje, že má vlastné zdroje informácií — aj nedávno, keď tu bol a sedel v tom istom kresle ako vy — no ľudia vedia svoje. V Green Meadow sa predvčerom pretriasali iba dve témy: kto zabil Barstowa a ako Wolfe zistil, že to bola vražda. Čo máte teraz v pláne vy? Chcete objasniť obe tieto záhady v jedinej dramatickej chvíli?“

„Možno. Dúfam, že sa nám to podarí, pán Kimball. V nijakom prípade však neprehodíme poradie a nezačneme s objasňovaním

druhej otázky... Nie, ďakujem, už nebudem. Ešte jeden pohárik vašej skvelej whisky, a odpovedal by som na všetky otázky na svete.“

„Len si ešte dajte. Je samozrejmé, že tak ako každý iný, som zvedavý. Ten Nero Wolfe musí byť mimoriadny človek.“

„Nuž, poviem vám niečo.“ S vyvrátenou hlavou som vyciedzal z pohára posledné kvapky whisky, vpíjal ich cez kúsočky ľadu, ktoré sa mi kĺzali po hornej pere, zrazu som hlavu aj s pohárom v ústach prudkým pohybom vrátil do normálnej polohy. Bola to jedna z mojich obľúbených fínt. Na Manuelovi Kimballovi som si stihol všimnúť, že ma sleduje zvedavým pohľadom a keďže práve pred chvíľou sám povedal, že je zvedavý, neurobil som nijaký veľký objav. „Ak nie je Nero Wolfe mimoriadny človek, Napoleon to nedotiahol vyššie ako na kaprála. Je mi ľúto, nemôžem vám prezradiť jeho tajomstvá, lebo žijem z toho, čo mi platí, aj keby mi platil iba za to, že držím jazyk za zubami.“ Pozrel som na hodinky. „Blíži sa už čas večere, pán Kimball. Boli ste veľmi pohostinný. Ďakujem vám aj v mene Nera Wolfa...“

„Nemáte za čo. Kvôli mne sa neponáhľajte. Otec tu nie je, a ja veľmi nerád sedím za stolom sám. Zabehnem si na večeru do klubu, ale až neskôr.“

„Ach,“ povedal som. „Váš otec nebude doma? To mi trošku marí plány. Chcel som pôvodne zabehnúť do Pleasantvillu alebo do White Plains dať si niečo pod zub a vrátiť sa sem porozprávať sa trošku s vaším otcom. Práve som vás chcel poprosiť, aby ste mu povedali, že prídem.“

„Je mi ľúto.“

„Dnes večer sa už nevráti?“

„Nie. Minulý týždeň šiel obchodne do Chicaga. Sklamaný však nie ste sám. Anderson a ten detektív mu každý deň posielajú telegramy, nechápem prečo. Veď Barstowa poznal veľmi málo.

Myslím, že im nijaké telegramy nepomôžu, otec sa nevráti, kým neuzavrie všetky obchody. On je už taký. Čo začne, to aj dokončí.“

„A kedy asi príde?“

„Ťažko povedať. Okolo pätnásteho, tak hovoril, keď odchádzal.“

„Nuž, nedá sa nič robiť. Je to len otázka rutiny, každý detektív chce mať tú vašu štvorhru kompletnú. Keď mi už nemôžete urobiť láskavosť, o ktorú som vás chcel požiadať v súvislosti s vaším otcom, možno mi urobíte inú. Zase ide len o rutinu. Povedzte mi, kde ste boli v pondelok piateho júna večer, medzi šiestou a polnocou. Bol to večer pred Barstowovým pohrebom. Boli ste na pohrebe? Pýtam sa na večer predtým.“

Manuel upieral na mňa čierne oči, tváril sa sústredene, ani čo by sa pokúšal rozpamätať. „Na pohrebe som bol,“ povedal. „Áno, bolo to v utorok. Práve pred týždňom. Áno, áno, teda, čo som robil v pondelok... áno, určite to bol pondelok. Skinner to bude vedieť. Ja som bol v oblakoch.“

„V oblakoch?“

Prikývol. „Trénoval som lietanie a pristávanie v noci. Niekoľko ráz som takto trénoval v máji, a potom v ten pondelok. Skinner to bude vedieť; pomáhal mi pri štarte a požiadal som ho, aby ma čakal, kým nepristanem, chcel som mať istotu, že svetlá budú v poriadku. Pristávať v noci je čosi celkom iné ako vo dne.“

„Kedy ste štartovali?“

„Okolo šiestej. Pravda, zotmelo sa až okolo deviatej, no chcel som vyletieť pred súmrakom.“

„Času ste mali teda fúru. Kedy ste sa vrátili?“

„O desiatej alebo možno trošku neskôr. Skinner to bude vedieť presne. Potom sme sa až do polnoci babrali s rozdeľovačom.“

„Boli ste v lietadle sám?“

„Áno, celkom sám.“ Manuel Kimball sa na mňa usmial ústami, no zdalo sa mi, že oči mu zostali chladné. „Musíte pripustiť,

pán Goodwin, že som veľmi tolerantný. Čo, dočerta, má moje lietanie v pondelok v noci alebo kedykoľvek predtým, či potom spoločne s vami? Keby som nebol taký zvedavý, mohlo by ma to aj rozčuľovať. Nezdá sa vám?“

„Ale zdá,“ uškrnul som sa. „Keby som bol vo vašej koži, aj mňa by to rozčuľovalo. Aj tak vám veľmi pekne ďakujem. Je to len rutina, obyčajná rutina, pán Kimball.“ Vstal som a potriasol som jednou nohou, aby sa mi zošuchla manžeta na nohavici. „Som vám skutočne veľmi vďačný. Viem si predstaviť, že musí byť oveľa zábavnejšie lietať v noci než cez deň.“

Aj on vstal a naďalej sa správal veľmi zdvorilo. „Presne tak. No nemáte mi za čo ďakovať. Po rozhovore so spolupracovníkom Nera Wolfa stúpnem u svojich známych na cene.“

Zavolal na tučného sluhu, aby mi priniesol klobúk.

O pol hodiny neskôr, keď som frčal smerom na juh zákrutami širokej hradskej Bronx River, lemovanej kvetinovými záhonmi a stromami, ešte vždy mi Manuel Kimball neschádzal z mysle. Keďže nejestvuje nijaká spojitosť medzi ním a Barstowom ani medzi ním a golfovou palicou, mohlo to byť len preto, že ma čímsi znervózňoval. A potom že vraj nemám cit pre fenomény! Rozhodol som sa, že keď mi to Wolfe povie ešte raz, upozorním ho na svoje záhadné tušenie o Manuelovi Kimballovi, pravda, len ak vyjde najavo, že Manuel zavraždil Barstowa. No priznám sa, že v tej chvíli sa mi to nezdalo veľmi pravdepodobné.

Keď som sa asi o pol deviatej vrátil domov, Wolfe práve dojedal večeru. Cestou som mu zatelefonoval z automatu, a tak ma Fritz čakal s teplou rybou v rúre a s vynikajúcou syrovou omáčkou, ďalej pre mňa nachystal misu šalátu a rajčín a veľa dobrého studeného mlieka. Ak vezmeme do úvahy ľahký obed u Barstowovcov i hodinu, keď som si konečne sadol k stolu, vôbec toho nebolo veľa. V mihu som všetko zjedol. Fritz poznamenal, že

ho teší, že zase pracujem, a lietam po svete. Je to vraj veľmi užitočné.

„To si myslím, že je to užitočné," povedal som. „Veľa nechýbalo a kuchárske výtvory ste mohli chystať pre šerifa, ale zatiaľ budú ešte pre mňa."

Fritz sa zachichotal. Bol to jediný človek z okruhu mojich známych, ktorý sa mohol chichotať bez toho, že by vyvolal pochybnosti o svojich sklonoch.

Wolfe sedel v kancelárii za stolom a hral sa s muchami. Muchy nenávidel a len zriedkakedy sa mu dostali do izby. Teraz tam však mal dve a poletovali mu nad stolom. Hoci ich nenávidel, nedokázal by ich zabiť. Hovorieval, že kým živá mucha ho rozčuľuje až do nepríčetnosti, zabitá v ňom vyvoláva úctu k majestátu smrti, a to je vari ešte horšie. Podľa môjho názoru mal k tomu jednoducho fyzický odpor. Sedel, ako vravím v kresle, v ruke mal lapačku a skúšal, na akú vzdialenosť sa s ňou môže priblížiť k muche, aby neodletela.

Keď som vošiel, podal mi lapačku, ja som muchy pozabíjal a hodil do koša.

„Ďakujem vám," povedal Wolfe. „Tie mizerné muchy chceli, aby som zabudol, že jedno z dendrobií má už dva púčiky."

„Nevravte! Naozaj?"

Prikývol. „To, čo bolo v polotieni. Ostatné sme ta preniesli." „To Horstmannovo?" „Áno. Kto zavraždil Barstowa?"

Uškrnul som sa. „Počkajte chvíľočku. Nemôžem si momentálne spomenúť na meno... počkajte, hneď to budem mať."

„Mali ste si to poznačiť... Nie, stačí vaša lampa. Tak je to lepšie. Najedli ste sa dobre?... Pokračujte!"

Správa, ktorú som mu podal, bola taká všelijaká: nebol som na ňu pyšný, ale ani som sa za ňu nehanbil. Wolfe ma neprerušoval otázkami a sedel ako vždy, keď som mu podával dlhý referát, opieral sa dozadu, bradu mal položenú na hrudi, lakte na

operadlách kresla a prsty prepletené na bruchu. Prižmúrené oči po celý čas upieral na moju tvár. Asi uprostred ma prerušil, aby si objednal od Fritza pivo, a potom, keď mal na dosah ruky na kraji stola dve fľaše a jeden pohár, zaujal pôvodnú polohu. Pokračoval som. Keď som skončil, bola polnoc.

Vzdychol. Šiel som do kuchyne napiť sa mlieka. Keď som sa vrátil, Wolfe si škrabal ucho a vyzeral ospalý.

„Aký máte z toho všetkého dojem?“ spýtal sa.

Znovu som si sadol. „Slabý, taký nijaký. Pani Barstowová nemá v hlave všetko v poriadku. Svojho manžela možno zabila, možno nie, no určite nezabila Carla Maffeiho. O slečne Barstowovej si môžete utvoriť dojem sám. Neprichádza do úvahy. Takisto ani jej brat — mám na mysli prípad Maffeiho — a na piateho júna má priam neotrasiteľné alibi. Doktor Bradford musí byť zaujímavý človek, rád by som sa s ním niekedy porozprával. Pokiaľ ide o Manuela Kimballa, nedá sa, myslím, predpokladať, že by zabil Barstowa, no som presvedčený, že na tom svojom lietadle vráža aj do anjelov.“

„Prečo? Je krutý? Povýšenecký? Má v očiach zlý výraz?“

„Nie. Ale zamyslite sa nad jeho menom. Znervózňuje ma. Vyzerá ako nejaký Španiel. Ako sa dostal k priezvisku Kimball?“

„Nevideli ste jeho otca.“

„Viem. Ale tá zlá správa, že Barstow nemal vak s palicami v skrinke, ma vyšinula a hľadal som niečo, do čoho by som od zlosti kopol.“

„Zlá správa? Prečo zlá?“

„Preboha, ako sa môžete tak pýtať? Predpokladali sme, že si preveríme všetkých členov klubu Green Meadow, a teraz musíme preverovať všetkých, čo boli v Barstowovom dome pri univerzite za posledných deväť mesiacov.“

„Ale kdeže! Neexistuje na svete jed, ktorý by si na vzduchu udržal schopnosť zabiť chlapa, ako bol Barstow, dlhšie než deň či

dva. Možno to bolo iba niekoľko hodín. Záleží na tom, aký jed použili.“

Uškrnul som sa. „To je výborné, mohlo by nám to pomôcť. A čo ste ešte objavili v mojej správe?“

„Zopár zaujímavých vecí, ale aj veľa nudných. No vandrovanie golfového vaku nie je vôbec zlá správa. To, že neskôr zmizol, nás zaujíma iba nepriamo, lebo sme nemohli rátať s tým, že by sme palicu našli. Dôležitejšie je, kto ju odstránil a prečo.“

„Isteže. No spomeňte si, kto prišiel so žiadosťou, aby ste vrátili obálku s vypísanou odmenou! A prečo? Je jasné, že ktosi v tej rodine máva strelené nápady.“

Wolfe pokýval na mňa prstom. „Štýl ľahšie rozoznáte podľa vety než podľa slova. Odstránenie golfového vaku zo scény bola priama a odvážna akcia, kým návšteva v našej kancelárii, aj keď takisto priama, bola v podstate aktom zúfalstva.“

„Lekári vedia všetko o jedovatých látkach,“ povedal som.

„Áno. Ten náš doktor Bradford — tiež ide na vec priamo. Tri razy mi dnes povedali, že má veľa práce a nemôže prísť ani k telefónu; naznačili mi, že tento stav sa tak skoro nezmení. Chcete zajtra pokračovať v práci?“

Prikývol som. „Najprv by som šiel do klubu, potom k súdnemu lekárovi a nakoniec do mesta k doktorovi Bradfordovi. Mrzí ma, že tu nie je starý Kimball. Bol by som rád, keby sme mali všetkých hráčov štvorhry preverených. Čo keby si Saul Panzer urobil výlet do Chicaga?“

„Stálo by to sto dolárov.“

„Čože je to oproti päťdesiatim tisícom?“

Wolfe pokrútil hlavou. „Len by ste rozhadzovali peniaze, Archie. Bolo by to zbytočné. Najprv sa musíme presvedčiť, či vrah nie je v našom okolí.“

„Dobre teda.“ Vstal som a natiahol sa. „Dobrú noc, pán Wolfe.“

„Dobrú noc, Archie.“

JEDENÁSTA KAPITOLA

Z jedného miesta na hradskej som zbadal budovu klubu Green Meadow, no v dosť veľkej diaľke. Z hradskej bolo treba odbočiť, pokračovať cez lesík a za ním obísť veľkú kotlinu. Na miernom pahorku pri klube bol ďalší lesík; na jednej strane som si všimol niekoľko tenisových kurtov a bazén a z ostatných strán sa rozprestierali rovné hracie polia, pokryté zamatovými kobercami golfových trávnikov a posiate odraziskami i pieskovými prekážkami rozličných tvarov a veľkostí. Ihriská boli dve, každé malo osemnásť jamiek. Pamätná štvorka sa začala na severnom, dlhšom ihrisku.

Klubový profesionál, s ktorým sme večerali v pondelok, tam ešte nebol, mal prísť až okolo jedenástej, a tak som sa mohol odvolať iba na telefonát Larryho Barstowa, ktorý volal deň predtým popoludní a rozprával sa s riaditeľom. Správal sa voči mne slušne a šiel so mnou za šéfom nosičov. Dvaja nosiči, s ktorými som chcel hovoriť, neprichádzali do práce cez týždeň, lebo ešte chodili do školy. Druhí dvaja boli kdesi na ihrisku s hráčmi, ktorí začali hrať zavčas rána. Asi hodinu som sa potom potuloval po okolí a hľadal niekoho, komu by som mohol venovať aspoň stránku v zápisníku, no fakticky som sa nedozvedel nič, čo by stálo za to. Nasadol som do roadstera a vyrazil do White Plains.

Súdny lekár mal kanceláriu v tej istej budove ako okresná prokuratúra, kde som pred šiestimi dňami presviedčal Derwina, aby prijal Wolfovu stávku. Keď som prechádzal okolo dverí, na ktorých bolo na skle napísané Okresný prokurátor, vyplazil som na ne jazyk. Súdny lekár v kancelárii nebol, ale našťastie tam práve podpisoval akési papiere lekár, ktorý pitval Barstowa. Ráno pred odchodom z domu som zatelefonoval Sarah Barstowovej, a teraz

mi tento lekár povedal, že mu volal Lawrence Barstow a oznámil, že navštívim súdneho lekára ako zástupca rodiny Barstowovcov. Ten sopliak barstowovský, pomyslel som si, bude napokon tancovať tak, ako mu budem pískať.

Odišiel som však s prázdnymi rukami. Všetko, čo mi lekár prezradil, som tri dni predtým čítal v novinách — okrem celej hŕby lekárskych výrazov, ktoré sa noviny neodvážili uverejniť, lebo sadzači by boli určite vyhlásili štrajk. Nepodceňujem odborné termíny, lebo viem, že na svete je veľa vecí, ktoré nemožno vyjadriť inak. No lekárov rozvláčny výklad sa prakticky scvrkol na to, že sa nedá definitívne určiť jed, ktorý Barstowa zabil, lebo dosiaľ nikto nebol schopný urobiť jeho analýzu. Ďalšie tkanivá poslali do laboratória v New Yorku, no správu doteraz nedostali. Ihlu si vzal okresný prokurátor a pravdepodobne ju skúmajú niekde inde.

„Povedzte," spýtal som sa, „nemohol Barstow zomrieť prirodzenou smrťou, na starobu alebo nejakú chorobu? Bol to naozaj jed? Naozaj zomrel násilnou smrťou?"

Lekár prikývol. „Celkom určite. Bol to mimoriadne prudký jed. Hemolýza..."

„Dobre, dobre. Ale medzi nami, povedzte, čo si myslíte o lekárovi, ktorý príde k človeku, čo práve zomrel násilnou smrťou, a vyhlási, že ho skosil infarkt?"

Zmeravel, ako keby si smrtka prišla už aj poňho. „To nie je otázka, na ktorú by som mohol dať autoritatívnu odpoveď, pán Goodwin."

„Ja som od vás nežiadal autoritatívnu odpoveď, iba som chcel vedieť váš názor."

„Nemám na to názor."

„Tomu neverím, určite si ho chcete nechať pre seba. No nič to. Veľmi pekne vám ďakujem."

Na ceste k východu z budovy som mal sto chutí zastaviť sa u Ferwina a vyžiadať si telefónne číslo Bena Cooka, alebo mu zložiť nejakú poklonu, no hlavou mi vírilo plno iných myšlienok. Kým som sa dostal nazad do klubu, bolo takmer poludnie a dospel som k názoru, že ak sa mi nepošťastí zoznámiť s doktorom Bradfordom, život bude strašne nudný a otravný.

Obaja nosiči tam už boli. Šéf mi ich zavolal a ja som s nimi uzavrel takúto dohodu: kúpim obložené žemle, dve pre každého, banány, zmrzlinu a malinovku, sadneme si niekam pod strom, budeme jesť, piť a zabávať sa pod podmienkou, že nebudú chcieť, aby som im zaplatil za stratený čas. Súhlasili, pri pulte si vzali proviant a vyhliadli sme si strom.

Jeden z nich, chudorľavý bledý chlapček s hnedými vlasmi, bol nosičom Manuela Kimballa, druhý pomáhal Petrovi Oliverovi Barstowovi. Bol to zavalitý mládenec s bystrými hnedými očami a tvárou posiatou pehami. Volal sa Mike Alien. Keď sme sa usadili pod strom, skôr než zahryzol do prvej žemle, povedal:

„Viete, pane, nám tu neplatia."

„Ako to myslíte? Vari tu pracujete len zo zábavy?"

„Neplatia nám za celý deň, iba za čas, ktorý strávime na ihrisku. Teraz teda nestrácame ani halier. Ďalší hráči prídu až poobede."

„Ach tak! Ale nabudúce si to radšej nechaj pre seba. S prehnanou čestnosťou ďaleko nezájdeš! Len smelo jedz, jedna žemľa je ešte tvoja!"

Keď sme všetci traja prežúvali, zaviedol som reč na pamätnú štvorhru. Podľa toho, ako to zo seba sypali, bolo jasné, že o týchto veciach hovorili najmenej tisíc ráz, prirodzene s Andersonom a Corbettom, s ostatnými nosičmi, v rodinách i medzi priateľmi. Na každú podrobnosť sypali odpoveď ako z rukáva, takže bolo celkom beznádejné myslieť si, že z nich človek vytiahne niečo nové. Hovorili o tom toľko ráz, že teraz už odpovedali celkom

automaticky. No ich verzia celej udalosti sa prakticky v ničom nelíšila od verzie Larryho Barstowa alebo Manuela Kimballa. Keď sme skonzumovali žemle a všetko ostatné, videl som, že bledý, chudorľavý chlapec je už celkom vyšťavený, tak som ho poslal nazad za šéfom. Zavalitého Mika som si ešte nechal pod stromom. Tento chlapec mal v sebe čosi bystré, mohol si všimnúť niečo zaujímavé: napríklad ako sa správal doktor Bradford, keď dorazil na štvrté hracie pole. No nedozvedel som sa vôbec nič. Mike sa pamätal iba na to, že doktor pribehol celkom bez dychu na miesto, kde už naňho všetci čakali, a že bol bledý a pokojný, keď sa postavil na nohy po vyšetrení Barstowa.

Napokon som sa spýtal na golfový vak. Mike ani na sekundu nezaváhal. Vedel celkom iste, že vak položil do Barstowovho auta a oprel ho o šoférovo sedadlo.

„Je prirodzené, Mike, že si bol vtedy poriadne rozrušený," povedal som. „V takých chvíľach býva rozrušený každý. Povedz mi, je možné, že by si bol vak vložil do iného auta?"

„Nie, pane. Nie je to možné. Iné auto tam nebolo."

„A čo ak si vložil do auta vak niekoho iného?"

„Nie, pane. Nie som hlúpy. Každý nosič je taký vytrénovaný, že vždy pozrie na hlavy, aby skontroloval, či sú vo vaku všetky palice, a keď som vak oprel v aute, kontroloval som to a pamätám sa, že som videl samé nové hlavy."

„Nové hlavy?"

„Pravdaže. Všetky boli nové."

„Ako to, že všetky boli nové? Chceš tým povedať, že Barstow si dal na palice nasadiť nové hlavy?"

„Nie, pane. Boli to nové palice. Nový vak s novými palicami, ktorý mu darovala jeho žena."

„Čože?!"

„Tak ako vravím."

Nechcel som ho vyplašiť, odtrhol som si stebielko trávy a vložil som si do úst. „Ako vieš, že mu tie palice dala žena?“

„Sám mi to povedal.“

„Ako ti to povedal?“

„Nuž, keď som prišiel k nemu, podal mi ruku a povedal, že je rád, že ma zase vidí. Bol totiž vlani jedným z mojich dečiek...“

„Preboha, Mike, počkaj chvíľu. Čo tým myslíš, že bol jedným z tvojich deciek?“

Chlapča sa zaškľabilo. „Tak sa to medzi nami hovorí. Ak si dáky pán berie niekoho z nás za nosiča a nechce nikoho iného, hovoríme, že je to naše decko.“

„Aha. Pokračuj!“

„Povedal, že je rád, že ma zase vidí, a keď som vzal do rúk vak, všimol som si, že všetky palice sú nové, hendersonky, a pán Barstow povedal, že je rád, že obdivujem nové palice, ktoré mu darovala žena na narodeniny.“

Ostalo nám ešte niekoľko banánov, jeden som mu podal a on si ho hneď ošúpal. Pozoroval som ho. Asi po minúte som sa ozval znova:

„Vieš o tom, že Barstowa zabila jedna napustená ihla, ktorú vrah vmontoval do golfovej palice?“

Ústa mal plné. Najprv takmer všetko prehltol, a až potom pokojne odpovedal: „Viem, všetci o tom hovoria.“

„To znamená, že ty tomu neveríš?“

Potriasol hlavou. „Museli by mi to ukázať.“

„Prečo?“

„Nuž,“ odhryzol si znova a prehltol. „Neverím, že by sa to dalo. Mal som už v rukách veľa golfových palíc. Jednoducho tomu neverím.“

Uškrnul som sa. „Si skeptický, Mike. Vieš, čo hovorieva môj šéf? Že skepsa je dobrý strážny pes, ale len keď vieš, kedy ho máš

pustiť z reťaze. Ty asi nebudeš vedieť, kedy mal Barstow narodeniny, však?“

Nevedel. Chvíľu som ešte hádzal udicu, no zdalo sa, že v tomto rybníku už ryby nezaberajú. Obedňajšia prestávka sa už skončila a na ihrisku sa schádzali popoludňajší hráči. Mike blúdil očami po lavičkách, kde sedeli jeho kolegovia, a videl som, že ho to už so mnou prestáva baviť. Už som sa chystal zdvihnúť zo zeme a povedať mu, že piknik sa skončil, no on ma predbehol. Zrazu rýchlo vyskočil, tak rýchlo, ako to vedia len mladé nohy, a zavolal na mňa: „Prepáčte, ale tamten pán je moje decko.“ Zmizol.

Pozbieral som papiere i banánové šupy a šiel som do klubu. Bolo tam oveľa viac ľudí ako ráno, keď som prišiel, a napokon som musel poslať po riaditeľa zriadenca, lebo som ho nikde nemohol nájsť. Riaditeľ mal veľa práce, no napriek tomu mi ochotne ukázal, kde je knižnica, a odporučil mi, aby som si sám vyhľadal, čo potrebujem. Preletel som zrakom po poličkách a o chvíľočku som zočil to, čo som hľadal: hrubú červenú knihu Kto je kto v Amerike. Nalistoval som si odstavec, ktorý som už raz čítal vo Wolfovej kancelárii: Barstow, Peter Oliver, spisovateľ, pedagóg, fyzik; nar. v Chathame, Illinois, 9. apríla 1875...

Knihu som vrátil na miesto a šiel do haly, kde som videl telefónne búdky. Zavolal som Sarah Barstowovej. Poprosil som ju, či by som k nim mohol na chvíľočku zaskočiť. Na spiatočnej ceste do New Yorku by to bola odbočka len niekoľko kilometrov, a chcel som si objasniť istý detail. Keď som kráčal okolo verandy k zaparkovanému roadsteru, stretol som Manuela Kimballa. Zhováral sa s nejakými ľuďmi, no keď ma videl, zakýval mi, ja jemu tiež, a ľahko som si domyslel, čo asi hovoril svojim spoločníkom, lebo sa za mnou obracali.

O desať minút neskôr som už odbočoval na súkromnú cestu Barstowovcov.

Small ma zaviedol do prednej miestnosti, v ktorej som deň predtým nebol. O chvíľočku vstúpila Sarah Barstowová. V tvári bola bledá, výraz mala energický. Uvedomil som si, že telefonickým rozhovorom som ju nechtiac ešte väčšmi vyľakal. Mal som jej aspoň stručne vysvetliť, o čo ide.

Vstal som. Ona ostala stáť.

„Prišiel som iba na minútku," povedal som. „Neobťažoval by som vás, keby som neprišiel na niečo, čo vzbudilo moju zvedavosť. Prosím vás, prezraďte mi, narodil sa váš otec deviateho apríla?"

Zdalo sa, že ťažko lapá dych. Mlčky prikývla.

„Darovala mu matka na posledné narodeniny vak s golfovými palcami?"

„Och," zvolala a oprela sa rukou o operadlo kresla.

„Počúvajte ma, slečna Barstowová. Treba všetko urýchliť. Viete, dúfam, že Nero Wolfe vás neklame, a kým ma platí, to isté si musíte myslieť aj o mne. Niekedy vám možno kladieme otázky, no ešte nikdy sme vás neoklamali. Ak ste si mysleli, že palica, ktorá zabila vášho otca, bola vo vaku už vtedy, keď mu ho vaša matka darovala na narodeniny, zabudnite na to. Bezpečne vieme, že tá palica tam vtedy nebola. Ani tam byť nemohla."

Dívala sa na mňa, pery sa jej pohybovali, ale neotvorili sa. Zdalo sa mi, že by sa neudržala na nohách, keby sa neopierala o kreslo. Opierala sa s veľkou silou.

„Možno vás moja informácia zaujíma, možno nie," pokračoval som. „Povedal som vám to hneď, ako som sa to dozvedel, a povedal som vám to priamo. Ak vám to pomôže, som rád, no takisto by som bol rád, keby sme to mohli nejako kompenzovať. Aj ja by som totiž potreboval vašu pomoc. Povedzte, prečo ste sa tak trápili — pre ten otcov narodeninový dar? Nebol vak s golfovými palicami príčinou celého rozruchu?"

Konečne sa je rozviazal jazyk, no na otázku mi neodpovedala: „Neverím, že by ste ma klamali. Bolo by to priveľmi kruté.“

„Pravdaže vás neklamem. A aj keby som klamal, presvedčili ste sa, že o dare na narodeniny viem; preto mi môžete odpovedať na jednoduchú otázku a nemala by vám pritom stúpať teplota. Trápili ste sa pre ten matkin dar?“

„Nuž,“ povedala váhavo, „áno... je to tak.“

„A čo vás ešte trápilo?“

„Nič. Moja matka...“

„Chápem.“ Prikývol som. „Vaša matka občas trpela čudnými predstavami, namýšľala si veľa vecí o vašom otcovi a dala mu na narodeniny golfový vak. A čo ďalej?“

„Nič.“ Odtiahla si ruky z kresla, no vzápätí ich ta znovu položila. „Pán Goodwin, ja si radšej... sadnem.“

Pristúpil som k nej, chytil ju za plece, nohou som trošku odsunul kreslo a pomohol jej sadnúť si. Zatvorila oči, a ja som čakal, kým ich zase neotvorí.

„Máte pravdu,“ vyhlásila napokon. „Mali by sme to urýchliť. Necítim sa dobre. Je to hrozná záťaž a trvá už pridlho. Odjakživa som si myslela, že moja matka je skvelá žena. Ešte vždy si to myslím. Viem, že je skvelá. No všetko je také hrozné! Doktor Bradford hovorí, že teraz, keď je otec mŕtvy, sa podľa jeho názoru matka celkom vylieči a už nikdy nebude mať tie... ťažkosti. Veľmi matku ľúbim, ale zdá sa mi, že otcova smrť je privysoká cena za jej uzdravenie. Myslím si, že by nám bolo lepšie na svete bez modernej psychológie, všetko, čomu nás učí, je také hrozné. Študovala som ju na otcovu radu.“

„Nuž ale toto je vec, ktorá nemá s vašou mysľou nič spoločné.“

„Áno, ešte si to neuvedomujem, no raz to iste budem vedieť oceniť. Mala by som sa vám poďakovať, pán Goodwin. Je mi ľúto. Povedali ste teda, že moja matka nemala nič... že nemohla...“

„Tvrdím, že palica, ktorá zabila vášho otca deviateho apríla ešte neexistovala. Uplynul najmenej mesiac, kým sa zjavila.“

„Ste si tým istý?“ „Dám na to hlavu.“

„Výborne. To je dobrá správa.“ Pokúsila sa o úsmev; obdivoval som jej nervy, lebo na prvý pohľad bolo jasné, že od starostí, žiaľu a nespavosti, sa takmer utrápila. Každý človek, čo má v sebe štipku slušnosti, by vstal a nechal ju osamote s dobrou správou, ktorú som jej priniesol. No v práci nepoznám brata, a nebolo by ani rozumné, keby som prepásol príležitosť dostať odpoveď na kľúčovú otázku vo chvíli, keď bola Sarah Barstowová v takomto priaznivom rozpoložení.

„Nemohli by ste mi povedať,“ spýtal som sa, „kto vybral vak z auta a kde je teraz? Teraz mi to už môžete prezradiť, keď vieme, že vtedy, keď matka odovzdávala vak otcovi, vraždiaca palica v ňom nebola.“

Odpovedala bez váhania: „Vak vybral z auta Small.“

Srdce mi poskočilo takisto ako vždy, keď som videl, že sa Wolfovi otvárajú ústa. Konečne sa to dozviem! Pokračoval som, aby som jej nedal čas na rozmýšľanie. „Kam ho odniesol?“

„Na poschodie. Do otcovej izby.“

„Kto ho odtiaľ vzal?“

„Ja. V sobotu večer, potom, čo prišiel pán Anderson. V nedeľu nám jeho ľudia kvôli palici prehľadávali celý byt.“ „Kam ste ju dali?“

„Autom som šla do Tarrytownu, dala som sa zaviezť na kompe až doprostred rieky a tam som vak hodila do vody. Samozrejme, predtým som ho naplnila kameňmi.“

„Mali ste šťastie, že vás nesledovali. Palicu ste si iste dobre prezreli. Rozmontovali ste ju?“

„Nie, neprezrela som ju. Ponáhľala som sa.“

„Vy ste si tú palicu neprezreli? Chcete povedať, že ste ju ani nevybrali z vaku a nepozreli na ňu?“

„Nie.“

S úžasom som na ňu hľadel. „Mal som o vás lepšiu mienku. Nechce sa mi veriť, že by ste mohli byť taká nerozumná. Robíte si zo mňa blázna?“

„Nie, nie, to nie, pán Goodwin.“

Môj úžas ešte vzrástol. „Hovoríte teda vážne? Naozaj ste to urobili? Ach, tak to dopadne, keď do takýchto vecí strkajú nos ženy! A čo robil váš brat s Bradfordom? Hrali biliard?“

Potriasla hlavou. „Nemali s tým nič spoločné.“

„No Bradford tvrdí, že vaša matka bude teraz v poriadku, keď je otec mŕtvy.“

„No a? Ak je toho názoru...“ Zarazila sa. Nemal som spomenúť matku, lebo zasa stratila náladu. Po chvíľke pozrela na mňa, a po prvý raz som v jej očiach zbadal slzy. V každom oku jednu. „Chceli ste kompenzáciu, pán Goodwin. To bola moja kompenzácia.“

Možno to boli slzy, možno čosi iné, ale v tej chvíli mi pripadala ako dieťa, ktoré sa usiluje byť statočné. Potľapkal som ju po pleci a povedal som:

„Ste dobré dievča, slečna Barstowová. Nechám vás osamote.“

Vyšiel som do haly, vzal si klobúk a odišiel.

Ale, rozmýšľal som, keď roadster znovu rozrážal vzduch na hradskej smerom na juh. Tých ale bolo veľa. Patrilo medzi ne aj to, že — hoci som si vážil oddanosť dcéry k matke a hoci sa mi Sarah Barstowová veľmi páčila — spokojný by som bol iba vtedy, ak by som si ju mohol prehnúť cez koleno, vyhrnúť jej sukňu a vyplieskať ju za to, že na palicu ani nepozrela. Musel som jej veriť, a zároveň som jej neveril. Ona si to však nevymyslela. Palica je navždy stratená. S veľkou dávkou trpezlivosti a šťastia by sme ju mohli vytiahnuť z rieky, no stálo by to oveľa viac peňazí, než by bol Nero Wolfe ochotný investovať. Golfová palica je teda na večnosti. Keď som prechádzal cez White Plains, mal som sto

chutí odskočiť si na okresnú prokuratúru a povedať Andersonovi asi toto: „Stavím sa s vami o desať dolárov, že golfový vak s palicou — tou, čo zabila Barstowa — leží na dne rieky Hudson na polceste medzi Tarrytownom a Nyackom.“ Nebola to zlá myšlienka, lebo by tam mohol poslať zopár člnov a vak vytiahnuť. No ako sa ukázalo neskôr, neurobil som chybu, keď som mu tento návrh nedal.

Už predtým som sa rozhodol, že sa do New Yorku budem vracať inou cestou, cez Blueberry, a že si len zo zvedavosti prezriem miesto, kde našli telo Carla Maffeiho; nie že by som očakával, že si tam vrah zabudol ihlicu do kravaty či vodičský preukaz, iba som sa nazdával, že nikdy nezaškodí pozrieť si takéto miesto. No návštevou u Sarah Barstowovej som stratil veľa času a chcel som ešte ísť na jednu návštevu v meste. Preto som sa vracal najkratšou cestou.

Na hornom konci Park Avenue som sa zastavil v bufete a zatelefonoval Wolfovi. Vraj volal ešte raz do Bradfordovej ordinácie, okolo pol dvanástej, no odpoveď dostal takú istú ako predtým: doktor má veľa práce a nemôže prísť k telefónu. Povedal mi, aby som za ním zašiel. Ak má teraz veľa práce, pomyslel som si, určite jej bude mať až nad hlavu, keď sa s ním začnem baviť. O necelých desať minút som už bol na Šesťdesiatej deviatej ulici a zaparkoval som za rohom.

Ordinácia doktora Bradforda bola vskutku impozantná. Vstupná hala bola taká široká, že po oboch stranách sa zmestili rady brazílskych papradí, a aj čakáreň bola veľká a priestranná. Lampy, záclony, obrazy a kreslá dávali nevtieravo, ale dosť zreteľne najavo, že všetko, čo sa tu robí, robí sa na vysokej úrovni, vrátane účtov za liečenie. Všetky kreslá boli prázdne. Sestra v naškrobenom bielom plášti pri stolíku v rohu miestnosti mi povedala, že doktor Bradford nie je prítomný. Fakt, že som to nevedel, ju zarazil, ani čo by som sa priznal, že neviem, kde leží

Central Park, a spýtala sa ma, či som doktorov stály pacient. Potom poznamenala, že doktor nikdy neprichádza do ordinácie pred pol piatou a pacientov prijíma iba na objednávku. Keď som jej povedal, že práve preto som prišiel — dohovoriť sa, kedy môžem prísť — zdvihla obočie. Zvrtol som sa na päte a šiel preč.

Spočiatku som si myslel, že na Bradforda počkám, no bolo iba pár minút po tretej, tak som si šiel sadnúť do auta a porozmýšľať, ako zabiť čas. Za pár minút som čosi vymyslel, a nebol to zlý nápad. Odskočil som si do reštaurácie na Park Avenue pozrieť sa do telefónneho zoznamu, vrátil som sa k roadsteru, naštartoval a vydal sa po Šesťdesiatej deviatej ulici. Na rohu Piatej Avenue som odbočil do stredu mesta. Na Štyridsiatej prvej som zamieril na východ.

Ako zvyčajne zaparkované autá boli na sebe natlačené a tak som našiel miesto na parkovanie až pri Tretej Avenue. Musel som sa vracať takmer o dve ulice, a potom som zistil, že číslo, ktoré hľadám, má jedna z tých nových, obludne vysokých administratívnych budov. Z informačnej tabule som vyčítal, že predmet môjho záujmu sídli na dvadsiatom poschodí. Výťah so mnou šialenou rýchlosťou vyletel nahor a na dverách na konci chodby som našiel nápis: Newyorská medicínska revue.

Za stolom v predizbe sedel mladý muž, teda nie slečna; bola to príjemná zmena. Povedal som mu:

„Chcel by som vás požiadať o láskavosť, ak nemáte veľa práce a boli by ste mi ochotný pomôcť. Máte tu, prosím vás, záznamy o schôdzach lekárskych spoločností, ktoré sa konali v New Yorku piateho júna?“

Uškrnul sa. „Sám boh vie, že nemám veľa práce. Áno, máme to. Momentík. Piateho júna?“

Podišiel k hŕbe časopisov na poličke a vybral jeden, čo bol navrchu. „Je to naše posledné číslo, tam to musí byť.“ Začal listovať, asi v polovici časopisu sa zastavil a čítal. Čakal som.

„Mám dojem, že piateho nebolo nič. Ach, áno, tu je to. Veľké sympóziá boli až neskôr. Piateho júna bola iba schôdza Newyorskej neurologickej spoločnosti v hoteli Knickerbocker.“

Spýtal som sa, či si to môžem pozrieť. Ochotne mi časopis podal a ja som preletel správu. „Aha! Toto je oznam, že schôdza bude. Samozrejme, uverejnili ho vopred. Nemáte niečo, čo vyšlo neskôr? Správu alebo článok?“

Potriasol hlavou. „Predpokladám, že voľačo budeme mať v nasledujúcom čísle. Hľadáte niečo konkrétne? Možno to bolo v dennej tlači.“

„Možno, noviny som ešte neprezrel. Rád by som videl nejakú správu o referáte doktora Bradforda. Vlastne by som chcel iba vedieť, či na tej schôdzi naozaj bol. Vy to náhodou neviete?“

Pokrútil hlavou. „No ak chcete vedieť len to, prečo sa nespýtate priamo jeho?“

Uškrnul som sa. „Nerád by som ho vyrušoval. Bolo by to iste najjednoduchšie, no náhodou som dnes bol tu nablízku a tak som si pomyslel, že si to zistím u vás a ušetrím čas.“

„Počkajte minútku,“ povedal a zmizol za dverami do inej kancelárie. Naozaj, netrvalo to oveľa dlhšie ako minútku. Keď sa vrátil, povedal mi: „Pán Elliot hovorí, že doktor Bradford na schôdzi bol a mal tam referát.“

Mládenec mi vzápätí prezradil, že pán Elliot je šéfredaktor revue. Spýtal som sa, či sa s ním môžem porozprávať. Mladý muž znovu zmizol za dverami, po chvíľke ich otvoril a do miestnosti vošiel vysokánsky chlap s červenou tvárou, len v košeli. Rázny, neprístupný typ. „Tak o čo ide? Čo chcete?“

Vysvetlil som mu. Vreckovkou si utrel pot z čela a povedal mi, že na schôdzi bol aj on, že doktor Bradford predniesol veľmi zaujímavý referát a na záver ho odmenili veľkým potleskom. Práve o tom píše článok do augustového čísla. Vyzvedal som ďalej, a on veľmi ochotne odpovedal. Áno, hovoril o doktorovi

Nathanielovi Bradfordovi, ktorý má ordináciu na Šesťdesiatej deviatej ulici. Pozná ho už dlhé roky. Nevie presne, o ktorej prišiel Bradford do hotela, no schôdza bola spojená s večerou a on videl Bradforda pri stole už o siedmej a za rečníckym pultom o pol jedenástej večer.

Mám dojem, že som odišiel bez poďakovania. Keď som sa autom vracal do hornej časti mesta, bol som rozzúrený ako býk. Zúril som, samozrejme, na Bradforda. Čo dočerta mal za lubom, keď sa flákal na akejsi schôdzi a čítal akýsi referát, keď ja som ho svojím duševným zrakom videl vo westchesterskom okrese, ako vráža nôž do Carla Maffeiho?

Keby som sa nebol vrátil na Šesťdesiatu deviatu ulicu taký rozzúrený, určite by mi bolo trvalo celý rok, kým by som sa bol k doktorovi Bradfordovi dostal. Tentoraz tam čakali dvaja pacienti. Doktor bol v ordinácii. Požiadal som sestru o kúsok papiera, sadol som si, papier položil na časopis a napísal som:

Doktor Bradford! Posledné dni som žil v presvedčení, že ste vrah, no teraz už viem, že ste len starý blázon. To isté platí o pani Barstowovej, o jej synovi a dcére. Za tri minúty vám poviem, ako som to zistil.

Archie Goodwin
v zastúpení Nera Wolfa

Kým obaja pacienti vyšli z ordinácie, pribudli ďalší a ja som podišiel k sestre so slovami, že som na rade. Znervóznela a začala mi vysvetľovať, ako sa pacienti objednávajú.

„Veď vám nespadne koruna z hlavy.“ povedal som jej, „ak mu odovzdáte tento papierik. Verte mi, je to veľmi súrne.

Buďte ľudská. Mám doma sestru. No nečítajte, čo je na papieriku napísané, je tam škaredé slovo.“

Neochotne, ale predsa papierik vzala a šla s ním do ordinácie. O chvíľku sa vrátila, zastala na prahu a zavolala moje meno.

Jediný pohľad na doktora Bradforda mi stačil, aby som zistil, aké márne bolo moje podozrievanie. Tomuto všetkému sa dalo vyhnúť, keby som ho bol hoci len raz videl. Bol to vysoký, vážny a korektný pán, typický starý distingvovaný gentleman, a navyše mal bokombrady! Možno boli kedysi časy, keď chlapíci s bokombradami tasili dýky a zapichávali ich druhým ľuďom do chrbta, ale takéto časy sa už dávno pominuli. Dnes sa to už tak nerobí. Bradfordove bokombrady boli šedivé, takisto ako jeho vlasy. Aby som pravdu povedal, hoci jeho alibi na piateho júna, ktoré som si overil na Štyridsiatej prvej ulici, bolo nad slnko jasnejšie, prišiel som sem s úmyslom nájsť v ňom aspoň nepatrnú trhlinku. No takéto úmysly som mal iba dovtedy, kým som doktora Bradforda neuvidel.

Pristúpil som k jeho stolu a ostal stáť. Bez slova sa na mňa díval, kým sa za sestrou nezavreli dvere. Potom povedal:

„Tak vy ste ten Goodwin. Aj vy ste génius?“

„Áno, pane.“ Uškrnul som sa. „Pochytil som to od Nera Wolfa. Je to tak. Pamätám sa, ako povedal slečne Barstowovej, že je génius a ona to samozrejme povedala vám. Zrejme ste si mysleli, že je to iba žart.“

„Nie. Úsudok si robím vždy sám. No ak aj ste génius, alebo len bezočivý hlupák, nemôžem pripustiť, aby pacienti kvôli vám čakali. A čo má znamenať lístok, čo ste mi poslali? Dávam vám tri minúty času, aby ste mi to vysvetlili.“

„To je celá fúra času. Poviem vám to takto: Nero Wolfe zistil isté fakty. Na základe týchto faktov dospel k istému záveru, pokiaľ ide o príčinu a spôsob Barstowovej smrti. Keď pitva potvrdila Wolfov záver, potvrdila súčasne aj fakty; totiž, urobila z nich neoddeliteľnú súčasť celkového obrazu, a nech už Barstowa zabil hocikto, musí do toho obrazu zapadať. Tak teda, Barstowovci doň

nezapadajú, ani jeden z nich. Nezapadáte ani vy. Vypadli ste z hry.“

„Pokračujte.“

„Načo?“

„To, čo ste povedali, je len všeobecné vyhlásenie. Musíte to konkretizovať.“

„Ale kdeže,“ pokrútil som hlavou. „My géniovia takto nepracujeme. Nemôžete z nás vytriasť všetky múdrosti, ako z vreca orechy. Jednak by to trvalo oveľa dlhšie ako tri minúty a potom, ako môžete čakať niečo za nič? Vy ste teda namojdušu ohromný. Dostanete sa do stavu, v ktorom nerozoznáte infarkt od epileptického záchvatu, v takomto stave existujete celé dni a bojíte sa ísť k telefónu. A zatiaľ by mal podľa vás Nero Wolfe márniť peniaze a čas, aby vám zachraňoval reputáciu, a pritom by sa na vás nesmel ani pozrieť. Musel som vám poslať ten vymyslený odkaz iba preto, aby som mal tú česť obdivovať vaše nádherné bokombrady. Ste naozaj ohromný.“

„Panebože!“ ozval sa Bradford. „Vaše rozhorčenie je vskutku pôsobivé, no nie som z neho o nič múdrejší.“ Pozrel na hodinky. „Nemusím vás iste presviedčať, pán Goodwin, ako ma to všetko zaujíma. A zatiaľ čo budem aj naďalej pokladať ľudí, čo z titulu svojej profesie vyvolávajú škandály okolo mŕtvych, za ľudí s veľmi hanebným spôsobom živobytia, bol by som nesmierne vďačný vám i Nerovi Wolfovi, keby ste všeobecné vyhlásenia zo začiatku nášho rozhovoru skonkrétnili. Môžete sa sem vrátiť o pol siedmej?“

Pokrútil som hlavou. „Ja som iba posol. Nero Wolfe večeriava o siedmej. Býva na Tridsiatej piatej ulici. Pozýva vás dnes na večeru. Prídete?“

„To nie, určite nie.“

„V poriadku, to je všetko.“ Už som mal dosť toho starého, tvrdohlavého lišiaka. „Ak sa vám od zvedavosti vyhodia vyrážky,

nebude to naša vina. My skutočne nepotrebujeme nič, čo by ste vy mohli vedieť, my si len radi všetko za sebou čistíme, keď ideme dopredu. Tri minúty už uplynuli.“

Obrátil som sa na odchod. Neponáhľal som sa, pomaly som prešiel k dverám a chytil kľučku.

„Pán Goodwin!“

Ruku som nechal na kľučke a obrátil som k nemu hlavu. „Prijímam pozvanie pána Wolfa. Prídem o siedmej.“ „Dobre,“ povedal som. „U sestry nechám adresu,“ a vyšiel som.

DVANÁSTA KAPITOLA

Zavše som sa zamýšľal nad tým, od koľkých ľudí v New Yorku by si Nero Wolfe mohol požičať peniaze. Podľa mňa ich bolo vyše tisíc — a to je výsledok prísneho výberu. Ľudí, ktorí mu boli vďační, bolo totiž oveľa viac, a najmenej raz toľko bolo tých, ktorí ho nenávideli, a mali na to dôvody. No človek musí mať k vám celkom zvláštny vzťah, aby ste z neho vytiahli pôžičku a neodplatil sa vám za námahu len zamračeným pohľadom a jachtaním o tom, aký je vám zaviazaný: Musí v ňom byť akási zmiešanina dobrej vôle a dôvery i vďačnosť, ale rozhodne nie úmysel znepríjemniť vám tento akt. Takých ľudí bolo aspoň tisíc. Dá sa povedať, že Wolfe to rozhodne nezneužíval. Pamätám sa, pred niekoľkými rokmi sme istý čas mali skutočne veľké finančné starosti, a tak som pred Wolfom spomenul istého multimilionára, ktorý mu nevďačil za nič menej ako za vlastný život. Wolfe nechcel o tom ani počuť. „Nie, Archie, s tým na mňa nechoďte, príroda to zariadila tak, že danú zotrvačnosť možno prekonať iba priamo úmernou hybnou silou. Keby som si začal požičiavať peniaze, skončilo by sa to tým, že by som presviedčal ministra financií, aby mi požičal zlaté rezervy.“ Odpovedal som mu, že by sme potrebovali prinajmenej toľko, ak nie viac, no už ma nepočúval.

Po stredajšej večeri by som k tisícke potenciálnych veriteľov mohol pridať aj doktora Nathaniela Bradforda. Wolfe ho celkom očaril, tak ako očaril každého, na kom mu záležalo. Medzi šiestou a siedmou ešte pred Bradfordovým príchodom — som mu podal stručnú správu o udalostiach dňa, a pri stole som si hneď všimol, že Wolfe dal na moje slová a vyškrtol Bradforda zo zoznamu podozrivých. Počas večere sa Wolfe správal nenútene a neformálne, a moje vycvičené oko videlo, že veľmi formálne

vystupoval vždy voči tomu človeku, ktorého pokladal za istého kandidáta na celu v Sing Singu či v Auburne.

Pri večeri debatovali o skalkách, ekonomike i politike. Wolfe vypil tri fľašky piva a Bradford sedmičku vína. Ja som zostal verný mlieku, no jeden kalíšok ražnej som si dožičil už predtým v izbe. Keď som podával Wolfovi správu, zmienil som sa aj o Bradfordovom výroku o hanebnom spôsobe živobytia a pridal som aj svoj osobný názor na doktora. Wolfe ma zahriakol: „Buďte objektívny, Archie. Ak sa z osobných dôvodov ohradzujete proti všeobecne formulovanému výroku, je to barbarský pozostatok fetišistickej poverčivosti.“ Zareagoval som takto: „A toto je ďalšia z vašich impertinentných poznámok, ktoré nemajú zmysel.“ On na to: „Nie, nenávidím rečičky, ktoré nemajú zmysel. Ak si niekto urobí zo slamy panáka, oblečie ho a nakreslí mu tvár presne podľa tej vašej, a potom ho začne po nej fliaskať — bude vám tiecť z nosa?“ Odpovedal som: „Nie, ale bude tiecť jemu, lebo mu ukážem, aký som.“ Wolfe si vzdychol, keď videl môj úškľabok, a vyhlásil: „Aspoň vidíte, že moja poznámka predsa len mala nejaký zmysel.“

Po večeri sme prešli do kancelárie a Wolfe povedal Bradfordovi, že sa ho chce povypytovať na niekoľko vecí, no najprv mu sám chce niečo povedať. Vyrozprával mu všetko: o Maffeim, o výstrižku z novín, o tom, ako sa spýtal Anny Fioreovej na golfovú palicu a ako ju to vydesilo, o tom, ako sme naťahovali Andersona, o liste a sto dolároch, ktoré dostala Anna. Povedal mu všetko, nič nezatajil a na záver poznamenal: „Nuž tak, doktor Bradford. Nežiadal som vás o nijaký sľub, prv než som začal hovoriť, no teraz by som vás chcel poprosiť, aby ste všetko, čo som povedal, pokladali za dôverné. Žiadam vás o to vo svojom vlastnom záujme. Chcem si zarobiť päťdesiattisíc dolárov.“

Bradford sa tváril žoviálne. Ešte vždy sa pokúšal vyňuchať, aké zámery má Wolfe, no nemal v sebe počiatočnú nevraživosť;

pod vplyvom vína bol dokonca presvedčený, že Wolfe mu je starým priateľom. „Je to pozoruhodná historka," povedal. „Pozoruhodná. Prirodzene, nepoviem o tom nikomu, veľmi si cením dôveru, ktorú ste mi preukázali. Nedá sa povedať, že by som už chápal všetky súvislosti, no vidím, že pravda, ktorú ste zistili o Barstowovi, je nevyhnutnou súčasťou úsilia nájsť vraha toho Maffeiho. A vidím tiež, že ste zbavili Sarah a Larryho neznesiteľného bremena strachu a mňa zodpovednosti, ktorú som už pomaly nevládal uniesť. Som vám vďačný, verte mi."

Wolfe prikývol. „Nedá sa nič robiť, niektoré detaily vám unikajú. Zatiaľ sme fakticky dokázali len to, že ani jeden z vás štyroch — mám na mysli pani Barstowovú, jej syna, dcéru a vás — Carla Maffeiho nezabil a dokázali sme aj to, že osudná palica deviateho apríla vo vaku nebola. Napriek tomu je však možné, že Barstowa zavraždil jeden z vás — alebo všetci štyria spoločne. Táto teória predpokladá, že existoval spolupáchateľ, ktorý odpratal Maffeiho."

Bradford sa prestal tváriť žoviálne a meravo civel pred seba. No meravosť rýchlo zmizla a zase sa správal nenútene. „Nezmysel. Tomu sám neveríte." Pohľad mu opäť zmeravel. „Ale napokon, prečo by ste neverili?"

„K tomu sa ešte dostaneme. Najprv by som sa vás chcel spýtať, či sa moju úprimnosť chystáte opätovať."

„Pravdaže."

„Tak mi teda povedzte, kedy a ako sa pani Barstowová pokúsila siahnuť na život svojho manžela."

Pohľad na Bradforda bol zábavný. V očiach sa mu zračil úžas, zmeravel a stíchol, potom si uvedomil, že by sa tým prezradil, a tak sa pokúsil vystrúhať prekvapenú tvár. „O čo vám ide?" spýtal sa. „Veď je to smiešne!"

Wolfe mu pohrozil prstom. „Len pokojne, pán doktor. Nepodozrievajte ma, prosím, že na vás idem s podlou ľsťou. Ja len

hľadám fakty, ktoré zapadajú do mojich záverov. Vidím teraz, že som mal najskôr vysvetliť, prečo nepripúšťam možnosť vašej viny ani viny Barstowovcov. Ja túto vinu jednoducho necítim. To je všetko. Prirodzene, svoje pocity alebo ich nedostatok môžem preniesť aj na racionálnejšiu pôdu. Zamyslite sa nad všetkými okolnosťami: manželka, syn alebo dcéra sa chystajú zavraždiť hlavu rodiny a pripravujú sa na to veľmi premyslene, šikovne a trpezlivo. Zdĺhavá a zložitá príprava vražedného nástroja. Ak to pripravovala matka s dcérou, určite existoval spoločník, ktorý zavraždil Maffeiho. Ak vraždu plánoval syn, spoločník musel existovať tiež, lebo Larry sám Maffeiho nezavraždil. Archie Goodwin u Barstowovcov bol a nie je možné, aby strávil toľko hodín v ich domácnosti a nezacítil pritom odpudzujúci zápach, ktorý z nej vychádza; tento zápach by priniesol i sem, ku mne. Vy sám by ste tiež potrebovali spoločníka na odstránenie Maffeiho. Strávil som s vami celý večer. Aj keby ste mohli byť vrahom, určite by ste nevraždili takýmto spôsobom a nedôverovali by ste nijakému spoločníkovi. Toto je racionálna úvaha. No oveľa dôležitejší je cit.“ „Tak potom prečo...“

„Nie, počkajte. Vy, taký kvalifikovaný a schopný odborník, ste konštatovali infarkt, hoci existovali dôkazy, ktoré túto diagnózu neomylne vyvracali. Toto je nebezpečná cesta pre známeho lekára. Je to jasné: niekoho ste chceli kryť. Vyhlásenie slečny Barstowovej naznačilo koho. Ďalej, keď ste našli Barstowa mŕtveho, museli ste sa hneď dovtípiť, že ho zavraždila manželka, a k takémuto otrasnému záveru by ste neboli dospeli, keby ste na to nemali závažný dôvod a určite ste tento záver neurobili iba preto, že jeho žena si niekedy v nervovom záchvate želala, aby jej manžel zomrel. Nie, vy ste mali vážnejšie dôvody. Buď ste vedeli, že plánovala zločin, alebo ste vedeli, že sa už raz pokúsila siahnuť manželovi na život. Keďže vďaka faktom, ktoré máme v rukách, je prvá eventualita neudržateľná, staviam na druhej. A preto sa vás

znovu pýtam, kedy a ako sa o to pokúsila. Pýtam sa vás len preto, aby som získal celkový obraz a aby sme mohli odložiť tieto stránky prípadu ad acta.“

Bradford sa zamyslel. Žoviálnosť sa z neho vytratila, a ako sledoval Wolfove úvahy, nakláňal sa dopredu. „Poslali ste niekoho na univerzitu?“ spýtal sa.

„Nie.“

„Tam o tom vedia. Tak ste naozaj iba hádali. Vlani v novembri vystrelila pani Barstowová na manžela z revolvera. Guľka ho nezasiahla. Vzápätí sa nervove zrútila.“

Wolfe prikývol. „Bolo to, samozrejme, v záchvate... Ach, neprotestujte proti tomu slovu; či to nazvete tak či onak, bol to záchvat, nie? No ešte vždy mi to nejde do hlavy, pán doktor. Je možné dedukovať premyslenú diabolskú konšpiráciu na základe jedného pokusu o vraždu v záchvate zúrivosti?“

„Ja som nič nededukoval,“ rozčúlil sa Bradford. „Bože môj drahý, bol som tam a predo mnou ležal môj najlepší a najstarší priateľ, očividne otrávený jedom. Ako som mohol vedieť, akým jedom ho otrávili, kedy a ako! Vedel som len to, čo Ellen — pani Barstowová — povedala deň predtým večer. Postupoval som podľa intuície — tak ako vravíte, že postupujete aj vy — iba s tým rozdielom, že moja intuícia zlyhala. Dal som Petra bezpečne a v tichosti pochovať, a nemal som výčitky. Potom, keď vykonali pitvu, bol som priveľmi vyplašený, priveľmi do všetkého zapletený, a tak som nebol schopný postupovať uvážlivo, s triezvym rozumom. Keď pani Barstowová navrhla vypísať odmenu, márne som sa ju usiloval odhovoriť. Slovom, žil som v hroznom strachu.“

Nevšimol som si ani, že Wolfe stlačil gombík, no keď Bradford skončil, Fritz už stál vo dverách. „Ešte portské pre doktora Bradforda. Mne doneste fľašku Remmersa. A vám, Archie?“

„Nič, ďakujem.“

„Mne tiež nič,“ povedal Bradford, „mal by som už ísť. Je pomaly jedenásť, a ešte ma čaká cesta za mesto.“

„Ale, pán doktor,“ protestoval Wolfe, „nepovedali ste mi ešte jednu vec, ktorú by som chcel vedieť. Vydržíte pätnásť minút? Zatiaľ ste mi len potvrdili niekoľko menej dôležitých predpokladov. Pochopili ste, ako obratne som musel postupovať, aby som si získal vašu dôveru a úctu? Už len preto mám právo položiť vám ďalšiu otázku a žiadať úprimnú odpoveď: kto zabil vášho priateľa Barstowa?“

Bradford upieral na Wolfa meravý pohľad, neveril vlastným ušiam.

„Nie som opitý, iba dramatizujem,“ pokračoval Wolfe. „Som rodený herec. V každom prípade si myslím, že dobrá otázka si zaslúži dobrú interpretáciu. Moja otázka je dobrá. Pochopte, pán doktor, že prv než mi budete môcť dať dobrú odpoveď, musíte si oslobodiť myseľ od balastu, ktorý sa vám v nej zahniezdil vďaka vášmu unáhlenému a necitlivému úsudku o vašej priateľke pani Barstowovej. Uvedomte si, že napriek úzkosti, ktorú ste dlhé mesiace prežívali, pravda je taká, že pani Barstowová svojho manžela nezabila. Tak kto ho zabil? Kto s diabolskou trpezlivosťou zostrojoval tú smrtiacu hračku, aby mu ju potom nenápadne podstrčil? Mám dojem, že vy ste boli Barstowovým najstarším a najbližším priateľom.“

Bradford prikývol. „Pete Barstow a ja sme sa hrávali spolu ako chlapci.“

„Vaša vzájomná dôvera sa udržala? Hoci povrchné záujmy vás niekedy rozdelili, borili ste sa so životom bok po boku?“ „Vystihli ste to dobre,“ ozval sa Bradford dojatým hlasom.

„Medzi nami bola dôvera, ktorou za päťdesiat rokov nič ne-otriaslo.“

„Dobre. Tak teda kto zabil? Dúfam, pán doktor, že sa od vás niečo dozviem. Urobil váš priateľ niekedy niečo alebo povedal niečo také, prečo musel zomrieť? Možno ste tú nešťastnú príhodu nepočuli celú, no určite ste z nej zachytili aspoň kapitolu, odstavec či vetu. Nech vám našepkáva minulosť, a to aj minulosť veľmi vzdialená. Musíte odhodiť váhavosť; nežiadam od vás, aby ste sa stali žalobcom; nehrozí nebezpečenstvo, že nevinný bude trpieť, skôr hrozí, že vinník zostane nepotrestaný.“

Fritz zatiaľ priniesol pivo a portské, doktor sedel zase opretý v kresle, pohár držal v ruke a pozoroval červený nápoj. Uznanlivo pokýval hlavou, pozrel na Wolfa a znovu sa zahĺbil do myšlienok. Wolfe si nalial trocha piva, počkal, kým klesne pena, a vypil všetko na jeden dúšok. Vždy si myslel, že má vreckovku vo vnútornom vrecku saka, no takmer nikdy ju tam nemal. Tak som šiel k bielizníku, kde ich mal celé tucty, a jednu som mu priniesol.

„Nepočujem nijaký šepot minulosti,“ ozval sa napokon Bradford. „Prekvapuje ma to i dojíma, ale naozaj nič také nepočujem — nič také, čo máte na mysli vy. Naopak, vynára sa mi ďalší dôvod, prečo som tak rýchlo dospel k presvedčeniu, že pani Barstowová... je za to zodpovedná. Alebo skôr nezodpovedná. Bolo to preto, že som vedel, že som podvedome cítil, že to nik iný nemohol urobiť. Teraz vidím jasnejšie ako kedykoľvek predtým, aký výnimočný človek bol Pete Barstow. Ako chlapec sa rád škriepil, no ako muž bojoval za každú správnu vec, ktorej veril. Prisahám, že niet na svete človeka — muža ani ženy — ktorý by mu chcel ublížiť. Ani jeden jediný.“

„Okrem jeho ženy.“

„Ani ona nebola taká. Vystrelila naňho z troch metrov, a nezasiahla ho.“

„Dobre teda.“ Wolfe si vzdychol a vlial do seba ďalšiu fľašku piva. „Mám dojem, pán doktor, že vám nemám za čo poďakovať.“

„To ma mrzí. Ale verte mi, pán Wolfe, rád by som vám pomohol, keby to bolo v mojich silách. Neviete si ani predstaviť, čo sa vo mne v tejto chvíli odohráva. Teraz, keď viem, že Ellen do toho nie je zapletená, myslím, že by som súhlasil s odmenou, ktorú vypísala. Ba tuším, by som ju aj zvýšil. Som teda i ja pomstychtivý? Kvôli Petrovi, možno, aj on by asi bol kvôli mne.“

Pokiaľ ide o mňa, bol to celkom nudný večer. Posledných desať minút sa mi driemalo a ani som nepočúval. Pomaly som začal rozmýšľať nad tým, že Wolfe by si mal vypestovať v sebe cit pre nový druh fenoménu: vražda ä la duch svätý. Jedine takto sa mohla dostať do Barstowa, lebo každý tvrdil, že ju tam nikto nechcel poslať.

Bol to nudný večer, no na konci som sa predsa len trocha pobavil. Bradford vstal a podišiel k Wolfovmu kreslu rozlúčiť sa s ním. Videl som, že zaváhal. „Mám ešte niečo na srdci, pán Wolfe,“ povedal. „Musím... musím sa vám ospravedlniť. Dnes popoludní som povedal vášmu kolegovi poznámku, zbytočnú poznámku, čosi o vyvolávaní škandálov okolo mŕtvych...“

„Nechápem. Chcete sa ospravedlňovať?“ Wolfovo hrané pobúrenie bolo veľkolepé. „Čo má vaša poznámka spoločné so mnou?“

Prirodzene, pre Bradforda bolo jediným východiskom odísť.

Keď som tohto distingvovaného gentlemana odprevadil k východu a zasunul závoru na dverách, cestou do kancelárie som sa zastavil v kuchyni po pohár mlieka. Fritz tam ešte bol a povedal som mu, že dnes večer minul portského akurát dosť, a tak je načase, aby bar zatvoril. V kancelárii sedel Wolfe opretý o operadlo kresla a oči mal zavreté. Sadol som si a usrkával mlieko. Keď som všetko vypil, náramne som sa nudil, a tak som začal sám pre seba rečniť, aby som nevyšiel z cviku.

„Nuž tak, vážení. Ide o to, aby sme zistili, načo je človeku geniálny mozog, hodný milión dolárov a citlivý na fenomén

otrávenej ihly v bruchu iného človeka, keď sa ukáže, že nikto ju ta nedal? Alebo si položme otázku inak: ak sa nejaká vec dostane ta, kde ju nikto nechcel mať, čo sa vlastne odohralo? Alebo takto: keďže golfový vak bol posledných dvadsať hodín pred vraždou v dome Barstowovcov, čo keby sme zistili, či niekto zo služobníctva nemáva ešte lepšie nápady ako pani Barstowová? Na základe informácií slečny Barstowovej môžeme túto možnosť vylúčiť, a okrem toho ani by sa mi do toho nechcelo. Bože, ako sa mi protiví spovedať bandu sluhov! Teda... ak je môj odhad situácie správny, zajtra ráno skočím k Barstowovcom a pustím sa do roboty. Zdá sa, že sú už len dve možnosti: spovedať sluhov, alebo sa naveky rozlúčiť s päťdesiattisíc dolármi. Tento prípad je teda skutočne na porazenie. Sme presne tam, kde sme boli na začiatku. A nemal by som nič proti tomu, keby mi s tým niekto pomohol, keby som nemusel všetko sám vymýšľať a plánovať, a okrem toho behať deň čo deň s vyplazeným jazykom a nikam sa nedostať...“

„Pokračujte, Archie.“ Wolfe ani teraz neotvoril oči.

„Nemôžem, už mám toho všetkého po krk. Voľačo vám poviem: prešli nám cez rozum. Ten chlap s otrávenou ihlou je schopnejší ako my. Ešte niekoľko dní sa budeme babrať so sluhami a hľadať chlapa, čo dal do novín inzerát o obrábačovi kovov, ale to, že nám prešli cez rozum, je rovnako neodškriepiteľné ako to, že Nero Wolfe má plné brucho piva.“

Otvoril oči. „Obmedzím spotrebu na päť litrov denne. Dvanásť fliaš. A teraz idem spať.“ Nemotorne sa zviechal z kresla. „Mimochodom, Archie, mohli by ste sa zajtra zobudiť skoro ráno? Mali by ste byť v klube Green Meadow, prv než nosiči odídu so svojimi deckami. Toto je, mimochodom jediný slangový výraz, ktorý sa mi zdá vhodný spomedzi všetkých, ktoré ste si v poslednom čase osvojili. Možno sa vám podarí uniesť aj tých dvoch, čo ešte chodia do školy. Bol by som rád, keby tu boli o

jedenástej všetci štyria. Povedzte Fritzovi, že budeme mať na obed hostí. Čo jedia chlapci v takomto veku?“

„Všetko.“

„Povedzte teda Fritzovi, aby pripravil všetko.“

Keď som sa presvedčil, že sa predsa len dotacká k výťahu aj sám, šiel som do svojej izby a natiahol si budíček na šiestu.

Ráno, keď som zase uháňal po hradskej medzi stromami a kvetinovými záhonmi, v duši mi nezneli radostné ódy na slnko. Vždy som bol rád, keď som mal čo robiť, no nikdy som nevyskakoval od nadšenia, keď som tušil, že budem zobať z prázdnej dlane. Nepotreboval som, aby mi niekto dokazoval, že Nero Wolfe je skvelý chlap, no vedel som, že toto zhromaždenie nosičov je iba naslepo vystrelená rana a že z toho nič nebude. Ba bol som väčšmi než kedykoľvek predtým presvedčený, že nám prešli cez rozum, lebo ak toto je najlepší Wolfov nápad...

Z úvah ma vytrhol dopravný policajt. Hradská vedúca na sever bola v tých ranných hodinách prázdna, a tak som si ani nevšimol, že som prekročil povolenú rýchlosť. Kozák na motocykli mi zamával. Odbočil som na okraj cesty a zastavil som. Vypýtal si vodičský preukaz a nachystal bloky.

„Uznávam, šiel som prirýchlo,“ povedal som. „Neviem, či vás to bude zaujímať, no idem do White Plains za pánom Andersonom, okresným prokurátorom, s istou novinkou v Barstowovom prípade. Potrebuje to veľmi rýchlo.“

Policajt mal už pripravenú ceruzku. „Máte legitimáciu?“

Podal som mu vizitku. „Som súkromný detektív. Viete môj šéf Nero Wolfe to tu rozvíril.“

Vrátil mi vizitku i preukaz. „V poriadku, no druhý raz sa nežeňte ako blázon.“

Po tejto príhode sa mi zlepšila nálada. Možno sa na nás napokon predsa len usmeje šťastie.

Dvoch nosičov som našiel v klube bez problémov, no druhých dvoch som zháňal vyše hodiny. Nechodili do tej istej školy, a kým jedného nebolo treba vôbec presviedčať, aby šiel na výlet do New Yorku, ten druhý asi ašpiroval na postavenie učiteľovho miláčika alebo túžil získať Rhodesovo štipendium. Spočiatku som s ním žartoval, a keď to nepomohlo, urobil som mu prednášku o vznešenom poslaní vykonávateľov spravodlivosti a o povinnostiach dobrého občana. To ho presvedčilo a riaditeľku školy tiež. Mal som tušenie, že o jeho spoločnosť nebudem veľmi stáť, tak som ho ešte s jedným posadil dozadu, a ostatných dvoch vedľa seba. Vyšiel som na hlavnú hradskú a zabočil na juh. Úzkostlivo som dodržiaval povolenú rýchlosť, lebo som vedel, že Anderson sa už nevie dočkať chvíle, keď ma bude môcť zahrnúť pozornosťou.

Prišli sme o trištvrte na jedenásť, chlapcov som zaviedol do kuchyne a nakŕmil obloženými chlebíkmi, lebo obedovalo sa vždy až o jednej. Chcel som ich vziať hore a ukázať im orchidey, lebo som si myslel, že by nezaškodilo urobiť na nich dojem. No nebolo kedy. Poznačil som si ich mená a adresy. Jeden z nich, bledý, vyziabnutý chlapec, ktorý robil nosiča Manuelovi Kimballovi, mal zafúľanú tvár a tak som ho vzal do kúpeľne, aby sa umyl. Keď sa zjavil Wolfe, pripadal som si už ako vodca skautskej družiny.

Posadil som ich na stoličky do radu pred Wolfov stôl. Vošiel do kancelárie s kyticou cymbidií v ruke a vložil ich do vázy na stole. Potom sa posadil do kresla a prehŕňal sa v pošte. Keď vchádzal dnu, povedal chlapcom dobré ráno. Teraz sa obrátil, pohodlne sa usadil a rad radom si ich prezeral. Boli v pomykove a hniezdili sa na stoličkách.

„Nehnevajte sa, Archie. Zlá inscenácia.“ Obrátil sa k chlapcovi na konci, k tomu, čo mal hrdzavé vlasy a modré oči. „Vaše meno?“

„William A. Riley.“

„Ďakujem vám. Presuňte si stoličku ta, bližšie k stene... áno, výborne. A vy sa ako voláte?“ Keď si zistil všetky mená a porozsádzal chlapcov po miestnosti, spýtal sa: „Ktorý z vás vyjadril pochybnosti nad tým, že Petra Olivera Barstowa zabila ihla vystrelená z držadla golfovej palice? Len povedzte, chcem sa s vami zoznámiť; ktorý to bol?“

Zavalitý Mike sa ozval. „Ja som to bol.“

„Aha, Michael Alien. Michael, ste ešte primladý. Naučili ste sa chápať bežné veci, no ešte sa musíte naučiť nevylučovať ani veci nezvyčajné. Tak, chlapci, teraz vám rozpoviem jeden príbeh. Dobre počúvajte, lebo chcem, aby ste to pochopili. Je to skutočná udalosť. V jednej sále bolo raz zhromaždenie, na ktorom sa zišlo sto psychológov. Psychológ je — ako hádam viete - človek, ktorý by mal byť dobrým pozorovateľom. Na zhromaždení pripravili organizátori takéto prekvapenie: do sály zrazu vbehol chlap a utekal uličkou uprostred, za ním bežal druhý chlap s pištoľou v ruke. Vzápätí vbehol do miestnosti inými dverami tretí chlap. Druhý vystrelil na prvého. Tretí zrazil druhého na zem a vzal mu pištoľ. Všetci traja vybehli von, každý inými dverami. Jeden z psychológov potom vstal, utíšil rozruch v sále a oznámil, že to, čo sa práve odohralo, bolo pripravené, a požiadal všetkých kolegov, aby ihneď napísali podrobnú správu o celej udalosti. Stalo sa, a potom skúmali a porovnávali jednotlivé správy. Ani jedna nebola celkom správna. Nenašli sa dve, ktoré by sa vo všetkom zhodovali. Jeden účastník dokonca tvrdil, že tretí chlap strieľal na prvého.“

Wolfe sa odmlčal a skúmavo hľadel na chlapcov. „To je všetko. Nie som ktovieaký rozprávač, no azda ste vytušili, o čo ide. Viete, kam tým mierim?“

Prikývli.

„Tak viete. Nebudem vás teda urážať vysvetľovaním. Prejdime hneď k nášmu prípadu. Budeme tu sedieť a rozprávať sa o smrti Petra Olivera Barstowa, presnejšie o udalostiach pri prvom

odrazisku, kde sa všetko začalo. O jednej sa naobedujeme, vrátime sa sem a budeme pokračovať. Budeme sa rozprávať celé popoludnie, veľa hodín. Budete unavení, no hladovať nebudete. Ak sa vám bude chcieť spať, môžete si na chvíľku zdriemnuť. Oznamujem vám program takto podrobne, aby ste vedeli, aká zložitá a ťažká práca nás čaká. Pán Goodwin si vypočul dve z vašich stereotypných verzií; mám dojem, že ďalšie dve budú prakticky rovnaké. Stereotyp je niečo, čo je trvalé, čo sa nemení. Od vás, chlapci, nechcem, aby ste zmenili vlastné verzie o tom, čo sa stalo pri prvom odrazisku. Chcem len, aby ste zabudli na všetky dôkazy a diskusie, na to, ako ste o udalosti rozprávali príbuzným a priateľom, aby ste zabudli na všetky obrazy, ktoré vám v mysli vykreslili slová, a aby ste sa v duchu preniesli na miesto činu. To je mimoriadne dôležité. Celkom rád by som šiel za vami na ihrisko, no takéto vyrušenie by zmarilo moje úsilie. Musíte si teda predstaviť, že sme na mieste činu. Tak, chlapci, sme pri prvom odrazisku.

Sme tu. Je nedeľa popoludní. Larry Barstow si najal dvoch z vás; druhí dvaja sú s Kimballovcami, nesú ich vaky. Ste na pôde, ktorú dobre poznáte, tak dobre ako izby vo svojich domovoch. Zaoberáte sa činnosťou, na ktorú ste si tak navykli, že ju robíte takmer automaticky. Popruhy vakov máte na pleciach. Vám, Michael Alien, keď ste z diaľky uvideli pána Barstowa, svoje decko z minulej sezóny, ako trénuje s palicou mashie, vám nemusel nikto povedať, čo máte robiť: prišli ste k nemu, zdvihli jeho vak, alebo ste mu podali palicu...“

Mike potriasol hlavou.

„Nie je to tak? Čo ste teda robili?“

„Začal som zbierať loptičky.“

„Aha. Loptičky, ktoré odpaľoval palicou mashie.“

„Áno, pane.“

„Dobre. A čo ste robili vy, William Riley, kým Michael zbieral loptičky?“

„Žul som žuvačku.“

„Nič viac? To bol vrchol vášho úsilia?“

„Stál som a držal vak starého Kimballa.“

Keď som počúval Wolfov rozvláčny úvod, mal som dojem, že chlapci budú z toho všetkého poriadne zmätení a nič z nich nevydoluje. No zapôsobilo to práve naopak. Bez toho, aby to povedal, dal im najavo, že ich potrebuje, aby dokázal, akí hlúpi boli tí psychológovia.

Postupoval vpred centimeter za centimetrom, raz s jedným chlapcom, raz s druhým, potom zase so všetkými naraz. Nechal ich nekonečne dlho diskutovať o prednostiach rozličných značiek palíc a sedel pritom s prižmúrenými očami, predstierajúc, že ho diskusia zaujíma. Pol hodiny sa ich vypytoval na iných nosičov a hráčov, ktorí tam vtedy boli, vypytoval sa na všetkých, čo sa tesne pred Barstowovou štvorhrou vystriedali na tom istom odrazisku. Vždy, keď niektorý z chlapcov odbočil od témy a chcel hovoriť o samotnom odpaľovaní, Wolfe ho zavrátil. Uvedomil som si, že v záplave nepodstatných faktov celý čas sleduje to hlavné: ani na sekundu nespúšťal z očí ani jednu z palíc.

Na obed nám Fritz dal dva obrovské kuracie nákypy a štyri melóny. Obsluhoval som ja ako vždy, keď máme hostí, a hoci som sa s jedlom nehral, ešte som len dojedal, keď boli obe misy beznádejne prázdne. S melónmi to bolo jednoduché. Každému chlapcovi som dal polovicu, takisto sebe i Wolfovi, a jeden celý melón som nechal Fritzovi. Tušil som, že sa ho ani nedotkne, lebo vedel, že sa ešte zíde.

Poobede sme pokračovali tam, kde sme dopoludnia prestali. Wolfovi sa jedinečným spôsobom podarilo otvoriť mysle týchto chlapcov a vohnať im ta čerstvý vzduch. Šli na vec rovno a priamo. Dávno už zabudli, že niekto chce z nich niečo vymámiť a

že by mali rozmýšľať. Pripomínali mi klbko šarvancov, čo sa bavia o zápase, ktorý hrali deň predtým, len Wolfe ich ustavične strážil a nedovolil im nič vynechať, a znovu a znovu ich vracal dozadu. No aj tak sme postupovali. Larry Barstow už odpálil loptičku, po ňom aj Manuel Kimball.

Potom, keď nastal ten zlom, všetko sa mi videlo také jednoduché a prirodzené, že som si celú minútu ani neuvedomoval, čo sa vlastne robí. Wolfe hovoril zavalitému Mikovi:

„Potom ste podali palicu Barstowovi. Položili ste mu loptičku na odrazisko?“

„Áno, pane... vlastne nie, nemohol som, lebo som vtedy hľadal loptičku, ktorú odpálil predtým.“

„Správne, Mike, už ste raz spomínali, že ste najprv zbierali loptičky. Nešlo mi teda do hlavy, ako ste Barstowovi mohli nachystať loptičku na odpálenie.“

Ozval sa William Riley. „Nachystal si ju sám. Loptička sa odkotúľala a ja som mu ju ta položil znovu.“

„Ďakujem vám, William. Tak vidíte, Mike, vy ste Barstowovi loptičku nepoložili. Neprekážal vám pri hľadaní ťažký golfový vak?“

„Ani nie, sme na to zvyknutí.“

„Našli ste loptičku?“

„Áno, pane.“

„Čo ste s ňou urobili?“

„Vložil som ju do vrecka na loptičky.“

„Je to fakt, alebo len váš predpoklad?“

„Vložil som ju ta, pamätám sa.“

„Hneď ako ste ju našli?“

„Áno, pane.“

„Tak ste museli mať vak pri sebe, keď ste hľadali loptičku. Potom ste ale nemohli podať Barstowovi palicu, keď mal od-

paľovať, lebo ste tam neboli. Nemohol si ju ani sám vybrať z vaku, lebo ten ste mali vy. Podali ste mu vari palicu už predtým?“

„Určite. Ako inak?“

„Mike! My potrebujeme oveľa lepšie odpovede než ako inak. Chcem vedieť, čo ste urobili a čo ste neurobili. Uvedomte si, že ste nám mali povedať...“

William Riley vpadol do rozhovoru: „Počuj, Mike! Už viem! Musel si požičať palicu od starého Kimballa, lebo ty si bol preč, hľadal si loptičku.“

„Ách!“ Wolfe na zlomok sekundy zavrel oči. „Netreba kričať, William. Kto si požičal palicu od pána Kimballa?“

„Barstow.“

„Prečo si to myslíte?“

„Ja si to nemyslím, ja to viem. Mal som palicu pripravenú v ruke, že ju podám Kimballovi, ale Barstowova loptička sa odkotúľala, položil som ju ta znova, a keď som vstal, počul som, ako starý Kimball hovorí Barstowovi: Vezmite si moju. Barstow vystrel ruku a ja som mu podal Kimballovu palicu.“ „A odpaľoval touto palicou?“

„Pravdaže. Ihneď. Mike sa vrátil s vakom, až keď odpálil aj starý Kimball.“

Len horko-ťažko som sa udržal v kresle. Mal som strašnú chuť vyskočiť a bláznivo zakrepčiť, pripnúť kyticu orchideí na Williamovu hruď a objať Wolfa aspoň okolo polovice tela, lebo na viac by mi ruky nestačili. Bál som sa pozrieť na Wolfa, lebo by som sa určite tak zaškeril, že by som si vymkol sánku.

Rozprával sa teraz s bledým, vyziabnutým chlapcom a s tým, čo chcel byť dobrým občanom, no ani jeden z nich sa nepamätal, že by si Barstow palicu vypožičal. Vyziabnutý chlapec povedal, že sa díval dopredu, za loptičkou, ktorú Manuel Kimball odpálil kamsi do krovia, a dobrý občan sa jednoducho nepamätal. Wolfe sa znovu obrátil k zavalitému Mikovi. Mike povedal, že nevie

presne, či bola Barstowova palica vo vaku v čase, keď s ním na pleciach hľadal loptičku, no takisto sa nevedel rozpamätať, že by palicu podával Barstowovi, ani že by ju vložil nazad do vaku. Kým sa Wolfe bavil s Mikom, William sa zo slušnosti premáhal, aby mu neskočil do reči. Napokon sa Wolfe obrátil aj k nemu:

„Prepáčte, William. Nemyslite si, že pochybujem o vašej pamäti alebo pravdovravnosti, no všetko si treba preveriť. A okrem toho je trošku zvláštne, že ste na tento detail zabudli."

Chlapec protestoval: „Ja som nezabudol, iba mi to neprišlo na um."

„Chcete tým povedať, že ste túto príhodu nespomenuli pred svojimi priateľmi, keď ste im referovali o Barstowovi?" „Nie, nehovoril som o tom."

„Dobre, William. Otázku som neformuloval najlepšie, no vidím, že máte dosť inteligencie, aby ste pochopili, o čo mi ide. Nezmienili ste sa o tom ani pred pánom Andersonom?"

Chlapec pokrútil hlavou. „S pánom Andersonom som nehovoril. Prišiel za mnou iba detektív a položil mi niekoľko otázok, nebolo ich veľa."

„Ach tak," Wolfe si zhlboka vydýchol a stlačil gombík. „Je čas na popoludňajší čaj, páni."

Prirodzene, Wolfe nechcel čaj, ale pivo. Vstal som, pozháňal chlapcov a odviedol ich do kuchyne. Ako sa dalo čakať, melón bol nedotknutý: rozrezal som ho na štyri diely a rozdal chlapcom. Keď sa Fritz vrátil od Wolfa, nachystal na podnos pohár a dve fľaše; no keď šiel po chodbe, všimol som si, že namiesto do kancelárie odbočil na schodište. Pozrel som na hodinky. O dve minúty štyri. Ten chlap mizerný aj teraz dodržal program! Nechal som chlapcov v kuchyni, vybehol som na chodbu a dostihol som Wolfa pri výťahu. Povedal:

„Poďakujte sa chlapcom v mojom mene, zaplaťte im, čo im patrí, ale nie priveľa, viete, že nie som grand, a odvezte ich domov.

Prv než odídete, zavolajte ešte do kancelárie E. D. Kimballa a zistite, kedy sa má vrátiť z Chicaga. Pravdepodobne je ešte vždy nažive, lebo je buď taký šikovný, alebo má také šťastie, že unikol svojmu osudu. Ak sa už náhodou vrátil, ihneď ho priveďte sem, nesmieme strácať čas.“

„Áno, pán Wolfe. Nemyslíte si, že keby sa táto správa dostala do uší pánu Andersonovi, vyvolala by v ňom zmätok a poriadne by sa rozčúlil? Nebolo by lepšie, keby sme presvedčili chlapcov, aby si to nechali pre seba?“

„Nie, Archie. Vždy keď je možnosť voľby, múdrejšie je spoľahnúť sa na zotrvačnosť. Je to najväčšia sila na svete.“

Keď som sa vrátil do kuchyne, Fritz práve krájal jablkový koláč.

TRINÁSTA KAPITOLA

Keď som chlapcov porozvážal po celom Westchestri, s veľkou radosťou by som bol odskočil ku Kimballovcom a spýtal sa Manuela: „Boli by ste taký láskavý a povedali mi, má váš otec golfový vak v skrinke v klube a kde je od nej kľúč?“ Mal som dojem, že na túto otázku by mohol odpovedať len zdvihnutím obočia. No uvedomil som si, že ak to bol on, mali sme veľkú výhodu, že nevedel, čo sme teraz zistili, a zároveň mi bolo jasné, že ak chcem dať Manuela Kimballa zavrieť a odsúdiť, potrebujem trocha viac dôkazov než iba fakt, že ma vždy znervózňoval.

Mal som ďalej sto chutí navštíviť Andersona na okresnej prokuratúre a staviť sa s ním o desaťtisíc dolárov, že Petra Olivera Barstowa nikto nezavraždil. Wolfe sa určite začal hrať na skrývačku. O tom, že Barstowa zavraždili, sme vedeli celé dva dni len my dvaja, okrem človeka, ktorý to mal na svedomí; a teraz sme znovu len my dvaja — pravda, ak nerátame páchateľa a chlapcov — vedeli, že Barstow prišiel o život náhodou.

Keď som porozvážal chlapcov, zašiel som do klubu Green Meadow. Mal som v úmysle mrknúť sa na problém so skrinkou, no keď som prišiel do klubu, upustil som od tohto zámeru. Keby sa ľudia dozvedeli, že sa zaujímame o skrinky, mohli by nám všetko prekaziť — veď bolo všeobecne známe, že Barstow si vak v skrinke nenechával. Tak som sa len chvíľku porozprával so šéfom nosičov a pozdravil sa s riaditeľom klubu. V kútiku duše som dúfal, že znovu stretnem Manuela Kimballa, no nikde som ho nevidel.

E. D. Kimball, ako mi povedal jeho syn, mal na Pearl Street maklérsku kanceláriu. Keď som ta krátko po štvrtej telefonoval, povedali mi, že Kimball sa má vrátiť z Chicaga na druhý deň, v

piatok, rýchlikom Century. Keby to nebolo tak, asi by som sa pustil v ten večer do nejakej roboty — napríklad by som počkal do zotmenia, zakradol sa k domu Kimballovcov a nakúkal cez okno. No keď už bol Kimball na ceste, neostávalo mi nič iné, len čakať. Vrátil som sa domov.

Po večeri ma Wolfe požiadal, aby som si vytiahol zápisník a znovu mu prečítal všetky poznámky o návšteve u Manuela Kimballa a o všetkom, čo o ňom povedali Sarah a Larry Barstowovci, hoci toho veľa nebolo. Diskutovali sme potom všeobecne a konfrontovali sme si názory. Uvažovali sme dokonca o možnosti, že starý Kimball mal v pláne požičať svoju palicu Barstowovi, teda že ho zavraždil on. No túto možnosť sme vzápätí vylúčili, nemala logiku. Vyslovil som niekoľko dohadov o Manuelovi, no keď mi ich Wolfe vyvrátil, musel som priznať, že proti nemu neexistujú nijaké dôkazy. A nielen to. Neexistuje ani nijaký dôvod podozrievať ho. Rovnako dobre mohol byť vrahom hociktorý iný člen klubu, čo mal možnosť dostať sa do Kimballovej skrinky.

„Rozhodne," trval som na svojom, „keby mi bol synom, poslal by som ho na cestu okolo sveta a vybudoval zátarasu cez Tichý oceán, aby sa nedostal nazad."

Prv než sme šli spať, Wolfe mi určil program na nasledujúci deň. Úloha číslo jeden sa mi veľmi nepozdávala, no tak ako vždy mal pravdu on: treba rátať s tým, že štyria chlapci neudržia jazyk za zubami a všetko sa dostane do uší Andersonovi; nemôže nám teda nijako uškodiť, ak uňho budeme prví, lebo sa to určite dozvie. Mal by som stihnúť absolvovať túto dobročinnú misiu a doraziť do Kimballovej kancelárie iba krátko potom, čo príde z Hlavnej stanice.

Zavčas rána som sa teda znovu vydal na cestu do White Plains. Dúfal som, že ma zastaví ten istý policajt ako deň predtým. Bolo by nádherné, keby som mu mohol zopakovať tú istú rozprávku a

možno by som bol tentoraz poctený osobitným sprievodom do súdnej budovy. No od Woodlawnu až po most na Main Street som nevidel nič vzrušujúce, ak nerátam veveričku, čo liezla na strom.

Vliekol som sa po Main Street za tromi preplnenými autobusmi ako v cirkuse poník za slonmi, keď mi prišla na um skvelá myšlienka. Mal som vždy dojem, že Wolfe si niektoré veci predstavuje príliš jednoducho: ak si chce pozvať do kancelárie hocikoho od dalajlámu až po Al Caponeho, je presvedčený, že stačí to povedať mne a ja ho privediem. No vedel som z dlhých skúseností, že človek nikdy netuší, kedy narazí na niekoho, kto má toľko nôh ako stonožka, ale všetky lenivé. A teraz som bol tu a nielenže som mal vytiahnuť popredného makléra z jeho kancelárie hneď po návrate po šesťdennej neprítomnosti, ale mal som aj priniesť zaujímavú novinku okresnému prokurátorovi, čo by viedlo pravdepodobne k tomu, že pred kanceláriou E. D. Kimballa by som mal česť stretnúť sa s H. R. Corbettom alebo s nejakým iným plochonohým špehúňom. Nebolo by to úžasné? Tak som zaparkoval na najbližšom voľnom mieste, šiel som k telefónu a zavolal Wolfovi. Povedal som mu, že podáme polievku pred aperitívom. Bol trošku tvrdohlavý a presviedčal ma, že by sa nám vyplatilo podhodiť Andersonovi niečo predtým, než to on získa sám, no keď videl, že som ochotný pretelefonovať kvôli tomu celý dolár, súhlasil, aby som sa vrátil do New Yorku a šiel na Pearl Street striehnuť na svoju obeť.

Na spiatočnej ceste som si uvedomil, že bolo predsa len dobre, že ma policajt nepoctil svojou priazňou.

Keď som našiel podľa čísla dom na Pearl Street a vystúpil z výťahu na jedenástom poschodí, zistil som, že E. D. Kimball a spol. nepredávajú len zrno pre sliepky. Spoločnosť mala kancelárie, ktoré zaberali pol poschodia, na všetkých dverách bol nápis s označením firmy a dvojité dvere boli zase posiate názvami búrz z celej krajiny. Nástenné hodiny ukazovali trištvrte na desať.

Ak prišiel vlak načas, musí už byť na stanici a Kimball príde o pätnásť-dvadsať minút.

Vysvetlil som všetko slečne pri stolčeku, potom kamsi telefonovala, zaviedla ma do inej miestnosti a nechala ma tam s chlapom, ktorý mal hranaté čeľuste, nohy vyložené na okennom ráme a čítal ranné noviny. Povedal: moment a ja som si sadol. Po chvíli naozaj odložil noviny na stôl a obrátil sa ku mne.

„Pán E. D. Kimball tu čoskoro bude," povedal som, „a viem, že bude mať veľa práce, keďže tu celý týždeň nebol. No prv než sa dá do roboty, potreboval by som s ním hovoriť desať minút vo veľmi naliehavej osobnej veci. Som súkromný detektív, tu je moja vizitka. On ma nepozná — pracujem pre pána Nera Wolfa. Mohli by ste to zariadiť?"

„Čo chcete? Povedzte mi, čo chcete."

Potriasol som hlavou. „Je to skutočne osobná záležitosť, a nesmierne naliehavá. Musíte skrátka dôverovať mojej poctivej mladej tvári. Ak si myslíte, že ide o nejakú šmelinu, zavolajte si do Metropolitan Trust Company na Tridsiatu štvrtú ulicu a tam vám povedia, že vo voľnom čase sa pre zmenu starám o detské kočíky."

Hranaté čeľuste sa uškrnuli. „Neviem, neviem. Pán Kimball má plno návštev, prvú o pol jedenástej. Som jeho tajomník a o jeho záležitostiach viem viac než on. Bude teda lepšie, ak to poviete mne."

„Je mi ľúto, no môžem to povedať len jemu."

„Dobre teda, uvidíme, čo sa dá urobiť. Počkajte vonku... alebo nie, ostaňte tu. Chcete noviny?"

Hodil mi noviny, vstal, pozbieral zo stola poštu a iné veci a vyšiel z miestnosti. Keď som ráno v rýchlosti hádzal do seba raňajky, preletel som iba prednú stranu a na ostatok som nemal čas. Teraz som videl, že Barstowov prípad je až na siedmej strane. Z článku som sa veľa nedozvedel. Anderson vyhlasoval, že vyšetrovanie prináša pokroky. Milý pán Pokrok, pomyslel som si,

odvtedy, čo som vás videl naposledy, nezmenili ste sa ani o byľku, ibaže vám na čele pribudli vrásky a vypadli vám ďalšie zuby. Súdny znalec ešte presne nezistil, aký to bol jed, ale čoskoro to vraj bude vedieť. V nijakých novinách, čo som videl, nebola nikde ani najmenšia zmienka o podozrení, že by to mohla byť vražda v rodine, a teraz som už vedel, že takéto informácie ani nebudú. No v týchto novinách bola malá narážka na doktora Bradforda a zdalo sa mi, že sa dlho nepozrie na infarkt bez žalúdočnej nervozity. Obrátil som na športovú stránku.

Dvere sa otvorili a zjavil sa v nich tajomník.

„Nech sa páči, pán Goodwin, poďte za mnou."

Prešli sme cez jednu miestnosť a v ďalšej veľkej kancelárii s oknami na dvoch stranách, hŕbou starého nábytku a telegrafným prístrojom v rohu sedel za stolom muž. Bol hladko vyholený, mal prešedivené vlasy, nebol tučný, iba trochu pri tele. Vyzeral utrápene a zároveň aj veselo, ako keď niekomu, koho bolia zuby, povedia dobrý vtip. Nazdal som sa, že vyzerá utrápene i veselo vďaka tomu, čo mu o mne povedal jeho tajomník, no neskôr, keď som Kimballa poznal bližšie, zistil som, že tak vyzerá vždy.

„Toto je ten človek, pán Kimball," povedal tajomník.

Kimball čosi zavrčal a spýtal sa, čo chcem. Odpovedal som, že prichádzam v čisto súkromnej záležitosti. „V takom prípade to radšej hneď prerokujte s mojím tajomníkom, aby som sa nemusel zbytočne namáhať a poveriť ho tým ešte raz." Zasmial sa, tajomník sa usmial a ja som sa uškrnul.

„Prosil som len o desať minút," povedal som, „ak teda nemáte námietky, začnem hneď. Nero Wolfe by bol veľmi rád, keby ste ho dnes o jedenástej navštívili v jeho kancelárii."

„No to je ohromné!" Prevahu získala veselosť. „Je vari Nero Wolfe anglický kráľ alebo niečo podobné?"

Prikývol som. „Niečo podobné. Poviem vám čosi, pán Kimball. Ľahšie a rýchlejšie všetko pochopíte, ak mi dovolíte, aby som

vám to vysvetlil. Štvrtého júna v nedeľu zomrel náhle Peter Oliver Barstow v čase, keď hral golf so svojím synom, s vami a s vaším synom. Vo štvrtok ôsmeho ste odcestovali do Chicaga, V nedeľu jedenásteho oznámili výsledky pitvy. Predpokladám, že to bolo v chicagských novinách.“

„Tak teda o tom je reč!“ Veselosť nahradila utrápenosť. „Vedel som, že ma s tým budú otravovať, keď sa vrátim. Čítal som hŕbu hlúpostí o jede, ihle a podobných veciach.“ Obrátil sa k svojmu tajomníkovi. „Blaine, však som vám napísal, že ma tým budú po návrate otravovať?“

Tajomník prikývol. „Áno, pane. O pol dvanástej vás príde navštíviť zástupca okresného prokurátora z Westchestra. Nemal som ešte čas vám to povedať.“

Potlačil som úškľabok, ktorý sa mi tlačil na pery. „Nie sú to hlúposti, pán Kimball. Barstowa zabila otrávená ihla vystrelená z rúčky golfovej palice. To je fakt. No teraz poďte sem ku mne na minútku, dobre? Tu stojíte vy, pri prvom odrazisku a ste pripravený odpáliť. Štyria hráči a štyria nosiči... Nie, neodchádzajte, ostaňte tu pri mne, je to vážna vec. Tu stojíte vy. Larry Barstow odpálil. Váš syn Manuel odpálil. Peter Oliver Barstow sa chystá odpáliť; stojíte blízko neho, pamätáte sa? Jeho loptička sa odkotúľa z odraziska a váš nosič ju ta znova ukladá, lebo Barstowov nosič hľadá kdesi stratenú loptičku. Pamätáte sa? Chystá sa odpáliť, no nemá palicu, lebo nosič je preč aj s vakom. Vy hovoríte: Vezmite si moju! —váš nosič sa postaví, len čo položil loptičku na miesto, a podáva Barstowovi vašu palicu. Pamätáte sa? Barstow odpáli vašou palicou, potom začne poskakovať a trieť si brucho, lebo ho uštipla osa. A táto osa, ktorá vyletela z vašej palice, ho zabila. O dvadsať minúť nato bol mŕtvy.“

Kimball ma počúval so zamračeným pohľadom v očiach; utrápenosť i veselosť sa vytratila. Vytrvalo sa mračil. Keď sa napokon ozval, vydal zo seba len jedno slovo: „Hlúposť.“.

„Nie,“ povedal som. „Nestane sa to hlúposťou len preto, že to tak nazvete vy. Faktom zostáva, že Barstow odpaľoval pri prvom odrazisku vašou palicou. Pamätáte sa na to?“

Prikývol. „Pamätám sa. Nerozmýšľal som o tom, ale teraz, keď ste mi to pripomenuli, spomínam si veľmi jasne. Bolo to presne tak...“

„Pán Kimball!“ Tajomník sa začal hrať na tajomného. „Možno by bolo lepšie, keby ste... totiž, mali by ste zvážiť...“

„Čo by bolo lepšie? Och nie, Blaine. Vedel som, že ma budú otravovať, vedel som to veľmi dobre. To, že Barstow odpaľoval mojou palicou, je pravda. Prečo by som to nepriznal? Barstowa som takmer ani nepoznal. Celá tá historka s otrávenou ihlou je, samozrejme, vyložená hlúposť, ale to neznamená, že ma preto prestanú otravovať.“

„Bude to ešte horšie ako otravovanie, pán Kimball.“ Posunul som si stoličku bližšie k nemu. „Pozrite! Polícia ešte nevie, že Barstow odpaľoval vašou palicou. Ani okresný prokurátor ešte nevie. Nechcem tým povedať, že pred nimi niečo zatajujeme, oni si to aj tak zistia sami. No ak si myslíte, že otrávená ihla je vyložená hlúposť, oni si to určite nemyslia. Oni vedia, že Barstowa zabila ihla, ktorá vyšla z jeho palice pri prvom odpaľovaní, a keď si zistia, že odpaľoval vašou palicou, čo urobia? Nezavrú vás za vraždu hneď, ale postarajú sa, aby ste si pre ich činnosť našli v slovníku priliehavejší výraz než otravovať. Radím vám, aby ste navštívili Nera Wolfa. Ak chcete, prizvite si k tomu aj svojho advokáta, no choďte za pánom Wolfom čo najrýchlejšie.“

Kimball si hrýzol do pier. Ruky mu klesli. Napokon sa ozval: „No zbohom!“

„Áno, pane, tak je to.“

Pozrel na tajomníka. „Vy viete, Blaine, že advokátov nemám veľmi v láske.“ „Viem.“

Kimball vstal. „To je robota! Často som vám vravel, Blaine, že sa vyznám v jedinej veci na svete. V obchodovaní. Som dobrý obchodník, a je to vlastne prekvapujúce, lebo v skutočnosti som mäkký človek. Mám mäkké srdce. Keď mám riešiť osobnejšie otázky, neviem, čo robiť.“ Chodil za stolom sem a ta. „Áno, zdá sa, že toto je viac ako otravovanie. No zbohom! Čo by ste urobili na mojom mieste, Blaine?“

Pozrel som na tajomníka. Váhal. „Ak chcete ísť za Nerom Wolfom, mohol by som ísť s vami. Na vašom mieste by som si vzal advokáta.“

„Aký máme dnes program?“

„Nič mimoriadne. O pol dvanástej má prísť ten chlap od okresného prokurátora z Westchestera.“

„Och, bez neho vyžijem. Povedzte mu niečo, hocičo. Čo prišlo telegrafom?“

„Pri otvorení stabilné ceny. Bavlna klesá.“

Kimball sa obrátil ku mne. „Kde je ten Nero Wolfe? Priveďte ho sem.“

„To nie je možné, pán Kimball. On je totiž...“ Wolfe sa kedysi dozvedel, že som komusi povedal, že je nemotorný a zakázal mi, aby som ho takto charakterizoval. „On je totiž čudácky génius. Býva neďaleko, na Tridsiatej piatej ulici. Dole mám auto a rád vás odveziem.“

„V celom živote som poznal iba jedného génia,“ poznamenal Kimball. „Bol to argentínsky kovboj. Gaučo. Dobre teda. Počkajte ma v hale.“

V hale, tej istej, do ktorej som vošiel, keď som prvý raz hľadal Kimballa, som sa posadil na okraj kresla. Stretnutie s E. D. Kimballom mi na počudovanie vnieslo do hlavy jasno — vďaka tomu, že som sa naňho díval a že som sa s ním rozprával. Videl

som jasne to, čo som si mal uvedomiť už v predchádzajúci večer: vo chvíli, keď sa dokázalo, že smrtiacou hračkou — ako hovorieval Wolfe — sa stala Kimballova palica, a vo chvíli, keď sa na scéne zjavil sám Kimball, blížili sme sa k cieľovej páske. Bolo to to isté, ako keby ste našli zavraždeného človeka a nejakým zázrakom by sa vám ho podarilo vzkriesiť na tak dlho, aby vám mohol povedať, kto ho zavraždil. V takejto pozícii bol teraz E. D. Kimball, človek, ktorého zavraždili a ktorý ďalej žije. Musel som ho dostať do Wolfovho domu, zavrieť za ním bránu, a dostať ho ta rýchlo, prv než príde Corbett alebo hocikto iný. Áno, hocikto iný. Čo ak je vrahom tajomník Blaine s hranatými čeľusťami? Čo ak si palicu dal zostrojiť on a pri vhodnej príležitosti ju vložil do Kimballovho vaku? A čo ak práve v tejto chvíli zapicháva nôž do Kimballa, ako ho zapichol aj do Carla Maffeiho...

O desať minút jedenásť. Vstal som a začal som sa prechádzať po linoleu. Andersonov človek — bol som presvedčený, že to bude Corbett — mal prísť o pol dvanástej, no nie je vylúčené, že si vo svojej tvrdej kotrbe zaumienil prísť skôr a čakať. Už som chcel poprosiť slečnu pri stolčeku, aby zavolala tajomníkovi, keď sa vo dverách zjavil Kimball s klobúkom na hlave. Bol som veľmi šťastný, že ho vidím. Kývol mi a priskočil som k dverám, aby som mu otvoril.

Vo výťahu som poznamenal: „Pán Blaine nejde s nami?“

Kimball pokrútil hlavou. „Tu ho treba väčšmi, než by som ho potreboval ja. Vaša tvár mi je sympatická. Mám svoje skúsenosti. Ak mi je niečia tvár sympatická, nikdy sa nesklamem. Dôvera patrí medzi najväčšie hodnoty na svete, dôvera v človeka.“

Áno, pomyslel som si, úspešný obchodník potrebuje dôveru ako soľ.

K zaparkovanému autu sme mali len pár krokov a vybral som si takú ulicu, aby sme sa vyhli veľkej premávke. Nebolo ani štvrť

na dvanásť, keď Kimball kráčal predo mnou k dverám do Wolfovho bytu.

Zaviedol som ho do haly a požiadal, aby chvíľku počkal. Potom som sa vrátil k dverám presvedčiť sa, či sú dobre zavreté. Odtiaľ som šiel do kuchyne. Fritz piekol čerešňový koláč, chlieb musel iba pred chvíľočkou vybrať z rúry. Odlomil som si kúsok, napchal si ho do úst a takmer som si spálil jazyk. Povedal som Fritzovi: „Na obed budeme mať hosťa, a neopovážte sa primiešať mu do jedla jed! Rozmyslite si, koho vpustíte do domu. Ak by ste mali pochybnosti, zavolajte ma!“

V kancelárii sedel Wolfe za stolom. Keď som ho uvidel, prekvapene som zastal: robil veľké upratovanie! Stôl mal iba jednu zásuvku, naprostred, bola hlboká a úzka. Odvtedy, čo prestal piť čapované pivo a presedlal na fľaškové, po otvorení každej fľašky vytiahol zásuvku a hodil do nej uzáver. Fritz nesmel chodiť do nijakej zásuvky v kancelárii a ja som vedel, že Wolfe tieto uzávery kvôli čomusi zbiera, tak som ich tam nechával. Teraz, keď som vošiel, zásuvku mal vytiahnutú, uzávery porozhadzované po stole a kládol ich na seba, ako keby staval vežu.

„V hale čaká E. D. Kimball,“ oznámil som mu. „Chcete, aby vošiel a pomohol vám?“

„Doparoma!“ Wolfe si poprezeral vežičky a potom beznádejne pozrel na mňa. Vzdychol si. „Nemohol by chvíľočku počkať?“

„Pravdaže by mohol. Budúci týždeň by vám to vyhovovalo?“

Zase si vzdychol. „Netárajte! Priveďte ho!“

„Teraz, keď máte po celom stole porozhadzované pliešky? No dobre, veď som mu povedal, že ste čudák.“ Povedal som to potichu, no vzápätí som mu ešte tichším hlasom referoval, ako sa Kimball tváril a čo som mu povedal. Prikývol a šiel som po hosťa.

Kimball mal už zase na tvári typický utrápeno-veselý výraz. Predstavil som ho a pritiahol mu kreslo. Keď si vymenili niekoľko slov, povedal som Wolfovi: „Ak ma nebudete potrebovať, šiel by

som robiť tie výkazy.“ Prikývol a ja som sa usadil za svojím stolom. Mal som na ňom hŕbu papierov a medzi nimi podložku, ktorú som pri takýchto príležitostiach používal ako zápisník. Písal som v takých skratkách, že som zachytil každé slovo aj z dosť rýchleho rozhovoru, a ešte som sa pritom tváril tak ľahostajne, ako keby som hľadal účet za cukrovinky z minulého týždňa.

„Veru tak, pán Kimball,“ povedal Wolfe. „Ľudský údel je plný utrpenia. Je veľa spôsobov, ako sa dá prísť o život: záplavy, hlad, vojny, manželstvo — nehovoriac o smrti, ktorá je najbezpečnejším spôsobom zo všetkých, lebo uzatvára otázku s konečnou platnosťou.“

„Preboha!“ zvolal Kimball podráždene. „Nechápem, prečo by to malo byť najbezpečnejšie.“

„K odpovedi ste boli blízko pred týždňom, minulú nedeľu.“ Wolfe pokýval prstom. „Máte určite veľa práce, pán Kimball, veď ste sa dnes vrátili do kancelárie po týždennej neprítomnosti. Ako to, že ste si našli čas a prišli ma navštíviť?“

Kimball hľadel naňho prekvapene. „To by som chcel počuť ja od vás.“

„Dobre. Prišli ste preto, že máte v hlave zmätok. A to nie je najvhodnejší stav pre človeka, ktorý žije v nesmierne veľkom nebezpečenstve. Nevidím na vašej tvári náznaky nepokoja ani strachu, len zmätok. Je to priam zarážajúce — veď viete, čo vám povedal pán Goodwin. Informoval vás o tom, že štvrtého júna, pred dvanástimi dňami, to bola náhoda, ktorá zabila Petra Olivera Barstowa, a že to bola tá istá náhoda, ktorá zachránila život vám. Týmto slovám ste, stručne povedané, neuverili. Prečo?“

„Lebo je to nezmysel.“ Kimball očividne znervóznel. „Nezmysel!“

„Predtým ste hovorili, že je to hlúposť. Prečo?“

„Lebo je, a hotovo. Neprišiel som sem, aby som sa s vami o tom škriepil. Ak polícia nevie vysvetliť niečo, čomu nerozumie, a

vymýšľa si všelijaké nezmysly, aby sa kryla, nemám nič proti tomu, nech si každý robí svoju prácu, ako vie. No nemali by odo mňa čakať, že do toho vložím svoj kapitál, nech mi dajú pokoj. Mám práce nad hlavu a mám iné, väčšie starosti. Mýlite sa, pán Wolfe, neprišiel som za vami preto, že by som mal zmätok v hlave, a určite som neprišiel preto, aby som vám dal príležitosť strašiť ma. Prišiel som preto, že polícia ma očividne chce zapliesť do nejakej záležitosti, ktorá by mi mohla narobiť veľa starostí a vyvolala by publicitu, po akej vonkoncom netúžim. Váš asistent mi dal najavo, že mi poradíte, ako sa tomu všetkému vyhnúť. Ak mi môžete poradiť, zaplatím vám. Ak nemôžete, povedzte, a ja si nájdem radu inde.“

„Teda tak si to predstavujete.“ Wolfe sa oprel o operadlo kresla a privretými očami študoval maklérovu tvár. Napokon pokrútil hlavou. „Je mi ľúto, ale poradiť, ako uniknúť ťažkostiam, vám nemôžem, pán Kimball. Len pri veľkom šťastí by som vám mohol poradiť, ako uniknúť smrti. Ale ani to nie je isté.“

„Nikdy som nechcel uniknúť smrti.“

„Nevykrúcajte sa. Mám na mysli nepríjemnú a bezprostrednú smrť. Poviem vám to úprimne, pán Kimball. Ak vám teraz hneď nepodávam ruku na rozlúčku, ak vás ešte nechcem pustiť za vašimi obchodmi, nie je to preto, že mám isté informácie, podľa ktorých sa ako blázon rútite do náručia smrti. Zo zásady neprispievam na isté dobročinné akcie, lebo som presvedčený, že človeka netreba zachraňovať nasilu. K vám ma priviedli sebecké záujmy. Pani Barstowová vypísala odmenu päťdesiattisíc dolárov každému, kto vypátra vraha jej manžela. Ja ho chcem vypátrať. No podarí sa mi to len vtedy, ak zistím, kto chcel zabiť štvrtého júna vás, a tento človek sa o to v najkratšom čase pokúsi znova, ak sa mu v tom nezabráni. Keď mi pomôžete, úžitok budeme mať obaja; ak nie, môže sa stať, že pri vrahovom druhom, úspešnom pokuse sa mi podarí vyrovnať si s ním účty aj za prekazený prvý pokus iba

vďaka jeho chybnému kroku alebo náhode. Prirodzene, mne osobne to bude jedno.“

Kimball potriasol hlavou. No z kresla nevstal, naopak, usadil sa pohodlnejšie. Ešte vždy nedával najavo znepokojenie, ale zdalo sa, že počúva s väčším záujmom. „Viete pekne rečniť, pán Wolfe,“ povedal. „Myslím si však, že vás nebudem potrebovať, lebo sa zdá, že vymyslené historky obľubujete rovnako ako polícia, aj keď vy viete aspoň dobre rečniť.“

„Ďakujem vám. Máte rád dobrých rečníkov?“

Kimball prikývol. „Mám rád všetko, čo je dobré: dobrých rečníkov, dobré obchody, dobré spôsoby i dobrý život. Nemyslím život na vysokej nohe, ale dobrý život. Sám som sa usiloval žiť dobrým životom a myslím si, že to chce každý. Viem, že mnohí nemôžu, ale aspoň sa o to usilujú. Rozmýšľal som o tom pred chvíľou v aute, keď som sem šiel s vaším asistentom. Nepovedal by som, že historka, ktorú mi rozpovedal, na mňa vôbec nezapôsobila. Samozrejme, zapôsobila. Keď som mu povedal, že je to hlúposť, myslel som to vážne, a naďalej som o tom presvedčený, jednako prinútilo ma to zamyslieť sa. Čo ak ma skutočne chcel niekto zabiť? Kto by to mohol byť?“

Odmlčal sa a Wolfe zašomral: „Áno, kto to mohol byť?“

„Nikto,“ dôrazne vyhlásil Kimball.

Šľak ma trafí — pomyslel som si v duchu — ak sa z tohto chlapíka vykľuje taký ideálny človek ako Barstow, ktorého by ani komár neuštipol.

„Poznal som raz chlapa,“ povedal Wolfe, „ktorý zabil dvoch ľudí len preto, že mu prekazili obchod s koňmi.“

Kimball sa zasmial. „Ešteže to nebol obchod s obilninami. Ak by bola táto metóda odstraňovania konkurencie všeobecne rozšírená, bol by som mŕtvy nie raz, ale milión ráz. Som dobrý obchodník a to je jediná vec, na ktorú som hrdý. Najradšej mám pšenicu. Vy máte zrejme najradšej fantastické historky a dobrú

vraždu, a tak je to v poriadku, je to vaše zamestnanie. No ja zbožňujem pšenicu. Viete vy vôbec, že na celom svete je dvadsaťpäť miliónov ton obilia? A ja viem, kde je každá z nich teraz, v tejto chvíli. Viem, kde je každá tona.“

„Koľko z tej okrúhlej sumy patrí vám?“

„Ani tona. Všetko som predal. Zajtra, najneskôr na budúci týždeň začnem nakupovať. Ako som vravel, som dobrý obchodník. V mnohých obchodoch som porazil konkurenciu, no nikto ma za to nenapadol, hral som podľa pravidiel. A práve o tom som premýšľal, keď som sem šiel. Nepoznám všetky podrobnosti Barstowovho prípadu, len to, čo som čítal v novinách. Pokiaľ viem, tú palicu nenašli. Neverím, že vôbec existuje. No aj keby ju našli a aj keď som ja požičal Barstowovi svoju, predsa by som len ťažko uveril, že bola určená pre mňa. Vždy som sa držal pravidiel a hral som slušne, v obchode i v súkromnom živote.“

Odmlčal sa. Wolfe zamrmlal: „Sú rozličné druhy urážok, pán Kimball. Skutočné, vymyslené, hmotné, nehmotné, banálne, osudné...“

„Nikdy som nikoho neurazil.“

„Naozaj? Nuž pozrite: podstatou svätosti je pokánie. Ak dovolíte, vezmite si napríklad mňa. Koho som neurazil? Neviem, prečo ma vaša prítomnosť núti k spovedi, ale je to tak. Zabudnite na vraždu Barstowa, keď je to podľa vás hlúposť; zabudnite na políciu, nájdeme spôsob, ako zariadiť, aby vám nerobila ťažkosti. Rád by som sa s vami porozprával, ak pravda, nemáte naliehavú prácu. Nechcel by som vás zdržiavať.“

„Nebojte sa.“ Zdalo sa, že Kimballa to potešilo. „Nečaká ma nič naliehavé. Ak to v mojej kancelárii vydržali bezo mňa týždeň, vydržia ešte hodinu.“

Wolfe súhlasne prikývol. „Môžem vám ponúknuť pohár piva?“

„Nie, ďakujem. Nepijem.“

„Ach,“ Wolfe stlačil gombík. „Ste naozaj mimoriadny človek, pán Kimball. Abstinent a zároveň dobrý obchodník a filozof... Len jeden pohár, Fritz... No, hovorili sme o urážkach a dostali sme sa až k spovedi. Koho som neurazil? Komu som neublížil? Prirodzene, sú to rečnícke otázky; nie som surový človek, trpím skôr na sentimentálne svedomie. No keď sa nad tým zamyslím, často nechápem, že vôbec ešte žijem. Pred necelým rokom sedel v tom istom kresle ako teraz vy človek, ktorý mi sľuboval, že ma pri najbližšej príležitosti zabije. Podryl som mu pôdu pod nohami len preto, že som si chcel zarobiť. Neďaleko odtiaľto býva mimoriadne inteligentná žena, ktorej by správa o mojej smrti ohromne zlepšila apetít i náladu. Mohol by som vyratúvať takéto príklady takmer do nekonečna. No sú aj iné prípady, keď sa človeku ťažko spovedá a ešte ťažšie odpúšťa... Ďakujem vám, Fritz.“

Wolfe si vybral zo zásuvky otvárač, otvoril fľašu, uzáver hodil do zásuvky a zase ju zavrel. Nalial si do pohára a na jeden dúšok pivo vypil. „Áno, pravdaže, každý musí čeliť rizikám svojho povolania,“ odpovedal Kimball.

Wolfe prikývol. „Zase sa vo vás ozval filozof, pán Kimball. Človeku je hneď jasné, že ste kultivovaný a vzdelaný. Možno pochopíte záhadný psychický stav, ktorý núti človeka — napríklad aj mňa — pokračovať v činnosti, čo si zasluhuje jasné odsúdenie. V tomto dome, hore na najvyššom poschodí žije žena, ktorá si neželá moju smrť len preto, že vlastná dobrota jej to nedovolí. Trápim ju, týram, každý deň, každú hodinu. Viem, že ju trápim, toto vedomie trápi aj mňa, a predsa pokračujem. Záhadnosť takéhoto psychického stavu a hĺbku týrania si uvedomíte, keď vám poviem, že tá žena je moja matka.“

Zapísal som presne všetko, čo povedal, a skoro som pritom zdvihol oči od papiera, aby som naňho prekvapene pozrel; povedal to tak presvedčivo. V hlase bolo málo emócií, no človek mal

dojem, že hlboký cit vo svojom vnútri zadržiava iba nesmiernou silou vôle. Na chvíľočku som takmer pocítil ľútosť nad jeho matkou, hoci som práve ja vyškrtol z Wolfovho bankového účtu čiastku, ktorú jej posielal do Budapešti.

„Preboha!“ povedal Kimball.

Wolfe vlial do seba ďalší pohár piva a pomaly krútil hlavou. „Teraz azda chápete, prečo si môžem dovoliť poúčať vás o istom druhu urážok. Právom môžem tvrdiť, že to mám v rodine.“

Zdalo sa mi, že Kimball túto narážku nepochopil. Sedel nenútene, pokojne. Dokonca sa aj usmial. „Viete, čo by som rád vedel? Prečo ma pokladáte za vzdelaného človeka.“

Wolfe zdvihol obočie. „A nie je to vari zrejmé?“

„Ak je to váš názor, potom vďaka za kompliment. Do školy som prestal chodiť ešte v Illinois, keď som mal dvanásť rokov a ušiel som z domu. Ťažko hovoriť o ozajstnom domove, žil som so strýcom a tetou. Rodičia mi zomreli. Odvtedy som nebol v škole. Ak som vzdelaný, vzdelával som sa sám.“

„Nevzdelávali ste sa najhoršie,“ Wolfe hovoril nízkym, pokojným hlasom, takmer šeptom; hlasom, ktorý vyzýval: pokračujte, aj keď toto slovo Wolfe nevyslovil. „Ste teda ďalším dôkazom účelnosti samovzdelávania. A New York dá chlapcovi v tom veku dobrú školu, ak má podnikavého ducha a charakter.“

„Pravdepodobne. Možno je to tak, no ja som nešiel do New Yorku. Šiel som do Texasu. Rok som sa tam ťažko pretĺkal a potom som zamieril do Brazílie a Argentíny.“

„Skutočne ste mali podnikavého ducha, a dostalo sa vám aj kozmopolitného vzdelania.“

„Nuž, pochodil som kus sveta. V Južnej Amerike som bol dvadsať rokov, zväčša v Argentíne. Keď som sa vrátil do Spojených štátov, takmer som sa musel znovu naučiť po anglicky. Nuž a žil som všelijako, dostal som sa do všelijakých situácií. Videl som tvrdý život a žil som tvrdým životom, no nikdy za

nijakých okolností som nevybočil z pravidiel. Keď som sa vrátil nazad do Spojených štátov, predával som hovädzí dobytok a postupne som sa prepracoval k obilninám. A tam som našiel samého seba; obilniny vyžadujú človeka, ktorý sa nebojí špekulovať a je ochotný jazdiť na svojich špekuláciách ako gaučo na koni.“

„Boli ste aj gaučom?“

„Nie, vždy som bol obchodníkom. Narodil som sa ako obchodník. Som zvedavý, či uveríte tomu, čo vám teraz poviem. Nie, nehanbím sa za to; niekedy, keď sedím vo svojej kancelárii a viem, že desiatky trhov čakajú na správu, aké kroky podniknem, spomínam na to a som na to hrdý: dva roky som ako podomový obchodník predával lasá.“

„Ale nevravte!“

„Áno. Štyritisíc kilometrov v sedle za jednu sezónu. Ešte aj dnes to poznať na mojej chôdzi.“

Wolf naňho hľadel s obdivom. „Ste ozajstný kočovník, pán Kimball. Vtedy ste, pravda, ešte neboli ženatý.“

„Nie, oženil som sa neskôr, v Buenos Aires. Kanceláriu som mal vtedy na Avenida de Mayo...“

Zarazil sa. Wolfe si nalial ďalší pohár piva. Kimball sa naňho díval, jeho oči sledovali Wolfove pohyby, no nevideli ich. Vyzeralo to, že sa v duchu preniesol do celkom iného prostredia.

Wolfe prikývol a zašomral: „Áno, pamäť, ja viem...“

Aj Kimball pokýval hlavou. „Áno, pamäť. To je zaujímavé. Mám dojem, že som si na to spomenul na základe toho, čo ste mi hovorili o urážkach, o ubližovaní. Rozličné druhy urážok. Vymyslené urážky. Osudné urážky. No nebol to tento prípad, neublížil som ja, ublížili mne. A nevymyslel som si to. Aj ja mám svedomie, takisto ako vy, len si nemyslím, že by v ňom bolo dačo sentimentálne.“ „Ublížili teda vám.“

„Áno. Bola to jedna z najhorších urážok, aká sa môže chlapovi ujsť. Stalo sa to pred tridsiatimi rokmi, a ešte vždy to bolí. Oženil som sa s dievčaťom, krásnym argentínskym dievčaťom, a mali sme syna. Mal iba dva roky, keď som sa raz vrátil zo služobnej cesty o deň skôr a našiel som najlepšieho priateľa vo svojej posteli. Chlapec sa hral na zemi s hračkami. Postupoval som podľa pravidiel; povedal som si potom tisíc ráz, že by som to zopakoval kedykoľvek. Vystrelil som dva razy...“

„Zabili ste ich,“ povedal Wolfe tichým hlasom.

„Áno. Krv stekala na zem i na jednu z hračiek. Chlapca som tam nechal — často som sa potom čudoval, že som nezastrelil i jeho, lebo som bezpečne vedel, že nie je môj — šiel som do baru a spil som sa. Vtedy som pil naposledy...“

„Vrátili ste sa do Štátov?“

„Trošku neskôr, o mesiac. Nie, neutekal som pred trestom, v Argentíne sa za takéto veci netresce, no zlikvidoval som všetko a nadobro odišiel z Južnej Ameriky; vrátil som sa ta len raz, pred štyrmi rokmi.“

„Chlapca ste si vtedy vzali so sebou?“

„Nie. Kvôli tomu som ta šiel pred štyrmi rokmi. Keď sa to stalo, nechcel som ho, vzala si ho rodina mojej ženy. Žili na pampe, odkiaľ som si ju priviedol. Chlapec sa volal Manuel — tak ako môj priateľ. To ja som navrhol, aby sme ho pomenovali podľa môjho priateľa. Vrátil som sa do Spojených štátov a dvadsaťšesť rokov som žil sám; presvedčil som sa, že trh je lepšou manželkou ako tá, s ktorou som žil. No zdá sa, že som mal po celý čas v duši pochybnosti, a možnože na starosť človek mäkne. Možno som sa cítil opustený, možno som sa chcel presvedčiť, že som naozaj mal syna. Pred štyrmi rokmi to všetko vykryštalizovalo a šiel som do Buenos Aires. Našiel som ho hneď. Rodina sa rozpadla, keď bol ešte malý, zväčša pozomierali, mal potom ťažký život, no vypracoval sa. Keď som ho našiel, bol jedným z najlepších letcov

argentínskej armády. Musel som ho dlho presviedčať, aby odišiel. Určitý čas pracoval v mojej kancelárii, no nebol na to stvorený, a teraz sa chce dať s mojimi peniazmi na podnikanie v letectve. Kúpil som si pozemok vo Westchestri, postavil si dom a teraz len dúfam, že keď sa ožení, nepôjde na výlet, ktorý by sa skončil tak ako môj.“ „Manuel... o svojej matke vie?“

„Myslím, že nie. Nevie, nikdy sme o tom nehovorili. Dúfam, že o tom nevie. Nie že by som mal výčitky svedomia; urobil by som i teraz to isté. Nepredstieram ani pred ním, že je presne takým synom, akého by som chcel mať, keby som si ho mohol objednať v obchode. Napokon, on je Argentínčan, a ja som z Illinois. No volá sa Kimball a je to predsa človek. Dúfam, že si vezme americké dievča, a tým sa to potom všetko vyrovná.“

„Isteže.“ Wolfe sa nedotkol piva, kým pena celkom neklesla, takže potom vyzeralo ako čaj. Celý pohár vlial do seba. „Áno, pán Kimball, dokázali ste svoje tvrdenie; ublížili vám. Ale vy — povedzme si to tak — vy ste sa s tým vyrovnali. Ak ste ublížili aj chlapcovi, staráte sa iste chvályhodné o to, aby ste to odčinili. Vaše priznanie nie je také ťažké ako moje; ja nevyhnutne pripúšťam vinu, ako by povedal pán Goodwin — nemám inej cesty. Čo ak má chlapec pocit, že mu ublížili?“

„Nie, nemá.“

„A čo ak náhodou má?“

Videl som, ako Kimball odvrátil zrak. Niekedy nie je vôbec jednoduché pozerať Wolfovi do očí, no Kimball ako obchodník by mal ostať chladným pred každým pohľadom. Ale nestalo sa tak. Už sa neodvážil pokračovať. Zrazu vstal a postojačky povedal:

„Nemá. Ja som vaše priznanie takto nezneužíval, pán Wolfe.“

„Mohli ste a môžete, pane.“ Wolfe sa ani nepohol. „Môžete využiť všetky výhody. Prečo by sme nemali byť k sebe úprimní? Nevinní sa ma nemusia báť.“ Pozrel na hodiny. „O päť minút bude obed. Naobedujte sa so mnou. Nepredstieram, že som vaším

priateľom, ale nechcem ublížiť vám ani vašej rodine. Pred tridsiatimi rokmi, pán Kimball, ste prežívali trpké sklamanie a konali ste energicky; povolili vám nervy? Pohovorme si o tom spolu. Pozývam vás na obed.“

No Kimball odmietol. Zdalo sa mi, že po prvý raz vyzerá prestrašene. Chcel odísť odtiaľto. Nechápal som to.

Wolfe ho presviedčal, aby ostal, no nedal sa. Prestrašený výraz mu z tváre zmizol a správal sa zdvorilo. Povedal preboha, netušil som, že je tak neskoro, a potom tvrdil, že mu je ľúto, že mu Wolfe neporadil, ako by sa dalo zabrániť polícii otravovať mu život, a že verí, že Wolfe bude pokladať ich rozhovor za dôverný.

Odprevadil som ho k dverám. Ponúkol som sa, že ho odveziem do mesta, no odmietol, vraj si na rohu vezme taxík. Od dverí som pozoroval, ako odchádza, a myslím, že mal pravdu, na jeho nohách bolo skutočne vidieť, že pár rokov strávil v sedle.

Keď som sa vrátil do kancelárie, Wolfe tam už nebol, tak som šiel do jedálne. Dával sa práve posadiť do kresla, a to tak, že stál pred kreslom a Fritz za ním, pripravený podstrčiť mu ho. Keď sa usadil, sadol som si aj ja. Nikdy som nezažil, že by pri jedení rozprával o pracovných otázkach, ale myslel som si, že v ten deň zásadu poruší. No neporušil. Jeden zvyk však predsa len porušil: zvyčajne rád hovorieval za stolom o všelijakých veciach, o čomkoľvek, čo prišlo na um jemu alebo mne, hoci mám dojem, že viac hovoril on a ja som bol iba oddaným poslucháčom. V ten deň nepovedal ani slovo. Zabudol dokonca pochváliť jedlo, takže keď Fritz odnášal zo stola, aby mohol podávať kávu, žmurkol som naňho a on mi kývol so sprisahaneckým úsmevom, ktorým dal najavo, že mu je všetko jasné a že si z toho nerobí ťažkú hlavu.

V kancelárii sa Wolfe znova posadil do kresla a znova neprehovoril ani slovko. Dal som si do poriadku noviny na stole, vybral som z podložky papiere, na ktorých som si robil poznámky, a spojil som ich spinkou. Potom som nečinne sedel a čakal, kým sa

mu nerozviaže jazyk. Po chvíľke si vzdychol tak silno, že by to rozdúchalo kováčske mechy na pol dňa, odtlačil kreslo, aby mohol otvoriť zásuvku v stole, a začal do nej zhrabúvať uzávery z fliaš. Pozoroval som ho. Keď skončil a zavrel zásuvku, povedal:

„Pán Kimball je nešťastný človek, Archie.“

„Je prefíkaný,“ poznamenal som.

„Možno. No aj tak je nešťastný. Tlačí ho to z viacerých strán. Jeho syn sa ho pokúsil zabiť a ešte vždy to má v úmysle. No ak Kimball pripustí túto skutočnosť — aj keď len pred sebou — je hotový — a on si to uvedomuje. Žije dnes len a len pre svojho syna a cez neho pre všetkých budúcich Kimballovcov. Preto si to nemôže pripustiť, a on si to ani nepripustí. No ak si to nepripustí, a najmä ak niečo nepodnikne, je takisto hotový, lebo čoskoro pôjde na druhý svet, a to pravdepodobne veľmi nepríjemným spôsobom. Je to preňho strašná dilema a nečudo, veď v tom sú aj ďalšie komplikácie. Chce pomoc, no neodváži sa o ňu požiadať. Prečo? Tak ako všetci smrteľní blázni dúfa, aj keď už niet nijakej nádeje. Čo ak — niet na svete takého chudobného človeka, ktorý by si nemohol dovoliť luxusnú otázku čo ak? — čo ak jeho syn chcel zavraždiť jeho, a náhodou zabil Barstowa? Nemal by pokladať toto nešťastie za výstražné znamenie? Nebolo by možné presvedčiť Manuela — mohol by to s ním prediskutovať ako muž s mužom — nebolo by možné presvedčiť ho, aby urobil rozumný obchod s osudom a daroval otcovi život ako náhradu za ten, čo nechtiac vzal? Tak by sa Kimball mohol dožiť toho, aby mu na kolenách sedelo vnúča. Dovtedy, kým sa neuzavrie tento obchod, ktorý by patril medzi najväčšie v jeho kariére, bude žiť vo veľkom a stálom nebezpečenstve. V nebezpečenstve, ktoré by mladšieho a bezúhonnejšieho človeka na smrť vystrašilo. No neodváži sa požiadať o pomoc, lebo tak by vystavil svojho syna rovnako veľkému nebezpečenstvu, aké číha naňho. Je to obrovská dilema; málokedy som sa stretol s takouto dilemou, s toľkými tŕňmi, a

navyše s takými ostrými. Kimballa to tak zmiatlo, že urobil čosi, čo podľa mňa často nerobil: správal sa ako blázon. Vystavil nebezpečenstvu syna, no ochranu pre seba nezískal. Fakty, ktoré sú príčinou strachu, vybľabotal, ale sám strach poprel.“

Wolfe sa odmlčal. Oprel sa o operadlo kresla, bradu si pritiahol na hruď a preplietol si prsty na bruchu.

„Dobre,“ povedal som, „no celý čas sa bavíme len o starom Kimballovi. Ale je tu aj Manuel. Povedal som vám, že ma ten človek znervózňuje. Ak chcete, sadnem si k stroju a spíšem zoznam všetkých nádherných dôkazov svedčiacich o tom, že Barstowa zabil Manuel.“

„Nechajte to tak!“ Wolfe si vzdychol. „Obraz musí byť vyleštený. Plechovka od leštidla je prázdna, Archie. Vlastne aj plechovka sa nám stratila. Nemáme nič.“

Prikývol som. „Mohol by som vám niečo navrhnúť? Pri Armonku je letisko, iba pár kilometrov od Pleasantvillu. Nemal by som ta skočiť a trochu to tam omrknúť?“

„Mohli by ste. No pochybujem, že by používal verejné letisko. Iste dáva prednosť súkromnému. Prv než pôjdete, pokúsime sa o čosi iné. Zapíšte si to.“

„Bude to dlhé?“

„Veľmi krátke.“

Vzal som si podložku a ceruzku. Wolfe mi diktoval:

Nech sa prihlási každý, kto ma videl pristávať s mojím lietadlom na lúke v pondelok 5. júna večer. Ide o stávku, o výhru sa podelím.

„Výborne,“ povedal som. „Ale mohli by sme napísať aj na golfovom ihrisku.“

Wolfe pokrútil hlavou. „Aj to je príliš adresné, vyvolalo by to priveľa hlasných protestov. Nechajte tam lúku. Musí to byť jasné... Nie, nepodávajte to telefonicky. Zastavte sa v redakcii Times na ceste do mesta; odovzdajte to tam a zabezpečte, aby sme dostali

odpovede. Áno, dajte to aj do iných novín, ranných i večerných — všade osobne. Manuel Kimball je natoľko prefíkaný, aby vedel, že sa má znepokojovať. Keď uvidí inzerát, možno sa pokúsi dostať do rúk odpovede.“

Vstal som. „Dobre, tak ja idem.“

„Moment. Sú White Plains pred Armonkom?“

„Áno.“

„Tak sa po ceste zastavte u Andersona. Povedzte mu všetko, nespomínajte len Carla Maffeiho a Argentínčana. Darujte mu to, bude to veľké gesto. Prezraďte mu aj, že E. D. Kimballovi ustavične hrozí veľké nebezpečenstvo a že by mu mal poskytnúť ochranu. Prirodzene, Kimball to poprie a ochrana bude zbytočná; ibaže, keď sa ľudia už miešajú do záležitostí násilníkov — tak ako vy a ja — majú aj určité povinnosti a nesmú ich zanedbávať.“

Vedel som, že to musím urobiť, no neodpustil som si poznámku: „Andersonovi by som nedal ani najmenšiu informáciu, takisto ako nedávam prepitné strážcovi v metre.“

„Ponáhľajte sa,“ odbil ma. „Možno mu čoskoro pošleme účet.“

ŠTRNÁSTA KAPITOLA

Kým som poroznášal všetky inzeráty a prekľučkoval hustou premávkou, typickou pre letné piatkové popoludnie, k budove okresnej prokuratúry vo White Plains, bolo už takmer päť hodín. Nerobil som si starosti s tým, aby som sa telefonicky ohlasoval a zisťoval, či tam bude Anderson alebo Derwin, lebo do Armonku som musel aj tak ísť cez White Plains.

Boli tam obaja. Slečna pri stole sa na mňa usmiala. Potešil som sa tomu, lebo keď sa na človeka nepamätajú, znamená to, že jeho hviezda už zapadá. Ani sa ma nespýtala na meno, ani s kým sa chcem rozprávať, len prikývla a stlačila gombík na telefónnej doske. „Čo si o mne myslíte?“ spýtal som sa. „Myslíte si, že som márnotratný syn?“

„Zabijú vás namiesto teliatka,“ odpovedala. Chvíľočku hovorila do telefónu, vzápätí sa jedny z dverí rozleteli a vyšiel Derwin.

Podišiel ku mne. „Čo chcete?“

Uškrnul som sa. „Je to strašne naliehavé. Nemohli by ste sem ihneď zavolať Bena Cooka?“ Nerád sa však dívam na hysterické záchvaty, a tak som pokračoval: „Chcel by som povedať niečo pánu Andersonovi alebo vám, prípadne vám obom.“

Nikdy sa mi nepodarilo zistiť — a doteraz to neviem — čo tí chlapi z White Plains robili za celých šesť dní, ktoré uplynuli od pitvy. Samozrejme, mali v rukách jednu či dve drobnosti. Vtedy v piatok mi Anderson povedal, že Corbett strávil plné dva dni na univerzite v Hollande. Pravdepodobne sa im dostala do uší zvesť, že daktorého zo študentov Barstow zadržal v škole o hodinu dlhšie alebo niečo podobne dôležité. Viem, že od závažnejších zistení boli na hony vzdialení. Ťažko tomu uveriť, ale je fakt, že Anderson

sa až odo mňa dozvedel, že Barstow mal nový golfový vak, ktorý mu darovala manželka na narodeniny. V to popoludnie som sa dozvedel iba jednu novinku: newyorský chemik zistil, že v Barstowovej krvi sa našiel hadí jed. Táto správa odpútala Andersonovu a Ferwinovu myseľ od golfových palíc a s radosťou sa vrhli na štrkáče. Hoci to pripúšťam strašne nerád, spôsobilo mi to niekoľko nepríjemných hodín. Táto verzia síce nevysvetľovala otázku ihly, no zažil som už aj čudnejšie veci než ihlu v bruchu človeka, ktoré — ako neskôr vysvitlo — boli náhodné. Štrkáče neboli vo Westchestri neznáme; čo ak jeden z nich navštívil vtedy v nedeľu klub Green Meadow a uštipol Barstowa? Na nohe alebo kdekoľvek inde. Človeka z toho len hlava mohla rozbolieť. Správu o hadom jede dali novinárom a mne to povedali, až keď som im rozpovedal svoju verziu.

Nuž, ale aj keby bolo golfové ihrisko posiate štrkáčmi hoci do výšky pol metra, Anderson a Derwin nemohli poprieť skutočnosť, že Nero Wolfe im povedal presne to, čo neskôr potvrdila pitva.

Derwin ma odviedol do Andersonovej kancelárie. Anderson tam bol ešte s jedným chlapom — nebol to policajt, vyzeral skôr na právnika. Sadol som si a panamový klobúk som si položil na koleno.

„Čo máte na srdci?“ spýtal sa Anderson.

Tento človek mi bol jednoducho nesympatický. Nemal som najmenšiu chuť sa s ním baviť, lebo všetko na ňom — tvár i jeho spôsoby — mi boli strašne protivné; skutočné uspokojenie by som pocítil, len keby som ho mohol niekam odtiahnuť a rozbiť mu nos. Derwin bol inakší — nebol síce mojím obľúbeným strýčkom, no bola s ním aspoň zábava.

„Mám informácie od Nera Wolfa. Bolo by vari dobre, keby ste zavolali stenografa.“

Neodpustil si najprv niekoľko poznámok, no správal som sa trpezlivo a zdržanlivo. Načo vymýšľať rozličné štipľavé odpovede,

keď som mu nemohol odpovedať tak, ako by som chcel? Čoskoro prišiel na to, že to nemá cenu, zavolal stenografa, a ja som im všetko vysypal. Hovoril som o dare na narodeniny, o tom, kde je Barstowov golfový vak, kto ho ta dal i o tom, ako Kimball požičal Barstowovi palicu pri prvom odrazisku. Navrhol som im, aby zistili všetky podrobnosti okolo Kimballovho vaku, kde ho mal a kto mal k nemu prístup, hoci som vedel, že to nikam nepovedie. Potom som im odovzdal Wolfovu žiadosť, aby sa postarali o Kimballovu ochranu. Toto som veľmi zdôrazňoval. Povedal som, že podľa Wolfovho názoru nesú verejné inštitúcie zodpovednosť za bezpečnosť občana, ktorého život je ohrozený, a že on, Wolfe nebude zodpovedný — ani pred sebou, ani nikým iným — ak sa E. D. Kimballovi dačo prihodí.

Keď som dokončil, Anderson mi začal klásť otázky. Na niektoré som odpovedal, na niektoré nie. Trvalo to dosť dlho, až napokon som sa naňho uškrnul.

„Pán Anderson,“ povedal som, „vy mi chcete dačo zatajiť.“

Zostal pokojný. „Nedarí sa mi to, Goodwin. Budem k vám úprimný. Keď pitva potvrdila Wolfovu predpoveď, myslel som si, že vie, kto je vrah. Keď uverejnili správu o odmene a on ju nezobral, bolo mi jasné, že to nevie. Teraz vieme všetko, čo viete vy, ba oveľa viac — okrem jedného detailu, totiž, ako a na základe čoho dospel Wolfe k tejto predpovedi. Rád by som to vedel, hoci si myslím, že to asi nemá veľkú cenu, keď to nepomáha ani Wolfovi. Jednako by ste mi to mali povedať. Ja vám poviem všetko, do poslednej litery. Napríklad dnes ráno našli v Barstowovej krvi hadí jed.“

„Ďakujem. To mi ušetrí námahu, lebo nebudem musieť čítať dnešné večerníky.“

„Noviny to ešte nemajú. Mohol by som vám povedať i ďalšie veci.“

Aj povedal: spomínal Corbettovu cestu na univerzitu a celú hŕbu podobných genialít a na záver predniesol prednášku o štrkáčoch. Nechcel som to už naťahovať. Čakala ma cesta do Armonku a okrem toho som chcel byť sám, aby som mohol v pokoji stráviť informáciu o hadom jede. Tak som sa mu poďakoval, vstal som, nasadil si klobúk — a on sa nahneval. Už ma to však nebavilo; ešte raz som ho upozornil, že Kimballovi treba poskytnúť ochranu, a odišiel som.

Rozhodol som sa, že si ešte odskočím k Barstowovcom — bola to obchádzka len niekoľko kilometrov a okrem toho som nevedel, ako dlho sa zdržím v Armonku. Z búdky na Main Street som zatelefonoval; Sarah Barstowová bola doma. O dvadsať minút som už odbočoval na ich pozemok. Bol tam ten istý strážca — keď som zastavil, pozrel na mňa a len kývol hlavou.

Na terase bola skupinka ľudí, popíjali čaj. Šiel som k bočným dverám a Small ma odviedol do slnečnej izby vzadu. Neskoro popoludní tam už slnko nesvietilo, a tak boli rolety vytiahnuté. Small mi oznámil, že slečna Barstowová príde hneď, a spýtal sa ma, či by som si nedal šálku čaju. „Na to ste sotva prišli vy sám."

Nepohol ani brvou. „Slečna Barstowová mi prikázala, aby som vám ponúkol čaj."

„Iste. Má prečo. Radšej by som si však dal pohár mlieka."

Vzápätí bol nazad aj s mliekom, a keď som mal polovicu pohára v sebe, vošla Sarah Barstowová. V telefóne som jej povedal, že ju chcem navštíviť len tak, zo spoločenských dôvodov, že sa nemá čoho obávať. Teraz, keď som vstal a videl ju prichádzať, prirodzenú, mladú a príťažlivú, pomyslel som si, že ak by si niekedy otvorila nemocnicu pre zlomené srdcia, prihlásil by som sa prvý, keby som nemal toľko roboty.

„Tuším ste sa od posledného razu vyspali," povedal som.

Usmiala sa. „Spala som ako zabitá. Sadnite si."

Sadol som si a zdvihol som pohár s mliekom. „Ďakujem za mlieko, slečna Barstowová. Je skvelé. Nerád vás vytŕham z kruhov priateľov, no nebude to dlho trvať. Práve som bol u Andersona, porozprávali sme sa. Povedal som mu o tom dare na narodeniny a o vašom nočnom výlete na kompu v Tarrytowne... Nie, nie, počkajte, prst na kohútik dávate zbytočne rýchlo. Nič sa nestalo, bola to len stratégia, viete, to, s čím generáli prehrávajú vojny. To všetko už neplatí. Vo vaku vášho otca nikdy nebola vražedná palica, ani v čase, keď mu ho darovala vaša matka, ani nikdy potom. Vášho otca nikto nechcel zabiť. Zomrel náhodou.“

Prekvapene na mňa hľadela. Počkal som, kým sa jej to rozleží v hlave. „Tak to vôbec nebola vražda?“ povedala. „Nero Wolfe nemal pravdu... ale ako potom...“

„Nepovedal som, že to nebola vražda. Nero Wolfe mal pravdu. Tá náhoda sa odohrala pri prvom odrazisku. Pomocník vášho otca bol preč aj s jeho vakom a váš otec si požičal palicu od E. D. Kimballa. Zabíjala teda táto požičaná palica. Bola to neuveriteľná smola, nič viac. Nik ho nechcel zabiť.“

„Môj otec,“ povedala, „ja som vedela, že môj otec...“

Prikývol som. „Áno, myslím, že ste svojho otca dobre poznali. To je všetko, čo som vám chcel povedať, slečna Barstowová. Nechcel som to hovoriť do telefónu, lebo neviem, kedy by to chcel Anderson uverejniť. Takže je to dôverné.

Nechcel som ani, aby ste sa od neho dozvedeli, čo som mu povedal, a aby ste si potom azda nemysleli, že som vás podvádzal. Ak by však bol zvedavý a pýtal sa, prečo sa túlate po svete a odhadzujete golfové vaky do rieky — aj keď je už táto záležitosť objasnená — pošlite ho do horúcich pekiel. Aj to som vám prišiel povedať. A o tom, že Kimball požičal svoju palicu vášmu otcovi, som vám povedal preto, že zrejme nie je zábavné ležať v posteli a rozmýšľať, kto zabil vášho otca, namiesto toho, aby ste sa poriadne vyspali. Nezavraždil ho nikto. No bolo by dobre, keby ste

túto správu zatiaľ udržali v rodinnom kruhu.“ Vstal som. „Tak to by bolo všetko.“

Ostala sedieť. Pozrela na mňa. „Idete? Ostanem tu ešte chvíľočku. Ďakujem vám, pán Goodwin. Ešte ste nevypili mlieko.“

Zdvihol som pohár, vyprázdnil ho a vyšiel. Stále som myslel na to, že by som prípadne mohol odskočiť do tej nemocnice, aj keby som mal veľa práce.

Do Armonku som sa dostal až po šiestej, no slnko bolo ešte vysoko. Na letisku stálo niekoľko lietadiel a jedno práve pristávalo. Všade okolo boli nápisy: ZALIETAJTE SI ZA 5 DOLÁROV, VYSKÚŠAJTE SI OBLOHU a podobné lákadlá na plotoch i na stenách drevených hangárov. Nevyzeralo to veľmi na letisko, pokiaľ ide o vybavenie, chcem tým povedať, že vybavenie nebolo veľmi zložité, no samo letisko bolo dosť veľké, dobre udržiavané a rovné ako doska. Zaparkoval som roadster pri hradskej a prešiel bránou vedľa jedného z hangárov. Nebol tam nik okrem pilota a dvoch cestujúcich, ktorí vystupovali z lietadla, čo práve pristálo. Kráčal som ďalej, nazrel do dvier a v treťom hangári som našiel dvoch mládencov. Krátili si čas hádzaním mincí do štrbinky v dlážke.

Vystreli sa, pozreli na mňa a ja som im zakýval.

„Ahojte!“ uškrnul som sa. „Strašne nerád vás vyrušujem pri hre, no hľadám mapu, zviazanú knihu leteckých máp. Možno sa nevyjadrujem odborne, ale ja nie som letec.“

Jeden z nich mal na sebe krátke chlapčenské nohavice. Druhý, o niečo starší, v uniforme mechanika, potriasol hlavou.

„My tu mapy nepredávame.“

„Ja nechcem nič kúpiť, iba hľadám knihu v červenej koži, ktorú tu nechal môj brat pred týždňom, v pondelok. Piateho júna to bolo. Možno sa budete pamätať. Vedel, že pôjdem tadiaľto na ceste do Bershires, a požiadal ma, aby som sa tu zastavil a našiel

mu ju. Pristál tu na vašom letisku so svojím súkromným lietadlom okolo šiestej večer a odštartoval asi o desiatej v noci. Vie celkom bezpečne, že tú mapu si tu niekde zabudol.“

Mechanik ďalej krútil hlavou. „Na tomto letisku nepristal.“

Prekvapilo ma to. „Čože? Pristál, jasné, že pristál. Musí predsa vedieť, na ktorom letisku pristál.“

„Mal by, no nevie to. Okrem našich lietadiel tu už vyše mesiaca nepristalo ani jedno, ak nerátame dvojplošník, ktorý priletel minulý týždeň voľaktorý deň ráno.“

„To je zaujímavé.“ Nešlo mi to do hlavy. „Ste si tým istý? Možno ste tu práve neboli.“

„Ja som tu vždy, pane. Aj tu spím. Podľa mňa bude najlepšie, ak si váš brat nájde tú mapu sám. Zdá sa, že ju potrebuje.“

„Tuším máte pravdu. Sú tu nablízku iné letiská?“

„Nie veľmi blízko. Jedno je v Danbury a jedno ešte ďalej, v okolí Poughkeepsie.“

„Dobre. Ponechám to jemu. Prepáčte, že som vás vyrušil. Ďakujem vám.“

Odišiel som a sadol si do auta porozmýšľať, čo robiť. Mechanik nerozprával ako človek, ktorému niekto dal päť šestákov, aby držal jazyk za zubami; hovoril tak, ako to bolo, alebo vlastne, ako to nebolo. Armonk neprichádzal do úvahy. Poughkeepsie takisto; alebo ak by sa tam aj dostal svojím lietadlom za dvadsať minút, potreboval ešte čas dostať sa na miesto, kde si nechal auto, a na miesto, kde sa stretol s Carlom Maffeim. Takmer určite mal s Maffeim schôdzku niekde pri stanici podzemnej železnice v hornej časti New Yorku a mali sa stretnúť o pol ôsmej. Z Poughkeepsie by tam nemohol byť načas. Ani z Danbury by to podľa môjho názoru nestihol, no napriek tomu som sa vydal na cestu smerom na sever.

Ísť sa mi vôbec nechcelo, lebo bolo šestnásteho júna, výročie dňa, keď si Williamsovci prevzali vo Wolfovej kancelárii svojho

malého Tomáška a pán Burke Williamson s manželkou i Tomáškom — teraz už o štyri roky starším — sa chystali na zvyčajnú slávnostnú večeru s Wolfom. Každý rok ho prosili, aby prišiel k nim, do ich domu, no nikdy sa im ho nepodarilo prehovoriť. Boli to milí ľudia, ja som mal Tomáška rád, no na celej veci ma najväčšmi zaujímala pozornosť, akú tomu venoval Fritz. Vedel samozrejme, že Williamson vlastní celú sieť hotelov, a zdalo sa mi, že mu chce ukázať, že v hoteli sa nedá poriadne najesť. Ako by povedal Saul Panzer, to bola žranica! Jedna pätina tejto nádielky patrila mne a namiesto toho, aby som tam bol a uložil ju, kam patrí, sedel som v ten večer v obyčajnej krčme v Danbury nad tanierom pečienky na slaninke, ktorú restovali na oleji z diferenciálu.

V Danbury sa mi nič nedarilo. Po skonzumovaní pečienky na mazacom oleji som sa vybral na letisko. Nikto nič nevedel. Potuloval som sa tam dosť dlho, až napokon, po západe slnka, sa zjavil chlap, ktorý ma totálne sklamal. Mal záznamy, ale ich ani nepotreboval, lebo vedel na minútu presne, kedy zapadlo slnko každý deň od Veľkej noci. Odchádzal som v presvedčení, že Manuel Kimball tam nikdy v živote nebol, ani len nablízku; a hoci bola krásna letná noc, nemal som zo spiatočnej cesty do New Yorku veľké potešenie. Na Tridsiatu piatu ulicu som sa dostal až po polnoci; Williamsonovci boli už preč a Wolfe v posteli.

Na stole som si našiel papierik s jeho úhľadným, drobným písmom: ***Archie, ak ste nič nezistili, urobte zajtra ráno niečo s tým inzerátom; dúfam tiež, že svojou milotou a šarmom presvedčíte slečnu Fioreovú, aby sem prišla o jedenástej. N. W.***

V noci zvyčajne nikdy nejem, len ak je to nevyhnutné, no aj tak som zamieril do kuchyne vypiť si pohár mlieka a smutnými očami si obzrieť zvyšky z lukulskej hostiny. Potom som šiel do svojej izby a zhasol svetlo.

Spal som dlho. Pri raňajkách mi Fritz rozprával o večeri, ktorá mi ušla, no iba zo slušnosti som predstieral záujem: o včerajšom menu nikdy nemeditujem. Poprezeral som si noviny a nalistoval stranu s inzerátmi, aby som si našiel ten náš. Bol tam a jeho grafická úprava sa mi celkom pozdávala. Pred odchodom som ešte zašiel do kancelárie dať ju trošku do poriadku, lebo som predpokladal, že potom už na to nebude veľa času.

Vynorilo sa niekoľko maličkostí, ktoré vo mne vyvolávali pochybnosti, či vrahom bol naozaj Manuel Kimball. Patrilo medzi ne i to, že človek, čo podával inzerát, si vybral práve inzertnú kanceláriu v dolnej časti mesta. Nebolo by preňho pohodlnejšie — lebo ani človek chystajúci sa na vraždu nezabúda na pohodlie — vybrať si kanceláriu na Times Square či na Sto dvadsiatej piatej ulici? Z mojej strany to, pravda nebola vážna námietka, iba maličkosť, ktorá zíde človeku na um, keď sa pri pátraní nemá za čo zachytiť. Nerátal som však, že by sme sa vďaka inzerátu pohli dopredu.

A tak aj bolo. Prísť do inzertnej kancelárie Times a zisťovať, ktorá slečna prevzala pred dvoma mesiacmi istý inzerát, aký človek ten inzerát podával a kto naň odpovedal, to bolo to isté, ako keby ste sa spýtali plavčíka na preplnenej pláži na Coney Island, či sa pamätá na holohlavého pána, ktorý sa tam kúpal na Deň nezávislosti. Cestou som sa zastavil u okresného prokurátora a požiadal som Purleyho Stebbinsa, aby šiel so mnou a vzal aj svoju legitimáciu. No z celej výpravy mal osoh jedine on, lebo som mu musel zaplatiť štamperlík. Zo záznamov som sa dozvedel, že inzerát uverejnili 16. apríla, a aj keď sa tým nič nepokazilo - zapadalo to do časového rozvrhu — nemal som dojem, že by sa hodnota tohto zistenia rovnala cene štamperlíka.

Odviezol som Purleyho nazad do chrámu spravodlivosti a pokračoval som na Sullivan Street.

Pani Ricciová ma nechcela pustiť dnu. Otvoriť prišla sama, a keď ma videla, hneď sa zamračila. Ja som sa zase uškrnul a povedal jej, že som prišiel pozvať Annu Fioreovú na vychádzku autom; ako skutočný gentleman som počúval všetky jej námietky až do chvíle, keď ma začala vytláčať z dverí tak prudko, že som skoro spadol. Potom som už šiel na ňu inak, oveľa prefíkanejšie.

„Pani Ricciová, počkajte chvíľočku, teraz zase počúvajte vy mňa. Anna sa dostala do nepríjemnej situácie, nie s nami, ale s políciou. Povedala nám niečo, za čo by sa mohla dostať do strašných ťažkostí, keby sa to na polícii dozvedeli. Ešte to nevedia, a my ani nechceme, aby to vedeli, no už niečo sipia. Môj šéf chce Anne poradiť. Musí jej poradiť. Chcete, aby šla do basy? No tak, pani Ricciová, nebuďte taká tvrdohlavá."

Prekvapene na mňa pozrela. „Klamete." „Neklamem. Spýtajte sa Anny. Pustite ju von!" „Ostaňte tu." „Dobre."

Zabuchla dvere, ja som si sadol na posledný schod a zapálil si cigaretu. Bola sobota, a tak to na ulici vyzeralo zasa ako v blázinci. Do nohy som dostal poriadny úder loptou, ušné bubienky mi šli prasknúť, ale inak to bolo celkom zábavné. Práve som odhodil vyfajčenú cigaretu, keď som za sebou počul otvárať dvere. Chytro som vstal.

Vyšla Anna v kabáte i s klobúkom. Pani Ricciová stála vo dverách a povedala:

„Telefonovala som slečne Maffeiovej. Hovorí, že ste poriadny človek, no ja vám aj tak neverím. Ak dostanete Annu do ťažkostí, môj muž vás zabije; jej otec a matka sú mŕtvi a Anna je dobré dievča, aj keď jej chodia po rozume kadejaké hlúposti."

„Nebojte sa, pani Ricciová," uškrnul som sa na Annu.

„Nepôjdeme sa previezť?"

Prikývla, a tak som ju odviedol k autu.

Ak raz niekoho zabijem, celkom iste viem, že to bude žena. Poznal som veľa tvrdohlavých mužov, veľa mužov, ktorí vedeli

niečo, čo som chcel vedieť ja a nepovedali mi nič; často som z nich napriek všetkej námahe nič nevytiahol. No aj tí najväčší tvrdohlavci ostali vždy ľudskí. Vždy som mal dojem, že by stačilo udrieť na správnu strunu, a dostal by som to z nich. No poznal som ženy, ktoré nepoľavili ani o centimeter, a to že nepoľavia, vedel človek rovnako bezpečne, ako že má nad sebou oblohu. Vedia vystrúhať výraz, ktorý ma privádza do šialenstva, a niektoré to podľa mňa robia zámerne. Výraz na tvári muža naznačuje, že by radšej zomrel, než aby vám to prezradil, a vy máte dojem, že môžete všetko zabaliť. Výraz na tvári ženy chvíľu naznačuje, že vám dačo prezradí, chvíľu zas, že nie, no a napokon vám neprezradí vôbec nič.

Sedel som v to predpoludnie a pozoroval Annu celú hodinu, zatiaľ čo Wolfe skúšal všetky triky, čo poznal, a ak sa vrátila domov celá, bolo to len preto, lebo som pamätal na poučku, že človek nesmie zabiť hus, ktorá má v sebe zlaté vajíčko, ani vtedy, ak ho nechce zniesť. Nevedel som, pravda, či zlaté vajíčko naozaj má, a nevedel to ani Wolfe, no nevedeli sme ani o inej husi, ktorá by také vajíčka mohla mať.

Na Tridsiatu piatu ulicu som prišiel s Annou pred jedenástou a museli sme chvíľu čakať na Wolfa. Spustil na ňu veľmi mierne, ako keby jej chcel rozprávať rozprávku, ako keby od nej nič nechcel, iba ju informovať. Vyhlásil, že muž, čo jej poslal sto dolárov, je vrahom Carla Maffeiho; že je to zlý a nebezpečný človek; ten už vie, že Anna si vypočula niečo, o čom sa nikto nemal dozvedieť, a preto ju možno zabije; že slečna Maffeiová je sympatická žena, že Carlo Maffei bol sympatický muž, že nemal prísť takýmto spôsobom o život a že chlapa, ktorý ho zabil, treba vypátrať a potrestať.

Pozrel som na Anninu tvár a bolo mi jasné, že nič nepomáha.

Wolfe prešiel na podrobnosti dohody. Vysvetlil jej niekoľko ráz, rozličnými slovami, že dohoda medzi dvoma stranami platí,

len ak s ňou obe strany dobrovoľne súhlasia. S vrahom nemala nijakú dohodu o mlčaní, lebo s ním nijakú dohodu neuzavrela; on jej len poslal peniaze a povedal, čo má robiť. Dal jej dokonca aj inú možnosť; ak chcela, mohla peniaze spáliť. Môže ich spáliť aj teraz. Wolfe otvoril zásuvku, vytiahol päť dvadsaťdolárových bankoviek a rozložil ich pred ňou.

„Spáľte ich teraz, slečna Fioreová. Bude to svätokrádež, a ja by som musel vyjsť z izby, no pán Archie vám pomôže. Spáľte ich, a potom si vezmite tieto. Rozumiete, dám vám tieto — pozrite, tu sú, kladiem ich na stôl. Máte ešte tie peniaze?“

Prikývla.

„V pančuche?“

Vyhrnula si sukňu, odhalila nohu a korisť bola tam.

„Vyberte to,“ povedal Wolfe. Odopla si sponky na pančuchách, siahla pod ne a vytiahla dvadsaťdolárovky. Potom pozrela na mňa a usmiala sa.

„Tu,“ povedal Wolfe, „sú zápalky. Tu je popolník. Odídem z izby, pán Archie vám pomôže a dá vám nové peniaze. Pán Archie to s radosťou urobí.“

Wolfe na mňa krátko pozrel a ja som povedal: „Tak poďme, Anna, viem, že máte dobré srdce. Viete, že pán Maffei bol k vám milý, tak aj vy by ste mali byť milá k nemu. Spálime ich spolu, dobre?“

Urobil som chybu, že som vystrel ruku; len čo som ju začal vystierať, dvadsaťdolárovky zmizli pod pančuchami ako blesk. „Nebojte sa,“ povedal som, „kým som tu ja, nikto sa vašich peňazí ani nedotkne. Spáľte ich sama, ja vám nebudem pomáhať.“

„Nikdy ich nespálim,“ vyhlásila.

Prikývol som. „To ste hovorili predtým, ale teraz vidíte, že situácia je inakšia. Teraz ich musíte spáliť, aby ste dostali nové.“

Potriasla hlavou a v tej chvíli sa jej na tvári zjavil čudesný výraz. V hlave toho nemala veľa, ale všetko, čo v nej mala, sa jej

premietlo na tvár. „Nikdy ich nespálim, nikdy!“ zopakovala. „Ja viem, pán Archie, vy si myslíte, že som nebola tam, kde pánboh rozdával rozum. Myslím si to tiež, lebo všetci mi tak vravia. No nie som hlúpa, nie som celkom hlúpa. Tieto peniaze nikdy nespálim. A neminiem ich dovtedy, kým sa nevydám. A to nie je hlúpe.“

„Nevydáte sa nikdy, lebo ten chlap vás zabije, tak ako zabil pána Maffeiho.“

„Nezabije ma.“

Pomyslel som si: ak ju nezabije on, zabijem ju ja.

Wolfe znovu zmenil taktiku. Šiel na ňu rozličnými trikmi. Vypytoval sa jej na rodičov, na mladosť, na povinnosti a zvyky v hoteli pani Ricciovej, na jej názory na to či ono. Zdalo sa, že sa jej uľavilo, a odpovedala celkom pekne, no vždy jej odpoveď trvala dlho, najmä keď sa pýtal na penzión. No a keď sa Wolfe dostal do švungu a spýtal sa na čosi v súvislosti s upratovaním izby Carla Maffeiho, uzavrela sa ako mušľa. Začal z opačného konca a vrátil sa k tomu iným spôsobom, no narazil na ten istý kamenný múr. Bola naozaj perfektná; obdivoval by som ju, keby som mal čas. Či už bola hlúpa alebo nie, mala v sebe akúsi záklopku, čo sa uzavrela, keď sa spomenulo meno Carla Maffeiho, alebo keď sa blížila otázka súvisiaca s ním. A tento mechanizmus fungoval rovnako dobre ako Wolfova prefíkanosť. Nevzdával sa. Znova vylúdil zvyčajný pokojný tón, a keďže viem, akú má neuveriteľnú trpezlivosť a húževnatosť, bol som presvedčený, že za niekoľko týždňov by ju predsa len úplne zničil.

Dvere do kancelárie sa otvorili. Bol to Fritz. Zavrel za sebou, a keď Wolfe prikývol, priniesol mu na podnose vizitku.

Wolfe ju vzal, pozrel na ňu a videl som, že sa mu zachveli nozdry.

„Príjemné prekvapenie, Archie,“ povedal a podal mi ponad stôl vizitku. Vystrel som ruku a vzal si ju. Stálo na nej:

Manuel Kimball

PÄTNÁSTA KAPITOLA

Vstal som.

Wolfe sedel chvíľu bez slova, nehlučne pohyboval perami. „Odveďte toho pána do prednej izby, Fritz," povedal napokon. „Hala je taká tmavá, že by som mu tam nevidel ani do tváre. Počkajte chvíľu! Vytiahnite v prednej izbe rolety; nechajte dvere do haly otvorené, aby tam bolo dosť vzduchu."

Fritz odišiel. „Ďakujem vám, slečna Fioreová," povedal Wolfe hlasom ešte pokojnejším než zvyčajne. „Mali ste veľkú trpezlivosť a správali ste sa tak, ako vám vaše práva dovoľujú. Nebudete sa hnevať, ak vás pán Archie neodvezie domov? Má teraz veľa práce. Aj pán Fritz vie výborne šoférovať. Archie, odveďte slečnu Fioreovú do kuchyne a zariaďte to s Fritzom. Potom ju môžete odprevadiť k východu."

Prikývol som. „Chápem. Poďte, Anna."

Namietla príliš hlasno: „Nemohol by predsa pán Archie..."

„Nemohol. Odveziem vás domov niekedy inokedy. Poďme."

Odviedol som ju do kuchyne a Fritzovi som oznámil, aké šťastie ho čaká. Myslím, že Annu som prvý raz ľutoval teraz pri pohľade na Fritza, ktorý sa ani nezačervenal, keď som mu povedal, aby ju odviezol domov. Hrozný chlap. No nemal som čas na ľútosti. Kým sa Fritz vyzliekal zo zástery a dával si kabát a klobúk, rozmýšľal som, ako to urobiť.

„Pozrite, Anna," povedal som, „mám pre vás zaujímavý návrh. Hovorili ste čosi také, že by ste sa chceli vydať, a ja som potom hútal, akého muža by ste chceli za manžela. V prednej izbe teraz sedí jeden pán a stavil by som sa, že je to váš typ. Vyzerá veľmi dobre. Keď pôjdeme von, zastavíme sa, obzrime si ho cez dvere, a keď budeme vonku, poviete mi, či je to váš typ. Súhlasíte?"

„Ja viem, aký typ...“ spustila Anna.

„Dobre, dobre. Nerozprávajte. Nechcem, aby počul váš hlas, mohol by zbadať, že sa naňho dívame. Ste hotový, Fritz?“

Šli sme von. Fritz postupoval podľa inštrukcií a nechal otvorené dvere medzi halou a prednou izbou; Annu som posunul na ľavú stranu haly, aby nebola príliš blízko k dverám. Manuel Kimball sedel v kresle — bolo ho dobre vidieť — nohy mal prekrížené. Keď počul naše kroky, pozrel smerom k nám, no v hale bola taká tma, že nemohol veľa vidieť. Držal som Annu pod pazuchou a díval sa jej do tváre, keď pozrela na Kimballa. Zdržal som ju na niekoľko sekúnd a potom som ju postrčil smerom k východu, kde nám už Fritz držal otvorené dvere. Vyšli sme von a zavrel som za sebou.

„Tak je to váš typ, Anna?“

„Nie. Pán Archie, chcem vám povedať...“

„Niekedy inokedy. Dovidenia. Nič to, Fritz, ak bude obed neskôr, zdá sa mi, že nám to dnes bude trvať dlhšie, a hostí aj tak nebudeme mať.“

Vkĺzol som do domu a okolo otvorených dverí som šiel do kancelárie. Wolfe sedel tak ako predtým. „Nikdy ho nevidela. A ak ho náhodou videla, niet na svete lepšej herečky.“ Pokýval hlavou. „Mám ho priviesť?“ spýtal som sa. Wolfe prikývol.

Šiel som do prednej izby priamo cez spojovacie dvere. Manuel Kimball vstal z kresla, poobzeral sa a uklonil sa. „Prepáčte, že sme vás nechali čakať,“ oslovil som ho. „Mali sme tu mladú zákazníčku, ktorá si myslí, že stačí zapískať, a my jej privedieme strateného manžela. No také jednoduché to nie je. Nech sa vám páči, tadiaľto.“

Wolfe zrejme nemal náladu vstať; ostal sedieť s rukami na bruchu. Keď som k nemu kráčal spolu s Kimballom, povedal: „Veľmi ma teší, pán Kimball. Prepáčte, že som nevstal; nie som taký nezdvorilý, iba nemotorný. Sadnite si.“

Nevšimol som si nič, čo by naznačovalo, že by bol Kimball nervózny, naopak zdalo sa, že myseľ má sústredenú. Jeho čierne oči sa mi videli menšie, ako keď som sa s ním stretol naposledy a mal som dojem, že je v nich starosť nad čímsi veľmi dôležitým, ktorá im nedovoľuje dívať sa všade, kam by sa mohli dívať. Bol pekne a čisto upravený, v dobre ušitom letnom obleku so žltým motýlikom a z vrecka saka mu vyčnievali žlté rukavice. Mňa si vôbec nevšímal. Keď si sadol do kresla, ktoré bolo ešte teplé po Anne, uprel oči na Wolfa.

„Dáte si pivo?“ spýtal sa Wolfe.

Prikývol. „Dal by som si, ďakujem.“

Wolfe kývol na mňa. Šiel som do kuchyne, vzal niekoľko fliaš z chladničky, z poličky poháre a pripravil som všetko na podnos. Veľmi som sa ponáhľal, lebo som nechcel nič zmeškať. Vrátil som sa s podnosom a položil ho na Wolfov stôl. Potom som si sadol k svojmu stolu, vytiahol zo zásuvky niekoľko novín a nachystal si veci na zapisovanie. Manuel Kimball práve hovoril:

„...porozprával mi o včerajšej návšteve vo vašej kancelárii. Medzi mnou a otcom existuje absolútna dôvera. Povedal mi všetko, čo ste mu povedali vy. Prečo ste mu to všetko povedali?“

„Tak je to teda.“ Wolfe vytiahol zásuvku, vybral si otvárač, otvoril fľašu, uzáver hodil do zásuvky a naplnil pohár. Chvíľu pozoroval penu a potom sa obrátil k Manuelovi. „Predovšetkým, pán Kimball, vravíte, že otec vám povedal všetko, čo som mu hovoril ja. Tak to asi nebude. Musíme sa teda vyjadrovať presnejšie. Tón vášho hlasu je výhražný. Čo mi konkrétne vyčítate? Povedal som vášmu otcovi niečo také, čo som azda nemal? O čo ide?“

Manuel sa usmial a pokračoval trochu rozvážnejšie. „Neprekrúcajte moje slová, pán Wolfe. Nehovorím o tom, čo by som chcel, ale čo by som nechcel. Žiadam len, aby ste sa zodpovedali za výroky, ktoré podľa môjho názoru nie sú ničím

podložené. Mám na to právo ako syn otca, ktorý je už v pokročilom veku. Nikdy som svojho otca nevidel vyľakaného, no vy ste ho vyľakali. Povedali ste, že Barstow zomrel preto, lebo si požičal golfovú palicu od môjho otca.“

„Áno, to som naozaj povedal.“

„Tak to pripúšťate. Dúfam, že váš pomocník, ktorý si tu všetko zapisuje, zachytí i vaše priznanie. To, čo ste povedali môjmu otcovi, je trestuhodný nezmysel. Pokiaľ ide o Barstowa, nikdy som tej rozprávke o otrávenej ihle neveril. A teraz jej verím ešte menej. Kto vám dal právo vymýšľať si takéto absurdnosti, a potom nimi trápiť najprv Barstowovcov a teraz i môjho otca? Pravdepodobne je to žalovateľné, poradím sa so svojím advokátom. Rozhodne je to neoprávnený postup a musíte s tým prestať.“

„No, neviem, neviem,“ zamyslene poznamenal Wolfe. Pokiaľ ide o mňa, dával som klobúk dolu pred Manuelom za to, že si už v prvých piatich minútach všimol, čo robím; takých ľudí nie je veľa. Wolfe vlial do seba pohár piva a utrel si ústa. „Neviem, skutočne neviem. Ak je to žalovateľné, mohlo by ísť jedine o žalobu za urážku na cti zo strany zavraždeného. A to ste asi nemali na mysli, však?“

„Mám na mysli len jedno: musíte s tým prestať.“ Manuel ešte väčšmi prižmúril oči.

„Ale, pán Kimball,“ protestoval Wolfe. „Dovoľte, aby som vám to vysvetlil. Obvinili ste ma, že si vymýšľam absurdnosti. Ja som si však nič nevymyslel. Dakto iný vymyslel čosi, čo je nanajvýš pozoruhodné, originálne, dokonca skvelé — dávam si veľký pozor na slová; ja som to nevymyslel, ja som na to iba prišiel. Ak by mi ten, čo to vymyslel, povedal to, čo ste mi povedali vy, pokladal by som ho za výnimočne skromného človeka. Nie, ja som tú golfovú palicu nevymyslel.“

„Tú nevymyslel nikto. Kde je?“

„Ach!“ Wolfe obrátil ruku dlaňou hore. „Ešte ju musím nájsť.“

„Aký dôkaz máte, že vôbec existovala?“

„Ihlu, ktorú vystrelila do Barstowovho brucha.“

„Prečo by tá ihla mala vyletieť akurát z golfovej palice? A prečo práve pri prvom odrazisku?“

„Nemohla predsa priletieť odnikiaľ.“

„Nepresvedčili ste ma, pán Wolfe.“ Manuelove čierne očká hľadeli teraz pohŕdavo. „Je to tak, ako som povedal. Trestuhodný nezmysel. Trvám na tom, a ak nemáte lepší dôkaz, mám právo žiadať, aby ste všetko odvolali. A ja vás o to žiadam. Dnes ráno som bol u pána Andersona, okresného prokurátora vo White Plains. Súhlasí so mnou. Žiadam, aby ste navštívili môjho otca, všetko odvolali a ospravedlnili sa mu; takisto Barstowovcom, ak ste im to povedali. A mám dôvod predpokladať, že ste im to povedali.“

Wolfe krútil hlavou pomaly, zo strany na stranu. Po chvíľke povedal ľútostivým hlasom: „To je veľmi nepríjemné, pán Kimball.“

„To je. Ale čo ste si navarili, musíte si aj zjesť.“

„Nie, nepochopili ste ma. Podľa mňa veľmi nepríjemné je to, že ste sa mi dostali do cesty. Možno som jediný človek na tejto pologuli, ktorého nemôže poraziť vaša odvaha a dôvtip, a až neuveriteľnou zhodou nešťastných okolností ste mi skrížili cestu. Je mi ľúto, no tak ako vy ste vzali na seba úlohu zodpovedajúcu vašim schopnostiam, ja som si zase našiel úlohu v súlade so svojimi. Prepáčte, že na vás útočím zboku, ale znemožnili ste mi, aby som sa s vami stretol spredu, frontálne. Ťažko uveriť, že ste predpokladali, že priamym útokom dosiahnete predstieraný cieľ; nemohli ste mať o mne až takú zlú mienku, nemohli ste si myslieť, že by som bol taký prostoduchý. Váš skutočný cieľ musel zostať utajený, a pravdepodobne vám šlo o to, aby ste zistili charakter a rozsah dôkazového materiálu, ktorý som dosiaľ pozbieral. No vy to všetko iste viete — ako inak by som bol mohol predpovedať

výsledok pitvy?... Prosím vás, neprerušujte ma. Áno, o golfovej palici viem všetko: kedy, kde a kto ju urobil, viem, kde je teraz človek, čo ju urobil, a viem, aké výsledky môžem očakávať od inzerátu, ktorý som dal do dnešných ranných novín a ktorý ste možno videli.“

Manuel nepohol ani brvou. Naďalej uprene hľadel na Wolfa a chladne povedal: „Ak toto všetko viete — hoci ja o tom pochybujem — nie sú to vari informácie, ktoré by patrili okresnému prokurátorovi?“

„Áno. Chcete mu ich odovzdať?“

„Ja? Pravdaže chcem, ak ich máte.“

„Dobre.“ Wolfe pokýval prstom. „Poviem vám, čo treba spraviť, pán Kimball. Urobte mi láskavosť. Zastavte sa cestou domov u pána Andersona, povedzte, aké informácie mám, a požiadajte ho, aby si po ne poslal. Teraz... mrzí ma to, no hodina, keď obedujem, už dávno uplynula. Môžem vám ešte urobiť kompliment? Každého iného človeka vo vašej pozícii by som asi zdržiaval dlhšie, aby som sa niečo dozvedel. Pokiaľ ide o vás, mám dojem, že bude pre mňa užitočnejšie naobedovať sa.“

Manuel vstal. „Chcem vám ešte povedať, že pôjdem odtiaľto rovno k svojmu advokátovi. On sa vám potom ozve.“

Wolfe prikývol. „Bude to váš najlepší ťah. Trochu priehľadný, ale aj tak najlepší. Váš otec by sa určite čudoval, keby ste to neurobili.“

Manuel Kimball sa obrátil a vyšiel z kancelárie. Vstal som a šiel som zo slušnosti za ním, aby som ho odprevadil, no kým som dobehol k dverám, bol už na ulici.

Vrátil som sa k Wolfovi. Opieral sa o operadlo a oči mal zatvorené. Prihovoril som sa mu hlasno, aby som ho zobudil: „Čo poviete, prišiel sem ten chlap kvôli tomu, aby zistil, či má pokračovať vo svojich plánoch a zabiť tatka ešte tento víkend?“

Vzdychol si, otvoril oči a potriasol hlavou. „Obedovať, Archie.“

„Obed tak skoro nebude. Fritz sa vrátil až o jednej.“ „Sardely so zelerovým šalátom nám spríjemnia čakanie.“ Tak sme šli do jedálne.

V tej chvíli sa celý prípad Barstow-Kimball dostal do štádia umŕtvenia. Aspoň Wolfe bol v takomto stave. Nebol to len pokles aktivity, on sa jednoducho celý uzavrel. Hoci pri obede putovalo do jeho vnútornosti veľa vecí, von nevyšlo nič; keď sa naobedoval, odišiel do kancelárie a nepohnute sedel. Ja som si tiež sadol k svojmu stolu, vybavil som zopár vecí, no práce nebolo veľa, a tak som sa len díval na Wolfa a čakal, kedy sa zase prejaví. Hoci mal oči zavreté, musel cítiť moje pohľady, lebo zrazu na mňa pozrel a povedal:

„Dočerta, Archie, nedá sa to zariadiť tak, aby noviny nešušťali?“

Vstal som. „Dobre, tak ich vyhodím. Ale kam, dočerta? Stratili ste reč?“

„Odhoďte ich, kam chcete. Choďte na prechádzku.“ „A kedy sa mám vrátiť?“

„Kedy chcete, mne je to jedno. Trebárs na večeru.“ „Čakáte, že Manuel starého podreže?“ „Choďte už, Archie.“

Zdalo sa mi, že si všetko znova premieta v hlave, lebo už bolo pol štvrtej; o pol hodiny by sa mal zdvihnúť a ísť do svojho skleníka. No keď som videl, akú má náladu, vzal som si klobúk a pobral som sa radšej kade-ľahšie.

Šiel som do kina, aby som mohol rozmýšľať, a čím dlhšie som rozmýšľal, tým nepríjemnejšie pocity som mal. Pokiaľ ide o mňa, svojou návštevou a výzvou dosiahol Manuel Kimball, čo chcel. Bolo mi jasné, že ešte nemôžeme povedať pani Barstowovej, na akú adresu má poslať šek, no až teraz som si uvedomil, že v rukách toho máme zúfalo málo. Zistili sme na vlastnú spokojnosť

niekoľko vecí, no o vražde sme nemali viac dôkazov než na začiatku pátrania, nehovoriac už o vrahovi. No ani to ešte nie je všetko; najhoršie na tom je, že sme sa dostali k bodu, od ktorého sa nevieme pohnúť ďalej. Ak je vrahom Manuel Kimball, ako ho usvedčiť? Nájsť golfovú palicu? Veľmi malá nádej. Vedel som si predstaviť, ako Kimball letí nízko nad riekou alebo nádržou a ako vyhadzuje z lietadla palicu s kúskom olova pridrôtovaného k rúčke. Dokázať, že jed obstaral on? Rovnako malá nádej. Vraždu mohol plánovať dlhé roky, alebo aspoň mesiace; jed si zrejme priviezol z Argentíny už v čase, keď sem prišiel s otcom; ale rovnako dobre ho mohol odtiaľ dostať kedykoľvek — no treba to dokázať. Treba zariadiť, aby sa telefonicky porozprával s pani Ricciovou a aby poznala jeho hlas. To všetko by šlo: každá porota by na základe týchto dôkazov vyniesla verdikt viny a nemusela by sa predtým ani poradiť;

Tri hodiny som sedel v kine, no nevnímal som, čo sa odohráva na plátne. Jediné, čo som si odtiaľ odniesol, bola úporná bolesť hlavy.

Nikdy som sa nedozvedel, čo robil Wolfe v tú sobotu popoludní a v nedeľu. Trieskal si hlavu o múr tak ako ja? Možno; nebol veľmi spoločenský. Alebo čakal na krok, ktorý urobí Manuel? Jediné, čo Manuel mohol urobiť, bolo zabiť svojho otca, a kde by sme boli potom? Anderson by sa na nás vykašlal, a hoci by sme sotva nosili smútok za E. D. Kimballom, určite by sme si obaja, Wolfe i ja, obliekli čierne šaty na znak smútku za päťdesiatimi tisíckami. Pokiaľ ide o samého E. D. Kimballa, vychádzal som z toho, že v podstate ho zavraždili 4. júna a že by mal byť vďačný za dva týždne, čo mu osud daroval. No Wolfe na toto nečakal; vytušil som to z toho, čo povedal o Manuelovi v nedeľu popoludní. Vtedy sa mu konečne otvorili ústa a trošku sa so mnou porozprával, no nehovoril veľmi k veci. Iba filozofoval.

Pršalo — celú nedeľu vtedy pršalo. Napísal som niekoľko listov, prečítal si nedeľné noviny a niekoľko hodín som strávil hore, rozprával som sa s Horstmannom a prezeral som si kvety. No náladu som mal zlú po celý deň. Mizerný dážď neutíchol ani na chvíľku. Keby som mal robotu, vôbec by mi to neprekážalo; keď idem za prácou, nezáleží mi, či sa leje, alebo svieti slnko. No keď som sa musel povaľovať v tom suchom, tmavom a tichom dome celý deň, počúvať, ako kvapky dažďa ustavične bubnujú na okná, moja nálada klesla pod bod mrazu. Bol som veľmi šťastný, keď sa okolo pol šiestej stalo čosi, čo ma zaraz prebralo z letargie.

Zíval som v kancelárii nad akýmsi časopisom, keď sa ozvalo cinknutie telefónu. Trvalo mi niekoľko sekúnd, kým som sa pozviechal z kresla, a keď som zdvihol slúchadlo, s prekvapením som začul Wolfov hlas. Hovoril zo skleníka. Vždy telefonoval odtiaľ, keď som bol preč, no keď vedel, že som doma, zvyčajne prenechával telefonické rozhovory mne. Ale bol to jeho hlas:

„Tu Wolfe.“

Hlas na druhom konci linky: „Tu Durkin, pán Wolfe. Všetko je v poriadku. Bola dnes ráno v kostole, pred chvíľou zase vyšla z domu, šla do cukrárne a kúpila si zmrzlinu. Teraz je zase doma a čakám, čo bude večer.“

„Ďakujem vám, Fred. Bude dobre, ak tam ostanete do desiatej. Saul príde o siedmej ráno a vy zase nastúpite o druhej.“

„Áno, pane. Ešte niečo?“

„To je všetko.“

Prudko som tresol slúchadlo na vidlicu, dúfajúc, že Wolfovi praskne bubienok.

Keď prišiel o pol hodiny do kancelárie, nezdvihol som hlavu a predstieral som, že som zabratý do časopisu, ale vopred som sa presvedčil, či nie je obrátený hore nohami. Takto som vydržal ešte ďalšiu polhodinu a kedy-tedy, keď sa mi zachcelo, obrátil som stranu. Všetko vo mne vrelo.

Napokon sa ozval Wolfe: „Prší, Archie.“

Hlavu som ani teraz nedvíhal. „Choďte dočerta, čítam.“

„Och, to asi nie, keď máte takúto zlú náladu. Chcel by som sa vás spýtať, či by nebolo dobré, keby ste zajtra zašli po odpovede na náš inzerát a potom postupovali podľa toho, čo v nich bude?“

Potriasol som hlavou. „Nie, pane. Ďalšie rozčúlenie by som už neprežil.“

Na Wolfových lícach sa zjavili záhyby. „Začínam veriť, Archie, že ustavičný dážď pôsobí na vás ešte deprimujúcejšie než na mňa. Nenapodobňujete ma náhodou?“

„Nie, pane, nespôsobuje to dážď, a vy viete veľmi dobre, že na vine je niečo celkom iné.“ Pustil som časopis na zem a uprel na Wolfa prenikavý pohľad. „Ak si myslíte, že najrafinovanejšieho spomedzi všetkých vrahov, čo mi kedy ponúkli whisky so sódou, dolapíte tak, že sa začnete hrať guličky na Sullivan Street, tak ste mi to mali povedať, aby som aspoň Durkina mohol zahrnúť do svojich modlitieb. Asi som už dobrý iba na modlenie. Čo má ten Durkin vlastne za úlohu? Prichytiť Annu, ako dáva golfovú palicu do záložne?“

Wolfe mi pohrozil prstom. „Upokojte sa, Archie. Prečo si zo mňa uťahujete? Prečo do mňa rýpete? Ja som len génius, nie Boh. Génius môže objaviť skryté tajomstvá a vyniesť ich na svetlo; vytvoriť nové môže len Boh. Ospravedlňujem sa, že som vám nepovedal o Durkinovi; mal som v hlave priveľa vecí. Telefonoval som mu včera, po tom, čo ste odišli na prechádzku. Jeho úlohou nie je prichytiť slečnu Fioreovú, ale chrániť ju. V dome jej pravdepodobne nehrozí nebezpečenstvo, no na ulici áno. Podľa mňa sa Manuel Kimball neodváži zavŕšiť svoje dielo, kým nebude mať istotu, že ho nemôžu volať na zodpovednosť za prvý pokus, ktorý sa nie jeho vinou nevydaril. Bol to dokonale premyslený a dokonale vykonaný zločin. Našou jedinou šancou je slečna Fioreová; rafinovaný je v prípade Manuela Kimballa príliš slabé

slovo — svojím spôsobom je aj on geniálny. Neviem si predstaviť lepší spôsob, ako zabiť daždivú nedeľu, než uvažovať o noblese, s akou si to všetko zariadil. Nenechal nám nič, len slečnu Fioreovú, a Durkinovou úlohou je zachovať ju pri živote.“

„Zachovať je dobré slovo. Lebo by sa hodila akurát na to, aby ju zakonzervovali do plechovky.“

„Myslím si, že každá plechovka sa dá otvoriť. Pokúsime sa o to. No musí to počkať až do chvíle, keď nám budú udalosti z piateho júna celkom jasné. Mimochodom, je Mária Maffeiová v telefónnom zozname?... Dobre. Pravda, nevieme, aké tajomstvo slečna Fioreová tak úporne stráži. Ak sa ukáže, že je to nejaká banálnosť a že to vonkoncom nestačí, prestaneme s takýmito šarvátkami a vypracujeme si plán obliehania. Nikto na svete nie je schopný uskutočniť taký komplikovaný čin, ako je vražda, a nezanechať pritom nijaké stopy; maximálne môže zariadiť, aby tieto stopy neboli nikomu prístupné — okrem tých, ktorí sú trpezlivejší a dôvtipnejší ako on. V prípade Manuela Kimballa sú tieto špecifické vlastnosti... hm, na solídnej úrovni. Ak slečna Fioreová naozaj ukrýva poklad, ktorý hľadáme, pevne dúfam, že on o ňom nevie. Inak sú jej dni zrátané.“ „Aj keď ju bude Durkin chrániť?“

„My nemôžeme chrániť pred bleskom, môžeme iba pozorovať, ako udrie. Vysvetlil som to Fredovi. Ak Manuel Kimball tú dievčinu zavraždí, budeme ho mať v rukách. No myslím si, že ju nezabije. Uvedomte si okolnosti, za akých jej poslal sto dolárov. V tom čase nemohol predpokladať, že by vedela niečo, čo by spájalo jeho meno s Barstowom. Inak by neurobil také nevhodné gesto. Vedel iba jej krstné meno. Pravdepodobne sa o nej zmienil Carlo Maffei a asi mu povedal niečo aj o jej charaktere i o tom, že si všimla nejakú maličkosť. Takto prišiel Manuel Kimball na myšlienku obetovať po zavraždení Maffeiho sto dolárov na zvýšenie vlastnej bezpečnosti a na eliminovanie nového

nebezpečenstva. Ak je môj predpoklad správny a ak slečna Fioreová nevie nič viac než to, čo predpokladal Kimball, budeme ho obliehať. Saul Panzer odíde do Južnej Ameriky; včera som ho telefonicky požiadal, aby sa prichystal na cestu. Mám už premyslený aj váš program, bude zložitý a namáhavý. No nedá sa nič robiť. Potrebujeme získať hodnoverné dôkazy proti Manuelovi Kimballovi. Prvá časť záhady sa vyriešila vďaka tomu, že Kimballovi nežičilo šťastie, i vďaka mojej vytrvalosti, ktorá ma prinútila položiť slečne Fioreovej dva razy jednu a tú istú banálnu otázku.“

Wolfe sa odmlčal. Vstal som a natiahol si kostru. „Viem len, že je to všivavý darebák.“

„Nie, Archie. Pán Manuel Kimball je Argentínec.“

„Pre mňa je to darebák. Idem si po pohár mlieka. Mám vám priniesť pivo?“

Nechcel a ja som šiel do kuchyne.

Cítil som sa už lepšie. Z Wolfovho príšerného sebavedomia ma zavše rozboleli kríže, no zavše som sa cítil, akoby ma nevinné pôvabné panny hladkali po čele. Teraz to bol ten druhý prípad. Keď som skonzumoval dostatočné množstvo mlieka a koláčikov, šiel som do kina, a tentoraz som vnímal každú scénu. Keď som sa vracal domov, ešte vždy pršalo.

Zato v pondelok ráno bolo krásne. Vstal som zavčasu. Dokonca aj v New Yorku bol vzduch po daždi taký čerstvý a voňavý, až som sa čudoval, kde sa podeli všetky výfukové plyny, všetky druhy zápachov vychádzajúcich z okien, dvier, uličiek či výťahových šácht. Bolo priam pôžitkom vdychovať taký lahodný vzduch. Pridal som plyn. Okolo pol deviatej som už bol pri Bronx Parku a zamieril som na Parkway.

Narátal som vyše dvadsať odpovedí na inzerát a prezrel som si ich. Asi polovica boli vymysleniny; podvodníci chceli loviť v mútnych vodách, alebo úbohé ryby sa chceli robiť zábavnými.

Niektoré ďalšie odpovede boli vcelku úprimné, no pre mňa nezaujímavé. Piateho júna sa zrejme dobre pristávalo na lúkach. Tri odpovede nielenže vyzerali vierohodne, ale aj zapadali do seba; zdalo sa, že všetci traja pisatelia videli pristávať to isté lietadlo niekde na lúke zopár kilometrov na východ od Hawthornu. Príliš krásne, aby to bola pravda.

Ale napodiv to pravda bola. Asi jeden a pol kilometra za Hawthornom som podľa údajov v liste opustil hlavnú hradskú a odbočil na štrkom vysypanú cestu do kopca; brázdy mala vymleté od dažďa a kamene vymyté. Po chvíli sa cesta tak zúžila, že som zapochyboval, či ma niekam dovedie. Zastavil som pri jednom dome a spýtal sa, kde bývajú Carterovci. Vraj ešte vyššie. Šiel som ďalej.

Dom Carterovcov na vrchole kopca bol na rozpadnutie. Od vojny sa ho nedotkla farba a tráva pred ním bola samá burina. No pes, ktorý mi vybehol v ústrety, bol priateľský a šťastný a bielizeň na šnúre pôsobila v slnečnom svetle dojmom čistoty. Pani Carterovú som našiel za domom, ešte prala. Bola chudá, energická a vpredu jej chýbal jeden zub.

„Pani Carterová?“

„Áno, pane.“

„Prišiel som za vami kvôli vašej odpovedi na inzerát, ktorý som si dal do sobotňajších novín. Ide o to, ako som pristával vo svojom lietadle. Váš list obsahuje prakticky všetko. Vy ste videli, ako som pristával?“

Prikývla. „Áno, pravdaže som videla. No inzerát som nevidela, prišla s ním Minnie Vawterová — všetko o lietadle som jej rozpovedala, ona si to zapamätala a v sobotu poobede mi doniesla ten inzerát. Ako dobre, že som jej o tom povedala. Celkom iste som vás videla pristávať.“

„Nikdy by som nebol veril, že by ste ma odtiaľto mohli vidieť.“

„Ale áno, pozrite. Ten náš kopec je dosť vysoký.“ Viedla ma cez dvor a pomedzi stromy. „Čo poviete na ten výhľad? Môj manžel vravieva, že je hoden milión dolárov. Vidíte tam tú nádrž, čo vyzerá ako jazero?“ Ukázala tým smerom. „Tam na tom poli ste pristáli. Nevedela som, čo sa stalo, zdalo sa mi, že sa vám čosi pokazilo. Videla som vo vzduchu už veľa lietadiel, ale nikdy predtým som ich nevidela pristávať.“

Prikývol som. „To je v poriadku. Keďže váš list je taký podrobný, nemusím vám položiť veľa otázok. Videli ste ma pristávať desať minút po šiestej, videli ste, ako som vystúpil z lietadla a ako som kráčal po lúke na juh, k hradskej. Potom ste sa vrátili do kuchyne, kde ste mali rozrobenú večeru na sporáku a už ste ma nevideli. Keď sa stmievalo, lietadlo tam ešte vždy stálo; šli ste spať o pol desiatej, a ráno tam už nebolo.“

„Správne. Myslela som, že bude lepšie, keď vám to všetko v liste napíšem, lebo...“

„Máte pravdu. Zdá sa, že zvyčajne mávate pravdu, pani Carterová. Moje lietadlo ste opísali lepšie, akoby som ho vedel opísať ja sám. A to ešte z takej vzdialenosti — musíte mať dobré oči. Ozaj, mohli by ste mi povedať, kto býva v tom dome tamdole, v tom bielom?“

„Pravdaže. Slečna Wellmanová. Je to umelkyňa z New Yorku. Ten chlap, čo vás odviezol do Hawthornu, bol Art Barrett, jej pomocník.“

„Ach, samozrejme. Áno, tam to bolo. Som vám veľmi vďačný, pani Carterová, určite mi pomôžete vyhrať stávku. Šlo pri nej o to, koľko ľudí ma videlo.“

Rozhodol som sa dať jej päťdolárovku. Sám Boh vie, že ju potrebovala, súdiac podľa jej výzoru, a okrem toho, zviazala Manuela Kimballa pevnejšie ako vrece s otrubami. Neviem, ako mohol Wolfe predvídať Manuelove kroky až po tento bod, no viem, že odložil Annu Fioreovú až na čas, keď sa vyrieši piaty jún.

Ja som si však vôbec nebol taký istý. Nikdy som nepripisoval svojim pocitom či tušeniam veľkú váhu, ako to robil Wolfe; pravda, často som mával silácke reči, no nikdy som nemal pocit istoty, kým som nedostal do rúk presvedčivé fakty. Preto som si myslel, že výpoveď pani Carterovej je hodna viac než päť dolárov. Problém Manuela Kimballa sme teda vyriešili. Druhá vec je, že ešte nemáme v rukách dosť dôkazov, aby sme ho vyriešili aj pred porotou; no nám je už všetko jasné. Pani Carterová schmatla päťdolárovku a ponáhľala sa nazad s poznámkou, že bielizeň sa nevyperie sama.

Ostal som tam ešte chvíľu stáť s pohľadom upretým na lúku dole. Tam teda Manuel Kimball pristál a vystúpil z lietadla; cez toto pole kráčal k bielemu domu a požiadal toho chlapíka, aby ho odviezol do Hawthornu; v Hawthorne, ktorý leží iba zopár kilometrov od domu Kimballovcov, mal buď zaparkované vlastné auto, alebo si prenajal auto v požičovni; vydal sa na cestu do New Yorku a pravdepodobne sa zastavil vo White Plains zatelefonovať Carlovi Maffeimu a dohovoriť si s ním schôdzku. Nervy mal už vybičované a bol prestrašený, lebo Maffei upustil od úmyslu vrátiť sa do Európy. Potom sa s ním o pol ôsmej stretol. Maffei ukázal Kimballovi článok z Times, ktorý si vystrihol v ten deň ráno, a začal mu vysvetľovať, aké ťažké je držať jazyk za zubami, pokiaľ ide o golfové palice. To už bolo priveľa aj na Manuela Kimballa. Maffei nasadol do auta, Kimball ho zaviezol na nejaké opustené miesto a pri prvej príležitosti mu zapichol do chrbta nôž a zasiahol mu priamo srdce. Nôž nechal v tele, aby zadržiaval krv, odviezol sa za mesto, a keď našiel vhodné miesto, vytiahol Maffeiho telo z auta, odvliekol ho do húštiny, vrátil sa k autu a pokračoval do Hawthornu. Tam si vzal taxík, ktorý ho odviezol k bielemu domu v údolí predo mnou. Ak potreboval pomoc pri štarte lietadla, bol poruke Art Barrett i taxikár. Okolo desiatej pristál na vlastnom

osvetlenom letisku a povedal Skinnerovi, že je zábavnejšie lietať v noci než cez deň.

Celá táto verzia by nemala chybu, keby nevychádzala z predpokladu veľkej mentálnej aktivity Carla Maffeiho, totiž z toho, že mu stačilo prečítať si článok o Barstowovej smrti, a hneď všetko vedel. No túto prípadnú námietku som nebral do úvahy. Ktovie, či sa už predtým neodohralo niečo, čo vzbudilo jeho podozrenie. A okrem toho podozrivá mu musela byť aj nezvyčajnosť objednávky, za ktorú dostal toľko peňazí.

Rozhodol som sa, že zatiaľ dám Artovi Barrettovi pokoj. Sotva by som sa mu mohol predstaviť ako letec, lebo on viezol Manuela do Hawthornu. Okrem toho mi nemohol povedať nič, čo by stálo za námahu spojenú s premýšľaním, ako naňho ísť. Teraz som už mal materiálu dosť. Na Barretta bude dosť času neskôr, keď ho budeme potrebovať pred súdom. Aj ostatné dve odpovede na inzerát môžu počkať. Už som sa nevedel dočkať, kedy budem späť na Tridsiatej piatej ulici: Wolfe sľúbil, že vypáči z Anny priznanie otváračom na konzervy, ak sa mi podarí stiahnuť Manuela Kimballa z oblakov na zem a dokázať mu, čo naozaj robil piateho júna večer.

Zastavil som sa pri šnúre na bielizeň a rozlúčil som sa s pani Carterovou. Medzi balvanmi, ktoré lemovali úzku cestu, som horko-ťažko obrátil roadster a pustil sa dolu svahom k hlavnej hradskej.

Mimovoľne som si začal pospevovať a pýtal som sa sám seba, prečo mám takú povznesenú náladu. Podarilo sa mi zistiť, že koleso udalostí sa krúti ďalej a že už nie sme na obruči, ale na špici, ibaže do stredu kolesa máme rovnako ďaleko ako predtým. No aj tak som si spieval ďalej a uháňal som po hradskej. Na Fordham Road som zastal a zatelefonoval Wolfovi, čo som zistil; už zišiel zo skleníka dolu do kancelárie, a keď som zastavil na červenú pred Tridsiatou piatou ulicou, práve odbíjalo dvanásť.

Zaparkoval som pred domom. Wolfe bol v kancelárii. Sedel za stolom a Fritz mu práve niesol pohár a dve fľaše piva.

Wolfe povedal: „Dobré ráno, milý Archie.“

„Čože?“ prekvapene som naňho pozrel. „Ach, chápem.“ Zabudol som si na hlave klobúk. Vyšiel som do haly, hodil klobúk na vešiak a vrátil sa. Sadol som si a uškrnul som sa. „Nepovedal som vám, že Manuel Kimball je všivavý darebák? Ako sa dalo čakať, váš inzerát to potvrdil.“

Wolfe sa tváril, ako keby nebol so mnou na jednej lodi; zdalo sa, že ho to nezaujíma. No prikývol a povedal: „Našli ste tú lúku?“

„Našiel som všetko. Ženu, ktorá ho videla pristávať a vie, ktoré časti jeho lietadla sú modré a ktoré červené, aj chlapa, ktorý Manuela zaviezol do Hawthornu — skrátka mám všetko, čo sme chceli.“

„Dobre.“ Nedíval sa na mňa.

„Dobre? Čo tým chcete povedať? Chcete ma zase naštvať? Čo to má...“

Príval mojich slov zastavil rukou, ktorú zdvihol z bočného operadla. „Pomaly, Archie. Váš objav si zaslúži, aby sme ho oslávili, no musíte mi urobiť láskavosť a oslavu odložiť. Kvôli vášmu hlučnému príchodu som totiž odložil zaujímavý telefonický rozhovor. Keď ste vošli, práve som sa načahoval za telefónnym zoznamom. Ozaj, neviete náhodou číslo Barstowovcov?“

„Jasné, že viem. Chcete, aby som im zavolal?“

„Áno, prosím vás, a počúvajte spolu so mnou. Slečnu Sarah Barstowovú.“

Šiel som k svojmu stolu, pre istotu som pozrel do zoznamu a vykrútil som číslo. O chvíľočku sa v slúchadle ozval Smallov hlas. Povedal som mu, že chcem hovoriť so slečnou Barstowovou. Po chvíľke čakania som ju mal na linke a kývol som Wolfovi. Zdvihol slúchadlo. Svoje som si nechal na uchu.

Povedal: „Slečna Barstowová? Tu Nero Wolfe. Dobrý deň. Dovoľujem si vám volať, aby som zistil, či orchidey prišli v poriadku... Nie, orchidey... Prosím?... Och. To musí byť nejaký omyl. Neurobili ste mi tú česť, že ste mi ráno poslali ceduľku s prosbou, aby som vám poslal niekoľko orchideí? — Vy ste mi nič neposlali? — Nie, nie, to je v poriadku... Bude to nejaký omyl. Nehnevajte sa. Dovidenia.“

Zavesili sme slúchadlá. Wolfe sa oprel o zadné operadlo kresla. Ja som sa uškrnul.

„Starnete, pán Wolfe. My mladší neposielame slečnám orchidey, ak nás o to samy nepoprosia.“

Wolfove líca sa ani nepohli. Pohyboval perami a ja som z neho nespúšťal oči. Rukou siahal na zásuvku, aby si vybral otvárač na fľaše, no stiahol ju prv než sa zásuvky dotkol.

„Archie,“ oslovil ma, „vy viete, že niekedy o sebe hovorievam, že som dobrý herec. Mám teda záľubu aj v dramatických vyhláseniach. Bolo by hlúpe zdržať sa takéhoto vyhlásenia, keď sa naskytne vhodná príležitosť. Archie, v tejto miestnosti sa vznáša smrť!“

Zrejme som sa mimovoľne poobzeral vôkol seba, lebo pokračoval: „Nemám na mysli mŕtvolu, čiže dovŕšenú smrť, ale smrť striehnúcu. Striehnúcu alebo iba na mňa, alebo na nás všetkých, neviem. Ale je tu. Dnes ráno, keď som bol hore medzi kvetmi. Fritz mi priniesol papierik... aha, tento.“

Z vrecka vytiahol kúsok papiera a podal mi ho. Prečítal som si, čo tam stálo:

Milý pán Wolfe,

minulý týždeň, keď som bola u vás, mi pán Goodwin daroval dve orchidey. Bude veľmi neslušné, ak vás požiadam, aby ste mi poslali ešte šesť alebo osem podobných kvetov: Sú také krásne!

Doručiteľ si na ne počká, ak budete taký veľkorysý. Budem vám veľmi vďačná!

Sarah Barstowová

„To na ňu nevyzerá," povedal som.

„Tuším nie. Poznáte ju lepšie ako ja. Ja som si len pamätal, že mala v ruke brassicattlaelie, keď sa sem s vami vrátila. Theodore a ja sme odrezali zo tucet kvetov a Fritz ich uložil do škatule a zniesol dolu. Keď som prišiel o jedenástej do kancelárie a sadol si za stôl, cítil som vo vzduchu pach cudzieho človeka. Som na cudzích ľudí veľmi citlivý, preto si obaľujem nervy toľkými vrstvami tuku. Vedel som, prirodzene, o tom cudzom chlapovi, čo prišiel, no nemal som z toho dobrý pocit. Zavolal som si Fritza. Povedal mi, že mladý muž, ktorý priniesol odkaz a čakal na orchidey, mal so sebou lepenkovú škatuľu, obdĺžnikového tvaru s držadlom. Mal ju v rukách, aj keď odchádzal, ako povedal Fritz. Najmenej desať minút bol ten chlap sám v prednej izbe; dvere medzi ňou a kanceláriou neboli zamknuté a dvere z haly do kancelárie boli zatvorené."

Wolfe si vzdychol. „Tak teda slečna Barstowová ten papierik neposlala."

Vyskočil som a ponáhľal som sa k nemu so slovami: „Choďte odtiaľ preč!" Potriasol hlavou. „Choďte," naliehal som, „ja môžem vyskočiť, ale vy nie. Dočerta, poďte rýchlo! Ja som zvyknutý hrať sa s bombami. Fritz! Fritz!" Fritz pribehol. „Naplňte umývadlo vodou. Až po vrch. Pán Wolfe, preboha, choďte preč, môže vybuchnúť každú chvíľu. Nájdem ju."

Počul som, ako Fritz v kuchyni púšťa vodu. Wolfe sa ani nepohol a Boh mi je svedkom, že som ním nemohol pohnúť ani ja. Potriasol hlavou a pohrozil mi prstom.

„Archie, prosím vás, prestaňte! Nedotýkajte sa ničoho. Nie je tu nijaká bomba. Bomby tikajú alebo šuštia, mám dobré uši a

počúval som. Okrem toho, pán Kimball nemal od svojej návštevy u nás čas zostrojiť poriadnu bombu, a zlú by on nikdy nepoužil. Nie je tu bomba. Prosím vás, nijaké vzrušovanie, je to dráma, ale netreba sa vzrušovať. Rozmýšľal som o tom a mám isté podozrenie. Uvažujte: keď bol pán Kimball v tejto izbe, videl, že som neurobil ani jeden pohyb hodný tohto názvu — okrem jedného. Videl, že som otvoril zásuvku na svojom stole a že som do nej položil ruku. Ak to nehovorí nič vám, som presvedčený, že to povedalo niečo jemu. Uvidíme.“

Priskočil som k nemu, lebo som si myslel, že ide otvoriť zásuvku, no posunkom mi dal znamenie, aby som ho nechal; pripravoval sa len vstať z kresla. „Podajte mi červenú vychádzkovú palicu... Došľaka, rozumeli ste?“

Utekal som do haly, vzal palicu zo stojana a behom som sa vrátil. Wolfe sa pohyboval okolo stola. Prešiel na opačnú stranu a pritiahol si k sebe tácňu s pohárom a fľaškami.

„A teraz,“ povedal, „urobte, prosím vás, toto... Nie, najprv zatvorte dvere do haly.“ Urobil som, ako mi kázal. „Ďakujem. Chyťte palicu za druhý koniec. Natiahnite ruku cez stôl a zakvačte držadlo o spodný okraj zásuvky. Potlačte a zásuvka sa otvorí... Počkajte. Otvárajte ju čo najpomalšie, no pritom tak, aby ste mohli palicu rýchlo uvoľniť, keby ste ju náhodou potrebovali na iné účely. Tak, do toho.“

Dal som sa do práce. Držadlo palice sa krásne zachytilo o spodný okraj zásuvky, no pri uhle, v ktorom som musel držať palicu, sa zásuvka nepohla. Snažil som sa tlačiť tak, aby sa zásuvka otvárala postupne, no musel som potlačiť prudšie. Zrazu zásuvka povolila o niekoľko centimetrov a palica mi takmer vypadla z rúk. Posunul som ju vyššie, aby som ju uvoľnil, a zvolal som:

„Pozor!“

Wolfe mal v každej ruke fľašu piva, držal ich za hrdlo a jednu z nich prudko hodil na stôl, no nezasiahol príšerného tvora, ktorý vyliezal zo zásuvky. Približoval sa rýchlo a hlavu mal takmer na tom okraji stola, kde sme stáli my, zatiaľ čo chvost mu ešte ostal v zásuvke. Palicu som si uvoľnil a udieral som ho do hlavy, no tak sa zvíjal, že som ho nemohol trafiť — stôl bol už celý od piva a posiaty črepinami z rozbitej fľaše. Už som chcel odskočiť dozadu a stiahnuť so sebou aj Wolfa, keď hodil druhú fľašu priamo na ohyzdnú hlavu a rozmliaždil ju ako zhnité jabĺčko. Dlhé hnedé telo sa roztiahlo po celom stole. Had bol mŕtvy.

Aj druhá fľaša sa rozbila a črepiny sa váľali po miestnosti. Wolfe ustúpil dozadu, vytiahol si vreckovku a utieral si tvár. Ja som ešte vždy držal palicu v ruke.

„Nom de Dieu!“

Bol to zhrozený Fritz.

Wolfe prikývol. „Áno, Fritz, narobili sme vám tu neporiadok. Mrzí ma to. Dajte sa do práce.“

ŠESTNÁSTA KAPITOLA

Pokúsil som sa ešte raz: „*Fér dy lánnz?*“

Wolfe prikývol. „Už je to trošku lepšie, iba tá nešťastná nosovka vám nejde. V cudzích jazykoch bohvieako nevynikáte, Archie. A nie je to u vás len mechanická chyba. Aby ste vedeli správne vyslovovať francúzske slová, museli by ste mať v sebe hlbokú antipatiu — ak už nehovorím o opovrhnutí — k niektorým z naj posvätnejších anglosaských predsudkov. Do istej miery sa to darí aj bez tohto opovrhnutia, aj keď mi nie je jasné ako. Áno, ferdelance. Bothrops atrox. Popri krovinárovi najobávanejšia zo všetkých zmijí.“

S mojou pomocou dal Fritz všetko do poriadku a naobedovali sme sa. Keď hadom prestalo šklbať, vystrel som ho v kuchyni na dlážke a odmeral: mal takmer dva metre. V strede bol približne taký hrubý ako moje zápästie. Bol špinavožlto-hnedý a aj zdochnutý vyzeral nesmierne odpudzujúco. Keď som ho odmeral, vstal som, štuchol som doň palicou a rozmýšľal, čo s ním urobíme. Wolfovi, ktorý stál neďaleko, som naznačil, že do koša na odpadky by sa nevošiel. Mám ho vziať a hodiť do rieky?

Wolfovi sa zjavili na tvári záhyby. „Nie, Archie, bola by to škoda. Prineste z pivnice škatuľu a baliacu vatu, pekne ho zabaľte a pošlite Manuelovi Kimballovi. Fritz nech balík odnesie na poštu. Pánu Kimballovi spadne kameň zo srdca.“

Tak sme aj urobili, a ani som pri tom nestratil apetít. Po obede sme sa vrátili do kancelárie a čakali na Máriu Maffeiovú. Wolfe jej telefonoval, hneď ako som mu volal z Fordham Road.

„Vyskytuje sa v Južnej Amerike,“ povedal som.

Wolfe sa už zase opieral o chrbát kresla, spokojne, s privretými očami. Vonkoncom netajil radosť z toho, že plaza zabil

jedným úderom, ľúto mu bolo iba rozliateho piva. „Áno, vyskytuje sa v Južnej Amerike,“ zamrmlal. „Jeden z mála plazov, ktorý útočí bez vyprovokovania a bez výstrahy. Minulý týždeň som ho videl na obrázku v jednej knihe, čo ste mi priniesli. Po celej Južnej Amerike ich je strašne veľa.“

„V Barstowovi našli hadí jed.“

„Áno. To sa dalo predpokladať, keď sa zistilo, že rozbor je taký komplikovaný. Tá ihla musela byť jedom poriadne natretá. O tom všetkom, Archie, budeme uvažovať, ak nás sklame Anna a budeme musieť Kimballa obliehať. Mnohé veci sa dajú zistiť, ak človek nie je netrpezlivý a samozrejme, ani prehnane ohľaduplný. Je niekde na Kimballovom pozemku diera, do ktorej Manuel nosil krysy pre svoju ferdelance? Vytiahol jed sám? Tak, že dal hadovi zahryznúť do banána? To je nepravdepodobné. Má v Argentíne priateľa, ktorý mu jed poslal? To je pravdepodobnejšie. Zistíme niekedy, že ten mladý muž — počerný a fešný, ako vravel Fritz — čo síce nepriniesol odkaz od slečny Barstowovej, ale zato vie obdivuhodne zaobchádzať s hadmi — zistíme niekedy, že tento mladý muž je uvádzacom v kine na Sto šestnástej ulici? Alebo, že je to námorník z juhoamerickej lode, ktorú Prozreteľnosť len včera priviedla do New Yorku? Ťažké otázky, ale na každú z nich existuje odpoveď, a my sa ju dozvieme. Dá sa predpokladať, že zásielku s plazom si Kimball objednal už dávnejšie, mal to byť druhý šíp do jeho luku. Myslel si zrejme, že ak z hocijakej príčiny zlyhá prístroj zhotovený ľudskou rukou, treba dať príležitosť samej prírode. Potom, keď zásielka prišla, ukázala sa potreba použiť ju na naliehavejšom mieste: pomsta ustúpila pred bezpečnosťou.

Nuž a teraz, aspoň do tejto chvíle, nevyšla Kimballovi ani pomsta, ani bezpečnosť.“

„Vyzerá to tak. No len málo chýbalo, aby dosiahol jedno, a to druhé môže vykonať každú chvíľu.“

Wolfe zase pokýval prstom. „Omyl, Archie, neodpustiteľný omyl. Pomsta musí aj naďalej počkať. Pán Manuel Kimball nemá impulzívny temperament. Ak sa dostane do zúfalej situácie, bude konať zúfalo, ale ani vtedy nie impulzívne... No, slečna Maffeiová má prísť o pol hodiny, a prv než príde, mali by ste vedieť, ako je všetko zariadené. Vezmite si zápisník.“

Sadol som si za stôl a Wolfe mi diktoval plných dvadsať minút bez prestávky. Po prvých dvoch minútach som sa uškrnul a uškŕňal som sa potom celý čas. Bolo to nádherné, bez jedinej chybičky a zachytávalo to každý detail. Rátal dokonca aj s tým, že by Mária Maffeiová odmietla presviedčať Annu, i s tým, že by ju presvedčiť nevedela. V tom prípade by akcia bola približne rovnaká, len úlohy by sa presunuli; ja by som si potom vzal na starosť Annu. Wolfe zatelefonoval Burkovi Williamsonovi a zariadil, aby sme mali scénu čistú, a Saul Panzer sa mal dostaviť do kancelárie o šiestej po sedan a Wolfove inštrukcie. Keď mi dodiktoval, bolo mi všetko také jasné, že mi ostalo iba zopár otázok. Položil som mu teda tých zopár otázok a prelistoval som si poznámky. Wolfe, naliaty pivom, sa opieral o chrbát kresla a predstieral, že je sám so sebou nespokojný.

„V poriadku, pripúšťam, že ste génius,“ povedal som. „Teraz to už budeme mať, ak to má ona.“

Nevzrušene kývol hlavou.

Mária Maffeiová prišla presne. Striehol som na ňu na chodbe a dobehol som k dverám, prv než Fritz vyšiel z kuchyne. Mala na sebe čierne šaty a pochybujem, že by som ju spoznal na ulici — vyzerala veľmi utrápene. Hlavu som mal takú nabitú Wolfovým programom, že som mal pre ňu pripravený úškľabok, no včas som ho zadržal. Jej veru nebolo do smiechu. A fakticky nebolo ani mne, keď som ju videl; teraz som sa jasne presvedčil, čo všetko môže spôsobiť žene smrť brata. Zostarla o desať rokov a z očí sa jej vytratil všetok jas.

Odviedol som ju do kancelárie a prisunul jej kreslo pred Wolfov stôl. Potom som si sadol na svoje miesto.

Pozdravili sa s Wolfom a ona povedala: „Predpokladám, že chcete peniaze.“

„Za čo?“ spýtal sa Wolfe.

„Za to, že ste našli môjho brata Carla. No vy ste ho nenašli. Nenašla ho ani polícia. Nejakí chlapci ho našli. Nezaplatím vám ani halier.“

„Prosím.“ Wolfe si vzdychol. „Nemyslel som na peniaze, slečna Maffeiová. Mrzí ma, že máte o mne takú mienku. Vyvoláva to vo mne nepekné úvahy. No teraz na to zabudnime, nedlhujete mi nič. Nemyslite na to. Chcel by som sa vás však spýtať — je mi ľúto, ak vám to bude nepríjemné, no je to potrebné — videli ste telo svojho brata?“

Meravo hľadela na Wolfa, no videl som, že som sa mýlil: z očí sa jej jas nevytratil, len zapadol hlbšie, akoby striehol v zálohe. Odpovedala pokojne: „Áno, videla som ho.“

„Možno ste videli aj dieru v jeho chrbte, dieru, ktorá ostala po vrahovom noži.“

„Videla som ju.“

„Dobre. A keby som mal možnosť vypátrať človeka, ktorý tento nôž použil, keby som mal možnosť dať ho potrestať a potreboval by som na to vašu pomoc, pomohli by ste mi?“

V meravých očiach sa jej mihol záblesk záujmu a hneď aj zmizol. „Zaplatila by som vám, pán Wolfe,“ povedala.

„No neviem, neviem. Teraz o tom nehovorme. Chcel by som od vás inakšiu pomoc. Keďže ste dostatočne inteligentná a uvažujete rozumne — inými slovami, keďže nerozumné úvahy sú vám proti srsti, chcem vám všetko vysvetliť. Po človeku, ktorý zavraždil vášho brata, pátram spolu s ďalšími ľuďmi kvôli inému činu, ktorý spáchal. Je to čin ešte senzačnejší než vražda vášho

brata, no rovnako poľutovaniahodný. Ja viem, kto je ten človek, no potrebujem vašu pomoc, aby...“

„Vy viete, kto je to? Povedzte mi!“ Mária Maffeiová sa mykla v kresle a tentoraz jej svit v očiach nevyhasol.

Wolfe pohrozil prstom. „Len pokojne, slečna Maffeiová. Je mi ľúto, ale pomstu budete musieť prenechať iným. Pamätajte, civilizovaní, múdri ľudia páchajú vraždy výlučne v rámci veľmi zložitých pravidiel, ktoré im umožňujú vyhnúť sa osobnej zodpovednosti. No pokračujme. Vy mi môžete pomôcť, ale musíte mi dôverovať. Pán Durkin, manžel vašej priateľky Fanny, vám potvrdí, že mi naozaj môžete dôverovať; navyše aj on mi bude pomáhať. Chcem sa porozprávať so slečnou Annou Fioreovou, s tou dievčinou, čo pracuje v penzióne, kde býval váš brat. Poznáte ju?“

„Pravdaže ju poznám.“

„Má vás rada a dôveruje vám?“

„Neviem. To dievča skrýva svoje city.“

„Ak vôbec nejaké má! Povedali ste to pekne, ďakujem vám. Nemohli by ste dnes večer ísť mojím autom so šoférom za slečnou Fioreovou a presvedčiť ju, aby šla s vami na dlhší výlet autom? Vedeli by ste si vymyslieť šikovnú zámienku, aby šla dobrovoľne?“

Mária Maffeiová pozrela na Wolfa a po chvíli prikývla. „Ona by šla. Ibaže je to trochu nezvyčajné, musím porozmýšľať...“

„Budete mať na to dosť času. Radšej by som bol, keby ste si zámienku vymysleli sama; tak bude hodnovernejšia. No nijaká iná námaha vás už nečaká; jeden z mojich pomocníkov bude šoférovať; vy len budete musieť postupovať presne podľa mojich inštrukcií. Alebo vlastne podľa inštrukcií pána Goodwina. Nech sa páči, Archie.“ Wolfe sa oprel rukami o stôl, odtlačil kreslo a vstal. „Prepáčte, slečna Maffeiová, že vás teraz opustím, v túto hodinu

navštevujem svoje orchidey. Keď skončíte s pánom Goodwinom a budete chcieť, odprevadí vás hore a ukáže vám ich.“

Odišiel.

Nevzal som vtedy Máriu Maffeiovú hore, lebo keď som s ňou skončil, bolo takmer päť hodín a mal som ešte nejakú prácu. Vôbec sa so mnou nedohadovala, no bolo jej treba veľa vysvetliť: tri razy som jej zopakoval všetky podrobnosti, aby sa nezľakla a všetko nepokazila. Dospeli sme k názoru, že bude lepšie, ak Annu najprv navštívi a pripraví ju na to. Tak som Máriu odprevadil na ulicu, posadil ju do taxíka a pozoroval, ako odchádza smerom na Sullivan Street.

Potom som si začal pripravovať vlastné pomôcky. Musel som nájsť nôž, masky a pištole, zabezpečiť si v požičovni prenajatie auta, lebo sme nemohli riskovať, že Anna spozná roadster, a ešte som musel zohnať Billa Gora a Orrieho Carthera. Navrhol som ich ja a Wolfe súhlasil. To, že Durkin sa má hlásiť o siedmej, oznámil mu už predtým on sám.

Všetko som urobil, ale hotový som bol až na poslednú chvíľu. O pol siedmej som zjedol narýchlo urobenú večeru, kým Wolfe sa rozprával v kancelárii so Saulom Panzerom. Keď Saul vyšiel, nazrel do kuchyne a škodoradostne na mňa vyceril zuby, ako keby ten jeho ksicht nebol dosť krásny aj bez takej grimasy. Zavolal na mňa: „Len si pochutnaj, Archie, možno je to tvoja posledná večera, dnes nebudeš mať do činenia s nijakou trasorítkou!“

S plnými ústami som mu odvrkol: „Zmizni, ty kuvik.“ Na inú odpoveď som sa nezmohol.

Bill Gore a Durkin prišli načas, Orrie meškal, ale nie až tak veľmi. Vysvetlil som im celý plán a s Orriem som si niekoľko ráz zopakoval jeho úlohu, lebo na ňom záležalo najväčšmi. Vyše dvoch rokov sme neboli spolu v akcii a pripomínalo mi staré časy, keď som videl, ako vykrivuje tenké pery a hľadá miesto, kam by mohol vypľuť sliny presýtené tabakom.

Wolfe sedel pri večeri, keď sme krátko pred ôsmou odchádzali. V požičovni mi dali čierny sedan, buick; štyri kolesá a motor mal, ale roadster to rozhodne nebol. Orrie si sadol dopredu vedľa mňa a Bill Gore a Durkin dozadu. Pomyslel som si: aká škoda, že sa pripravujeme iba na divadlo, lebo s týmito tromi vtáčikmi by som sa odvážil zastaviť hocičo, od autobusu z Jersey až po nákladiak s pálenkou. Orrie poznamenal, že som mal na auto nalepiť nápis Len pre lúpežníkov. Uškrnul som sa. Vedel som, že všetko musí klapať presne, a ja som bol za celú akciu zodpovedný. To, čo povedal Wolfe o Anne, je naozaj pravda: jej duševný obzor je obmedzený, ale v jeho hraniciach môže vidieť aj to, čo by si človek so širším rozhľadom nevšimol.

Šiel som až do západnej časti mesta a dostal som sa na hradskú vedúcu pozdĺž rieky do Sawmillu. Williamsonovci bývali východne od Tarrytownu a viedla k nim cesta druhej triedy, poznal som ju tak dobre ako Tridsiatu piatu ulicu, lebo som po nej pred štyrmi rokmi často chodieval. Rátal som, že tam budeme o pol desiatej, ale troška ma zdržala hustá premávka pred Yonkersom, takže sme došli o niekoľko minút neskôr. Zapol som všetky svetlá, keď sme odbočovali na cestu, kde som kedysi zdvihol zamdletú pani Williamsonovú zo zeme a odniesol ju k rybníku, aby som ju mohol obliať vodou.

Zašiel som až k domu, bolo to ešte asi päťsto metrov, nechal som tých troch v aute, vystúpil som a zazvonil na zvonček pri dverách. Sluha Tanzer si ma pamätal a potriasli sme si ruky. Povedal som, že nechcem ísť dnu, iba sa chcem na chvíľočku porozprávať s jeho pánom. Burke Williamson prišiel hneď; podal mi ruku a povedal, že mu je ľúto, že som v piatok večer nebol s nimi. Odpovedal som mu, že aj mne je to veľmi ľúto.

„Prišiel som trošku neskôr, pán Williamson, chcem sa len presvedčiť, či je všetko pripravené. Nikto zo sluhov nechytá vonku svätojánske mušky? Môžeme teda začať?“

„Všetko je zariadené.“ Zasmial sa. „Nik vás nebude vyrušovať vo vašom tajuplnom sprisahaní. Pravda, všetci priam zomierame od zvedavosti. Čo keby ste nám dovolili, aby sme sa schovali niekam za krík a pozorovali vás?“

Pokrútil som hlavou. „Bude lepšie, ak ostanete doma. Už sa potom neuvidíme, musíme odtiaľ rýchlo zmiznúť. Wolfe vám zajtra zatelefonuje, dúfam, že preto, aby sa vám poďakoval.“

„Nech si nerobí starosti. Sotva sa mi niekedy podarí revanšovať sa Nerovi Wolfovi za všetko, čo pre mňa urobil.“

Nasadol som do auta, obrátil sa a vracali sme sa po cestičke. Miesto som si už vybral asi v polovici cesty, dobrých tristo metrov od hradskej. Po oboch stranách bolo krovie, za ním stromy. Miesto bolo dobré a tmavé. Cesta tam bola úzka, takže som ju ľahko mohol zatarasiť buickom a nemusel som ho ani stavať naprieč.

Postavil som auto do príslušnej polohy, zhasol som svetlá a všetci sme vystúpili. Bolo takmer desať hodín a naša obeť mala prísť o pätnásť minút. Rozdal som zbrane, Orriemu som podal nôž, všetkým ešte masky a nasadili sme si ich. Vyzerali sme skutočne ako banda ostrých chlapíkov a musel som sa uškŕňať nad Orrieho trefnými poznámkami, hoci, aby som povedal pravdu, bol som poriadne nervózny. Všetko muselo perfektne klapať. Ešte raz sme si urobili skúšku. Každý z nás ovládal svoju úlohu bez chyby, a tak sme sa šli ukryť do krovia. Tmy tam bolo dosť. Chlapi začali na seba navzájom pokrikovať, čoskoro som im musel prikázať, aby zavreli zobáky, lebo som chcel načúvať.

O niekoľko minút sa ozval zvuk, ako keď sa na Wolfovom sedane zaraďuje dvojka. Pre kríky som svetlá nevidel, no čoskoro sa zjavili. Rozsvietili sa naplno a vzápätí som uvidel aj auto. S vrčaním sa približovalo, a keď šofér uvidel pred sebou môj buick, spomalil. Vybehol som z krovia, priskočil som tesne k Wolfovmu sedanu práve vo chvíli, keď zastal, a namieril som pištoľou do tváre Saulovi Panzerovi na šoférovom sedadle.

Ostatní boli v tej chvíli pri mne. Bill Gore bol na mojej strane na stúpadle a strkal pištoľ cez otvorené okno; Orrie a za ním Durkin otvárali dvere na druhej strane. Mária Maffeiová píšťala. Anna nevydala zo seba ani hláska.

„Vypadnite, rýchlo," zvolal Orrie. „No tak, poďme, poďme, chcete, aby som vás všetkých prederavil?"

Anna vystúpila a zastala pri stúpadle. Bill Gore vošiel do auta a vytiahol Máriu von. Orrie na ňu zareval: „Drž hubu!" Potom zavolal na mňa: „Ak šofér nebude poslúchať, dlho sa s ním nehraj! Vypni svetlá!"

„Mám jej peňaženku, je tučná," povedal Bill Gore.

„Ktorej?"

„Tejto."

„Výborne, nechaj si ju a zapchaj jej hubu. Ak bude kričať, streľ jej jednu." Orrie sa obrátil k Durkinovi. „Podrž mi túto, nech si na ňu posvietim."

Durkin sa postavil Anne za chrbát, chytil ju za ruky, a Orrie jej zasvietil baterkou do tváre. Bola bledá, pery mala zovreté; ani nepípla. Orrie jej držal baterku priamo pred tvárou. Vyhlásil: „Áno, si to ty. Už ťa mám. Tak ty budeš hovoriť ľuďom o tom, ako si Carlo Maffei vystrihoval články z novín, ako telefonoval a o ďalších podrobnostiach, na ktoré si mala zabudnúť? Budeš? Už nebudeš, prisámbohu. Nôž, ktorý bol dobrý pre Carla Maffeiho, bude dobrý aj pre teba. Pozdravuj ho odo mňa."

Vytiahol dlhý nôž, mával ním a jeho čepeľ sa hrozivo blýskala vo svetle baterky. Bolo to výborné. Mária Maffeiová skríkla, vytrhla sa Billovi Gorovi a priskočila k Orriemu. Bill, ktorý váži najmenej sto kíl, a pritom nie je tučný, sa na ňu vrhol. Durkin odtláčal Annu Fioreovú od noža a hovoril Orriemu: „Nič také! Prestaň! Povedal si, že ju nezabiješ. Nič také!" Orrie sa prestal zaháňať nožom a zase namieril baterkou na Annu.

„Dobre teda,“ povedal krvilačne. „Kde máš peňaženku? Vybavím si to s tebou inokedy. Nestoj tam a netras kotrbou! Kde máš peňaženku? Kde je tých sto dolárov, čo som ti poslal? Nemáš ich? Podržte tú babu, vyfliaskam ju, aby videla.“

Siahol jej na pančuchu a Anna sa premenila na divú mačku. Uvoľnila sa z Durkinovho zovretia a skríkla tak silno, že to museli počuť až vo White Plains. Orrie ju schmatol a odtrhol jej polovicu rukáva; Durkin sa znovu na ňu vrhol, a keď videla, že nemá možnosť úniku, začala hrýzť a kopať na všetky strany. Tak zúrivo, že som bol šťastný, že som túto úlohu prenechal pomocníkom. Durkin ju napokon premohol: jednou rukou jej pritláčal k telu obe ruky a druhou jej tlačil dozadu hlavu, no Orriemu sa ani tak nepodarilo strčiť jej ruku pod pančuchu, musel ju roztrhať. Videl som, že musíme rýchlo zmiznúť, alebo ju zviazať, a preto som požiadal Saula, nech postaví auto na okraj cesty, aby som mohol prejsť s buickom. Durkin priniesol na rukách Annu Fioreovú, ešte vždy kopala a pokúšala sa ho uhryznúť: hodil ju na zadné sedadlo. Orrie šiel spolu s ním a kričal na ňu: „Tak ty si si nechala moje peniaze, však? Nespálila si ich, čo? Nabudúce už budeš držať jazyk za zubami!“

Priskočil som k nášmu buicku, naštartoval som a pristavil pri nich. Ostatní bleskove nastúpili. Keď sme sa pohli, Mária Maffeiová za nami čosi kričala, no Annin hlas som nepočul. Uháňal som zákrutami tak rýchlo, ako sa len dalo, a keď sme sa dostali na hlavnú hradskú, dupol som na plyn.

Bill Gore sa vzadu tak rehotal, že sa skoro zadusil. Keď sme došli na hradskú vedúcu do Sawmillu, spomalil som na štyridsiatku. Orrie, ktorý sedel vedľa mňa, mlčal. Spýtal som sa ho:

„Máš peniaze?“

„Áno, mám.“ Nepovedal to veľmi prívetivo. „Rozmýšľam, že si ich nechám, kým nezistím, či Wolfe dáva poisťovať svojich pracovníkov proti úrazu.“

„Prečo? Ublížila ti?“

„Uhryzla ma. Dva razy. Tá dievčina bojovala o tých sto dolárov ako o život. Keby si mi bol povedal, že budem musieť krotiť holými rukami tigricu, bol by som sa ti vyhovoril, že mám rande.“

Bill Gore sa zase rozrehotal.

Myslím si, že všetko šlo ako po masle. Wolfe si lepšiu inscenáciu nemohol ani želať. Bál som sa jedine toho, že Anna bude taká zdesená, že z nej už nevypáčime ani slovo, no teraz sa to už nezdalo pravdepodobné. Bol som rád, že Wolfe prišiel na myšlienku požiadať o spoluprácu Máriu Maffeiovú a že bola ochotná, lebo inak by nebolo pre mňa veľkým potešením viezť Annu Fioreovú s prázdnou pančuchou nazad do mesta. Otázkou bolo už len to, čo dievčina tají a ako rýchlo to z nej dostaneme. Splní Wolfe svoj program, tak ako si ho naplánoval, a ak áno, akú scénu má Anna v zálohe?

Musel som sa predovšetkým čo najrýchlejšie dostať nazad do kancelárie, a preto som svojich pasažierov neporozvážal domov. Billa Gora som vyložil na Deväťdesiatej ulici, Durkin a Orrie vystúpili pri stanici metra na Times Square. Pretože by nebolo vhodné nechávať buick na ulici pred domom, odviezol som ho do požičovne, odovzdal ho a pešo šiel domov.

Predstavy Manuela Kimballa o vhodnom darčeku pre Nera Wolfa ma veľmi nenadchýnali, a preto som pri odchode povedal Fritzovi, aby za nami zasunul závoru na dverách. Teraz som teda musel zvoniť. Bola takmer polnoc, no prišiel na prvé zazvonenie.

Wolfe sedel v kancelárii, jedol koláčiky a listoval v Hoehnovom katalógu. Vošiel som a ostal stáť, čakajúc, kedy

zdvihne oči. Po dlhšej chvíli konečne na mňa pozrel a povedal: „Bolo už načase.“

„Ale nevraciam sa na štíte,“ namietol som. „No Orrie veru takmer na štíte prišiel. Uhryzla ho. Aj Durkina. Sršala z nej hrôza. Vaša hra vypálila skvele. Čochvíľa budú tu; idem sa preobliecť na ďalšie dejstvo. Môžem si vziať pohár mlieka?“

Wolfe prikývol a znova sa zahľadel do katalógu.

Mlieko som si vzal hore do izby a usŕkal som si z neho, kým som sa vyzliekal a obliekal si pyžamu. Táto pasáž scenára sa mi zdala zbytočná, no nenamietal som, lebo mi dala príležitosť vyparádiť sa do župana, ktorý mi Wolfe daroval pred niekoľkými rokmi a mal som ho na sebe vari len raz. Zapálil som si cigaretu, dopil mlieko, potom som si obliekol župan a zvŕtal som sa pred zrkadlom. Vtom sa ozval zvuk bŕzd. Podišiel som k otvorenému obloku a začul som hlas Saula Panzera a vzápätí Máriin. Sadol som si a zapálil si ďalšiu cigaretu.

Sedel som takto asi pol hodiny. Počul som, ako ich Fritz vpúšťa do domu, hlasy v hale, keď prechádzali do kancelárie, a potom nastalo ticho. Čakal som tak dlho, až som začal premýšľať, či sme niečo nezbabrali, a prišlo mi na um i to, či sa Wolfe nerozhodol dokončiť celú maškarádu bezo mňa. Vtom sa však ozvali kroky v hale, potom na schodoch a vzápätí pri mojich dverách zastal Fritz a oznámil mi, že Wolfe ma čaká v kancelárii. Chvíľu som ešte počkal — ako keby som musel vstať a obliecť sa do županu — prečesal som si vlasy a šiel som dole.

Wolfe sedel za stolom. Mária Maffeiová v kresle pred ním a Anna v kresle pri stene. Na Annu bol hrozný pohľad: jeden rukáv takmer odtrhnutý, jedna noha holá, tvár špinavá a vlasy rozstrapatené.

Predstieral som úžas. „Slečna Maffeiová! Anna! Čo sa stalo? Pustili na vás psov?“

Wolfe zase pokýval prstom. „Archie, je mi ľúto, že som vás musel vyrušiť zo spánku. Slečna Maffeiová a slečna Fioreová sa stali obeťami násilia. Šli autom za mesto navštíviť sestru slečny Maffeiovej, a zrazu ich napadli akísi lotri. Zastavili ich auto, zaobchádzali s nimi neslušne a okradli ich. Slečne Maffeiovej ukradli peňaženku a prstene. A slečne Fioreovej ukradli peniaze, ktoré nám ukázala a ktoré tak ťažko zarobila.“

„Ale nie!“ zvolal som. „Vari vám tie peniaze nevzali, Anna!“

Uprene na mňa hľadela. Znášal som jej pohľad, no po chvíľke som si pomyslel, že bude lepšie, ak odvrátim zrak a budem si radšej všímať Wolfa.

„Vzal mi ich on,“ povedala Anna.

Wolfe prikývol. „Slečna Fioreová má dojem, že peniaze jej vzal ten istý chlap, čo jej ich poslal. Poradil som jej i slečne Maffeiovej, aby šli hneď na políciu, no ony o tom nechcú ani počuť. Slečna Maffeiová nedôveruje polícii zo zásady. A slečna Fioreová, ako sa zdá, je presvedčená, že my, konkrétnejšie vy, jej väčšmi pomôžete. Teraz nie ste, pravda, vhodne oblečený, aby ste mohli ísť hľadať tých zlodejov, a okrem toho, stalo sa to štyridsať kilometrov odtiaľto, no slečna Fioreová chce, aby ste sa toho ujali. Máte nejaký nápad?“

„Nuž tak,“ povedal som. „Je to hrozné. Je to strašné. A ja som zatiaľ spal ako drevo. Škoda, že ste si nezavolali na tú nočnú prechádzku mňa, Anna; určite by to nebolo tak dopadlo. V podstate je jedno, kto sa pokúšal dostať vaše peniaze. Neverím však, že to bol ten istý človek, čo vám ich poslal. To bol predsa zabijak. Bol by zabil aj vás.“

Anna skúmavo hľadela chvíľu na Wolfa a chvíľu zase na mňa. No nezdalo sa mi, že by niečo šípila. Bola ohúrená a duševne zlomená nepredstaviteľnou stratou. „Ale on ma chcel zabiť,“ povedala. „Uhryzla som ho.“

„Tak mu treba. Vidíte, Anna, čo sa stáva, keď sa chcete slušne správať k zlému človeku. Keby ste vtedy spálili tie peniaze, ako som vám navrhoval, a povedali nám všetko, čo viete, mali by ste peniaze od pána Wolfa. Teraz už peniaze spáliť nemôžete, lebo ich nemáte, a dostanete ich nazad, len ak toho chlapa dolapím. Pamätajte, je to chlap, ktorý zabil Carla Maffeiho. A pozrite, čo urobil vám! Roztrhal vám šaty a vyzliekol pančuchy — ublížil vám aj inak?“

Anna potriasla hlavou. „Neublížil mi. Chytíte ho?“

„Mohol by som sa o to pokúsiť. Len keby som vedel, kde ho hľadať.“

„Dáte mi to nazad?“

„Čo? Peniaze? To hej, určite.“

Anna pozrela na obnaženú nohu, ruka sa jej pomaly presunula pod okraj sukne a zastala na mieste, kde mala predtým dvadsaťdolárovky. Mária Maffeiová začala čosi hovoriť, ale Wolfe jej naznačil, aby mlčala. Anna sa ešte vždy dívala na svoju nohu, keď povedala: „Musím sa ísť vyzliecť.“

Nechápal som. Wolfe to pochopil hneď. „Ach, samozrejme,“ povedal. „Archie, rozsvieťte v prednej izbe. Slečna Maffeiová, budete taká láskavá a odprevadíte slečnu Fioreovú?“

Šiel som do prednej izby, zapálil svetlá, zavrel okná a zatiahol záclony. Anna s Máriou šli za mnou a čakali, kým odídem; keď som vychádzal, uškrnul som sa priateľsky na Annu: bola bledá, ale oči jej žiarili jasnejšie než kedykoľvek predtým. V kancelárii som zavrel za sebou dvere. Wolfe sedel v kresle, ale neopieral sa o zadné operadlo. Z jeho ospalej, stoicky pokojnej tváre sa nedalo nič vyčítať, no predlaktia mal položené na operadlách kresla a ukazovákom pravej ruky pohyboval po vyleštenom dreve, akoby kreslil kružnice. U Wolfa to bol prejav silného rozrušenia.

Sadol som si. Z prednej miestnosti prichádzali slabé zvuky pohybov a hlasov. Trvalo im to dosť dlho. „Táto tóga, čo ste mi darovali, je ohromná,“ povedal som.

Wolfe na mňa pozrel, vzdychol si a viečka sa mu zase privreli.

Keď sa otvorili dvere, vyskočil som. Anna vstúpila prvá, v ruke držala kus papiera; roztrhnutý rukáv mala zošpendlený a vlasy trocha upravené. Pristúpila ku mne, podala mi papier a zamrmlala: „Pán Archie.“ Chcel som ju potľapkať po pleci, no mal som dojem, že by začala kričať, tak som len kývol hlavou. Ona i Mária si sadli do svojich kresiel. Vlastne to nebol papier, ale tučná malá obálka z kvalitného papiera. Obrátil som sa k Wolfovmu stolu, aby som mu ju podal, no on mi dal posunkom znamenie, aby som ju otvoril. Nebola zapečatená. Vybral som jej obsah a rozložil po stole.

Bolo toho veľa. Wolfe a ja sme si všetko pozorne poprezerali. Výstrižok s článkom o Barstowovej smrti, ktorý si Carlo Maffei vystrihol z Times z piateho júna. Niekoľko nákresov na osobitných malých papierikoch, nákresy boli veľmi presné a miniatúrne. Dve pružinky a odpaľovací kohútik a celá kopa dômyselných vecičiek; jedna z nich mala tvar golfovej palice. Výstrižok z časopisu Sunday Rotogravure, na ktorom bola fotografia Manuela Kimballa, ako stojí pri svojom lietadle, a článoček o popularite leteckého športu medzi westchesterskou mládežou. Na spodnom okraji bolo ceruzkou napísané: ***Pre tohto chlapa som urobil golfovú palicu. Pozri nákresy. 26. mája 1933. Carlo Maffei.*** Desaťdolárová bankovka, ktorá sa dá vymeniť v banke za zlato. A na nej čosi napísané ceruzkou — podpisy štyroch ľudí: Sarah Barstowová, Peter Oliver Barstow, Lawrence Barstow a Manuel Kimball. Ceruzka, ktorou sa podpisovali, mala mäkkú tuhu s tupým koncom a podpisy pokrývali polovicu jednej strany bankovky.

Prezrel som si to všetko ešte raz a zašepkal som Wolfovi do ucha: „Ten ale mal fištrón!“

„Tento výraz tolerujem Saulovi Panzerovi,“ povedal Wolfe, „ale nebudem ho tolerovať vám, Archie, hoci ním vyjadrujete obdiv nad touto mimoriadnou výstavou. Úbohý Carlo Maffei! Predvídavosť, s akou urobil túto zbierku, nejde vôbec dokopy so šialenou odvahou, s ktorou šiel na tú osudnú schôdzku! Z jeho predvídavosti máme úžitok len my a za šialenú odvahu zaplatil on sám — mizerný obchod... Slečna Maffeiová, stratili ste peňaženku, ale našli ste prostriedok, ktorý utíši vašu rozbúrenú krv: už vieme o vrahovi vášho brata všetko a je nablízku zbraň, ktorá ho potrestá... Slečna Fioreová, peniaze dostanete nazad. Pán Archie ich nájde a vráti vám ich, sľubujem. Dá vám ich čoskoro, lebo vie, že sľuby pre vás znamenajú veľmi málo. Svetlo a teplo vám dáva len žiarivý oheň reality — reality dvadsaťdolárových bankoviek. Dostanete ich čoskoro, slečna Fioreová. Prosím vás, povedzte mi ešte: kedy vám pán Maffei toto všetko dal?“

Anna začala hovoriť. Nedá sa povedať, že by rozprávala plynulo, no dosť ochotne odpovedala na Wolfove otázky. Vytiahol z nej každú podrobnosť a ja som musel všetko zapisovať. Golfovú palicu naozaj videla. Carlo Maffei jej často zakazoval vstúpiť do izby, keď v nej pracoval, a zamkýnal si skriňu; no jedného dňa sa v jeho neprítomnosti pokúsila otvoriť dvere od skrine, ony sa otvorili a jej zvedavé oči uvideli čosi nezvyčajné: golfovú palicu v procese výroby. Keď Maffei zistil, že golfová palica nestojí na zvyčajnom mieste, znepokojil sa natoľko, že Anne pohrozil, že jej vyreže jazyk, ak niekomu povie o golfovej palici. Obálku jej Maffei dal piateho júna, v deň, keď zmizol. Okolo siedmej, krátko po jeho telefonickom rozhovore, šla po čosi na poschodie, on ju zavolal do svojej izby a dal jej obálku. Povedal, že si ju od nej na druhý deň ráno vypýta, ale ak sa nevráti a nebude o ňom nič počuť, má ju odovzdať jeho sestre.

Keď to Anna povedala, Mária Maffeiová vyskočila z kresla a vrhla sa k dievčaťu. Chcel som ju zadržať, no predbehol ma Wolfov prísny hlas:

„Slečna Maffeiová!“ Pohrozil jej prstom. „Choďte si ihneď sadnúť! Hovorím vám, sadnite si... Ďakujem vám. Váš brat bol v tom čase už mŕtvy. Šetrite si sily! Potom, čo by ste slečne Fioreovej vytrhali všetky vlasy, určite by ste chceli od nej vedieť, prečo vám obálku nedala. To je podľa môjho názoru jasné. Azda jej môžem pomôcť z rozpakov a odpoviem za ňu. Neviem, či jej váš brat dovolil nazrieť do obálky, no Anna do nej nazrela. Videla tam desaťdolárovú bankovku a neodolala pokušeniu privlastniť si ju... Slečna Fioreová, prv než vám dal Carlo Maffei túto obálku, aká bola najväčšia suma, ktorú ste v živote mali pohromade?“ „Neviem,“ povedala Anna.

Zamiešal som sa: „Držali ste niekedy predtým v ruke desať dolárov?“

„Nie, pán Archie.“ „A päť dolárov?“

Potriasla hlavou. „Pani Ricciová mi dáva každý týždeň dolár.“

„Výborne. A z toho si kupujete topánky a šaty?“ „Samozrejme.“

Od radosti som rozhodil rukami. „Slečna Maffeiová,“ povedal Wolfe, „aj vás alebo mňa by určite lákalo kráľovstvo, hoci jeho hranice by asi neboli také skromné. Anna pravdepodobne bojovala sama so sebou boj, možno na druhý deň by ho dobojovala a zvíťazila; no ranná pošta jej priniesla ďalšiu obálku, a tentoraz to už nebolo iba kráľovstvo, ale priam všetka nádhera sveta. Prehrala, ale ktovie, možno by sa to rovnako dobre dalo nazvať aj víťazstvom. Tak či onak, Anna už dobojovala. A teraz, slečna Maffeiová, prosím vás o jednu vec, a prosím urobte presne tak, ako vám hovorím: vezmite slečnu Fioreovú k sebe domov a nechajte ju tam. Šofér vás čaká vonku. Svojmu zamestnávateľovi povedzte, že vám prišla na návštevu neter. Alebo mu povedzte, čo

chcete, len nechajte slečnu Fioreovú u vás, kým vám nepoviem, že nebezpečenstvo pominulo... Počuli ste, slečna Fioreová?“

„Urobím všetko, čo povie pán Archie.“

„Dobre. Archie, pôjdete s nimi a vysvetlíte im, čo treba robiť. Nebude to trvať dlhšie než deň-dva.“

Prikývol som a šiel som hore odložiť si župan na ďalší rok a hodiť na seba nejaké šaty.

SEDEMNÁSTA KAPITOLA

Keď som odprevadil Annu a Máriu do bytu na Park Avenue, kde Mária Maffeiová pracovala ako gazdiná, a vrátil sa domov, v kancelárii sa nesvietilo, Wolfe už bol v spálni. Našiel som si však odkaz na kúsku papiera: Archie, spýtajte sa slečny Barstowovej, prečo znehodnocovala bankovky Spojených štátov N. W. Čakal som takýto príkaz. Šiel som teda do svojej izby, ale z úcty k Manuelovi Kimballovi som pre istotu zašiel na druhý koniec chodby, aby som zistil, či je pod Wolfovými dverami pás svetla. Nebol. Tak som zvolal:

„Ste všetci v jednej posteli?“

Ozval sa Wolfov hlas: „Dočerta, dajte mi pokoj!“

„Áno, pane. Nezabudli ste zapojiť vypínač?“

„Nie.“

Šiel som do svojej izby a do postele, ktorej som sa nevedel dočkať, keďže boli dve hodiny preč.

Ráno trošku popŕchalo, no mne to neprekážalo. V pokoji som sa naraňajkoval a pripomenul Fritzovi, aby nechal zastrčenú závoru na dverách, kým neprídem, a potom som sa vydal v ľahkom nepremokavom plášti a s gumeným klobúkom na hlave do garáže. Celú cestu som si pískal. Potešil ma totiž článok v ranných novinách, podľa ktorého úrady vo White Plains dospeli k presvedčeniu, že Peter Oliver Barstow zomrel na náhodné uštipnutie hadom a že všetky ostatné podrobnosti tragédie, ktoré vybočujú z rámca tejto teórie, sa dajú vysvetliť zhodou okolností. Mal som sto chutí zavolať Harrymu Fosterovi do redakcie Gazette a povedať mu, že by si mohol pokojne dovoliť nastrkať pripináčiky do Andersonovho kresla, no radšej som to neriskoval, lebo som nevedel, aké plány má v tomto smere Wolfe. Druhým

zdrojom mojej dobrej nálady bolo to, že sme predsa len našli obálku, ktorú Anna Fioreová celý čas nosila pripevnenú k spodnej bielizni. Lenže keď som si uvedomil, že to tam musela mať už v prvý deň, keď som prišiel spolu s Máriou Maffeiovou na Sullivan Street, a ja som obálku nevyňuchal, najradšej by som sa bol vyzauškoval. No možno to bolo tak dobre. Keby sa obálka bola dostala do rúk Márie Maffeiovej, bohvie, čo by sa bolo stalo.

Z mesta som ešte zatelefonoval Barstowovcom, a keď som ta okolo pol desiatej došiel, Sarah Barstowová ma už čakala. Po štyroch dňoch, čo som ju nevidel, mala inú, zdravšiu farbu; človek by ju bol najradšej uštipol na líčka; plecia mala vystreté, po skľúčenosti ani stopy. Vstal som zo stoličky v slnečnej izbe — tentoraz v dažďovej izbe — keď sa zjavila vo dverách. Podišla ku mne a podala mi ruku. Povedala mi hneď, že matka sa už cíti dobre a doktor Bradford predpokladá, že sa už tento stav udrží. Potom sa ma spýtala, či si nedám pohár mlieka!

Uškrnul som sa. „Ďakujem, neprosím si. Ako som vám už povedal do telefónu, slečna Barstowová, teraz prichádzam pracovne. Pamätáte sa, naposledy som prišiel na súkromnú návštevu. Dnes som prišiel pracovať.“ Vytiahol som obálku z vrecka a z nej desaťdolárovku. Podal som jej ju. „Nero Wolfe stavia otázku takto: povedzte, prečo ste znehodnotili bankovku Spojených štátov?“

Chvíľu na ňu prekvapene hľadela, potom sa usmiala a na tvári sa jej zjavil tieň, tieň jej mŕtveho otca. „Ako sa vám dostala do rúk? Kde ste ju našli?“

„Och, dal nám ju istý zberateľ. Ako sa ta dostali tie mená? Je to váš podpis?“

Prikývla. „Áno, všetci sme sa podpísali. Tuším som vám o tom hovorila — alebo nie? Raz, bolo to vlani v lete, hral Larry s Manuelom Kimballom tenis a my dvaja s otcom sme im robili rozhodcov. Šlo o stávku, Larry zaplatil pánu Kimballovi desať

dolárov. Pán Kimball nás požiadal, aby sme sa mu na bankovku na pamiatku podpísali. Sedeli sme na bočnej terase...“

„A Manuel Kimball si bankovku vzal?“

„Samozrejme, veď ju vyhral.“

„Je to tá bankovka?“

„Pravdaže, veď sú na nej naše podpisy. Pán Goodwin, iste si pomyslíte, že som zbytočne zvedavá, ale rada by som vedela, ako sa vám dostala do rúk.“

Vzal som si bankovku a opatrne som ju zase vložil do obálky so sponkou, aby sa podpisy ešte väčšmi nerozmazali, a zastrčil som si ju do vrecka.

„Je mi ľúto, slečna Barstowová. Práve preto, že ste iba zbytočne zvedavá, môžete ešte počkať. Dúfam, že to už dlho nepotrvá. A môžem vám povedať bez urážky, že vyzeráte skvele. Keď ste vošli, mal som chuť uštipnúť vás na líce.“

„Čože?“ Prekvapene pozrela na mňa, potom sa rozosmiala. „Zvláštny kompliment!“

„Tak som to aj myslel. A viete, koľko je na svete líc, ktoré by sa mi nechcelo štípať? Dovidenia, slečna Barstowová.“

Podali sme si ruky a ona sa ešte vždy smiala.

Vydal som sa zase smerom na juh, uvažoval som a dospel k názoru, že desaťdolárová bankovka Kimballa definitívne usvedčila. Ostatné tri veci v obálke Carla Maffeiho predstavujú solídny dôkazový materiál, no bankovku mohol mať jedine Manuel Kimball. Rozmýšľal som, ako sa mohla dostať do rúk Carla Maffeiho. Nuž asi takto: Manuel Kimball ju mal vo svojej peňaženke ako suvenír. Odmenu za zhotovenie golfovej palice nevyplácal Kimball Maffeimu v osvetlenej miestnosti, ale na nejakom tmavom mieste, aby ich nikto nevidel. V tme sa suvenír dostal medzi vyplácané peniaze. Kimball pravdepodobne neskôr prišiel na svoju nepozornosť a chcel suvenír späť, no Maffei tvrdil, že tú desaťdolárovku minul a že podpisy si nevšimol. To možno

vyvolalo v Kimballovi prvé podozrenie voči Maffeimu, a zase Maffeimu to celkom určite umožnilo pochopiť význam a spôsob smrti Petra Olivera Barstowa; lebo toto meno a ešte dve mená Barstowovcov boli napísané na bankovke, ktorú si odložil.

Áno, Manuel Kimball bude žiť ešte dosť dlho, aby oľutoval, že vyhral ten tenisový zápas.

Keď som došiel do White Plains, zrazu som sa rozhodol spomaliť a odbočil som z hlavnej hradskej. Zdalo sa, že všetko je vyriešené a netreba urobiť nič iné iba sa na pár minút zastaviť u okresného prokurátora a vysvetliť mu veci pre neho tak životne dôležité; v tomto prípade nemalo zmysel voziť sa v daždi na Tridsiatu piatu ulicu a nazad. Našiel som telefónnu búdku, zavolal som Wolfovi, informoval ho o tom, čo som sa dozvedel od Sarah Barstowovej, a spýtal sa, čo mám robiť ďalej. Povedal mi, aby som sa vrátil domov. Pripomenul som mu, že som vo White Plains, že mám kopu času a chuť vybaviť všetko, čo treba. Povedal: „Len príďte domov. Práca vás čaká tu.“

Vrátil som sa na hlavnú hradskú.

Doma som bol krátko po jedenástej. Nemohol som zaparkovať pred domom ako zvyčajne, lebo tam stálo iné auto, veľká čierna limuzína. Keď som vypol motor, ostal som chvíľu sedieť, aby som si poriadne obzrel limuzínu, najmä úradnú tabuľku, ktorá visela vedľa čísla. Dovolil som si zaškľabiť sa, vystúpil som a len tak pre zábavu som sa postavil pred limuzínu a prihovoril sa šoférovi.

„Pán Anderson je tu na návšteve?“

Zízal na mňa niekoľko minút, kým sa odhodlal prikývnuť na súhlas. Obrátil som sa a vybehol po schodoch.

Anderson bol s Wolfom v kancelárii. Keď som vošiel, predstieral som, že ho nevidím. Pristúpil som k Wolfovmu stolu, vytiahol som obálku z vrecka a podal mu ju. „Hotovo,“ povedal som. „Dátum tenisového zápasu som napísal na obálku.“ Prikývol a povedal, aby som obálku vložil do trezoru. Otvoril som ťažké

dvere a nenáhlivo som hľadal zásuvku, kam sme uložili zvyšok Anniných vecí. Potom som sa obrátil, oči mi padli na návštevníka a zatváril som sa prekvapene.

„Ach, to ste vy," povedal som. „Dobrý deň, pán Anderson."

Čosi zahundral.

„Ak si vezmete zápisník, Archie, budeme pokračovať." Wolfe hovoril pomalým, rozvláčnym hlasom, a tak som hneď vedel, že fiškála čakajú veľmi nepríjemné chvíle. „Nie, nesadajte si za svoj stôl, pritiahnite si sem stoličku, budeme pekne tu všetci pokope... Dobre. Práve vysvetľujem pánu Andersonovi, že duchaplná teória Barstowovho prípadu, ktorú si chce osvojiť, je v rozpore s pravdou a zároveň je aj urážkou spravodlivosti. Keďže si ctím pravdu a som zástancom spravodlivosti, je mojou povinnosťou dokázať mu nesprávnosť jeho teórie. Budem rád, ak mi pomôžete. Pán Anderson sa trošku rozčúlil, že som si ho tak narýchlo pozval, no práve som mu povedal, že by sme mali byť vďační telefónu, ktorý umožňuje narýchlo zvolávať takéto neformálne schôdzky... Ak sa nad tým zamyslíte, pán Anderson, som presvedčený, že so mnou budete súhlasiť."

Andersonovi sa napli svaly na krku. Nikdy nebol ktovieako priateľský, no teraz sa snažil potláčať svoju agresivitu, lebo musel, no ďalej to v ňom vrelo a hrozilo výbuchom. Tvár mal červenú a krk napnutý na prasknutie. Povedal Wolfovi: „Mali by ste prikázať svojmu pomocníkovi, aby odložil zápisník. Ste väčší hlupák, ako som si myslel, Wolfe, ak sa nazdávate, že na mňa sa dá ísť takýmto spôsobom."

„Zapíšte to, Archie." Rozvláčny štýl, akým hovoril Wolfe, bol jednoducho skvelý. „Nie je to relevantné, lebo je to len názor, no zapíšte to... Vidím, pán Anderson, že situáciu chápete celkom nesprávne. Nemyslel som, že budete natoľko nedôvtipný. Do telefónu som vám dal slobodnú voľbu alternatív, a vy ste sa rozhodli prísť. A keď ste tu, v mojom dome, buďte taký láskavý a

dovoľte mi usmerňovať činnosť jeho obyvateľov. Ak by ste sa však otravovali nad hranicu únosnosti, môžete odísť bez fanfár a bez okolkov. Ak odídete, budem postupovať tak, ako som vám už naznačil: v priebehu nasledujúcich dvadsiatich štyroch hodín príde pán Goodwin v mojom aute do vášho úradu vo White Plains. Za ním, v inom aute, bude húf novinárov; vedľa neho bude sedieť vrah Petra Olivera Barstowa a Carla Maffeiho; a vo vrecku bude mať pán Goodwin nezvratný dôkaz vrahovej viny. Chcel som...“

Anderson mu skočil do reči. „Carla Maffeiho? Kto to, dočerta, je?“

„Bol, pán Anderson. Už nie je. Carlo Maffei bol taliansky remeselník, ktorého zavraždili vo vašom okrese piateho júna, v pondelok večer. Nožom do chrbta. Tento prípad ste určite zaregistrovali aj vy.“

„Čo to má znamenať? Čo to má spoločné s Barstowom?“

„Maffeiho a Barstowa zavraždil ten istý človek.“

Anderson hľadel užasnuto. „Preboha, Wolfe, vidí sa mi, že ste sa zbláznili.“

„Je mi ľúto, ale nezbláznil som sa.“ Wolfe si vzdychol. „V určitých situáciách by som privítal takéto východisko, aby som unikol otravným povinnostiam — aby som sa utrhol, ako by povedal pán Goodwin — no dôkazy, ktoré svedčia o opaku, zreteľne prevládajú. Ale vráťme sa radšej k veci. Máte pri sebe šekovú knižku?“

„Ach!“ Anderson vykrivil pery. „Čo či mám?“

„Bude pre vás oveľa jednoduchšie, ak vypíšete na moje meno šek na desaťtisíc dolárov.“

Anderson mlčal. Dlhú chvíľu pozeral Wolfovi priamo do očí. Wolfe vzdychol. Napokon sa ozval Anderson pokojným hlasom:

„Azda by to bolo jednoduchšie, ale nebolo by to rozumné. Nie ste predsa vydierač, však nie?“

„Och, to nie.“ Na Wolfových lícach sa zjavili záhyby. „Ubezpečujem vás, že nie. Romantickú povahu síce mám, no na vydieranie mi chýba fyzická kondícia. Ešte nechápete, o čo ide? Dovoľte, aby som vám to vysvetlil. V podstate sa všetko začalo pred štyrmi rokmi — zábudlivosťou, ktorá sa u vás prejavila v Goldsmithovom prípade. Veľmi ma to vtedy mrzelo a rozhodol som sa, že vám to vo vhodnej chvíli pripomeniem. Tak teda, pripomínam vám to teraz. Pred dvoma týždňami som dostal do rúk informáciu, ktorá mi umožnila urobiť vám láskavosť. Chcel som vám tú informáciu ponúknuť, no mal som na pamäti Goldsmithov prípad a nazdal som sa, že nevymizol ani z vašej pamäti. Ponúkol som vám teda, že vám informáciu za príslušnú čiastku predám — mám tým na mysli stávku, ktorú som vám navrhol. Dôkaz, že ste to tak pochopili, ste mi poskytli tým, že ste dali pánu Goodwinovi protiponuku za takú nízku sumu, že ju tu ani nebudem spomínať.“

„Ponúkol som vám dosť vysokú sumu,“ oponoval Anderson.

„Pán Anderson, prosím vás! Nezavádzajte rozhovor do absurdností,“ Wolfe sa oprel dozadu a preplietol si prsty na bruchu. „Pán Goodwin a ja sme vypátrali vraha a máme v rukách dôkaz jeho viny. Dôkaz, ktorý uzná každá porota. A tak sme sa už dostali do súčasnosti. Pravda, vrah nie je mojím vlastníctvom — patrí suverénnemu štátu New York. Ba nie je mojím vlastníctvom ani sama informácia o vrahovi. Ak ju neoznámim štátnej moci, dopustím sa trestného činu. No spôsob si môžem vybrať sám. Prvá možnosť: dáte mi teraz šek na desaťtisíc dolárov, dnes popoludní pôjde s ním pán Goodwin do banky a dá si ho overiť. Zajtra ráno vás potom odvedie k vrahovi, ukáže vám ho a predloží vám dôkaz jeho viny — a to všetko urobí diskrétne a nenápadne. Druhá možnosť: zorganizujeme parádny sprievod, tak ako som vám ho už opísal: vrah, tlač, dôkaz — a nebudeme pritom vôbec hľadieť na diskrétnosť. Prosím, vyberte si z týchto dvoch možností. Sotva mi budete veriť, ale mne je jedno, ktorú možnosť si vyberiete. Na

jednej strane s veľkým potešením prijmem váš šek, na druhej strane mám také sprievody veľmi rád.“

Wolfe sa odmlčal. Anderson naňho ďalej hľadel. Bez slova, pokojne. Kalkuloval. Wolfe stlačil gombík na stole, a keď vošiel Fritz, rozkázal si pivo. Vždy keď som mohol zdvihnúť oči od zápisníka, pozrel som na Andersona; videl som, že prežíva krušné chvíle. S potešením som sledoval každý jeho pohyb.

„Akú mám istotu, že dôkaz bude dostatočný?“ spýtal sa Anderson.

„Máte moje slovo. Zaváži rovnako ako môj úsudok. Ja za svoje slovo i úsudok ručím.“

„Je každá pochybnosť vylúčená?“

„Všetko je jasné. V mysliach členov poroty nemôže byť miesta pre pochybnosť.“

Anderson zase vykrivil ústa. Fritz priniesol pivo, Wolfe otvoril fľašku a nalial si do pohára.

„Desaťtisíc dolárov neprichádza do úvahy,“ vyhlásil Anderson. „Päťtisíc.“

„Fuj! Tak vy sa chcete s nami handrkovať? To je pod našu dôstojnosť. Bude sprievod.“ Wolfe zdvihol pohár a vlial ho do seba.

„Dajte mi dôkaz, povedzte, kto je vrah, a šek dostanete, len čo budem mať vraha v rukách.“

Wolfe si utrel ústa a vzdychol si. „Pán Anderson, jeden z nás musí tomu druhému dôverovať. Nenúťte ma, aby som tu uvádzal dôvody, prečo to chcem radšej tak, ako som navrhol.“

Anderson kládol odpor. Bol tvrdošijný, o tom niet pochýb. Pravda, skutočné a presvedčivé argumenty neuvádzal — bol iba mimoriadne výrečný. Keď stíchol, Wolfe len pokrútil hlavou. Anderson pokračoval, no vždy dostal tú istú odpoveď. Všetko som si zapisoval a musím priznať, že v jeho vystupovaní nebolo ani

stopy po prosíkaní. Bojoval s veľmi slabou muníciou, ale zato vo veľkom štýle.

Vytiahol z vrecka šekovú knižku a plniacim perom vypĺňal šek na kolene. Vypisoval ho ako dobrý účtovník, presne a dôkladne a potom rovnako dôkladne vyplnil kolónky na ústrižku, ktorý ostáva v šekovej knižke kvôli kontrole. Potom šek vytrhol a položil ho na Wolfov stôl, Wolfe mi kývol, vzal som šek zo stola a prezrel som si ho. Potešil som sa, keď som videl, že je vystavený na newyorskú banku; ušetrí mi to cestu do White Plains, ktorú by som musel absolvovať do tretej hodiny poobede.

Anderson vstal. „Dúfam, že to nikdy neoľutujete, Wolfe. Tak teda, kedy a kde?“

„Zavolám vám,“ povedal Wolfe.

„Kedy?“

„Do dvadsiatich štyroch hodín. Pravdepodobne do dvanástich. Môžem volať hocikedy, do úradu alebo do bytu, však?“

Anderson prikývol, obrátil sa a odišiel. Vstal som, šiel za ním do haly a pozoroval, ako odchádza. Potom som sa vrátil do kancelárie, oprel šek o ťažidlo a od radosti som ho pobozkal.

Wolfe si pískal — presnejšie povedané, pery mal zošpúlené, vzduch cez otvor vchádzal i vychádzal, no zvuk sa neozýval. Strašne rád som ho vídaval v takejto nálade; nerobil to nikdy pred cudzími, ba ani pred Fritzom. Pískal si takto len v mojej prítomnosti. Raz mi povedal, že je to znak poddávania sa vlastným emóciám.

Odložil som si zápisník a šek som vložil do vrecka. Potom som poukladal stoličky na miesta. Po chvíľke sa Wolfe ozval: „Archie, štyri roky je dlhý čas, však?“

„Áno, pane. A desaťtisíc je veľa peňazí. Do obeda je ešte takmer hodina, zabehnem do banky, nech mi ten šek ošifrujú.“

„Prší. Myslel som na vás dnes ráno, keď ste sa odvážili za mesto v takom lejaku. Zavolajte poslíka.“

„Preboha, to nie! Potešenie dať si potvrdiť tento šek by som nevymenil ani za hektoliter mlieka.“

Wolfe sa oprel dozadu a zašomral: „Aký ste odvážny!“ a privrel viečka.

Vrátil som sa akurát k prestretému stolu.

Myslel som si, že je už všetko za nami, že už nadišla naša chvíľa. No na moje prekvapenie sa Wolfe vôbec neponáhľal. Dlho sedel pri stole, po obede vypil dve veľké šálky kávy. Potom šiel do kancelárie a usadil sa v kresle, ako keby nemal pred sebou nič mimoriadne. Hlučne som sa prechádzal po izbe. Po chvíľke sa Wolfe trošku vzchopil a dal mi príkazy: po prvé, treba napísať na stroji celú Anninu výpoveď, pekne chronologicky; po druhé, treba dať urobiť, ale rýchlo, fotokópie celého obsahu Maffeiho obálky; po tretie, treba zájsť do bytu na Park Avenue, vrátiť Márii Maffeiovej peňaženku a zariadiť, aby Anna Fioreová podpísala pred svedkami svoju výpoveď v dvoch kópiách; po štvrté treba zistiť u Horstmanna, či prišla zásielka špeciálnych odrôd, ktoré mali prísť deň predtým loďou Cortéz.

„Nezabudli ste na nič?“ spýtal som sa, no Wolfe opatrne pokrútil hlavou, aby si nepokazil pohodlnú polohu. Viac som sa už nepýtal. Obavy som nemal, len som bol zvedavý. Z výrazu jeho tváre som usúdil, že k správnej odpovedi na všetky otázky chce ešte niečo dodať.

Až do večera som mal čo robiť. Najprv som zašiel do foto-ateliéru na Šiestej avenue, kde som dal urobiť fotokópie. Dal som im jasne na vedomie, že ak sa originály stratia alebo poškodia, bude pre nich lepšie, ak utečú požiarnym schodišťom, keď ma budú počuť prichádzať. Potom som sa vrátil do kancelárie prepísať na stroji Anninu výpoveď. Zredigoval som ju v brilantnom štýle, preto mi to aj zabralo dosť času. Keď som vyšiel von, prestalo pršať a vyjasňovalo sa. Predtým som ešte zatelefonoval do bytu, kde Mária Maffeiová pracovala, takže ma už čakala. Takmer by

som ju ani nebol spoznal. Vo vkusných šatách dokonalého strihu vyzerala elegantne — šaty boli čierne a vo vlasoch mala tiež čosi čierne, tuším malú mašličku — a aj jej vystupovanie bolo v súlade s Park Avenue, dôstojné, tak ako vrátnik v hoteli Pierre. Veru, pomyslel som si, všetky ženy vyzerajú inak vo vani a inak, keď vyjdú od krajčíra alebo zo salónu krásy. Takmer som sa bál dať jej peňaženku, zdalo sa mi to príliš nedôstojné. No ona si ju vzala. Preto ma odviedla do izby, ktorá bola na druhom konci bytu, a tam som našiel Annu, ako sedí a díva sa z okna. Prečítal som jej výpoveď, podpísala ju. Mária Maffeiová a ja sme sa podpísali ako svedkovia.

Anna nepovedala takmer nič, no od prvej chvíle, čo som vošiel, mi jej oči kládli jednu jedinú otázku. Keď som vstal, dal som jej na ňu odpoveď. Potľapkal som ju po pleci: „Bude to čoskoro, Anna. Skutočne, čoskoro budem mať vaše peniaze, a prinesiem vám ich osobne. Nebojte sa.“

Prikývla len a zamrmlala: „Pán Archie.“

Keď som si bol vyzdvihnúť fotokópie, pomyslel som si, že nemá cenu nechať si poruke auto, lebo sa už aj tak nič nestane. Odviezol som sa teda do garáže a pešo som sa vrátil domov. Až do večera som zisťoval osud zásielky na lodi Cortéz a koncipoval som listy lodnej spoločnosti o spôsobených škodách. Kým som bol hore v izbe u Horstmanna, Wolfe sa tam celý čas ponevieral, no o šiestej odišiel a Horstmann a ja sme pokračovali v kontrolovaní.

Dovečerali sme až po ôsmej. Ledva som tam obsedel. Sedem rokov, ktoré som prežil s Nerom Wolfom, ma naučilo, že si nemám hrýzť nechty v očakávaní konca sveta, no vyskytli sa chvíle, keď som bol presvedčený, že výstredného človeka treba občas poťahať za nos. V ten večer nechal rádio pustené po celý čas večere. Keď sme dojedali a keď naznačil Fritzovi, aby mu odtlačil stoličku, vstal som a vyhlásil:

„Myslím, že neostanem v kancelárii a nebudem sa dívať, ako zívate. Pôjdem do kina.“

Wolfe prikývol: „Dobre. Neslobodno zabúdať na kultúru.“

„Čože?!“ Vybuchol som. „Chcete povedať, že ma pustíte a dovolíte mi sedieť v kine, zatiaľ čo Kimball si možno už balí kufre pred odchodom na výlet do rodnej krajiny? A ja by som potom mal ísť za ním do Argentíny, kúpiť si koňa a hľadať ho po tých prekliatych pampách? Myslíte si, že na dolapenie vraha nepotrebujete nič iné len trčať v tejto mizernej kancelárii a nechať špekulovať váš geniálny mozog? Iste, váš mozog urobí najväčší kus roboty, ale okrem toho treba mať aj pár očí, pár nôh a niekedy jednu či dve pištole. A najlepšie na tom je, že ma posielate do kina, zatiaľ čo vy...“

Dlaňou ruky zastavil príval mojich slov. Fritz mu odtlačil stoličku a on vstal — hora mäsa na nohách. „Archie,“ ozval sa. „Netrápte ma. Ste typický násilník. Ja som nenavrhoval, aby ste šli do kina, vyrukovali ste s tým sám. Aj keby Manuel Kimball patril medzi ľudí, čo sa boja každého tieňa, zatiaľ sa nezjavil tieň, ktorého by sa mohol zľaknúť. Prečo by Kimball odchádzal do svojej vlasti alebo do iných končín sveta? Podľa mňa je to v tejto chvíli menej pravdepodobné než hocičo iné. Ak vás to upokojí, môžem vám prezradiť, že je teraz doma a že si celkom iste nebalí kufre. Telefonoval som s ním pred necelými dvoma hodinami... Fritz, niekto zvoní, choďte otvoriť... Zajtra ráno o ôsmej mu zatelefonujem ešte raz a ubezpečujem vás, že na tento telefonát určite bude čakať.“

„Dúfam, že bude.“ Ešte vždy som nebol spokojný. „Vravím vám, sedieť teraz so založenými rukami je nebezpečné. Splnili ste svoju úlohu, ktorú by nezvládol nikto na svete, teraz je už všetko jednoduché, no aj strašne dôležité. Tuším ta pôjdem, prilepím sa mu na päty a ostanem prilepený, kým nepoviete Andersonovi, aby ho šiel zatknúť. Súhlasíte?“

Wolfe pokrútil hlavou. „Nie, Archie. Chápem vaše stanovisko: v istom bode musí jemnosť ustúpiť a prenechať miesto hrubej sile na coup de grace. Chápem to, ale z celej duše s tým nesúhlasím... No nechajme to, prichádzajú nám hostia; stavili by ste sa ešte v kancelárii, prv než pôjdete do kina?“

Obrátil sa a šiel do kancelárie. Ja za ním a v hlave mi jednoducho vŕtalo, aké čertovské divadlo to zase chystá. Nevedel som, o čo ide, ale už vopred sa mi to nepozdávalo.

Fritz šiel otvoriť a zaviedol hostí do kancelárie ešte prv, ako sme ta s Wolfom došli. Nevedel som, kto to bude, no celkom iste som si nemyslel, že to bude táto banda. Prekvapene som si ich všetkých prezeral. Fred Durkin, Bill Gore a Orrie Carter. Spočiatku som si myslel, že Wolfe prišiel na smiešny nápad, že budem potrebovať celú túto armádu, aby som chytil zmiju ferdelance — tak som sa totiž rozhodol nazývať Manuela Kimballa namiesto pôvodného označenia všivavý darebák. No prirodzene, Wolfe ma v tomto ohľade poznal veľmi dobre. Všetkým som kývol hlavou na pozdrav a neodpustil som si úškrn, keď som videl obväz na Orrieho ľavom zápästí. Anna Fioreová ho poriadne poznačila.

Keď sa Wolfe usadil v kresle, požiadal ma, aby som si vzal ceruzku a veľký kus papiera a aby som zhruba nakreslil plán Kimballovho pozemku. Nepýtal som sa na nič, lebo sme mali hostí. Urobil som, čo mi prikázal. Povedal som mu, že z pozemku poznám iba najbližšie okolie domu a pristávaciu lúku, no Wolfe utrúsil, že to stačí. Kým som kreslil mapu pri svojom stole, Wolfe vysvetľoval Orriemu, ako si má na druhý deň ráno o pol siedmej vybrať sedan z garáže, a ostatným prikázal, aby sa tam v tom čase s Orriem stretli.

Hotový nákres som položil pred Wolfa na stôl. Chvíľu si ho prezeral a povedal: „Dobre. Povedzte mi teraz, keby ste ta poslali troch chlapov zabezpečiť, aby sa Manuel Kimball nenápadne

nevzdialil a aby ho sledovali, keď bude odchádzať, ako by ste ich rozmiestili?“

„Mali by byť skrytí?“ spýtal som sa.

„Nie. Môžu sa pohybovať voľne.“

„Ako dlho?“

„Tri hodiny.“

Chvíľu som uvažoval. „To je celkom jednoduché. Durkin ostane na hradskej, oproti príchodovej ceste vedúcej na pozemok Kimballovcov; sedan zaparkuje chrbtom k bráne, aby mohol vyraziť hociktorým smerom. Bill Gore sa postaví sem, do krovia, a bude mať odtiaľ výhľad na všetky vchody do domu, okrem zadného. Orrie bude tu, na vrchole kopca, je to asi päťsto metrov od domu; bude mať ďalekohľad a motocykel si nechá na hradskej. No všetci by vlastne mohli ostať doma a hrať sa guličky, lebo lietať nevedia.“

Na Wolfovej tvári sa zase zjavili záhyby. „Saul Panzer vie. Oblaky budú mať svoje oči. Ďakujem vám, Archie. To je všetko. Už vás nebudem ďalej zdržiavať.“

Vycítil som z jeho hlasu, že by chcel, aby som odišiel. No mne sa nechcelo. Ak zase chystá nejaké divadlo, chcel som byť pri tom. Povedal som mu: „Kiná sú zatvorené. Spolok pre potláčanie neresti urobil vo všetkých raziu.“

„Tak choďte do bordelu,“ povedal Wolfe. „Ten, kto zbiera vajíčka, musí pozrieť do každého hniezda.“

Bill Gore sa zachichotal. Pozrel som na Wolfa najzdrvujúcejším pohľadom, akého som vôbec schopný, a šiel som si do haly po klobúk.

OSEMNÁSTA KAPITOLA

V stredu ráno som sa zobudil pred siedmou, no nevstal som z postele. Pozoroval som, ako sa slnko prediera do izby, počúval zvuky z ulice a od rieky a predstavoval som si, že ak sa Bill, Fred a Orrie mali stretnúť o pol siedmej, musia už byť niekde pri stanici. K svojej úlohe som ešte nedostal inštrukcie. Keď som sa v noci vrátil domov, Wolfe už bol v spálni a nenechal mi nijaký odkaz.

Napokon som sa vymotal z postele, oholil sa a obliekol — s ničím som sa nenáhlil — a šiel som dole. Fritz bol v kuchyni a voľačo si spokojne mrmlal popod nos. Utrúsil som na jeho adresu pichľavú poznámku, no potom som si uvedomil, že to nie je fér, a vynahradil som mu to tým, že som zjedol o jedno vajíčko viac a že som mu nahlas čítal z ranných novín článok o netopierovi, ktorému sa narodilo v zoologickej záhrade mláďa. Fritz pochádzal z tej časti Švajčiarska, kde sa hovorí po francúzsky. Každý deň dostával francúzske noviny, no zdalo sa mi, že v nich dokopy nič nie je. Vždy som bol prekvapený, keď som v nich zbadal nejaké slovo spojené s aktuálnou udalosťou, napríklad keď som tam našiel slovo Barstow, ktoré sa celý týždeň držalo v novinových titulkoch.

Pil som druhú šálku kávy, keď zazvonil telefón. Šiel som do kancelárie, zdvihol slúchadlo, no Wolfe hovoril zo svojej izby. Počúval som. Volal Orrie Carter a oznamoval, že sú už na mieste a že je všetko pripravené. To bol celý rozhovor. Vrátil som sa ku káve.

Po tretej šálke a cigarete som lenivým krokom šiel do kancelárie. Skôr či neskôr, myslel som, génius prezradí svoje tajomstvá, skôr či neskôr sa upokojím — treba len upratať, utrieť prach na stole, naplniť plniace pero a urobiť pánu učiteľovi všetko

po vôli. Skôr či neskôr — dočerta so všetkým! Nie, nezačínal som byť nervózny, nervózny som už bol. Niekoľko ráz som zdvihol slúchadlo a načúval som, no nepristihol som Wolfa pri nijakom rozhovore. Doniesol som poštu, položil mu ju na stôl a otvoril som trezor. Vytiahol som zásuvku, kde boli Maffeiho veci — chcel som sa presvedčiť, či náhodou nedostali nohy. Obálka, do ktorej som vložil fotokópie, bola akási tenšia, tak som ju vybral. Jedna séria tam nebola. Dal som urobiť dve, a bola tam len jedna. Podľa toho som usúdil, že Wolfe pripravuje ďalšie divadlo, no nemal som veľa času nad tým uvažovať, lebo keď som vkladal obálku nazad do zásuvky, prišiel Fritz a oznámil mi, že Wolfe ma volá do svojej izby.

Šiel som ta. Dvere boli otvorené. Bol už hore, i oblečený, no bez saka; rukávy žltej košele — každý deň si brával dve, vždy kanárikovožlté — vyzerali ako obrovské vznášajúce sa ovčie mechúry, keď tam stál pred zrkadlom a česal si vlasy. V zrkadle som zachytil jeho pohľad, a predstavte si, on na mňa mrkol! Tak ma to šokovalo, že som ostal stáť s otvorenými ústami.

Odložil kefu na vlasy a obrátil sa ku mne. „Dobré ráno, Archie. Už ste raňajkovali?... Dobre. Aké je príjemné vidieť zase slnko po tom včerajšom sivom, neprestajnom daždi. Vyberte z trezoru Maffeiho dokumenty. Rozhodne si vezmite zbraň. Choďte potom do White Plains, zájdite za pánom Andersonom na okresnú prokuratúru — bude vás čakať — a odvezte ho ku Kimballovcom. Ukážte mu Manuela Kimballa; ak bude treba, aj prstom. Keď bude Manuel Kimball zatknutý, odovzdajte dokumenty Andersonovi. Potom sa sem vráťte a uvidíte, že Fritz vám pripraví na obed niektoré z vašich obľúbených jedál.“

„Všetko mi je jasné,“ odpovedal som. „Ale načo potom tá tajuplnosť...“

„Komentovať to budeme neskôr, Archie. Zatiaľ si, prosím, komentáre nechajte pre seba. Musím byť v kancelárii o desať minút, a dovtedy si ešte chcem pochutnať na čokoláde.“

„Dúfam, že sa jej neprejete,“ zvrtol som sa a odišiel.

Do záhrenia som si schoval Maffeiho veci a Anninu výpoveď, tridsaťosmičku, tentoraz nabitú, som zastrčil za opasok, a takto vyzbrojený som šiel do garáže. Bolo teplo, slnko svietilo. Bolo 21. júna, deň, keď sa slnko začína vracať na juh. Bude to dobrý deň na posledné dejstvo zmije ferdelance, pomyslel som si, najdlhší deň v roku. Nabral som benzín, olej i vodu, cez mesto som sa dostal na Park Avenue a tam som odbočil smerom na sever. Keď som prechádzal okolo mramorového priečelia banky Manhattan Trust Company, zasalutoval som — tam som si dal totiž overiť Andersonov šek. V túto dennú hodinu bola hlavná hradská smerom na sever takmer prázdna, no šiel som len štyridsiatkou, ba i pomalšie. Wolfe sľúbil Andersonovi, že to nebudeme robiť nápadne, a okrem toho som nemal náladu škriepiť sa s policajtom. Bol som krajne vzrušený. Bývam vzrušený vždy, keď si idem vyzdvihnúť usvedčeného zločinca. Vždy mám dojem, že vzduch mi nestačí; dýcham rýchlejšie a nemôžem sa zbaviť pocitu, že všetko, čoho sa dotknem, napríklad volant, je živé, že má v sebe prúdiacu krv. Nemám veľmi rád takéto pocity, ale pri takejto príležitosti ich mávam vždy.

Anderson už na mňa čakal. V jeho úrade mi slečna pri stolčeku zakývala a zdvihla slúchadlo. O minútu Anderson vyšiel. Boli s ním ešte dvaja chlapi, mali na hlavách klobúky a vyzerali na poriadnych silákov. Jeden z nich bol H. R. Corbett, druhého som nepoznal. Anderson sa pristavil pri slečne a čosi jej povedal, potom podišiel ku mne.

„Všetko v poriadku?“

Uškrnul som sa. „Ja som pripravený, ak ste vy. Zdravím vás, Corbett. Idete s nami?“

„Beriem si so sebou dvoch chlapov,“ povedal Anderson. „Viete, ako to v našom povolaní chodí. Stačia dvaja?“

Prikývol som. „Potrebovať ich budeme iba na to, aby mi podržali klobúk. Poďme.“ Ten tretí otvoril dvere a vyšli sme.

Anderson si sadol ku mne na predné sedadlo; ostatní dvaja šli za nami v uzavretom úradnom aute, no všimol som si, že to nie je Andersonova limuzína. Keď sme prechádzali po Main Street, všetci dopravní strážnici salutovali môjmu spolujazdcovi — uškrnul som sa, keď som si pomyslel, akí by boli prekvapení, keby vedeli, koľko musel okresný prokurátor zaplatiť za tento krátky výlet. Len čo sme došli na hlavnú hradskú, šliapol som na plyn a hnali sme sa po kopcoch tak rýchlo, že Anderson po mne zhrozene pokukoval. Nevedel, že rýchlosť je súčasťou programu; tak som ďalej šliapal na plyn a spomaľoval iba na križovatkách, kde som odbočoval, aby som mal istotu, že sa nám Corbett vzadu nestratí. Od súdnej budovy vo White Plains k vjazdu na Kimballov pozemok nám to trvalo iba dvadsaťpäť minút; keď som spomaľoval, aby som trafil do brány, hodinky mi ukazovali desať hodín štyridsať minút.

Na druhej strane cesty bol Durkin, sedel na stúpadle sedana. Zaparkoval presne tak, ako som mu navrhol. Zakýval som mu, ale som nezastal. Anderson sa spýtal: „To bol Wolfov človek?“ Prikývol som a vošiel na Kimballov pozemok. Prešiel som niekoľko metrov, keď Anderson zrazu zvolal: „Stop!“ Zabrzdil som, vyradil rýchlosť a zatiahol ručnú brzdu.

„Toto je už majetok E. D. Kimballa. Nemôžeme ísť ďalej.“

Potriasol som hlavou. „Nič sa nedá robiť. Poznáte predsa Nera Wolfa, a to by vám malo stačiť. Ja len plním jeho príkazy. Mám ísť ďalej?“

Corbettovo auto zastavilo hneď za nami. Anderson sa díval na mňa, ústa skrivené neistotou. Napínal som uši, no nie kvôli Andersonovej odpovedi, ale kvôli tomu, že sa mi zazdalo, že

počujem hukot lietadla. Aj keby som chcel vystúpiť a pozrieť sa, nemohol som, lebo výhľad nám zakrývali stromy. No bolo to lietadlo, celkom iste. Zaradil som rýchlosť a prudko sme vyrazili.

„Preboha, Goodwin," povedal Anderson. „Dúfam, že si uvedomujete, čo tým riskujete. Keby som bol vedel..." Prerušil som ho: „Čušte!"

Zastavil som pred domom, prebehol cez terasu a zazvonil som. O chvíľočku zastal vo dverách tučný majordómus.

„Chcel by som sa rozprávať s pánom Manuelom Kimballom."

„Áno, pane. Vy ste pán Goodwin? Čaká vás. Odkazuje vám, aby ste zašli do hangára a tam naňho počkali." „Nie je tam?"

Majordómus zaváhal a na tvári sa mu zjavil ustarostený výraz. „Mám dojem, že si šiel zalietať."

Prikývol som a rozbehol som sa k autu. Corbett stál pri mojom roadsteri a rozprával sa s Andersonom. Keď som nasadol, Anderson sa obrátil ku mne a začal: „Pozrite, Goodwin..."

„Nepovedal som vám, aby ste čušali? Mám naponáhľo. Pozor, Corbett!"

Prudko som vyrazil na bočnú, štrkom vysypanú cestu, ktorá viedla k hangáru. Tam, ďalej od stromov, bol hukot lietadla silnejší. Kamienky štrku odskakovali spod kolies roadstera, keď som sa rútil k betónovej ploche pred hangárom. V širokej otvorenej bráne stál mechanik Skinner. Vyskočil som z auta a pribehol k nemu.

„Je tu pán Manuel Kimball?"

Skinner ukázal nahor a ja som pozrel tým smerom. Bolo tam lietadlo Manuela Kimballa, vysoko, ale nie až tak vysoko, aby som nerozoznal červené a modré pruhy. Zdalo sa mi, že robí priveľký hukot, no v nasledujúcej sekunde som pochopil prečo. Zbadal som iné lietadlo, ktoré krúžilo na západnej strane, bolo vyššie ako Manuelovo a letelo rýchlejšie. Takže hukot pochádzal z dvoch

lietadiel. Obe lietadlá krúžili, v slnečnom jase boli tmavé a krásne. Sklonil som hlavu a kýchol som.

„Dnes má spoločnosť,“ povedal Skinner.

„Veru tak. Kto je to?“

„Neviem. Prvý raz som ho zbadal krátko po ôsmej, a odvtedy tu krúži. Je to dvojmotorové lietadlo typu Burton. Má skvelý hĺbkový let.“

Spomenul som si na Wolfove slová, že oblaky budú mať oči. Oblaky neboli, ale o existencii očí nebolo pochýb.

„Kedy štartoval pán Kimball?“ spýtal som sa.

„Krátko po desiatej. Prišli asi o pol desiatej, no druhé sedadlo nebolo hotové a musel som pripevniť popruhy.“

Vedel som, čo je za tým, hneď ako to dopovedal. Jednako som sa spýtal: „Ach, je tam niekto s ním?“

„Áno, pane, jeho otec. Starý pán je na vyhliadkovom lete. Doteraz sedel v lietadle iba dva razy. Aj dnes to chcel vzdať, keď sedadlo nebolo hotové, no napokon sme ho tam posadili.“

Pozrel som zase hore, na lietadlá. Manuel Kimball lieta spolu so svojím otcom — vysoko v slnečnom jase, vo vetre a hukote. Pravdepodobne sa nerozprávajú, urobili si len ranný výlet.

Vracal som sa k autu a chcel som sa porozprávať s Andersonom. Corbett vystúpil zo svojho auta a šiel mi v ústrety. „Nuž teda, prišli sme k vám na večierok, a kde máte čestného hosťa?“

Nevšímal som si ho a kráčal som ďalej k svojmu autu. Nechcel som, aby sa dostalo niečo do uší mechanikovi, a preto som s Andersonom hovoril stíšeným hlasom: „Budete musieť ešte počkať, pán Anderson,“ povedal som. „Barstowov vrah si urobil výlet lietadlom. Je mi ľúto, že ho nebudete mať v rukách načas, ale dostanete ho.“

„Ostaňte tu! Musíte vyložiť karty!“ povedal Anderson.

Potriasol som hlavou. Možno to bola tvrdohlavosť, ale bol som rozhodnutý splniť Wolfove príkazy do bodky. „To ešte nie je na

programe.“ Corbett prešiel zatiaľ na druhú stranu roadstera, vopchal hlavu do okienka a povedal Andersonovi: „Ak by ste od neho niečo chceli, veľmi rád sa o to postarám.“

Už som otváral ústa, aby som ho formálne vyzval na pästný súboj, keď som zrazu začul svoje meno. Obrátil som sa. Skinner vyšiel z hangára a kráčal ku mne. V jednej ruke niesol golfovú palicu a v druhej obálku. Prekvapene som naňho hľadel. „Takmer som zabudol,“ povedal. „Vy ste pán Goodwin? Pán Kimball nechal toto pre vás.“

Priskočil som k nemu a schmatol som tie veci. Golfová palica! Pozrel som na ňu, ale nebolo na nej nič zvláštne; navonok vyzerala ako normálna golfová palica. No bola to ona, prirodzene. Strčil som si ju pod pazuchu a pozrel som na obálku. Bolo na nej napísané iba meno: Pán Nero Wolfe. Nebola zalepená a tak som z nej vybral obsah — fotokópie, ktoré som nenašiel v trezore. Boli spojené sponkou, pod ktorou bol ešte vsunutý papierik, na ktorom stálo: Ďakujem vám, pán Wolfe. Na znak ocenenia vašej ohľaduplnosti nechávam vám malý darček. Manuel Kimball. Pozrel som na oblohu. Červenomodré lietadlo hlavného hrdinu Wolfovho divadla tam ešte bolo a zdalo sa mi, že krúži vyššie ako doteraz, a druhé lietadlo krúžilo nad ním. Fotokópie som vložil nazad do obálky.

Corbett stál predo mnou. „Dajte, ja to vezmem.“

„Nedám. Stačím na to aj sám.“

Vyskočil ako mačka. Nečakal som to. Jednou rukou mi vytrhol golfovú palicu a druhou obálku. Bežal k nášmu autu. Dvoma skokmi som sa dostal pred neho a zastavil ho. Bol som nazúrený. „Už aj to dajte sem,“ povedal som a päsťou som ho celou silou udrel do brady. Zaknísal sa a korisť mu vypadla, dovolil som mu zdvihnúť ruky, fingoval som úder ľavou rukou, ale po druhý raz som mu dal do brady zase pravou. Tentoraz klesol na zem. Pribehol jeho priateľ, aj Skinner z tej istej strany. Chcel som si

vziať na starosť Corbettovho priateľa, no z roadstera sa ozval Andersonov hlas s takou ráznosťou, akú som uňho nepredpokladal:

„Curry! Prestaňte! Už toho bolo dosť!“

Curry zastal. Ustúpil som. Corbett vstal a oči mu divo blčali. Zase sa ozval Anderson: „Corbett, prestaňte aj vy! Dosť!“

„Mne je to jedno, pán Anderson,“ povedal som. „Ak sa so mnou chcú hrať na mačku a myš, postarám sa o oboch. Treba ich naučiť, aby mali aspoň troška úcty k súkromnému vlastníctvu.“

Zohol som sa po palicu a obálku. A práve vo chvíli, keď som bol zhrbený, som začul Skinnerov výkrik. „Preboha! Stratil to!“

V prvej chvíli som si pomyslel, že Skinner sa zbláznil a tvrdí, že som stratil palicu. Vstal som a pozeral, ktorým smerom sa díva. Prudko som zdvihol hlavu. Priamo nad nami vo výške asi tristo metrov letelo Kimballovo lietadlo. Všelijako sa krútilo a strácalo výšku. Vyzeralo to, že sa myká a poskakuje dopredu a dozadu, ako keby ani nepadalo, ibaže ono naozaj padalo. Bolo rovno nad nami a klesalo čoraz rýchlejšie. Hľadel som hore s otvorenými ústami...

„Pozor!“ zvolal Skinner. „Preboha, pozor!“

Utekali sme všetci k bráne hangára. Aj Anderson medzitým vyskočil z roadstera. Do hangára sme vbehli v poslednej chvíli. Pád na zem sme videli už z budovy. Čierny blesk rozťal vzduch. Rozľahol sa výbuch, nie natoľko hrmotný ako výstrel z dela, ale krátky a prenikavý. Jednotlivé diely sa rozleteli, úlomky nám padali k nohám. Lietadlo dopadlo na okraj betónovej plochy, len niekoľko metrov od Corbettovho auta. Vyskočili sme a utekali k troskám. Skinner volal za nami: „Pozor! Môže explodovať!“

Prvý pohľad, ktorý sa naskytol našim očiam, nebol vôbec príjemný. E. D. Kimballa som poznal jedine podľa toho, že na zadnom sedadle ostalo čosi prepletené medzi popruhmi. Spomenul som si na Skinnerove slová, že starý pán šiel na výlet. Predné sedadlo dostalo zrejme iný náraz než zadné, lebo Manuela

Kimballa bolo poznať. Tvár mal úplne neporušenú. Skinner a ja sme ho uvoľnili z popruhov, kým ostatní uvoľňovali starého pána. Odniesli sme ich oboch do hangára a položili na plachtu na dlážke.

„Mali by ste si odviezť autá ďalej," povedal Skinner. „Ešte vždy môže explodovať."

„Ak raz naštartujem auto, už sa nezastavím," vyhlásil som. „Tak, teraz prišla naša chvíľa, pán Anderson. Možno sa pamätáte, že vám Nero Wolfe sľúbil, že budem diskrétny. Ja som taký vždy." Vytiahol som dokumenty z vrecka a podal som mu ich. „Tu máte dôkazy. Muž, ktorého hľadáte, leží na dlážke, je to ten, čo mu ostala tvár."

Zdvihol som zo zeme obálku od Manuela Kimballa i golfovú palicu. O štyri sekundy som už bol v aute, naštartoval som a uháňal preč.

Pri bráne, prv než som vyšiel na hlavnú hradskú, som na chvíľu zastal a oznámil Durkinovi: „Zavolaj všetkých kamarátov a choďte domov. Divadlo sa skončilo."

O dvadsaťdva minút som bol vo White Plains. Motor roadstera išiel ako hodinky. Zatelefonoval som Wolfovi z toho istého bufetu, odkiaľ som mu pred dvoma týždňami oznamoval, že Anderson odcestoval do Adirondacksu a že stávku môžem uzavrieť iba s Derwinom. Wolfe sa mi ozval hneď a ja som mu všetko rozpovedal — síce v krátkosti, ale nevynechal som nič.

„Dobre," vyhlásil. „Dúfam, že som vás neurazil, Archie. Myslel som si, že bude lepšie nezaťažovať vašu myseľ podstatnými podrobnosťami. Fritz sa chystá uspokojiť váš apetít. A ozaj, kde sú vlastne tie White Plains? Nemohli by ste sa na spiatočnej ceste zastaviť v Scarsdale? Gluekner mi telefonoval, že sa mu podarilo skrížiť Dendrobium Melpomene a Findlaianum a sľúbil, že mi dá semeno."

DEVÄTNÁSTA KAPITOLA

Na prvý pohľad to nebolo bohviečo. Farbu mal bledomodrú, akúsi chorobnú. Bol taký malý, že sa po celej dĺžke, bez skladania vmestil do obyčajnej obálky. Vyzeral ešte menší, než v skutočnosti bol, lebo písmo v kolónkach bolo vysoké a kostrbaté, no charakter malo, to treba uznať. Predpokladal som, že patrí Sarah Barstowovej. Podpis dole —Ellen Barstowová — bol celkom inakší — jemný a úhľadný. Bola sobota ráno a šek prišiel v prvej rannej pošte. Ešte raz som sa naň hrdo podíval, keď som ho odovzdával pri okienku pokladnice. Už predtým som zavolal Wolfovi do izby, že prišiel list od Barstowovcov. Povedal mi, že ho mám otvoriť a ísť so šekom do banky.

O jedenástej vošiel Wolfe do kancelárie, sadol si za stôl a zazvonil na Fritza, aby mu priniesol pivo. Práve som vyberal zo stroja zoznam výdavkov, ktoré sme mali v súvislosti s Barstowovým prípadom, a predložil som mu ho na kontrolu, len čo si dopozeral poštu, ktorej v ten deň nebolo veľa. Vzal si ceruzku a pomaly čítal zoznam, odškrtávajúc každú položku. Čakal som. Keď som videl, že sa pristavil pri tretej položke od konca, prehltol som sliny.

Wolfe zdvihol hlavu. „Archie, musíme si kúpiť nový písací stroj.“

Odkašlal som si. Wolfe pokračoval: „Ten starý je veľmi impulzívny. Možno ste si to nevšimli, ale pri mene Anny Fioreovej klepol jednu číslicu navyše pred desatinnú čiarku.

Vidím, že ste túto chybnú sumu omylom zahrnuli do konečného súčtu.“

Podarilo sa mi uškrnúť. „Áno? Aha, už viem o čo ide. Zabudol som vám to povedať. V Anninom hniezdočku sa vyliahli ďalšie

mláďatá. Je to dokopy tisíc dolárov. Odnesiem jej ich dnes popoludní.“

Wolfe si vzdychol. Fritz doniesol pivo. Otvoril si fľašku a vlial do seba pohár. Zoznam výdavkov položil pod ťažidlo spolu s poštou a oprel sa o chrbát kresla. „Zajtra znížim dennú dávku na päť litrov.“

Úškľabok sa mi celkom vydaril. „Nemusíte odbočovať od témy,“ povedal som. „Nedopustím sa chyby a nenazvem vás veľkorysým, ani keby ste tú sumu zdvojnásobili — ešte aj tak by to bol pre vás dobrý obchod. Viete, čo s tými peniazmi urobí Anna? Kúpi si manžela. Vidíte, aký dobrý skutok urobíte?“

„Netárajte! Nedajte jej nič. Povedzte jej, že jej peniaze nemôžeme nájsť.“

„Nie, pane. Peniaze jej dám, nech si svoj hrob vykope sama. Nie som taký násilnícky, ako ste vy, a nebudem sa hrať na vykonávateľa osudu.“

Wolfe otvoril oči. Celé tri dni bol ospalý a pomyslel som si, že je najvyšší čas prebrať ho. Zamrmlal: „A vy si myslíte, Archie, že hovoríte múdro?“

„Áno, pane. Chcem sa vás spýtať, ako ste prišli na jedinečný nápad zabiť E. D. Kimballa.“

„Chcete povedať, ako prišiel na ten nápad jeho syn, nie?“

„Nie, vy. Nevykrúcajte sa. Zabili ste ho vy.“

Wolfe potriasol hlavou. „Mýlite sa, Archie. Ja že sa vykrúcam? E. D. Kimballa predsa zabil jeho syn ešte ako malý chlapec, ktorého opustil, keď sedel na dlážke medzi hračkami v kaluži matkinej krvi. V skutočnosti E. D. Kimballa nezavraždili minulú stredu ráno, ale v nedeľu štvrtého júna. V dôsledku nešťastných okolností, pri ktorých slepá náhoda zasahuje do prirodzených pochodov života a smrti, zahynul namiesto neho Barstow. Pravda, ja som pomohol tento omyl napraviť. Durkina som poslal k Manuelovi Kimballovi, aby mu doručil kópie našich dôkazových

materiálov svedčiacich proti nemu, a zavolal som Manuelovi Kimballovi, že je obkľúčený zo všetkých strán, na zemi i vo vzduchu. Uvoľnil som cestu prirodzenému procesu, ale najprv som si zistil, že E. D. Kimball je doma a že ráno neodíde.“

„Kedysi ste mi povedali,“ ozval som sa, „že človek nemôže zakryť pravdu tým, že vybuduje okolo nej skleník. A práve o to sa teraz pokúšate. Zabili ste ho vy.“

Na Wolfových lícach sa zjavili záhyby. Nalial si ďalší pohár piva, oprel sa dozadu a pozoroval penu. Keď z nej ostal iba tenký pásik, pozrel na mňa a vzdychol si.

„Chyba je v tom,“ zamrmlal, „že tak ako zvyčajne ste natoľko zaujatý faktom, že zabúdate na ďalšie okolnosti. Držíte sa toho faktu ako kliešť. Uvedomte si situáciu, v akej som sa ocitol. Manuel sa pokúsil zavraždiť svojho otca. V dôsledku náhody zomrel nevinný Barstow. Dôkazy, ktoré by Manuela usvedčili, som mal v rukách. Ako som ich mal použiť? Keby som si mohol dovoliť luxus filozofického postoja, nemal by som ich, prirodzene, použiť vôbec. No takéto stanovisko neprichádzalo do úvahy, pre mňa to bola čisto obchodná transakcia. Postaviť seba do roly vykonávateľa osudu? Isteže, robíme to stále; vyhli by sme sa tomu, len keby sme nerobili nič, keby sme boli celkom nečinní. Bol som nútený konať. Keby som vám bol dovolil zmocniť sa Manuela Kimballa bez varovania a keby som ho živého vystavil pomste ľudí zo štátu New York, kráčal by na kreslo, ktoré by znamenalo justičnú vraždu, zatrpknutý a porazený človek a v jeho srdci by nebol nijaký pocit uspokojenia, ktorý mu život ponúkol; jeho otec by bol rovnako roztrpčený a pocit porážky by nemal menší. Ešte niekoľko rokov by biedne živoril a nemal by s čím obchodovať. Keby som vytvoril takúto situáciu, bol by som za ňu zodpovedný sám pred sebou, a to nebola príjemná perspektíva. Jednako musel som konať. Konal som a zodpovednosť, ktorú som teraz na seba vzal, nie je taká nepríjemná. A vy zatiaľ riešite celý tento zložitý

fenomén prostým konštatovaním, že ja som zabil E. D. Kimballa. Nuž teda, Archie: ja si vezmem na plecia zodpovednosť za svoje vlastné činy; nie som však ochotný niesť aj bremeno vašej prostoduchosti. Musíte si ho niesť sám.“

Uškrnul som sa. „Možno. Nemyslím tým, že ho možno budem niesť, myslím tým, že možno je to tak, ako ste teraz hovorili. Áno, možno som prostoduchý. Som taký prostoduchý, že keď som sa dnes ráno vracal z banky, zišla mi na um prostá myšlienka.“

„Naozaj?“ Wolfe vlial do seba pohár piva.

„Áno. Pomyslel som si, že ak by Manuela Kimballa zatkli a postavili pred súd, museli by ste si nasadiť na hlavu klobúk, natiahnuť si rukavice, vyjsť z domu, prejsť k autu, odviezť sa do White Plains, posadiť sa do súdnej siene a čakať, kým príde rad na vašu svedeckú výpoveď. Ale teraz, keď sme dali priechod prirodzenému vývoju udalostí, pokojne tu môžete zostať sedieť a na všetko postupne zabudnúť.“

„To je fakt,“ zamrmlal Wolfe.

KONIEC

Zmija je detektívny príbeh Rexa Stouta, v ktorom legendárny súkromný vyšetrovateľ Nero Wolfe narazí na dôstojného protivníka. On je v prenesenom slova zmysle tou zmijou, nebezpečnou, prefíkanou a neuchopiteľnou. V príbehu zohráva svoju úlohu jed i golfové ihrisko - časť drámy sa odohráva na ňom. Dôkladne pripravované plány zločinu sa takmer vydaria. Vo vysokej newyorskej spoločnosti všetko, pravda, nemôže vyjsť najavo, ale Archie Goodwin, tá detektívna včeličkа, usilovne zbiera fakty pre svojho veľkého šéfa Nera Wolfa. Ten denne medituje nad svojimi orchideami, konzumuje vyberané jedlá v prekvapujúcom množstve a vážne sa zaoberá myšlienkou znížiť svoju dennú spotrebu piva. Popri tom všetkom vyrieši záhadný prípad a nachystá nečakané vyvrcholenie. Je to prvý autorov príbeh s Nerom Wolfom.

13 / 93 ISBN 80-220-0456-1